

ଅଛି ରାତ୍ରି ।
ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ରା ୨ ରଖ ମାହେ ଜାନେଏଣ ସନ ୧୮୮୭ ମସିଦା ।

ପ୍ରେରଣପତ୍ର ।

TO THE EDITOR OF THE UTKAL DIPICA.
Sir,

I beg to take exception to the process of reasoning by means of which you arrive at the conclusion in your editorial of the 17th. December last, that the Joint Inspector of schools Orissa Division, deserves credit for passing this year a larger per-centge, than usually, of candidates in the Orissa Minor and Vernacular scholarship Examinations. Personally I have the highest regard for Babu Radhanath Rai, but for the sake of Justice and Fair play I am compelled to say that when the Joint Inspector himself fixes the text-books for the said examinations, appoints examiners who are mostly his subordinates or place-hunters, when the Joint Inspector has a voice almost potential in the framing of the question-papers—often times directing an examiner who happens to set a little too stiff or other than ordinary questions, to alter such questions according to his own fancy and occasionally exercising his best influence over the examiners to allow liberal marks to candidates, and when the same Joint Inspector is said to have his own discretion in giving grace marks to candidates at the time of preparing result papers, that officer should not fairly be entitled to any credit in showing up his own arbitrary doings.

Yours obediently
24—12—81.

X.

ମାନ୍ୟବ ଉତ୍କଳ ପାଠକା ଅଭିଭାବକ ମହାଶୟଦୀୟ
ମହାଶୟଦୀୟ !

ଏହିମାଲିତ ପଞ୍ଚମାନ୍ୟ ସ୍ଥାନଦାନ ଦେଲେ ବାଧର ହେବୁ କିମନ ମାସ ରା ୨ ରିକାର ଆପଣଙ୍କ ବିଦ୍ୟାର ପରିକାରେ ଆମେ ପାଠୀ କିମ୍ବା ସେ—ମାନ୍ୟକ ଅଭିଭାବକ ବିବିରିର ଜମିଦାର ଗପଣାର ଭାଗିଣୀକୁ ବିବାହ ହେବା କଥା ଅଭିନ୍ୟାନ୍ୟକୁ ହୋଇ ଲେଖିଥିଲୁ ଏବଂ ଏବନେଶ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ବାହିନୀକୁ (କେ)

ଲଜା କମା ବ୍ୟାହିଣୀ) ଆପଣା ଭାଗିଣୀକୁ ବିବାହ ହୋଇ ଅଭିନ୍ୟାନକରେ କାଳଶେଷ କରୁଅଛି ତେବେଳା ଦେଶରେ ଉଚ୍ଚିତ ଜାତ ମନୁଷ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଏ କଥାଟା କି ଆଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟ । ଇତି ।
ରା ୨ ରଖ ଉତ୍ସମର ୮୮୯ ମସିଦା ।
ଆ ନାରୀଶ୍ୟ ବଜ୍ରଜେଳା ସାମନ୍ୟ ।

ମାନ୍ୟବ ଶାସ୍ତ୍ର ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ସମ୍ପଦକ
ମହାଶ୍ୟ ସମୀପେଷ୍ଟ ।

ମହାଶ୍ୟ !

ନିମ୍ନାଳିତ କେତେକ ପଞ୍ଚିକ ସାମାନ୍ୟ ମନେ ନ କର ଆପଣଙ୍କ ପରିକାରେ ସ୍ନାନ ଦେଇ ବାଧର କରିବା ହେବେ ।

କମିଶ୍ଵର ସାହେବ ବାଞ୍ଚିକ ଗସ୍ତ କରିବାକୁ ଅସିବା ପୁଷ୍ଟାରୁ ଏଠାରେ ଦ୍ରୁବ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀର ନାନାପ୍ରକାର ଆୟୋଜନ ହେଉଥିଲା ଜନ୍ୟରେ କାଠର ଆବଶ୍ୟକ ଥିବାରୁ ଉତ୍ସମିଲଦାର କରେଇର ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ଗୋଟିଏ ସବୁଦ୍ରାହ କଷା ଆମଗଛ କଟାଇ ଦେଲେ । କେହିଁ ବାରଣ କଲେ ମଧ୍ୟ ତାହା ଶୁଣିଲେ ନାହିଁ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘ ଆମଗଛ ଯେତେବେଳେ ଶତ କର ତୁମିରେ ନିପତ୍ରି ହେଲେ ତେତେବେଳେ ଅନେକଙ୍କୁ ପୁଢ଼ିଶୋକ ତୁଳ୍ୟ ବାଥର ହୋଇଥିଲୁ ଚିତ୍ତ କାରେ କାଠର ଦୋକାନ ଥିଲା ଏବଂ ଶତ ଗୋଲକାଠ ଉତ୍ସମପତ୍ରାରୁ ବିନ୍ଦୁ ଦେବାପୀରୀ ପ୍ରତିଦିନ ଚିତ୍ତକାରୁ ଅସ୍ତ୍ରାକୁ ଉତ୍ସମିଲଦାର ହିରୁର ଥିଲେ କାଠର ଅନ୍ୟ ବିନୋବସ୍ତୁ ସବୁଜରେ କର ପାଇ ଆନ୍ତେ ତାହା ନ କର ସାଧାରଣଙ୍କ ଉପକାଶ ସୁବିଜ୍ଞାତ ଆମଗଛ କଟାଇ ଦେଇ ସବୁଧାରିକର ନିବାନ୍ତ ଅପ୍ରାଚିକର କାର୍ଯ୍ୟ କରିଅଛନ୍ତି । ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ତୋଟାରୁ ଗଛ କଟାଇଥିଲେ ତେତେ ଦୁଃଖ ଦୁଃଖନ୍ତା ନାହିଁ ଏହି ଉତ୍ସମାରେ ତାହାକୁ ଏଥର ନିଜର ଅଭିନ୍ୟାନ ଦେଇଅଛନ୍ତି ସେମାକଙ୍କ ହୃଦୟ ଅବଶ୍ୟ ଅଭିନ୍ୟାନ କିମିନ୍ଦିନ କିମିନ୍ଦିନ ହୋଇଥିବ ଅହା ! ଏହି ଅଭିନ୍ୟାନ ଦେଇଅଛନ୍ତି କିମିନ୍ଦିନ ସୁଲବ ବାଲକମାନେ ଆନ୍ତର ସହିତ ତାଙ୍କ ଦେଇ କର ସୁନ୍ଦର ଆମ୍ବରିଶ କରୁଥିଲେ ତେବେ ମନୁଷ୍ୟ କେବେ ପରିପରୀ ଅବାଧେ ସୁନ୍ଦର ଫଳ ଉତ୍ସମାରେ ସନ୍ତୋଷ ଲାଭ କରୁଥିଲେ । ଏ କର୍ତ୍ତା ଅନ୍ତର୍ବାହିନୀ

ଦିନେ ସେହି ଅନ୍ଦରେ ସେମାନଙ୍କର ନିଶ୍ଚାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରକାରରୁ ପ୍ରବାହିତ ହେବ ଆମେମାନେ ବିଦ୍ୟାର କରୁଥିଲୁ କମିଶ୍ଵର ସାହେବଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଗୋଟିରେ ଏମନ୍ତ ସ୍ଵର୍ଗମ ପୁଣକୁ ଏପର ଉପକାଶ ମାନ୍ୟ ମନୋହର ହଙ୍କା ଆମଗଛ କବାପି କଟା ଯାଇ ନ ଆନ୍ତି । ଯାହା ହେଉ ଥାମଗଛ କଟା ହୋଇ ବେଠିଆ ଧୋବା ଓ ଶଥରଙ୍ଗଜାର ତିର ଯାଇ ପବାକାରରେ ଏତେ କାଠ ଜମା ହେଲ ସେ ରହିରେ ଦୂର ଭିନ୍ନଥିବ କମିଶ୍ଵର ରଙ୍ଗ ଗସ୍ତ କଲିପାରେ ମାତ୍ର କମିଶ୍ଵରଙ୍କ ଗସ୍ତ ଭିନ୍ନରୁ ସେହି କାଠମାନ ହେବ କାହିଁବ ? ସେହି ମାନେ କାଠ ନେଇ ବିଦ୍ୟାରେ ସାରିଲେ ସେମାନେ କି ଗବର୍ନ୍ମିମେଝାଙ୍କର ପୁଣ୍ୟ ପୁତ୍ର ? ।

। ନ । ଶ୍ରୀ—

NOTICE.

The Cuttack Academy founded by the late lamented Baboo Piari mohan Acharyya will re-open on the 23rd January, 1882. The students of the institution are requested to be present on that date, the 23rd.

Every effort is being made to re-constitute the Academy on a permanent basis. It is particularly requested that the pupils, friends and admirers of the late Babu Piari mohan will co-operate with the undersigned in keeping alive the institution which for upwards of seven years he maintained.

Cuttack,
30—12—81. } Dinonath Banerjee.

ଗବର୍ନ୍ମିମେଝ ସିଲୋକା ଫେବ୍ରୁଅରୀ ।

ଏହା ନୁହେବରେ ବୁଦ୍ଧାଭବର ପରିବର୍ତ୍ତରେ ହଜୁକୁ ଅନ୍ୟ ବୋଇ କିମିନ୍ଦିନ । ବରବରାର ପ୍ରଧାନ ପ୍ରଧାନ ଉଦୟୋଗୀୟ ଓ ଦେଶୀୟ ଜ୍ଞାନକମ୍ପରେ ଉଦୟ ହୃଦୟ । ବରବରା କୋଶାନବଳ ଗର୍ଜନକର ମୁଦ୍ରଣକେନ୍ଦ୍ରରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାରେ ନିବାରଣ କରିବାରେ ସଥା—
ଭାବମାସିଲ ସୁଲବ ଅଭିନ୍ୟାନ ଉତ୍ସମାରେ । ଅଭିନ୍ୟାନ ଉତ୍ସମାରେ ।

ଅଭିନ୍ୟାନ ସୁଲବ ଅଭିନ୍ୟାନ ଉତ୍ସମାରେ ।

କେମୁଣ୍ଡଲେ ଦେଇ ।

କ୍ଷେତ୍ର ପାତ୍ର

ସାପ୍ତାହିକସମ୍ବାଦପତ୍ରକା

୧୨ ର

ପାତ୍ର

ଆସିଥିବାର ସଂଖ୍ୟା ୫୨୦ ମୁଦ୍ରା ମାତ୍ର ୩୦ ଟଙ୍କା ପାଇଁ ପାଇଁ

ଅଗ୍ରିମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୨୯
ବର୍ଷାନ୍ତେମୂଳ୍ୟଦେଲେବର୍ଷାକୁ ଟ ୨୯
ମଧ୍ୟବଳ୍ୟରେ ଜାତିମାନୀ ଟ ୨୫

ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ପ୍ରଦେଶରେ ମଧ୍ୟମଶ୍ରେଣୀ ବିଦ୍ୟାଲୟର ପ୍ରସାଦ ନିମିତ୍ତ ଅଭେଦଶବ୍ଦ ବାବାର ପ୍ରାର୍ଥୀ ହୋଇ ଥିଲେ ତହିଁରୁ ପ୍ରାୟ ଜ ୧୯୦୯
ବାବା ଉତ୍ସୁକ ହେବାକୁ ଅନୁମତି ପାଇଲେ ।
ମାନ୍ଦ୍ରାଜରେ ଶୁଣିଷା ବ ପ୍ରକାର ଉଦ୍‌ଦିତ କରୁଥିଲା ଏହି ପାଇବେ ।
ଅଛି ପାଠକମାନେ ଏଥିରୁ ବୁଝି ପାଇବେ ।
ମାନ୍ଦ୍ରାଜା ଘୋଷିଷା ସାଧାନରେ ଏଥିରୁ ମୂଳବୋଲି
ଅମ୍ଭେମାନେ ଅନୁମାନ କରୁ ଅଛି ।

ବାବୁ ବ୍ରଜବିହାର ଦତ୍ତ କୃତିବିଦ୍ୟା ଅଧ୍ୟାତ୍ମ
ସବାରେ ବିଲକ୍ଷଣ ଯିବାକୁ ଅସ୍ମତ ହେବାକୁ
ଭାବାକୁ ପ୍ରାନ୍ତରେ ବାବୁ ବ୍ୟୋମକେଶଚକବିହୀ
ଏମ, ଏ, ମନୋମାନରେ ଆହୁତି । ଏ ମହାଶୟଦା
ଦାବା ଉତ୍ସୁକରୁ କଲେଇର ତଣେ ଥିଲା
ପଢ଼ି ଅଛନ୍ତି ଏବେ ସେ ବିଲକ୍ଷଣ ଯିବାବାରର
ସମ୍ମତ ହୋଇ ଆଗାମୀ ସପ୍ରାଦରେ ଯାହା କରି
କାର ହୁଏ କରି ଥାଏ ।

ବିଲକ୍ଷଣ ମିଳିବର୍ଷକ ଗତ ସପ୍ରାଦରୁ
ଆମ୍ଭ ଦ୍ୱୀପରେ । ଏଥିରେ ବିଲକ୍ଷଣର
ବିଲକ୍ଷଣ ଦ୍ୱୀପ ଅଥବା ଥିଲେବେଳେ ସାରବର୍ଷର
ଅଭ୍ୟାନ୍ୟପ୍ରାକୁ ମଧ୍ୟ ଅନେକ ପ୍ରକାର ଦ୍ୱୀପ
ଅଛି । ସବ୍ୟାଧାରଙ୍ଗ ସେ ସମ୍ମତ ବର୍ତ୍ତମାନ
ଦେଖୁ ଅଛନ୍ତି । ଏଥିରୁ ପାଠାଫଳ ଏ ପତ୍ରେ
ପ୍ରବାହ ପାଇବ । ଏଠାରୁ କେବୁ ଦେଖିବାକୁ
ରହି କଲେ ଏବେଦେଲେ ମଧ୍ୟ ଯାଇ ନିଷ୍ଠକ

ପ୍ରବିଶ୍ୱା ବର ଅସିପାରନ୍ତି । ଏପକାର ପ୍ରବର୍ଷକ
ସତରିତର ଦେଖ ପଡ଼ିର ନାହିଁ ।

/ କଣେପହଞ୍ଚେଇବ ରୈଖି ଧରନ୍ତି ବ ଏଠା
ରୈକଷ୍ୱାଣ ମଦଳମାର କଣେ ଅମଳ ପାମାନ୍ୟ
ଦୋଷରେ କର୍ମଚ୍ୟତ ହୋଇ ଥିଲା । ଅଠିଲ-
ରେ ଇନ୍ଦ୍ରପ୍ରକାଶ ଜ୍ଞାନରର ଭାବାକୁ ନର୍ଦୋଷୀ
ବୋଲି ବ୍ୟକ୍ତ କଲେ କିନ୍ତୁ ଗ୍ରାୟତ୍ତ କଲେଇର
ପରିଷାଦେବ ଭାବାକୁ କର୍ମଦେବାକୁ ପ୍ରଥମେ
ଅଜ୍ଞା ଦେଇ ଯାହା ପରାହ ଭାବା ରହିବ କଲେ ।
ସେବେ ଏପର ହୋଇ ଆଏ ରେକେ ବଜ୍ର
ଦ୍ୱାରା ବିଷୟ ଅଟଇ । ପରିଷାଦେବ ଏତେ
ଦୟକୁ ହୋଇ ଯାହା ଏକ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଅଧିକା
ଦାନାକୁ ବିଷ କଲେ । ଯୁଦ୍ଧ ଅପଣା ଅଜ୍ଞା
ଫେରିଲ ନେବା ଅହୁର ମନ ଅଟଇ ।

ଜତମାହ ତାଙ୍କ ରଖିର ଭୂମିକମ୍ବ ମାନ୍ଦ୍ରାଜରେ
ସ ପାକ ମିଳିଟାରେ ହୋଇଥିଲା ଏବ ସେ-
ଠାରେ ଭୂମିକମ୍ବ ବଳ ଅଥବା ଥିଲା ଏବ
ପ୍ରାୟ ୪ ମିଳିଟ ରହିଥିଲା । ବୋକନଥ ଲୟା-
କପଟନ ଗୋପାଳପୁର ପଣ୍ଡିତେଶ ପଣ୍ଡିତ ପ୍ରାନ୍ତ
ମାନ୍ଦ୍ରାଜରେ ପାତ୍ରମା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନାନା ସମୟରେ
ଅନୁଭୂତ ହୋଇ ଥିଲା ଏବ ବୋକନଥାରେ
ମେ ମୁହଁ ନିଟରୁ ଅଥବା ତ ଥିଲା । ବଳାରସର
ପଣ୍ଡିତେ ଏ ଭୂମିକମ୍ବ ଜଣା ପଡ଼ି ନାହିଁ । ଏଥି-
କୁ ବୋଥ କୁଣ୍ଡଳ କେ ଭାବିତସାଗରର

ବୌଧି ଶ୍ରାନ୍ତରେ ଏହା ଉତ୍ସନ ହୋଇଥିଲା
ଏବ ଧୂରାରଟ ଉପକ୍ରମରେ ଏକାର ବିନମ୍ର
ଅଥବା ହୋଇଥିଲା ।

ରଙ୍ଗନ୍ତୁ ଅସିଥା ଏବ ଭାରତବାନରୁ
ଜଣାଯାଏ ସେ ବ୍ରହ୍ମମେଷ ଧଳା ଥିବା ଅଭିରୁ
ବିଷୟରେ ବଜ୍ର ସନ୍ଦେହ ଅତିଥି । କେହି
ବୋଲନ୍ତି ସେ ମର ଯାଇଥିଲା ଏବ କେହି
ବୋଲନ୍ତି ବ ସେ ବାବୁଲ ହୋଇ ମରାଣିର
ଅବସ୍ଥାରେ ଅଛନ୍ତି । ରଜପାଯାବ ଜୁରିଆଙ୍କରେ
ସନ୍ଦେହ ପଢ଼ିଥିଲା ଏବ ମନ୍ଦିମନଙ୍କ ମନ୍ଦରେ
ମନ୍ଦରେ ପଢ଼ି ପଢ଼ି ଯାଇ ଅଛି । ସଜା ଥିବା ମଳ୍ୟ
ପାଇ ସେ ପ୍ରବାର ଅଭିନାଶର ଏବ ଜିନ୍ଦୁରଗା
ଦେଖାଇ ଅଛନ୍ତି ବହିରେ ଭାବାକୁ ପର୍ଯ୍ୟାୟ
ଦେବା ସମ୍ବ ନୁହଇ । ଭାବାର ବିଷରେ ଜୁରା
ଦେବାକୁ ଏବା ବିଲକ୍ଷଣକୁ ପଳାଇ ଅନିଶ୍ଚିବ
ବଜ୍ରପୁର ଅଛନ୍ତି । ସବାଦତ ସର୍ବ ହେଲେ
ଶିଶୁ ଗୋଟିଏ ଗ୍ରେଗୋଲ ଲଗିବ ।

ଏ ଲଗରରେ ଶୁଣିତ ହୋଇଥିବା ନୁହଇ
ସ୍ଵପ୍ନବାଲୟର ସାହାଯ୍ୟ ନିମିତ୍ତ ଭଜନିକ
ମହାଶୟଦାନେ ଦାନ କରିଥିଲା ।
ବାବୁ ଗୋବିନ୍ଦନ୍ଦ୍ର ଦାସ ଟ ୧୦୯
ଭାବୁର ଶ୍ରୀକୋର୍ତ୍ତ ସାହେବ ଟ ୧୦୯
ବିଗର ପିବେଟ୍ କ୍ଲବର ମେରିକର୍ଷା } ଟ ୧୦୯
ବାବୁ ଅଭିନାଶକୁ ଗୁର୍ବିନ୍ଦୁ }

ବାରୁ କେଣନଚନ୍ଦ୍ର ମହାଘାତୀ ଟ ୧୯
ମୁନ୍ଦସି ମହାନ୍ଦ ମଜଦର ଟ ୧୫
ବାରୁ ରମ୍ୟାଦବ ବସ୍ତି ଟ ୧୦
ପଣ୍ଡିତ ଶ୍ରୀରଚନ୍ଦ୍ର ବଦ୍ୟାଷାଗର ପୁସ୍ତକ ଅୟତ୍ତ
ପୁସ୍ତକଳଘର ସମ୍ବାଦକଙ୍କ ସହିତ ଅମ୍ବେ
ମାନେ ଏ ମହାଶୟମାନଙ୍କୁ ଆନ୍ତରିକ ଧଳ୍ୟକାନ୍ଦ
ଦେଖିଥିଲୁଛୁ । ହରିଷା କରୁ ଅପର ଦେଶହି
ରୈଷିମାନେ ଏହିପ୍ରକାର ବଦାନ୍ତରହାର ଏ
କଗରର ଗୋଟିଏ ଅଳ୍ପ କଞ୍ଚକର ଅନ୍ତରମେ
ନି ପଣ୍ଡିତ କାରଣ ହେବେ ।

ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ମହାଶୂଦ୍ଧପତି ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ଲଗରକୁ ଆମ-
ଦିଲ ଦୋର ଯାଇଥିବା ସମ୍ବନ୍ଧ ଏଥିପକେ
ଆମେମାନେ ଲେଖିଥିଲୁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଅବଶ୍ୟକ
ହେଲୁ ଯେ ସେଠାରେ ଭାବାଙ୍କର ବିଶେଷ
ସମ୍ବନ୍ଧ ଦେଇଅଛି । କିନ୍ତୁ ନିଜର ମହାରାଜା-
ଙ୍କର ଦ୍ୱାରା ଲଗରରେ ସ୍ଥାପିତ ବାଲକାଳିଦାଳ-
ସୁର ପାଇଁ ଘୋଷିବ ବିଭାଗ ସତ୍ତ୍ଵ ବିଦ୍ୟାଳ୍ୟ
ପୁରରେ ଦୋରଥିଲା ଏବଂ ମାନ୍ଦ୍ରାଜର ମହାମନ୍ୟ
ଗବର୍ନ୍ର ସାହେବ ସଙ୍ଗପଦର ଅସର ପ୍ରକାଶ
କରିଥିଲେ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉତ୍ସବଧୀପୁ ଏବଂ
ଦେଶୀୟ ସ୍ଵପ୍ନାନ୍ତ ବିଦୃତି ମଧ୍ୟରେ ମଞ୍ଚବାବକା
ଅମଦିଗମରେ ସେଠାରେ ଉପର୍ତ୍ତି ଥିଲେ
ଏବଂ ଗବର୍ନ୍ରପାତ୍ରଙ୍କ ବାହ୍ୟରେ ଫଳପୁନର-
ଭାବ ମହାରାଜାଙ୍କ ସହିତ ପାହାଙ୍କର ଆଳାପ
ହେଲେ । ବଜାରର ସ୍ଥାନେ ଦେବାନ୍ତ
ବଡ଼ପେନା ସାମନ୍ତ ମଧ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ସରବର୍ତ୍ତ
ହୋଇଥିଲେ । ସର୍ବାର କାହିଁ ଆରମ୍ଭ ଦେଲାଗଲା
କିନ୍ତୁ ପୁନରଭାବରେ ଏକ ନିର୍ଣ୍ଣିତ ପାଇଁ
ପାଠ କଲେ ଏବଂ ଗବର୍ନ୍ର ସାହେବ ବାହ୍ୟରେ
ପାଇଁ ଘୋଷିକ ବିଭାଗ କାର୍ଯ୍ୟ ଶୈଷି କରି
କିବାଳମୂର୍ତ୍ତ ଧଳରେ ସନ୍ତୋଷ ଦୋରଥିବା
ବିକ୍ରି କଲେ । ଏ ଦ୍ୱାରା ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ରାଜ
ସାହେବ ଗବର୍ନ୍ର ସାହେବଙ୍କ ପରିତାରେ
ପାହାଙ୍କର ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ଲାଇ କରିଅଛନ୍ତି ଏ
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସର୍ବରେ ସମ୍ମାନିତ ହୋଇଥିଲା ।

ମୁଣ୍ଡିଯୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଡର ମହକୁମାନଙ୍କରେ
ଯେବେ ପାହନ ହର୍ଷ ହୃଦୟ ତାହା ଯୋଗାଇବା
କାହାର ସେହିଲକ୍ଷ୍ୟେ ନିମ୍ନରେ ଗୋଟିଏ ସବ-
ବାଧ ପଥାଇବା ଅଛି । ଦେଖିଯୁଲେବନ୍ତି
ବ୍ୟବସାୟ ଦିନରେ ଜୀବାଦ ଦେବା ଉଚ୍ଚେ
ପରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଡର ସେହିପାରମ ସମ୍ମଦ୍ଦ୍ୱାରା ତାଙ୍କ

ଶୁଣାଙ୍ଗାନାରେ ନ ତୁପାଇ ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷର ଶ୍ରଦ୍ଧା-
ଶାନ୍ତାରୁ କୃଷ୍ଣ ବରବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଥିଲେ
ଏବେ କେତେବେଳେ ଶ୍ରଦ୍ଧାଙ୍ଗାନାର ଅଧିକାରୀ ମୂଲ୍ୟ
ଫର୍ଦ୍ଦ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ଏଷମୟ ପାରମ
ଶ୍ରଦ୍ଧା ଓ ବନ୍ଦିଜରେ ସରକାରଙ୍କର ପ୍ରଦିବର୍ଷ
ପ୍ରାୟ ୩ ୧୦,୦୦୦ ଟଙ୍କା ପଢ଼ଇ ମାତ୍ର ମୂଲ୍ୟ
ଫର୍ଦ୍ଦ ଅନ୍ତରାରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ଅଧିକ ପଡ଼ିଲା । ଅଭେଦ
ଗବର୍ନ୍ମିନେଷ ଉଚ୍ଚ ଦରରେ ସମ୍ମର ନ ହୋଇ
ପୁନରାର ଅଞ୍ଚଳ ଦେଇ ଅଛିନ୍ତି କି ସରକାର
ଦର ସାହା ପଢ଼ିଥିବ ସେହି ଦରରେ ସେ
କେହି ବ୍ୟକ୍ତି ବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଉଚ୍ଚ ପାରମମାନ
ଶ୍ରଦ୍ଧା କର ଯୋଗାଇ ପାଇବେ ତାହାକୁ ଏହା-
ଦେଲକେ ଦର୍ଶକର୍ଷ ନମିତ ଠିକା ଦିଅରିବ
ବାରଣା ଦାର୍ଶକାଳର ଠିକା ପାଇଲେ କଳ
ଇତ୍ୟାଦି ଶରଦ ଓ ଦିନାଭବାରେ ପ୍ରଥମେ
ଯେଉଁ ଅଧିକର୍ତ୍ତା ହେବ ତାହା ଆଦାୟ
କେଇଯିବ । ଲର୍ଜରେନ୍ଡର ବିନ୍ଦୁ ସଥାର୍ଥ
ଅଟଇ ବିଲୁ ହୃଦୟର ବିଷୟ ସେ ବଜଳି
ଗବର୍ନ୍ମିନେଷ ସମୟପାରମ କେଳ ପ୍ରେସ୍‌ର
ଯୋଗାଇବାର ବକୋବସ୍ତୁ କର ଏକ ଜିଜ୍ଞା
ରେ ସେ ଗୋଟିଏ ମୁହଁତରୁର ଦୁଷ୍ଟି ହେବ
ଥିଲା ତର୍ହିର ଫାଟ ବନ କରିଅଇଲା ।

ପାଞ୍ଚଶିର୍ଷ ଓ ପ୍ରବେଶିକା ପଣ୍ଡାର ଫଳ ।

ଧ୍ୟାନରେ ପଶୁଷାରେ ଗତିବିର୍ତ୍ତ କଣ୍ଠ-କଣ୍ଠ
ଦିଗ୍ଭୂମି ହୋଇଥିଲେ ଏବର୍ତ୍ତ ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀରେ
୪୩ ପୃଷ୍ଠରେ ୧୫୦ ଏବଂ ଛାତ୍ରଯୁକ୍ତରେ ୧୭୫
ସଂପଦକା ୩୫୮ ଦିଗ୍ଭୂମି ହୋଇଅଛି । ପଶୁ-
ଜାର୍ଥୀକ ସମ୍ବନ୍ଧ ଉଚ୍ଚପ୍ରକର୍ଷ ପ୍ରାୟ ସମୀନ ଅର୍ଥାତ୍
ଏକବଦ୍ଧତା ଦେଇ ଦିଶା ।

ପରେଶିବା ପଦାଶାରେ ଗରବର୍ଷ ପ୍ରାୟ
୨୦୦୦ ଶତ ମଧ୍ୟରୁ ୧୯୯୪ ଉତ୍ତର ହୋଇ-
ଥିଲେ ଏବର୍ଷ ପ୍ରାୟ ୨୦୦୦ ଶତ ମଧ୍ୟରୁ ୧୯୫୦୦ରେ
ଶେଷୀରେ ୨୦୮, ୨୦୯ର ମଧ୍ୟ ଏବଂ ୨୦୧୦ରେ
୨୦୯ ଅର୍ଥାତ୍ ସମ୍ବନ୍ଧକା କାହାତି ପାପ କର-
ଅଛନ୍ତି । ଅଛଏବ ଭାବ୍ୟ ପଦାଶାର ମୋହଳ୍କ
ଗରବର୍ଷପେଣ୍ଠା ସାମାଜିକ କ୍ଷମା ହୋଇଥାଏ ।

ଡିଆରେ ତାଙ୍କୁଅର୍ଥବର ସକ ଉଦୟ
ହୋଇଥିବୁ । ତାଙ୍କ ଶୁଣି ମଧ୍ୟରୁ ପାଇଲା
ଯାଏ କହିଥିଲୁଛି ଏବ ତାଙ୍କମଧ୍ୟରୁ ଦୂରଳି
ପ୍ରଥମଖୋଲିରେ ପ୍ରାନ ଆପାହିଲା । ସେବନ
ସାକଲେଜ ପରିରେ ଏବା ବଳମଣ ପ୍ରଗଞ୍ଚାଳ
ଦିଷ୍ଟର ହେଲା । ଶତବିର୍ତ୍ତ ପାଇଁ ମୁଖ ଘରି

ହୋଇଥାଏ । ସେବାକୁଳାରେ ଏ ବିଲେଜ
୨୦ ସାଲ ପାଇଅଛି ।

ପ୍ରବେଶିବା ପରାଗାର ଫଳ ଉତ୍ତମ ପ୍ରକା
ଶୁଦ୍ଧବର ହୋଇ ନାହିଁ ବାରଣ ଥିବେବେଳେ
ଏମ ଶ୍ରେଣୀରେ ସ୍ଥାନ ପାଇ ନାହାନ୍ତି । ବରବର୍ଷ
କଟକ ଏବାତେମୀ ଏବା ଏଥର ଟେକ ରଞ୍ଜି-
ଥିଲୁ ଏବର୍ଷ ଗାହା ନାହିଁ ।

ବଢ଼କ ଏକାତେମିରୁ ଶଳଙ୍ଗ ଶୃଦ୍ଧ ପଞ୍ଚଶି
ଦେଇଥୁଲେ ଏହଜଣ ମାତ୍ର ପାପ କରିଅଛି ।
ଏହା ମଧ୍ୟମ ଫଳ ଆଣ୍ଟିବା ।

ବୈଜ୍ଞାନିକ ପୁନର ୧୯ ଜାନୁଆରୀ
ମଧ୍ୟରୁ ଜାନ୍ମ ମାତ୍ର ପାଇଁ ବରାଅପ୍ରକାଶି । ଏ
ଫଳ ମୋଟପରି ଏବଂ ଗତବର୍ଷ ଦୃଷ୍ଟିରେ ବହୁ
ମନ୍ଦ ହୋଇଅଛି । ଶେଷାର ପ୍ରଥମ କଲେଜ
ଏପରି ଫଳ ତ୍ରାଣ ବରାବା ଅଭ୍ୟାସ ଅଗ୍ରାଚିକର
ଅଭ୍ୟାସ ଏଥା ଅନ୍ତର୍ଗତ ମୌକାର ବରାବାକୁ ଦେବ ।

ଅପେକ୍ଷାତୁ ବାରେଖର ଫଳ ଉଦ୍‌ଦେଶ
ହୋଇଥିଲା କି ୯ ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟରୁ ଜି ୨ ଟଙ୍କା
ଆସି ଦେଇଲାଗଲା । ବାରେଖ ଗରବଣ ଫଳଠାରୁ
ଜାଗା ପଢ଼ିଥିଲା କାହାରେ ଗରବର୍ତ୍ତ ଜାଗା ନମ୍ବର
୧୦୧ ମାତ୍ର ଦେଇଥିଲା ।

ଏହା ଯୁ ଶ୍ରେଣୀରେ ଉଚ୍ଚତା ଧାରି କରିଥିଲା ।
ପୁନଃ ରୂ ଗତିର୍ଦ୍ଦିକ ଏ ଶା ଧାରି କରିଥିଲେ
ଏବର୍ କି ଏ ମନ୍ଦରୁ କି ଏ ଶା ଧାରି କରି
ଅଛନ୍ତି ଏହା ଯୁ ଶ୍ରେଣୀରେ ଗତିର୍ଦ୍ଦି । ଲଜ୍ଜା
ପ୍ରକ୍ରିୟା ଏବର୍ କି ଜଣ ଅଛନ୍ତି । ଏ ବିଦ୍ୟା-
ପାଠୀ ଏହା ପାଠୀଙ୍କ ଉଚ୍ଚତା ହୋଇଥିଲା ।

ଲକ୍ଷ୍ମନାଥ ହୁଲରେ ଶବ୍ଦର୍ଥ ଏକ ଲକ୍ଷ୍ମନ
ପାତ୍ର ହିତଥୀର୍ଥ ଏ ବର୍ଷ , ଲକ୍ଷ ପାତ୍ର କଥା
ଅଛନ୍ତି ସତ୍ୟ ଏହାର କମଳାତମନ ସମ୍ବନ୍ଧ
ଅଛି ।

୩୮

ମହାମାଳ୍ୟ କଟ ସାହେବ ପୁରୁଷର ଦୂର୍ଲଭ
ବନ୍ଦି ବନ୍ଧୁଙ୍କୁ କଟିବ କଲ ଅନୁର୍ବଦ କରିବାର
ଆଜଳ ପ୍ରଭୁ କରିଥିବା ବସନ୍ତ ପାଠକମାତ୍ରେ
ଅବଶତ ଅଛନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଶୁଣିନ୍ ଗୁପ୍ତ
କନ୍ଦିନୀର ସାହେବ ଏଥିରେ ଆପଣଙ୍କ କରିବାର
ଲୋତ୍କଣ୍ଠ ସବୁର ସାହେବ ଉତ୍ତର ଦେଇ
ଅଛନ୍ତି ବ ବାଜି କରି କଟିବ ଅନୁର୍ବଦ ହେଲେ
ଶାନ୍ତିକାର୍ଯ୍ୟରେ ବନ୍ଦେଶ୍ୱର ଅମୃତଧ୍ୟା ହେବାର
ଜଣାଇଲେ ବେ କିନ୍ତୁ ଆଜଳ ବହୁଭରେ
ପାଇଁ ପୂର୍ବ କଲେ ଅନୁର୍ବଦ କରିବା ବାରାଣ୍ସି
ପାଇଁ ପାହେବକ ଅନୁଶେଷ ଦେଇବେ । ଆମମା

ନାହିଁ ବିଦେଶଜାରେ ବାଛି କଟକ ଅନୁର୍ଗର
ହେଲେ ଶାସନକାର୍ଯ୍ୟରେ ବିକ୍ଷି ଅସୁଧା ନ
ହୋଇ ବର୍ଷା ସୁଧା ହେବ । ଅମ୍ବେମାନେ
ଏ ବିଷୟରେ ଏଥିପୂର୍ବେ ପୁନଃସ୍ଵତ ଲେଖି
ଅଛୁ ଓ ବାଜିବାସିମାନେ ଏହା ଆପଣା ଆବେ-
ଦନରେ ହଞ୍ଚିବୁପେ ଦେଖାଇ ଅଛନ୍ତି ଓ ମଧ୍ୟ
ଲାଟ ସାହେବ ତାହା ସ୍ତରୀୟ ବୋଲି ସେବା
କରିଅଛନ୍ତି ତଥାତ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ସାହେବଙ୍କର ଦୂର
ଭାଇ ନାହିଁ ଅନୁର୍ଗର ବିଷୟ । ବାଛି ପୁଣ୍ୟ
ଜଳନ୍ଦ୍ରଗତ ହେଲେ ଶାସନ କାର୍ଯ୍ୟରେ କଟକ
ଆପେକ୍ଷା କି ଅଥବା ସୁଧା ହେବ ? ଶାସନର
ସୁଧା ବିନ୍ଦୁ ସଙ୍ଗେ ପ୍ରକାଶର ସୁଧା ଓ
ଦୁରାହାର ପ୍ରତି ଦୂଷି ଭରିବାର ଅବସ୍ୟକ
ବାଛି ପୁଣ୍ୟ ଅନୁର୍ଗର ହେଲେ ସେ ପ୍ରକାଶର
ଅସୀମ ଅସୁଧା ଓ କଷ୍ଟ ଦେବ ଏଥରେ ଲେ-
ଶମାତ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଓ ଏହା ସେମାନଙ୍କ
ଆବେଦନରେ ଏବଂ ଅମ୍ବେମାନଙ୍କ ପୂର୍ବ ପ୍ରବ-
ନରେ ଉତ୍ସମନ୍ତ୍ରପେ ଦର୍ଶିତ ହୋଇଥାଏ ।
କଟକ ସହି ବାଜିର ସମ୍ବନ୍ଧ ପୂର୍ବରୁ
ଭାଇଥାକି । ପୂର୍ବେ ବାଜିର ସେବେ ଥର
କନୋବସ୍ତୁ ଦୋଇଅଛି ସେବେ ଥର
ଏହି କଟକ ଜିଲ୍ଲା ଓ ଏଠାର ଜେ
ପୁଣ୍ୟ କଲେକ୍ଟରଙ୍କଦ୍ୱାରା ହୋଇଥାଏ ଓ ସେ
ସମସ୍ତ କାରଜପଡ଼ି ଏଠା କଲେକ୍ଟରଙ୍କରେ ଏ-
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଛି । ବାଜିରୁ କଲିବା ଅନେକ ବଢ଼ି
ଓ ଅଛି ଗଣ୍ଯଗୋଲ ଅକ୍ଷୟାରେ ଥିଲା । କଟକ
କର୍ମଚାରୀମାନେ କଲାକକୁ ସ୍ଥାର ସେ କିମ୍ବାକୁ
ରିଗ୍ରାନ୍ଟ ମୁକ୍ତ ଓ କମା ପ୍ରମୃତ ରିଗ୍ରାନ୍ଟ ଦିବି
କଲେ ଓ ତହିଁର କାର୍ଯ୍ୟ ସନ୍ତୋଷଜନକ
ମରେ ତଳାଇ ଅଛନ୍ତି ସେମାନେ କି ମୁଦ୍ରା କିମ୍ବା
କାଜିର କାର୍ଯ୍ୟ ଉତ୍ସମନ୍ତ୍ରପେ ତଳାଇ ନ
ପାଇବେ ? ଅଛଏବ ଆମ୍ବେମାନେ ବନ୍ଦିଶ୍ଵର
ସାହେବଙ୍କ ଅପରିରୁ ଯଥେଷ୍ଟ ଜାରି
ହେଲୁ ନାହିଁ । ତେବେ ତାଙ୍କ କଥା ନ ରହ
ଗଲା ବାଜିବାରୀର କଥା ରହିଲ ଏଥିରୀର
ତାଙ୍କର ତଥ ହୋଇଥାଏ କି ? କମା କାଜି
କଟକ ଅନୁର୍ଗର ହେଲେ ଗର୍ବିଲ ଝର୍ଜ କିନ୍ତୁ
ଅଧିକ ପତ୍ରକ ଏହାର ତାଙ୍କ ମନକୁ ବିତ ସେବ
ଅଛି କି ? ଅମ୍ବେମାନଙ୍କ ବିବେଚନାରେ ଉତ୍ସମ୍ବୁଦ୍ଧ
ତାଙ୍କର ମହାତ ଓ ମୁକ୍ତିଯତ୍ତ ବା କମିଶ୍ନରଙ୍କର
ବିଷୟରେ ନୁହେ । ଅଛଏବ ଆମ୍ବେମାନେ
ତାଙ୍କ ଅନୁରେଥ କିମ୍ବାହିଁ ସେ ବାଜିବାରୀରଙ୍କର

ପ୍ରତି ଆସ୍ତା ଓ ସେମାନଙ୍କ ହତ ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି
କର ଉତ୍ତିଷ୍ଠିତ ଅନ୍ତର୍ଭିତ୍ତି ଘାନ୍ତ ରହନ୍ତି ।

ଅନୁଗ୍ରହ

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସୁପରଫେଣ୍ଡ୍ରୋଷ ସାହେବ ଗର ତୀ
ସମ୍ବନ୍ଧ ମାସ ତା ୩୯ ରଖିରେ ଅନ୍ତରୁଳ କିମ୍ବା
ପୁରୁଣାଗଢ଼ିତାରେ ପଞ୍ଚଶିଲ ଦ ଓ ନ ମୁକ୍ତାମ
କଲେ । ସାହେବ ମହୋଦୟ ଏ ବର୍ଷ ପୂର୍ବା-
ପେଣ୍ଠା ଅନେକ ସନ୍ତୋଷ ଲାଭ କରିଥିଲୁଛନ୍ତି ।
ବାସ୍ତବରେ ଅନ୍ତରୁଳ ଅନେକ ପ୍ରକାରରେ ଉନ୍ନତ
ହୋଇଥିଲା । ତତ୍ତ୍ଵିକରେ ସତ୍ତବମାନ ନିର୍ମିତ
ହୋଇ ଯାଗାସ୍ତାତର ଅନେକ ସୁବିଧା ହୋଇ
ଥିଲା । ଦେଉଳବନ ନାମକ ଏକ ବୃଦ୍ଧ ପୁଅ-
ରଣୀ କି ଯହଁର ଜଳ ନିଭାନ୍ତ ଅସ୍ତାନ୍ୟକର
ଥିଲା ତାହା ବର୍ତ୍ତମାନ ଖୋଲା ହେବାରୁ ତା-
ହଁର ଜଳ ସବୁତ୍ର ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଥିଲା ।
ନାଲାପ୍ରାନ୍ତରେ ବହ ଓ ସତ୍ତବ ନିର୍ମିତ ଏବଂ
କରନାଲ ଖାଲି ଇତ୍ୟାଦିରେ ଏକା ସଦର
ମୁକ୍ତାମ ବାହଁକ ସମସ୍ତ ଅନ୍ତରୁଳର ଶାର୍କ୍ଷ
ଦେଉଥିଲା । ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବିଜନ ପଞ୍ଚକାଯକ ତତ୍ତ୍ଵ-
ଲଦାରଙ୍କର ଏକାଦୁଶ ଶମ ସୀକାର ଓ ଲୋକ-
କର ସୁଖବନ୍ଦିତା ନିମନ୍ତେ କାର୍ଯ୍ୟକ ସ୍ଥାନ୍ୟ
ଲାଭ କର ସନ୍ଧା ନାନାଧିକ ଉପାୟ ଖୋଲ
ବୁଲିବାରେ ଅମ୍ବେମାନେ ଅଛ୍ୟନ୍ତ ଅନ୍ତରୁଳ
ହୋଇଥିଲା । ଏବଂ ବିନିମୟ ବାବୁଙ୍କୁ ଶରୀର
ଧନ୍ୟବାଦ ପ୍ରଦାନ କରୁଥିଲା ।

ଅନ୍ତରୁକୁ ଅଧିକାଂଶ ସରବରତାର ପଥାନ
ଓ ଦ୍ୱାଳେକମାନେ ଚଳଇନାଏ ହା । ରଖେ
ସଜ୍ଜା ସମୟରେ ଦୁଇ ଗୃହରେ ଏକ ସନ୍ଧି
ଉଚନା କର ସାହେବ ମହୋଦୟଙ୍କ ଆମକଣ
କରିଥିଲେ । ସାହେବ ଏକ ଅବେଦନପଦ୍ଧତି
ପାଠ କଲେ ରହିର ମର୍ମ ଏହି ବ ସେମାନେ
ଏକବଜାର ଟକା ଦେବା କରି ତକାଣ ବାଣିଜ୍ୟ
ଟ ୨୦୦ ଟଙ୍କା ସୁଧ ଅତ୍ୟ କରିବାର ସ୍ଥିର କରି
ଅଛନ୍ତି । ଏଥରେ ଯୁକ୍ତାଗତ ଯୁକ୍ତିର କ୍ଷରିତକ
ଶତ କଟକରେ ପରିବା ନିମନ୍ତେ ମାସିକ ଟ ୪ ଟଙ୍କା
ଲେଖାଏ ଦୂରି ପାଇବେ । ସୁଧର ୦ ଏଥିରେ
ପ୍ରତିବର୍ଷ ଟ ୧୫୯୯ ଟଙ୍କା ଶର୍ତ୍ତ ହୋଇ ଦାନ
ଯାହା ଟ ୮୮ ଟଙ୍କା ବଳିବ ରହିରେ ଗୋଟିଏ
ମେରେଲ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ସମସ୍ତ ଗଡ଼କାତିବେ
ଯେଉଁ ଶତ ଶହଦୂରି ପରିଷାରେ ପ୍ରଥମ ହେବ
ଆହାର ଦିଆ ଯିବ ଏବଂ ଭାବୁ ଦୂରି ଓ ମେଲ
ଭେଲ୍ ‘ସ୍ଥିଥେ ଦୂରି’ ଓ ‘ସ୍ଥିଥେ ମେଲେ

କାମରେ ଅଭିହନ ହେବ । ଗରବର୍ଷ ସୁରୂଶାଗତି
ଦୁଲର ଗୋ , ଟ ପ୍ରଥମ ଶତବିଦୀ ପଥାଶାରେ
ପାଷ ବର ସକା ଭିପାୟାଜୀବଗୁ ଆରୁ ପଣ୍ଡ
ପରିଲେ ନାହିଁ । ଏଥୁ ନିମନ୍ତେ ଏପରି ଗୁଣ
ସଂଗ୍ରହାଳ ହୋଇଥାଇ । ଆବେଦନପତ୍ର ପାଠ
ହେଲା ଉତ୍ତରା ସାଦେବ ମହୋଦୟ ଗୋଟିଏ
ସାରଗର୍ଭ ସୁଦ୍ର ବନ୍ଦୁଗ ପ୍ରଦାନ କଲେ ଏବଂ
ଗରବର୍ଷମାନଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା ଏ ବର୍ଷ ଅନୁଗୁଣର
ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ଶିକ୍ଷାର
ଭନ୍ଦର ଦେଖି ଅନ୍ତର ପ୍ରକାଶ ପର୍ବତ କହିଲେ
ବି “ଗରବର୍ଷ ବାଲକମାନଙ୍କର ସ୍ମାବାଧ୍ୟା
ଦେଖି ଯେ ଏତାବତ୍ ଲୋକେ ଏବବାକ୍ୟ
ହୋଇ ଆପଣା ମଧ୍ୟରେ ୧୦୦୦ କା ଗୁଣ
ତୀର ଏପକାର ଭନ୍ଦର ସାଧନର ଚେଷ୍ଟା
କରିଥାନ୍ତିରୁ ଏଥରୁ ସେମାନଙ୍କର ଦେଶର
ହିତାକ୍ଷାତ୍ତର ପରିଚୟ ମିଳିଥାଇ । ସରକା-
ରରେ ଏ ଟଙ୍କା ଜମା କରିଥିଲେ ଏ କାର୍ଯ୍ୟ
ଚିରପ୍ରାୟ ହୋଇ ଥାରନ୍ତା ମାତ୍ର କହିଲୁ
ଏବେ ଅଥବା ସୁଧ ମିଳନ୍ତା ନାହିଁ ତଥାତ
ଯେତେବେଳେ ଭୁମ୍ଭେମାନେ ସମସ୍ତେ ଆପଣା
ସ୍ଵକ୍ଷେ ଏ କାର୍ଯ୍ୟର ଅନୁଷ୍ଠାନ କରିଥାଇ ତହିଁରେ
ସେହଳ ଥାଣକା କରିବାର ଭିତର ନୁହେ ।
ଆମ୍ଭ ଏ କାର୍ଯ୍ୟର ନିମନ୍ତେ ସମସ୍ତକୁ ଧନ୍ୟବାଦ
ଦେଇଥାଇ ଏବଂ ଭରଷା କରୁଁ ଏହା ତିର-
ସ୍ଥାୟୀ କରିବା ନିମନ୍ତେ ସମସ୍ତେ ଯହ ଶୀର୍ଷାର
କରିବେ” ଆମ୍ଭେମାନେ ଅନୁଶୀଳବାସିଙ୍କର ଏ-
ଭାବୁଶ ସହିତା ଦେଖି ଅଭିନ୍ନ ଅନନ୍ତର
ହେଲୁଁ ଏବଂ ଭରଷା କରୁଁ ସମସ୍ତେ ସାହେବ
ମହୋଦୟଙ୍କ ନରରେ ଯିନ୍ଦ୍ର ହୋଇ ଏ
ଦୃଢ଼ିକୁ ତିରପ୍ରାୟ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଭିନ୍ନ-
ଯୋଗୀ ହେବେ ।

ସାପ୍ତାହିକସଂବାଦ ।

ଶ୍ରୀପୁତ୍ର-ବନିଏହର ସାଥେକି ଗତ ଦିନକାରୀ ଏଠାରେ
ପ୍ରେସ୍ ହୋଇଥିଲା । ଅଗାମୀ ମଞ୍ଜଳବାର ଦୟାକାରୀର
ଶିକେ ଶେଷୋରୁ ହେଉ ଅଛି ଏଠାରେ କେବେଳକିମ୍ବା
କିମ୍ବା ମାତ୍ରରେ ଏହି ପଣ୍ଡିତଙ୍କ ମିଳିବା ।

ଅସାମର କଲେଚେର ସାହେବ ଅପର କଳି ବଢ଼ିବା ଯିବେ ଏବଂ ମେତାରେ ଦିଲବଳ ରହୁ ସାଜ୍ୟର ମହିମାର ଗ୍ରହଣ ହେବେ ।

ଶୁଣୁଣୁ ଏହି କର୍ତ୍ତାବର ବନ୍ଦିଶୁର ଶ୍ରାପୁଳ ଦମ୍ଭ ବା
ହେବ ଏଠା ଅନ୍ତର୍ଗତ ଜିନିଶର ଶା କାହୁ ଅବସାପ୍ରାଚ
ଯୋଗିଲୁ ଅବସାର ଅନ୍ତର୍ଗତ ବନ୍ଦିଶୁର ପ୍ରଦୟନ୍ତରକୁ କାହା
ଦେଖିବାକୁ ଏଠା ବନ୍ଦିଶୁରଙ୍କର ଅଭ୍ୟମତ ପ୍ରାଥିତ ହୋଇ-

ଅଛୁ କନିଶ୍ଚିଲ୍ଲ-ସାହେବ ଏ କାହିଁ ମହୋଦୟ ଉତ୍ସବର
ଶବ୍ଦମଳ ସବ୍ବାର ବିଥର ହୁଅଥିଲା । ଅବ୍ରା କାହିଁ ପର ଜିକ୍ଷା
କରେ କୃତି ପାଇ ସେବକ ମୁଣ୍ଡ ହେବେ ଆଖେମାରେ
ତାଙ୍କ ହୁଅର ରେହପଥ ହୁଏଇ ଦେଇଁ ।

ସୁର୍ଯ୍ୟର ମନ୍ଦିରକୁର କେତରଳ ମାତ୍ରେବ ଏଠାଦୁ
ପାଞ୍ଚବଦ ହେଉ ଥିଲି ଏଠା ବଦଳୁ କରିଲା ଶେଷ କରି
ଅଗାମୀ ଦିନର ଦିନରେମର ଓ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଯିବେ । ସେଠାର
ନିଜର କୁଞ୍ଜା ଉତ୍ସବର ହେଉଛି ସାହୁର କେତେ କୁଟୀ
ପୁରୁଷ ଯିବେ ।

ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରେ ମଧ୍ୟ ଦିନକ ନେବା ହୋଇଥିଲା । ଅନ୍ୟ କରଇ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେଖା ନାହିଁ । ଏହି ସମ୍ବନ୍ଧ ଏକାକିଳି ମାତ୍ର ଦେଖାର ଅଭ୍ୟାସ ହୋଇଥିଲା ।

ବୁଦ୍ଧ କାନ୍ଦିବାଳଦୟର ସ୍ଥାପନ କାହା ଗୁରୁଦୟର
ଚନ୍ଦ୍ରବର୍ଣ୍ଣ କଶାରତହୃଦୟ କି ରାତ୍ରି ଦିନମଧ୍ୟ ଶୁଭ ଜିମୀର
ନିରାଶ ପାଇ ଦେଖିଲାଥ ପତ୍ରୀର ସୟକାହାରୂପ ବାହ୍ୟ
ଦେଖିବାରମ୍ଭ ପତ୍ରିର ଏବଂ ହାତ ଅବ୍ରଦ୍ଧ ରଦ୍ଧାମହିମମ
ସାହେବ ପ୍ରକ୍ଳଦେବ ବିଷ୍ଣୁ ଏକବନ୍ଦ କବା ଲୋକାର ପାଇଁ
ଶୁଷ୍କର ବିଶ୍ଵାସ । ଏ ମହାଯୁମାନେ ଏଥି ଜିମିର
ଅନ୍ଧକାରୀ ପାଇ ଅନ୍ଧର ।

ଦକ୍ଷିଣାଧିକାରୀ ହେଉ ଏ ନଗରରେ ସ୍ଥାପନ କାମ ପ୍ରଦେଶ କରୁଥିଲା । ଯଳିବାର ହତାରୁ ପନ୍ଥୀଙ୍କୁ ଦେବିର ମାର୍ଗ ଆବଶ୍ୟକି ଓ ବଲେନ୍ଦ୍ରିୟ ନିବନ୍ଧନ କରାଇରେ ଜୁହିରେ କେତେବେଳେ ଦେଖା ପଢ଼ିଥିଲା । ସେ କାହିଁ ପଞ୍ଚାଂଶ କରିବା ଅସମିକାର ଅନ୍ତରୀକ୍ଷଣ ଦ୍ୱାରା ନଗରରେ ବାପବୋଲ ଏହି ଅନ୍ଧରୀ ଅନ୍ଧର ଫଳ କି ? କାହିଁ ଶିଶୁ ମାତ୍ରକା ପଢ଼ିବା ସହ କରିବାର ଉପରେ ।

ଏହା ଦୂର ଦୂର ଅପ୍ରକାଶ କାର୍ଯ୍ୟ ସୁଖରୂପ କିମ୍ବେ
ଏଠା କଲେବୁଳ ପେଣୁଳ ବାହୁ ଲକତୋର ଘୋଷନ୍ତୁ
ଦେଖାନ ବା ନେବେଳାଇ ସୁର୍ପ ଲମ୍ବା ବିଭିବାହୁ ଗଢ଼
ବାହୁ ବେ କଥମାରବ ତୁମୀ ଫେର ଅପର ଯଜ ଅଛନ୍ତି
ତାଙ୍କ ବର୍ମରେ କର୍ତ୍ତମାନ ଆଜ ବାଲୁ ପରମାନନ୍ଦ ଧୋଷ
ଏହା ଶୟତ୍ର ହୋଇଥିବା । କର୍ତ୍ତବ୍ୟାର ବାହୁ ଜୀବି
ଜୀବ ଭାର୍ତ୍ତର ଉଚ୍ଚଦୂର ଓ ତାଙ୍କ ବେବାନେ ଅନିନ୍ତର ଲକ
ସୁର୍ବିଜ କାର୍ଯ୍ୟ, ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେବ ତାଙ୍କ ବିଭିବାଲ ସକାରେ
କରି ପାରିଲେ ହେବ । ସମସ୍ତ ବିଭାଗର ଏହିପରି
ବିଷୟର ଓ କର୍ତ୍ତବ୍ୟାର ଅପରାଧ ମହି ସୁର୍ପ କିମ୍ବା
କିମ୍ବାର ହେବ ।

ଅଶ୍ରେମାତେ ପୁଣିନ୍ଦ୍ର ମୟୁରକଳିତ୍ତର ନିହାରକା ଜୀ ଗାନ୍ଧି
ଦିନଦିନେଥାର ଦାସିଲୁ ଅପରା ଦାତାରୁ କେବଳ ମୁଖରୀର
ରହା ଦିଅନ୍ତରୁ । ଏଥର ସେ କାହିଁ ମାପେକି ଏହାପଢ଼ି
ଦେବତା ଓ ପେନସନ୍ ଭାବୀ ଟ ୨୫୦ ଏକୁସ ମାନ୍ଦିବୀ
ଟ ୨୨୫୦ ଲା ଦେବାରୁ ଯଶୀବାର ଦିଅନ୍ତରୁ । କାହା
ମହାରମ୍ ଏହା କୁହାଣୀ ଦରକେ ଉ ହାହୁଁ କଣ ଦାତା
ହାହୁଁ ।

ମେଲିଥ ମହାନ୍ତର ମନ୍ଦିରକୁ କଳିନଗର ସାଠେ
ବିଲୀପତ୍ର ମେଲିଥାଟି ଯେ ଏଠା ବେଳିପଦ୍ମ କଟେଇଥିଲେ
ମଧ୍ୟ ଲିମାର ଧଳ କଟାଇ ଅକ୍ଷୁଣ୍ଣାକ ଦେଇ ଦେଇ
ଯେ କ ୨୫ ବା ପୁରୁଷଙ୍କ ପାଇବ ଓ ଯଦୁଶୀଖ ବ୍ରଜ
ହେଲେ ଯେ ଅର କ ୨୫ ବା ପୁରୁଷଙ୍କ ପାଇବ ।

ଶ୍ରୀ ପାତେହ ବାଲେନ୍ଦ୍ରରେ ଏହ କଷିତ୍ତ ବୁଦ୍ଧି କାମାଚି ହସ । ଏହ କଷ ଯୋଗେନ୍ଦ୍ର ଦେବ
ସହାର ଦରଖ ଉପାୟ କରି ମଧ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଶୁଣିବାର କଷିତ୍ତ
କରେ ଏହ କାମାକାର ଉପରେ ଆଜି ଯାଏ ପାଇଁ

କର ଆହୁ । ମନ୍ଦିରାର ପାଞ୍ଚବଳୀ ପଢ଼ିରେ କରୁ ବାଙ୍ଗକୟା
କଲ ସହିତ ସଧାରଣ ଛାପାରେ ଯେପରି କାଳିଦୟ
କର ଆଏ ମେହୂପର କର ଦୟ । ହାତର କଷୟ ଯେ
ଅନେକ ଶୃଦ୍ଧ ଉତ୍ତରାଖଣ୍ଡ ବନ୍ଦ ଲପକାର ଜ
ଦେଇ । କୁର କାମୋତିବାର ବ ପ୍ରବୃତ୍ତ ଲେଖ ଅଛାଯା
ଅନ୍ତର ଓ ମୋର ହାତ୍ । ଲ ୧

ବିଜ୍ଞାନ କର୍ତ୍ତାଙ୍କର ଦଶମନ ଦେଇଥିଲୁଛି କି ନେଇଯା
ବିକ୍ରିଦୂଷକ ଏବଂ ପଟାମୁଣ୍ଡି କାଳ ମଧ୍ୟରେ କଣ ହୋଇଥିବା
ନ ୫ ସର ପାଇବିକାଣୀ କାଳ ଶେଷତାରୁ । ପ୍ର
ପୃଷ୍ଠାଗୁଡ଼ ଓ ପୁଣ୍ୟତା କିମ୍ବା ଦେଇ ପଟାମୁଣ୍ଡରେ ଜାରି
ମା ୧୯୩ ର ବରଷାରେ ସୁରକ୍ଷାରେ ବନ୍ଦ ହୋଇ
ଥିବା କାଳ ପଟାମୁଣ୍ଡ ବୌଦ୍ଧ ଧ୍ୟମସ୍ତର ବାହେତିମା
ପ୍ରକାଶ ପୋକିମାବଦିରେ ଦେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କଣ ଅଛି ସେ ସମ୍ପାଦନ
କାର୍ଯ୍ୟ ଉଥୟିର ଏବଂ ଛାତ୍ର ଯୋଗମାତ୍ର କିମ୍ବା କର୍ତ୍ତାଙ୍କର
ବିରାମୀ କାଳ ସୁରକ୍ଷା ସବ୍ରଦ୍ଧ ଦେବତାରେ କିମ୍ବା କର୍ତ୍ତାଙ୍କର
ବିବରମ୍ଭନେ କଣ୍ଠରେ ଦେଖିପାଇବା ।

ଦିଲ୍ଲରେ ଅନେକଗୁଡ଼ିକ ଦେଖିଯ ସୁକା ଚିତ୍ରଶାଳା
ଏହି ଅଧିକ ଶିକ୍ଷା ବରି ପଦାଶୋଭାର୍ଥ ଦୋହରାଇବା
କେହିଁ ଦକ୍ଷିଣ ଏହି ଶିଖିବିଦ୍ୟା ମଧ୍ୟ ଶିଖିବାରୁ । ତା
ମଧ୍ୟରେ ବନ୍ଦବନ କଥେ କରିଗାର ବୀ, ଠି, ଚୌଥିବାକା
ପ୍ରକାର କଳ ଚଳାଇବା ଦିଦିନ ପିତାରେ ଉତ୍ତମ ଯୋଗ୍ୟ
କର କରିବାକୁ ଆହାର ବାସକା ସେ ସୁଦେଶବୁ ତା
ଯୋଗ୍ୟ କରିବ କାରଙ୍ଗାର ପିତାରେ ।

ପ୍ରକାଶକାରୀଙ୍କ କାଳକମାହେ ଦାସ ପ୍ରକାଶ ପାଇଁ
ଦେଖିବେ କଣ୍ଠୀ ଦେଇଥିବା କେତେବେ ଜଗନ୍ନାଥ
ରତ୍ନୀଯା ବନରୀମେଳକ ଜାତୀୟାଜାଗରଣ ଅଧିକାରୀ । ସମ୍ବନ୍ଧ
କୋଡ଼ିଏ ଯୋହିବାର ଧର ପଢାଇବୁ ଏବଂ ଏଥି କିମ୍ବା
ବକ୍ଷିମେଳୀ ଥିବେଳେ କବିତାକୁ କି ଫରା ଡାକାବିଲା
କେହୁ କ୍ଷେତ୍ର କୌଣସି ଜାଗରକରୀୟ କାଳକମ୍ବ ପାଇଥି
ସେହି ଯାଇ ପାଇବେ ୩୭ ।

କୁବିଦେହାର ମହାସାହର କରେ ସ୍ଵର୍ଗ ପାଇ
ଅଜେତହାନୟର ଗୁରୁକର୍ମ କରୁଥିଲେ କୁତେତୋଳା ଅଧ୍ୟାତ୍ମି
କର କୁରୁକ୍ଷେତ୍ର ପେଶ ଆପଣଙ୍କୁ । ଏହେମାତ୍ରେ ଅଧାରତ
ବିବବେହାରର କୃତିର ରହୁଏ ଏହାଙ୍କାବ ସାଧ୍ୟତ ହେବ
ତତ୍ତ୍ଵା ସଂଖ୍ୟାକ ଉତ୍ସବମାନେ କେବଳ ଶୋଭକ ଏ
ଅକ୍ଷରମ୍ୟ ହେବାକୁ ଦେଖା କରିଅବୁ ।

କାରୁ ଦୂର୍ଗାତରକ ଏ କଣେଖୁ କବିତାଏହି ସାହିତ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କଥା ହୋଇଥାଏନ୍ତି।

କରେଇ ପଦେଶର ଅହନ୍ତ ନବର ଅଭ୍ୟାସ
ମହିଳାର ସହିତୁପେ ଷେଠ ମଦଗତବାବୁ ଏକପାଇଁ
ଦୂରିଷ ଦେଇଥିଲା ଏବଂ କରେ କରିଛି ଆଖିରେ ପାଇଁ
ଅଧିକିଷ କାହା ଯାଇଥିବା ବାହି ତିକିତ ମନ୍ତ୍ରର ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ

ମାନ୍ୟରତ୍ନ ପଦ୍ମ ଏକାକୀ ପୁଣ୍ଡ ଟେଲିଫିଲ୍
ଛୋଇଅଛି । ସେ ଧରିଯା ପଦ୍ମ ପୁଣ୍ଡ ଦୂ
ରହ ସବ କହିଥା ରହି ପାଇଅଗ୍ରହ ।

ଜଣେ ପଥଚୋରକ ଘେଟ୍ଟୋହୁର ବାଢାରେ
ମନ୍ଦିର ଗୋଲାଙ୍ଗାଳ ଖୋଲା ହେଉ କଥା ଥୁଲ
ହେଉ ତାହା ଅଶେଷ ବାହୁଙ୍କ ସବୁରେ ହୋଇ
ଏ ମହାଶୟ ଅଛି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଯଠାରେ ସବେ ଯଠା-
ମାନ୍ଦିର ଅନେକ ମଧ୍ୟବାଚକର୍ତ୍ତା ଉପରେ ବର୍ଣ୍ଣିତେ

ଏହା ସୁଲକ୍ଷଣ ସେଇଁ ଦାର୍ଶିତ ପଦମ୍ଭା ହେ
ବେଥରେ ଯନ୍ମରଜିତ ଏକ ହେଠାପ୍ର ସମ୍ମା—

ସାହିତ୍ୟକେ

୯ ମୁଣ୍ଡରୀ	* ପ୍ଲଟ୍
୧୦ ସୁ ଏକଳ	* ଏକଳ
୧୧ ସୁ ଏକଳ	୧୨ ଏକଳ

ଅହଁ ଦଶୟତେ ମନ୍ତ୍ର ଏହିପଦ । କଥେ ଧୋଦା ପିଲ
ସମ୍ମଗେଣୀରେ ପଢ଼ ଅଛି ।

ପରିବର୍ତ୍ତକ ତତ୍ତ୍ଵ ଦୂରତ ପ୍ରକାଶ କହିଅଛନ୍ତି ଯେ ଏ ବଚ ତା ଏକ ସମ୍ପଦର ପୁଣ୍ୟକାରୀ ପଣ୍ଡିତ ମଧ୍ୟାଦ୍ଵାରା ଜାତ ଦୂର ପରିବର୍ତ୍ତକ ପରିବର୍ତ୍ତନର ବର ଅଛନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ହିମାର କାଳ ସେ ପଞ୍ଚାକଳେ ଥିଲେ । ମଧ୍ୟାଦ୍ଵାରରେ ଯେତା ଦେବକାରୀଙ୍କ ସେଠାକୁ ବରବରାହମଣ୍ଡଳରେ ଯାହା ବରଗୁରେ । ବାହିରେ ବରବରାହମଣ୍ଡଳରେ ତାକର ମୃଦୁ ହେଲା । ଅଧୋର ତାହା ତାରୁର୍ଧମ ପ୍ରମଳକ ହାର୍ଷିରେ ଦୂରଥର ଏ ନିରାକାର ଅଧିକାରେ ।

ଅବେଳାରେ ଦୁଇ ଅଛାପିତ ହେଉଁ ପାଇବାନ୍ତିକ୍ଷେତ୍ର
ଜୀବାଞ୍ଚିମେନ୍ଦ୍ରିୟ ବିଜ୍ଞାନ ବାହାର ହୋଇଥାଏ ସେ, ଏବେ
ଯୋଗେ ବର୍ଣ୍ଣ ବାହାର ହେଲେ ପାହା ବିଜ୍ଞାନ ବିଦ୍ୟା ବିଦ୍ୟାରେ
ଲୟକ୍ଷ ଉପସ୍ଥିତ ଜୀବାଞ୍ଚିମେନ୍ଦ୍ରିୟରେ ପାଇବେ, ଏବେ
ବାହାର ଦିନ ଶିଖ ହାହଁ । ସ୍ଵପ୍ନବ୍ୟାଙ୍ଗ ମୂଳବଳରେ
ଅନୁପସ୍ଥିତ ରେବେ ସେ ଉଚ୍ଛବିଷୟରୁ ପ୍ରାୟ ହେଉଥିବା,
ଅବେଳାରେ କଣା କରୁଁ ସେ ଦୂରତ୍ତ କରିବାର କଷ୍ଟମରେ
ଦୂର ହୋଇପାଇବା ।

କବାଳୁରରେ ଗୋଟିଏ କୟାନ୍ତିକ ଦିନାବାଟେ ହୋଇ
ଯାଇଲେ । କବେ କାବୁଲେର କାରଚର୍ଜର ଗୋଟିଏ ପାଇଁ
ବା ଏହି ଥିଲେ କେବଳ ଏ ମାତ୍ର ଉଠିଲ ମଧ୍ୟରେ
କାହିଁ ଦିନାକାଳେ । ପ୍ରତିହାତ୍ମିକାଙ୍କ ଦିନେ ଅପରାହ୍ନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ
କବଳିଲ ବକାଶ ଓ ତାହାର ଛୁଟ ସୂର୍ଯ୍ୟବାହି ପାଇଁ
ଲେ, ପରିଷମରେ ଦିନିକରେ ସେ କାହିଁ କାହିଁରରେ
ତାହାର କବିତା ହେଉ ଦିନାକାଳେ ଓ ଯେହାଣେ ଯେମାକେ
କାବୁଲୁରୁ ଘର୍ଷିତ ସ୍ଵର୍ଗଭାବୀ ମଧ୍ୟରେ ତେଜମତିବାର
ଦେଖିଲେ । ଅନୁଷ୍ଠାନ ଦରେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଆଶି ଦେଖିଲ ସେ,
ସେ ଗ୍ରାମବାସୀର ପରିକାଳ ସବେ କଥିଲାମାର ଦେଇ
ଅପେ ସ୍ଵର୍ଗଭାବୀରେ ଦୂର ମହାନ୍ତି । କୋଷର୍ଷ ଲେଖନ୍ତି
ଏବୁ ବଦଳିବ ସେଇମାରେ ଏହି ହେତୁ ତମର ଦେଖି
ନାହିଁ, ମେହିକାରେ ଅଛି ।

ବର୍ଷାକାଳ ପାତାରେ ପାତାରେ ଦେଖିଲାମ ଶୁଣୁ
ର ସାହେବ କୁଟୀ କରି ନିରାକାର ଯାଇବାରେ ପୋତାରେ
ତାହାକାର ମୁହଁ ଏକାକି ଦେଖାର ପ୍ରାଚୀକାର ଅନ୍ତରେ
ଏ ସାହେବ କହି ଯୋଗିଲେବୁ ଥିଲେ । ଶୁଣୁ ଏହି ଏହି
ଦ୍ୱାରାକାର ସାହେବ ଏକହାଙ୍କ ଦେଖିଲାମକ ଅଛିବୁ ଯେ ତାହାର
ନିର୍ମାଣ ଆବଶ୍ୟକ ।

ଗବର୍ଣ୍ଣମେତେ ସିଙ୍କୋଲା ଫେବୃଆରୀ ।

ଏହା କୁଳପ୍ରସରରେ ବୁଦ୍ଧିମତ୍ତାର ପରିଵର୍ତ୍ତନକ ନାହିଁ
ଜୀବ ବୋଲି କାହାରିଟି । ଉଚ୍ଛବିଗାର ଫ୍ରାଙ୍କ ଫ୍ରାଙ୍କ
ଦୂରବେଶୀୟ ଓ ଦେଖିଯି ଉପରେ ଉପରେ ଉପରେ ।
କଥିତରା ବୋଲାଇବିଲା ମାର୍ଗରିର ଦୁଃଖରେଣେବେଳେ କହି
ନାହିଁ ପରିପାତିର ଦୂରିର ନିତିଗୁରେ ଯଥି—

କାହିମାନ୍ଦୁ ସବୁର ଏ ଅଳ୍ପକାମୁ କେବଳା ଏ ଆମ୍ବାକୁ
କାହାରେ ଏହି ଅଳ୍ପକାମୁ କିମ୍ବା ମୁଣ୍ଡ କରିବ ।

ଏହି ନୂହନ୍ତରୀକାରତାର ଜୀବ ଦରଖାବକାରକଙ୍କ
ପିଲା-ମାନୁଷ ସାକଷୀର ମୁଣ୍ଡଗୁଡ଼ ପ୍ରକାଶିତ ହେଁବ ।

ଅ ଛରିଛ ।

7

ଉତ୍ତରପାଇକା ତା ୧୯ ରଖି ମହେ ଜାନୁଆରୀ ସନ୍ ୧୮୮୯ ମସିହା ।

ପୁରସ୍କାର ରାନୋଟିପ୍ ।

ଗର ଉତ୍ତର ମାସ ତା ୨୭ ରଖି ସୋମବାର ରାତ୍ରି ପ୍ରତିବିଷ୍ଣୁ ସମୟରେ ସେନ୍‌ସ୍‌
ବିତ୍ତିକା ଘରେ ସେ ବ୍ୟକ୍ତି ଦାନ କରିବା ରାତ୍ରିରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଲାଗାଇ ଦେଇଅଛି ସେ
ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଯେବେହୁ ଅନୁସନ୍ଧାନ କର ଧରଇ ଦେବା ବିଷୟରେ ବିଜ୍ଞାବଯୋଗ୍ୟ ସମାଦ
ଦେବ ଫାରୁ ଟ ୨୫୦ ଟଙ୍କା ୫ ସେ ଅପରାଥରେ ଦୋଷିବ୍ୟକ୍ତି ସଜା ପାଇଲେ ଆନ୍ତର
ଟ ୨୫୦ ଟଙ୍କା ପୁରସ୍କାର ଦିଆଯିବ ।

Cuttack Magistrate's Court
The 12th January, 1882.

R. H. PAWSEY.
Magistrate.

ସନ୍ ୧୮୮୯ ମସିହାର ଫାନ୍ଦୁଆର୍ଟ୍ସ୍ ଓ
ପ୍ରବେଶିକା ପଣସାରେ ଉତ୍ତାପ୍ତି
ହୋଇଥିବା ଶବ୍ଦମାନଙ୍କ ନାମ ।

ଫାନ୍ଦୁଆର୍ଟ୍ସ୍

୫ ସ୍କ୍ରେଣ୍ଟୀ

ଖୋଲାସା ଥିଲି । ଗଣପତି ଦାସ

୨ୟ ଶ୍ରେଣ୍ଟୀ

କେଳୁଝକାଥ ଦିଲି । ଜଗମୋହନ ଗୋପ

୩ୟ ଶ୍ରେଣ୍ଟୀ

ମଣିଚରଣ ମହାପାତ୍ର

ପ୍ରବେଶିକା

କଟକ ଏକାଡେମୀ

୨ୟ ଶ୍ରେଣ୍ଟୀ—ରଗବାନ ମାହିପାତ୍ର

ରେବନସା କଲେକ୍ଟର ।

୨ୟ ଶ୍ରେଣ୍ଟୀ

ହାରଙ୍ଗନ ଗୋପ । ପୂର୍ଣ୍ଣତରୁ ମୁଖ୍ୟମ୍

୩ୟ ଶ୍ରେଣ୍ଟୀ

ରମାନାଥ ଗୋପ । ନେତ୍ରମୋହନ ଗୋପ

ନାଲମଣି ମିଶ୍ର । ଶରତଚନ୍ଦ୍ର ମୁଖ୍ୟମ୍

ବାଲେଶ୍ୱର

୨ୟ ଶ୍ରେଣ୍ଟୀ

ଭଗବତପ୍ରସାଦ ମହାପାତ୍ର । ଯତ୍ନାଥ ମିଶ୍ର

୩ୟ ଶ୍ରେଣ୍ଟୀ

ଭୋଲନାଥ ଦାସ । ହୃଦୟଚନ୍ଦ୍ର ଦେ

ଭଗବତପ୍ରସାଦ ଗ୍ରୁପ୍ । ଗୋପମୋହନ ବିଷ୍ଣୁ

କୁଳମୋହନ ସେନାପତି ।

୫ୟ

୨ୟ ଶ୍ରେଣ୍ଟୀ

ଦୁଗାଳଧରପ୍ରସାଦ ଗୌଧ୍ୟ । କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ମିଶ୍ର

ଗୋପଚରଣ ବାଲଦ୍ଵାରା ।

୩ୟ ଶ୍ରେଣ୍ଟୀ

ଜଗନ୍ନାଥପ୍ରସାଦ ବୋପ

ଲକ୍ଷଣନାଥ ।

୩ୟ ଶ୍ରେଣ୍ଟୀ ।

ହରାନ୍ତଚନ୍ଦ୍ର ନିତି । ହତ୍ୟନାରପ୍ତର ରାମ ।

କୁଳମୁଖ୍ୟ ଦେବ ।

ବାଲ୍ ପାତ୍ର

ସାପ୍ତାହିକସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

ପୃଷ୍ଠା ୧୭ ରେ

ଜାନ୍ମ ମାହେ କାହାରେ ସବୁ ଧାର୍ଯ୍ୟ ମହିଦାଁ ମୂଳ ମାତ୍ର ୧୨୦ କି ସତ୍ତାରେ ଶାଲ ଉଚ୍ଚବାର

ମୁଖ ଖୋଲା

ତେଣା ବିଶ୍ଵରେ ତଳକରିତ ଶୁଭମାନେ
ଭିତ୍ତିଶ୍ରୋର ଯୁ କରିଗବ ହତି ପାଇଅଛି।
ଏ ବୁଦ୍ଧିର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୨୦ ଟଙ୍କା।—
ଖେଳିଥିଲୁ ଥିଲା।

ବେଳୁଣାଥ ଦତ୍ତ
ଏ ଦୁରିମାନ ବନ୍ଦକ ବେଳୁଣା କଲେଜରେ
ଖୋଲା ହୋଇଥିଲା।

ଏ ବର୍ଷଟା ଶକ୍ତିଶ୍ରୋକ ନିମିତ୍ତ ବନ୍ଦ
ପ୍ରସିଦ୍ଧ ହୋଇଥିବାର ଜଣା ଯାଏ। ବର୍ଷମାନ
ଏବଂ ବସେବାର ଅଭିଷେକମାନ ହୋଇଗଲା।
ଏବଂ ପଞ୍ଜୁଲ ତୋମରଟେ ମହାସରାଜ ଅଭିଷେକ
ପଞ୍ଜୁଲ ତୋମରଟେ ମହାସରାଜ ଅଭିଷେକ
ଆଗାମୀମାସ ତାତକରେ ଦେବାଗତି ହୋଇ
ଇଶ୍ଵରସମ୍ମାନ ପରିବର୍ତ୍ତନାର ଅଛି।
ମାନ୍ୟବର ଲେଖକଙ୍କ ବବର୍ତ୍ତିର ପରିଜନକ
ପାଦେବର କର୍ତ୍ତରରେ ଏ ଶୁଭକାର୍ଯ୍ୟ ସମାଧା
ହେବ।

ଫେବ୍ରୁଆରୀ ଅଜନ ପ୍ରତିକର ମଳ୍ୟ ହୋଇ
ଦିଲକ ଦିଲ ସଙ୍ଗେ ମେଣିବାର ଅଜନ ଗର ତିକଟକ
ସମର ମାସରେ ବିଧବକ ହୋଇଥିଲା। ଏହା
ହେଲ ୧୦୧ ମହିଦାଁ ୨୫ ଅଜନ ଅଟଇ।
ଆମ୍ବେମାନେ ଗର ସାପ୍ତାହିକରେ ବାଣିଜ ପ୍ରପ୍ରାବ
ଲେଖିବାବେଳେ ଭ୍ରମବନ୍ଦରା ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଏ
କାହାର ପାର କାହାର ପାର କାହାର ପାର କାହାର

ଦୂମ ସଂଶୋଧନ କଲୁଁ। ହର୍ତ୍ତୁ ୨୫ ଅଜନ
ଆଗାମୀ ଅପ୍ରେଲ ମାସ ତା ୧ ଉତ୍ସତାରୁ ପ୍ରତିକରି
ତ ହେବ।

ଗର ପାଞ୍ଚଅର୍ଦ୍ଦ ଏବଂ ପ୍ରବେଶିକା ପଶୁଷା-
ରେ କେବଳ ଏକ ଜଣ ବାତକା କୁମାର ତି
ଏବଂ ପାଞ୍ଚଅର୍ଦ୍ଦ ୨୫ ଶ୍ରେଣୀରେ ପାର କର
ଅରୁଣ ଏଥର ଏ ପଶୁଷାରେ ବଜାଲୁଣୀକେହ
କାହାକୁ। ପ୍ରବେଶିକା ପଶୁଷାରେ କୁମାର
ଅବଳା ଦାସ, କୁମୁଦନ ସେନ, ପି ଜନପୁନ, ମେ-
ରି ମେତ୍ର, ନର୍ମଳବାଳା ମୁଖ୍ୟମା, ର ପରକିଷ ଏବଂ
ଏକ ମୁଖ୍ୟ ଶ୍ରେଣୀରେ ଏବଂ ବିଧମୁଖୀବସ
ତ ପ୍ରସ୍ତୁତମା ଦତ୍ତ ୨୫ ଶ୍ରେଣୀରେ ପାର କର
ଅଛନ୍ତି, ବଜାଲାରେ ଛା ଶିକ୍ଷାର ଦିନ ଦିନ
କୁନ୍ତି ଅଭ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରତିକରି ଅଟଇ।

ଜେଲଖାକାଳୀ କାଗଜ କଲ ଥସିବା ସବା-
ବ ଏଥ୍ୟବ ପାଠକମାନଙ୍କ ଜଣାଇଥିଲୁଁ।
ହର୍ତ୍ତୁ ହଲ ବସି କର୍ମ ଦେବା ଅରମ୍ଭ ହୋଇଥି
ଏବଂ ଆମ୍ବେମାନେ ଜେଲରଙ୍କଟାରୁ ଏକ
ଅଟ୍ଟ କାଗଜ ନମ୍ବର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାଇଥିଲୁଁ। ଏ ନମ୍ବର
ଦେଖି ଏତିବି ଜଣା ଯାଉଥିଲୁଁ ତ ଏ
କଲରେ ସମ୍ପଳ ଦିଲ କୁଣ୍ଡ ଦେବାରୁ ପୂର୍ବ
କରିବାରୀ ଜାଗର ପରିବର୍ତ୍ତରେ କରୁଣ ପ୍ରବ୍ୟ
ପ୍ରମୁଖ ହେଉଥିଲୁଁ କରୁ ନମ୍ବର କାଗଜ ଅଛି
ପାଇଲା ଏବଂ ଶହିରେ ଦାଳ ଦୂତ ପାଇଥିଲା।

ବାଲ କାଗଜକୁ ଅଦର୍ଶ କର ପଥମେ ଦ୍ରୁତ୍ୟ
ପ୍ରମୁଖ କରିବାର ଉଚ୍ଚତ ପ୍ରସାରକୁ ବଦିଷେଷ
ଦିଲ ହେଲେ ଅନ୍ତର ସୁଖର ବିଷୟ ଦେବ।

ପାରବକଣୀଷ୍ଟ ଅଦାଲତର ଜଣେ ବିରା-
କର୍ତ୍ତା ପିବାନ୍ତ କରିଥିଲୁଁ କି କେହ ଗୁହା
ଉଦ୍‌ବସାରେ ଯୋବାନବଦୀ ଦେଲେ ଯଦିଷି
ବାହାର କଥା ପ୍ରକରକଥା ସଙ୍ଗ ମେଳ ନ
ଦେବ ତେବେ ଉଠିପାର ସେ ଦାୟିତ୍ୱ ହେ-
ବ ଲାହୁ କାରଣ ଉଦ୍‌ବସା ଏମନ୍ତ ଅଭିନ୍ଦନ-
କ ଦୋଷରେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ସେ ତହିରେ କଷ୍ଟପୁ-
ରୁଷେ ସବ୍ୟକଥା କହିବା ଅସମ୍ଭବ ଅଟଇ।
ଏପରି ସୁନ୍ଦରିଗୁରୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଉଦ୍‌ବସାରେ
ଯୋବାନବଦୀ ଦେଇ ସେତେ ଲେକ ମିଥ୍ୟା
ସପଥ ଅଭିନ୍ଦରେ ଦୃଷ୍ଟିପାଇ ଅଛି ସେମାନ-
ଙ୍କ ମୁକ୍ତି ଦେବା ଉଚ୍ଚତ। ଆମ୍ବେମାନେ ବୋଧକ-
ବୁଁ ଉଦ୍‌ବସାରେ ଅନ୍ତାନିଧ ଗୁଣାପଦ୍ମ ବଜା-
ଇଥା କଥା କହିବାର ବିଶେଷ ସୁଦିଶା ଅଛି
ଏବଂ ଗାହାର ଦେଖି ବିରବକର୍ତ୍ତାଙ୍କର ଉପର-
ଲୁଗିବାର ଦୂତ ହୋଇଥିଲା।

ସମ୍ମର କଥିବ ହୃଥିର ସେ ମହାମାନ୍ୟ
ଲକ୍ଷ୍ମି ରିପକ ସହିବ ଲକ୍ଷ୍ମିକମ୍ ଟାକ୍ ବିଷାଦ-
ବାର ପ୍ରପାଦକ ମନକୁ ଅନ୍ତର କର ଅରୁଣ୍ଟି।
ହର୍ତ୍ତୁ ଶୁଣିଗ ଟାକ୍ କରୁଣ ଅନ୍ତରୁକାରିତା ଲକ୍ଷ୍ମି
ରିପକରପର, ସୁର୍କି ନ୍ୟକ୍ତି ଦୂରୀ ନ ପାରିବେ

ଏହା ଅସମ୍ବଳ । ତାହାକୁ ଏହି ସ୍ଵଭାବର
ଅନ୍ତର୍କୁ ସ୍ଵଭାବର ଥିଲ । ଅହାର କଥାକୁ
ଦୁଆଳ ଯେ ଲୋକେନ୍ତିକୁ ଟାକ୍ତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଶ୍ରେଣୀର
ଲୋକଙ୍କ ପଞ୍ଚରେ ବସ୍ତାର କରିବାର କିମ୍ବାକୁ
ମଧ୍ୟ ଆମ୍ବାନଙ୍କର ଧନ୍ୟତା ଅନୁମୋଦନ କରୁ
ନାହାନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଆମ୍ବାନଙ୍କ ବିବେଚନାରେ
ଏହିଏ ଯଥେଷ୍ଟ ନୁହିଲ । ଏହି ସାମାଜିକ ଟାକ୍ତକୁ
ମଧ୍ୟ ଉଠାଇ ଦେବାର ଛାତି ତାହା ନ
ହେଲେ ପ୍ରକାଶର ନିଷିଦ୍ଧ ହେବାର ଉପାୟ
ନାହିଁ । ଲୋକେନ୍ତିକୁ ଟାକ୍ତ ଏବେଧରେ ତଳାଇ
ବା କେମନ୍ତ ବିଠିକ ଏବି ଅସମ୍ବଳ ତାହା ଗତ
ବାସିଙ୍କ ବିଜ୍ଞାପନାରେ ଆମ୍ବାନଙ୍କର ଶ୍ରେଷ୍ଠଲକ୍ଷ
ସାହେବ ସମ୍ପଦ ସ୍ଥାବାର କର ଅଛନ୍ତି । ସେ
ପଞ୍ଚରେ ଅନ୍ୟ ହେଉ ଦର୍ଶାବା ଅନାକଣ୍ଠକ
ଅଟିଲ । ବାସୁଦେବରେ ଏ ଟାକ୍ତ ଆଇନର ଛାଦେ-
ବ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ଅଧିକାର ପ୍ରକରେ
ଅସମ୍ବଳ । କରିମବିଶେଷ ଅଧିକାର ମିଳାଇ
ଅନୁଷ୍ଠାରେ କୌଣସିତାରେ କହା ଏବି
ପ୍ରକାଶନେ ଯେତେ ବର୍ତ୍ତ ବୋବାଳ ଦିଅନ୍ତି
କେହି ମୁଖ୍ୟ ନାହିଁ ।

ପ୍ରକାଶକ ।

ସନ ୧୯୮୦-୮୧ ମସିହାର ଶୁଭଶାଖା ଗଢ଼ି
କାଳ ମହାଲମାନଙ୍କର ବାରିତୁ ବଜାୟପାଇବନ
ମଞ୍ଚବିଷ୍ଣୁ ଉପୋଷ ବାହାରିଥାହୁ ଏବଂ ଉହଁରେ
ଡେବାନାଳର ପ୍ରଥିଂସା ଉଲଲିଖିତ ପ୍ରଚାର
ହୋଇଥାହୁ ସଥା ;—

ମେନେଇବ ବାବୁ ଖା ଦନ୍ତମାଳା ସିଂହ ପରା
ଓ ପରିମେ ସହିତ ନୂହକୁ ପ୍ରଶାନ୍ତିରେ ବିଚେଷ୍ଟ
କରିଯାଏ କାର୍ମିକାଙ୍କ ସମ୍ମୋହ ଓ ପ୍ରଶଂସାକଳନକ
ସୁଖକାଳରେ ନିଃବାହୁ ଜର ଥିଲାନ୍ତିରୁ । ଏ ବିଷ୍ଵର
ବିଜୋବପ୍ରା ବାର୍ଯ୍ୟ ଅଛି ସୁନ୍ଦର ହୋଇଥିଲା ।
ଗୋ ୧୪ ଟି ବିଶ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋ ୧୫ ଟି ଛପର
କନୋବିସ୍ତୁବାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ହୋଇଥିଲା । ଏଥିରୁ
ଜଣାଯାଏ ଯେ ୧୭୫୮୮୯ ଛାରୁ ୧୭୫୯୭୨
ଜୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହବି ହୋଇଥିଲା । ମଧ୍ୟ ଏହାର
କାମକଣ୍ଡ ବିଜୟଶର୍ମେ ପ୍ରପୁର ହୋଇଥିଲା ।
ଏଠାର କବିତାର ଚର୍ଚା ସହୋତ୍ତମ ଅଟେ
ମିଶବିଭବନ ଆହୁକି ସଧନ ନିରି ସମ୍ମୋହ-
କଳବ ଉପାୟ କରି ଯାଇଥିଲା । ତେବେଳାଳ
କେବଳ ଶୈଶବିଜ୍ଞାନ ଭିନ୍ନକ ଜାହ ପଲାରେ
ସୁରଗଭୁଲାଳ ଅପେକ୍ଷା ଗ୍ରେଣ୍ଡ୍, ଏହା

ନୁହେ, ଆହୁର ମଧ୍ୟ ବାରବିମାସ୍ତୁର ଲଙ୍ଘକା
ଥିବାରୁ ସଦିକ ଓ ବଜ ଲିଖାକ ଘୋଗେ
ସବ୍ୟାଧାରଣକର ସର ସ୍ଵତନ୍ତ୍ରା ଦିନକୁହନ
ଦିବି ହେଉଅଛି । ଏ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବିଜ୍ଞାନ
ଅନେକ ଟଳା ବ୍ୟୁଧି ହୁଆଇ । ଆହୁର ମଧ୍ୟ
ଏହି ବିଜ୍ଞାନ ଗଢ଼ ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ଦାରଦ୍ୟ
ଚିହ୍ନାଳୟ ଥିବାରୁ ଏହିଥାର ସବେଶା ଓ
ବିଦେଶୀୟମାନଙ୍କ ସାପ୍ରତିକାର ପକ୍ଷରେ ଯଥେଷ୍ଟ
ସୁବିଧାଜନକ ହୋଇଥିଲା । ପ୍ରାୟ ୮୦୦୦ ରୁ
ଅଧିକରେଣ୍ଟ ଜ୍ଞାନର ବର ଆବେଳାନାଳର
କିମ୍ବା ଅଛନ୍ତି । ଏଥରେ କାର୍ଯ୍ୟର ଟ ୪୫୦୦
ବ୍ୟୁଧ ହୋଇ ଅନ୍ତର୍ଜ୍ଞାନ ସର୍ଜନଙ୍କାର କାର୍ଯ୍ୟ
ନିଜାବ ହୁଏ । ଏ କିମ୍ବା ଉପରେକୁ ମେନେ-
କର ମହାଶୂନ୍ୟ ଅନୁରକ୍ତ ସହଦାର ଗୋଟା-
ନାଳ ଧିକ୍ଷାପଦ୍ଧା ଦ୍ୱାରା ଲାଇ କରିଥିବାର
ଧ୍ୟା ପରିଚାର ମିଳିଥିଲା । ଏଥରମିଳି ମହାମାନ୍ୟ
ଲେଖନେତ୍ର ଗବତ୍ରିର ଅଭିଗ୍ୟ ସନ୍ତୋଷଲାଭ
କରିଥିଲାନ୍ତି ତେ ।

ମୟୁରିହଙ୍କର ଦେବାଳୀ ।

ବାରୁ ସାଥୀଗାନ୍ଧୀ ବସୁଙ୍କର ମମୁହଙ୍କର ଯିବ
ଦିଲୁନରେ ସେମନ୍ତ ଖଣ୍ଡିଏ ପତ୍ର ଅମେମାନେ
ଏଥିପୁଷ୍ଟେ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲୁ ବାରୁ ନନ୍ଦବିଶେଷ-
ର ଦାସବ ସମ୍ମକରେ ସେହିପର ଖଣ୍ଡିଏ ପତ୍ର
ପାଇଅଛୁ । ଉଦ୍‌ଦୟ ପଚବ ଜାହ ଏକପ୍ରକାର ଏହି
ଶେଷଲାଭର ପଢ଼ିଖଣ୍ଡି ପର୍ବତ ଥିବାରୁ ସାହାରୁ
ବହୁ ପ୍ରକାଶ କରିବାରୁ ଶାନ୍ତ ହେଲୁ । ପହର
ମନ୍ଦ ଏହି ତ ନନ୍ଦବିଶେଷର ଥାରୁ ଦେବାନ୍ତ
ପ୍ରଦଶ କରେ ତାହାର ସର୍ବାଦା ଜଣା ଦେବେ
ଏହି ତେଜାଗାସିକର ହାହାକହାର ପେ ସମ୍ମ
ଉଥକାରର ମୁଦ୍ରାଗ ଅଛି ତହିଁରୁ ସେମାନେ
ବହଳ ହେବେ ।

ଆମ୍ବାକେ ଏପାର ଅଛିବୁ ଥିଲା
ବୋଲି ଜୀବ କରୁ । ଅମୁମାଳିଙ୍କ ମନ୍ଦରେ
ଯେ ବନ୍ଦି ଆପଣା କର୍ତ୍ତବ୍ୟକର୍ମ ସମ୍ମାନିତ
ପ୍ରତିଧାନକ କରୁଥିଲା ତାହାର ମର୍ଯ୍ୟାଦା କରିଲା
ସାମାନ୍ୟ ଜମିଦାରର ଲାବର ହୁବା ଅପଣ
କାର୍ଯ୍ୟରେ ବିଶେଷ ଯୋଗଦାନ ଦେଖାଇଲେ
ସବ୍ୟବାଧୀନର ଫାହାଲୁ ମାନ୍ୟ କରୁଥିଲା । ଯେ
ବିମାକେ ମନେ ହରାନ୍ତି ଓ କାହିଁମ ହେଲେ
ମାନ୍ୟ ଦୁଆର ସେମାକେ ମର୍ଯ୍ୟାଦା କି ତାଙ୍କ
ଜାଗରୁ କାହିଁ ଅଥବା ସାର୍ଥ ଦୂଲିଗାରେ କଟିଲା

କବ ଦେଖାନ୍ତି । ଅର ତେଣାର ଉପକାର
ସମ୍ମର୍ଗରେ ବନ୍ଧୁବ୍ୟ ଏହି ତ ମୟୁରଦୀର୍ଘ ତେଣା-
ର ପ୍ରଧାନ ଚିନ୍ତା ଅଟିଲା । ମହାରାଜା ଥପଣା
କର୍ତ୍ତବ୍ୟକର୍ମ ଅନୁଭବ କର ପାରୁ କି ଅବାରୁ
ହାତାଙ୍କ ପ୍ରକାଶର ଭାବର ହୋଇ ପାରୁ ନାହିଁ ।
ପ୍ରଧାନ ଦ୍ୱାରା ଶାସକପ୍ରଶାସୀ ସମାଜସୂନ୍ଦର
ହେଲେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗତିଜୀବ ପନ୍ଥରେ ହାତା
ଅଦର୍ଶ ଦେବ ଏବଂ ତଥାରୁ ସାଧାରଣଗୁଡ଼େ
ତେଣାର ଉପକାର ହେବ । ଏପରି ମୟୁରଦୀର୍ଘର
ସେମନ୍ତ ଅୟୁର୍ବଦ୍ଧିର ମୟୁରକଳା ଅଛୁ ମହାରାଜା
ସମ୍ବ୍ୟୁ କରିବାକୁ ଶିକ୍ଷା କଲେ ଯେ ତଥାରୁ
ତେଣାର ଟେବ ଭାବର ଏକଥା ଚୋଲିବା
ଥାହିଲା । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଏମନ୍ତ ମହାମୁଖ ଆପଣଙ୍କ
ସହିତ ସେହି ଯୋଜନାକ୍ରମିତ୍ତରେ ଲୋତକେ ଗନ୍ଧ-
ମେଧାକର ପର୍ଦ୍ଦରେ ବାଧା ଦେବାର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ
ନୂହର କାରଣ ମୟୁରଦୀର୍ଘର ସ୍ଵାର୍ଥକ ସଙ୍ଗରେ
ଗବଣ୍ଟିମେଧାକର ସ୍ଵାର୍ଥ କୁତୁହା ରହଥାଏ । ସାଧା-
ନାଥ ବାବୁ ବନ୍ଦା ନନ୍ଦଶ୍ରୀର ବାବୁ ଥପଣା,
କାର୍ଯ୍ୟ ପତ୍ର ମୟୁରଦୀର୍ଘରେ ଝାବଣ କରେ ତେ-
ତିଥାର କାହିଁ ଦେବ କୋଇ ଯେ କେହିଁ ଆ-
ଧିକ୍ଷା କରିଲା ଅମ୍ବାଜକର ପର୍ଦ୍ଦରେ ସହାନୁ-
ଭୂତ ନାହିଁ । ଅବସ୍ଥା ଏମାନେ ଅପଣା, କାର୍ଯ୍ୟ
ପଶ୍ଚିମା ସହି ଅନୁଭବରୁ କାହିଁ ଏହା ବୋଲି
ତେଣାରେ ସେବନ ଯୋଗ୍ୟଲୋକ ଅରୁ ନାହିଁ
ଏମନ୍ତ ବୋଲିବା ନିତନ୍ତ୍ର ଅବରତ୍ତ ଅଟିଲା ।
ଆମ୍ବାଜକର ଦୁଃଖ ଏହି ଯେ ସ୍ଥାନୀୟ ଦାଳାନ
ମାନେ ତେଥେକୁ ଭାବିତ ଦାଳ ବର୍ଷାରେ
ନିତାନ୍ତ୍ର ଭାବାଯାନ୍ତି ଅଟିଲା ତାହା କି ହେଲେ
ଅଜ୍ଞାନକ କେନେକଣ ତେଥେ ତେଥେ କା-
ଲେବିର ପ୍ରକାଶ ଦେଇ ଆଜି ପ୍ରହରଣ କରି ତେ-
ତିଥାର ଦୁଇକ ଦୂଆନ୍ତେ ଏବଂ ପଢ଼ିପ୍ରେ-
ରକମାନକର ଦାଳ ଦେବାର କୌଣସି କା-
ରଣ ନ ଆନ୍ତା । ଅମ୍ବାଜନେ ବିନାଦ୍ୱାବରେ
ଭାବିତାର ପଲେବୁ ଏବଂ ଫମିପ୍ରଦାତାରେ
ଏହା ପ୍ରାଥମିକ ବ୍ୟାପକ କି ସେମାନେ ଏକମେ-
ନ ଦେବାର କେବେଷୁତିର ଯୋଗ, ତେଥେକୁ
ଭାବିତ ପ୍ରାଥମିକ ବ୍ୟାପକ ତାହା କି ହେଲେ
ତେଣାର କାହିଁ ସମ୍ଭାବ । କବିମୋହନ ଦୀତିକ-
ର ପ୍ରେମାନ୍ତର କାଳ ଦିନକରେ ଉପର୍ଯ୍ୟତ ହେବ
ଏବଂ ନନ୍ଦଶ୍ରୀର ଦାଳ ପ୍ରାକାନ୍ତରକ ହେଲେ
ଅରୁ ବାହାରୁ ଦେବି ତେଥା ଶୌଭିକାନ୍ତର
ହେବ ।

ଓଡ଼ିଆରେ ରେଲବାଟି

ତେଣା ରେଲ ଏଇକାଳ ସ୍ଵପ୍ନର ବିଷୟ
ସ୍ଵଳ ସମ୍ମୁଦ୍ର ଜଳକର୍ମଗୁରୁଙ୍କର ଏଥୁ ପନ୍ଥରେ
ଦୃଷ୍ଟି ପଥ୍ୟବାରୁ ଆଶା ହେଉଥିବା ଓ ଏ ବଟେ
ଅଳ୍ପ ବଳମ୍ବରେ ଫିଟିପାରେ ଦୂଷ ଗବର୍ତ୍ତିର-
ମନ୍ଦିର ବଥା ସ୍ଵଳ କି ତେଣାକୁ ନାଲ ଦିଯ୍ୟ
ଗଲ ଆହୁ ରେନର ଆକଶକ କି ? ଏବେ-
ବେଳେ ଗବର୍ତ୍ତମେଣ୍ଡ ସେ ନିଷ୍ଠର ବଚନ ଶୁଣି
କେବେଳ ମାର୍ଗରେ ତେଣାକୁ ରେଲବାଟ ଫିଟିବା
ଅଧିକ ସୁବିଧାଜଳକ ବହିର ବିଶ୍ଵର କରୁଆଛନ୍ତି
ଏହ ଏଥର ଅନୁସକାଳ ଅରମ୍ଭ ହୋଇ ଅଛି ।
ଏ ସମୟରେ ଅମ୍ବମାନଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଯେ
କେଉଁବାଟ ତେଣା ପନ୍ଥରେ ଅଧିକ ମଙ୍ଗଳ-
ପଦ ହେବ ତାହା କର୍ତ୍ତିପନ୍ଥକୁ ଜଣାଇବା ।

ପାଠକମାନଙ୍କର ଧୂରଣ ଥିବ ଯେ ସନ୍ଧି
୧୦୭୫ ସାଲରେ ଯେତେବେଳେ ସେ ସମୟ-
ର ଲେଖକ ଗର୍ଭର ସବ ଉଚ୍ଚଶତଶଳ
ତେଣାକୁ ଶୁଭଗମନ କର ଥିଲେ ତେଣେବେ-
ଳେ ଏ ନିରାରେ ସମବେଳ ହୋଇଥିବା
ବଜା କମିବାର ଏହ ଅପର ସମ୍ମାନ ବିଜ୍ଞିମାନେ
ସମ୍ମାନ ବାଟେ ତେଣାକୁ ବେଳ ପିଟାଇବା
ନମିର ଜାହାଙ୍କ ନବଟରେ ଏକ ଆବେଦନ-
ପତ୍ର ଉପରୀତ ଛନ୍ଦଥିଲେ । ଯଦ୍ୟପି କି ସାବେଦ
ମହୋଦୟ ତହିଁର କରୁ ସାରାହୁ ଉତ୍ତର
ଦେଇ ନ ଥିଲେ ମହି ସେ ଅବେଦନପତ୍ର
ଅକ୍ଷ ଗର୍ଭମେଣ ଆପିଯରେ ଥିବ କାରଣ ସେ
ତାହା ସଙ୍ଗରେ ସେଇ ଯିବା ପରରେ ହେଲା
କର ନ ଥିଲେ । ତାହୁ ଆବେଦନପତ୍ରରେ
ସମ୍ମାନରତାକୁ ତେଣାକୁ ବେଳ ବେଳେ କି-
ଛ ପରି ଦେବ ଜାହା ବୃକ୍ଷବୃକ୍ଷ ଲେଖା
ଥିଲ ଏହ ଏହ ଆବେଦନ ପୁରୁ ଅର୍ପନ ସନ
୧୦୭୫ ସାଲ ସେପିନ୍ଦର ମାସର ଏକଶତ
ଉଚ୍ଚଲ ପାଣିଜାରେ ଅମେମାନେ ସେ ସମୟ
ପ୍ରକା ସମସ୍ତାନରଙ୍କ ମନ୍ଦିରରେ କରିଥିଲା ।
ଏଥମଧ୍ୟରେ ଆଠବର୍ଷ କାଳ ଜଣ ଦୋର ଗଲ
କିନ୍ତୁ ଯେ ସମୟ କାରଣରୁ ତେଣେବେଳେ
ସମ୍ମାନ ବାଟିର ଉପଯୋଗିତା ଅଧିକ ପରି-
ମାରରେ ଦେଖା ଯାଇଥିଲା ଅକ୍ଷ ସେହି
କାରଣମାନ କର୍ତ୍ତମାନ ରହିଥାଏ । ବାସୁଦବରେ
ସେ ସମୟ କାରଣ ଦେଇର ହାତୁଳିକ ଅବସ୍ଥା
ସଙ୍ଗରେ ସମ୍ମନ ରଖି ପରିବାର ତହିଁର ପର-
ତିନ ନାହିଁ । ଅମେମାନେ ଅନେକ ସହିତ
ଅନେକ ହେଲା । ସେ ତେଣାର ଜଣେ ଅଛି

ପ୍ରାଣୀନ ଏବଂ ବହୁଦର୍ଶୀ ଚଞ୍ଚିଲପୁର ଶ୍ରୀମତୀ
ବଶୁସାଦେବ ଏହି ମାର୍ଗର ପୋଷକତା କରୁ
ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଅମୃତାଳଙ୍କର କମିନ୍ଦର ଶ୍ରୀମତୀ
ସ୍ଵାଧ୍ୟାକ୍ଷେତ୍ର କି ସେ ଗତଜ୍ଞାନମାନ ଦୂରତିନି-
ଥର ଦୂର ଦେଖି ଉତ୍ତମ ବିଶ୍ୱର ଜଳଗାରୁ
ସମ୍ବନ୍ଦ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ଏହି ମାର୍ଗର ଅନୁମାଦନ
କରନ୍ତି । ଫଳ କଥା ଏହି କି ଯେବେ ରେଲ୍-
ବାଟଦ୍ଵାରା ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରକୃତ ଭୂପଳାର ଦେବ
ତେବେ ତାହା ଓଡ଼ିଶାର ଗତଯାତମାନ ଦେବ
କର ନ ଗଲେ କବାର ସମ୍ବନ୍ଦ ନୁହଇ । ସମ୍ବନ୍ଦ
କୁଳ ନିକଟରେ କଟକଠାରୁ ବିଳକାରିକୁ
ରେଲ୍ ପିଣ୍ଡରେ କେବଳ ଏକପାଶିୟା ବାଟଟିଏ
ଦେବ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରଧାନ ଅଂଶ ଗତଜ୍ଞାନର
ଜ୍ଞାନାବୟା କୌଣସିରୁପେ ବିଗତ ଦେବ ନାହିଁ ।
ମନ୍ଦିରବନ୍ଦରେ ଯେ ପରିମାଣରେ ଘଣ୍ଟ ପ୍ରବ୍ୟ
ଉପର ଦୁଆର ତହଁପାଇ ସମ୍ମରି ସମ୍ବନ୍ଦକାର
ସଥେଷ୍ଟ ଅଟଳ ଏବଂ ମନ୍ଦିରବନ୍ଦରେ ଶୃଷ୍ଟିମୁଣ୍ଡ
ପ୍ରାୟ ପଢ଼ୁଥା ନାହିଁ ଯେ ଏଣିତି ଅଥବା ଫଳର
ଆଶା ଦେବ । କିନ୍ତୁ ଗତଜ୍ଞାନରେ ସୁଯୋଗ
ବହୁକେ ସହଦ୍ୱୟ ମାର ଭୁମି ପଡ଼ୁଥା ପଢ଼ି ରହ
ଅଛି । ଏବଂ ସେ ସମ୍ପୁର୍ଣ୍ଣରେ ଏବେ ମୁଲ୍ୟବାନ
ଫସଲ ହୋଇ ପାରେ କି ଯାହା ମନ୍ଦିରବନ୍ଦା
ପରରେ କୌଣସିରୁପେ ସମ୍ବନ୍ଦ ନହଇ । ଏପରି
ଗତଜ୍ଞାନ ଖଣ୍ଡକ ଓ ଉଚ୍ଚିତ ସହାର୍ଥରେ ପରି-
ପୂର୍ଣ୍ଣ । କେବଳ ଖାଟର ସୁରଥା ଲ ଥିବାରୁ
ବ୍ୟବସାୟିକରଣର ଦୁଷ୍ଟିରୁ ଅନ୍ତରରେ ରହ
ଅଛି । ଏ ଶର୍ମ୍ମେ ବନ୍ଦବନ୍ଦରେ ଲଗିଲେ
କେବେ ଜ୍ଞାନର ଭୂପଳାର ଦେବ ଏବଂ ଗଢ଼ାରୁ
ଓଡ଼ିଶାର ବିପରିମାଣରେ ସାଥାରଗ ଧନ କୁର୍ବି
ଦେବ ତାହା ଅନ୍ତାୟାଥରେ ଚନ୍ଦ୍ରଶାଳ ବ୍ୟବ-
ମାନେ ପ୍ରକାଶ କର ପାଇବେ । ଗଢ଼ାର ଜନେ-
ଜମାନେ ଅଭିନ୍ନ ବଳକୁ ଏବଂ ସାହସୀ ଦୁଃଖର
ଦିଷ୍ଟଯୁ ଯେ ସେମାନେ ବ୍ୟବସାୟ ନ ପାଇବାରୁ
ନିମଣ୍ଯ ଅନୁମାନ ହୋଇ ଯାଉଥିଲା, ଏବଂ
କେତେଲେବ ରଜାକ ଅବଶ୍ୟର ଯୋଗ୍ୟ ଧନ
ଅର୍ଜନ କରିବାରୁ ସବ୍ଦା ଦୟ କରିଛି । ଏମାନ-
ଙ୍କ ପାଇଁ ମଧ୍ୟରେ ରେଲବାଟ ପିଣ୍ଡରେ ଏହାଙ୍କ
ପରିଶ୍ରମର ମଲ୍ୟ ବରିବ ଏବଂ ସମ୍ମରି ଯେଉଁ
ଅର୍ଜନକାରୀ ଗୋଟିଏ କିମ୍ବାକିମ୍ବା
ହିତ ଦେବ ବାରଗ ଶକ୍ତିମାନେ ଦୂରେଦ୍ୱ
ଗତ ମଧ୍ୟରେ ବସିଥାଇଲୁ ହୋଇ କିମ୍ବାକିମ୍ବା
ଯେଉଁ ଅନ୍ତାଗୁର କରିବାକୁ ପାହାନ୍ତି
କିମ୍ବାକୁ ତାହା ଆହୁ ହୋଇ ପାଇବ ନାହିଁ ।

ଏହିରୂପେ ଦେଖାଯାଏ ଯେ ସମ୍ମଲିଷ୍ଟ ବାଟକୁ
ଅଭିନ୍ନ ବାହୁନୀଯୁ ଏବଂ ସମ୍ବାଧେ ତାଦା ଫିଟା-
ଇବାର ଉଚିତ । ଏ ଉତ୍ତର ଯେବେ ଦେଖାଯିବ
କି ମୋଗଲବନୀ ବାଟରେ ରେଲ ଫିଟଲେ ମଧ୍ୟ
ନେହି ଅଛି ତେବେବେଳେ ସେ ବାଟ ସୁନ୍ଦା ଫିଟ
ପାରେ ଏବଂ ଦେଶରେ ଯେତେ ରେଲବାଟର
କିମ୍ବା ହେବ ତେବେ ଉପକାରର କିଷ୍ଟ
ଅଟେ ।

ସାପ୍ତାହିକସଂବାଦ ।

ଏଠା କିମ୍ପେଟ କଲେକ୍ଟର କାହିଁ କିମତାକାଳ ମନ୍ଦିରରୁ
ର ପଢିବାର ପ୍ରାଣୀଙ୍କ କର ଏକ ମାସର କୁଟି ମାର୍ଗ କର
ନେଇବାର ସେବରୁ ଆରମ୍ଭହୃତ ।

ଶ୍ରୀମତୀ କମେଲୁ ପାଢ଼େବ ଦେଖାଇବୁ କାହିଁ ଦେଖି
ଅବିଅଛନ୍ତି । ବାଲେସଙ୍କ ସିନା ନମୟରେ ଦେନ୍ଦରପତା,
ସଜ୍ଜର ଉଦ୍‌ଦେଶ ସର୍ବତତକଳମାନ ଦେଖି ଯିବେ ।

କହୁବଳ ନୃତ୍ୟ ସବୁଟ୍ଟ କଳ ଶ୍ରୀପୁଣ୍ଡିତ ରେଗାନ ସାହେବ
ଗଲ ଯୋମବାର ବନ୍ଦରେ ଏଠାରେ ସୁଦେଖ ହୋଇ ମନ୍ଦିର
ନିବାର ପ୍ରାଚୀକାଳରେ ଗୁର୍ତ୍ତ କେଲେ ଏବଂ ସେହିବର
ଶ୍ରୀପୁଣ୍ଡିତ ବକ୍ଷଜଳ ସାହେବ କରିବାକୁ ଯାତ୍ରା କଲେ । ମେ
ତେବେଂ କଥାକ ପ୍ରେରଣ ହିବେ ନିସ୍ତର ହୋଇ ଥାଏ ।

ପଢୁକ ରୁଦ୍ଧି ତ ହରକାର ସୁଲେଖର ଦିନେର ତମର
ମନେ ହାତିଲେ କଣିକାର ଏ ମାତ୍ର ତା ଗୁ ଶିଖ ଧାର୍ମି
ହୋଇଥିବ ଯେବେ ସୁଲେଖ କରିବ କି ପଡ଼ୁକାର ଚେଷ୍ଟା
ମାତ୍ରେ ଚାହିବେ ଏହା ହୋଇଗଲୁ ।

କୁଣ୍ଡ ଦେଖିଲାକି ପରିଷା କରି ଦେଖିଅଛନ୍ତି ଏ ଦାଗ
ଦୂଷ ପିଲା ଏହି ଦୂଷଳ ନକ୍ଷାଲ ପଥରେ ଲାଖ ଏବଂ ଏହିର
ଦୂଷଟି କୁ ଶତକ ଉପକାଳ ଅଛି । କିମ୍ବା ସଂଶୋଧାରଣା
କର ଏହିରେ କି କିମ୍ବା ? କୁଟୀଳ ହାମାର ଲାଧୁପରି ଦୂଷର
ନହିଁ ।

ତୟବୁଦ୍ଧର ମହାବକ୍ଷ ଅପଥ ପରିବାରକର୍ତ୍ତର ସ୍ମରଣ ଶର୍ତ୍ତ
କର ଚିତ୍ତବନ୍ଦ । ଗ୍ରାମରେ ସଜରେ ପ୍ରାୟ ଏହିପରିବ୍ରାନ୍ତରେ
ଯେହି ଅନ୍ତରୁ । ମହାବକ୍ଷ ବିଜ୍ଞାନର ସମ୍ବନ୍ଧରେ
ପରିବାର ମେଲିମାଳି ଦେଖି ।

ଶୁଦ୍ଧିତ କଳ ଅରଦେବ ଉପଲବ୍ଧ ଏ ମାନ୍ଦା
ବର୍ଣ୍ଣ ବଚମାତା ମହାବିଦୀ ଯମୁନାବାହିବଠାରୁ ହୋଇଥି
ଜ୍ଞାନମନ୍ଦ ଏକ ସମ୍ମୁଖ ବୁଦ୍ଧିକଳବଠାରୁ କଳାତ ଉପଲବ୍ଧ
ଏ ପାଇବାରେ ଏହି ପାଇବାରେ ।

ବନ୍ଦାର ସହି ମୟୋର କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଭୁଲିଥ ମୂଳ୍ୟ ଏକ
କର୍ଣ୍ଣାଳ ପ୍ରତି ଟଙ୍କା ହୋଇଥିବା । ୧ ୯୦ ଟଙ୍କାରେ ଏହି
ମୟୋର ଏକ ମାତ୍ର ମଧ୍ୟ ହୋଇଥିବା ।

ବହେଲର ମହାମାତ୍ର କଥାରେ କଥାରେ ମୋଧୁଗଲ
କୁମର ବନ୍ଦୁଥିବା କାଳରେ ପାଢ଼ାକର ସହଖୀଙ୍କ ଗୋଟିଏ
ମହାନ୍ତି ପ୍ରବନ୍ଧ କଥା ସେହି ଯତ୍ନ (ବିଭିନ୍ନ ମାତ୍ର ତା ଏ କିମ୍ବା)
ରେ ଶେଷତା ବେଳରେ ଥାଳପ୍ରସ୍ତୁ ହେଲେ । ତଥାଙ୍କ
ଦେଇ ପ୍ରଦିକାପଦର ଅଠମାପଦରେ କିମ୍ବା ହୋଇଗଲା ।
ବେଳ ଉତ୍ତରବସନ୍ତ ମୂଳ୍ୟ ଯାଥାକଥା ଶୋଭର ଦିନମ୍ଭ
ହୋଇଥାଏ । ସମ ହାତାରେ ମୁଦ୍ରରେ କିମ୍ବା ତେଣୁ ହାତି ।

ପୁରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ମରିକିଷିପାଇଛନ୍ତି ମନୁଷ୍ୟ ବିଷ୍ଣୁରେ ଦେଇ

କେ ପୂର୍ବ କରୁଥିବ ତାହା କବ ଗୁଣଧାର ହୋଇଛି ସୁତା କରିବାର ଏହି କରିଯୁ ହୋଇ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକ ପାଠକାରୀ !

କାରାର ସରଳତି ମୋରଦୟ କାରାକାରର ଏହିଲେ ସ୍ଵର୍ଗ ପାଠକାର ହୋଇଥାଏ । ସୁତା କରିବାର ଏହି କବି । ମୋରଦୟ ପାଠକାର କରିବାର ଏହିଲେ କରିବାର ଏହିଲେ କରିବାର ଏହିଲେ କରିବାର ଏହିଲେ କରିବାର ଏହିଲେ କରିବାର !

କବ ପୂର୍ବକ ଜୀବାକର କରିବାର ଏହିଲେ ଏହିଲେ ଏହିଲେ ଏହିଲେ !

କବାକୁର ମହାଶାଖା କରିବ କୁମା କମିତି କାହାରୁ ମହିଦା । ମାତ୍ରାର, ଉଚ୍ଚ ବିଜନା, ତମା କରିବ କାହାର ମାତ୍ରାର କରି କରିବାର ଏହିଲେ ଏହିଲେ ଏହିଲେ !

କାରାର ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକ କରିବାର ଏହିଲେ !

କରିବାର ସ୍ଵର୍ଗ ମହିଦା ହୋଇଲା କବି ୫୦୮ ଅବ୍ୟାକ୍ଷର ଏହିଲେ ଏହିଲେ ଏହିଲେ ଏହିଲେ ଏହିଲେ !

କରିବାର ମହିଦା ଏହିଲେ !

କରିବାର ଏହିଲେ ଏହିଲେ ଏହିଲେ ଏହିଲେ ଏହିଲେ ! କବି କରିବାର ଏହିଲେ ଏହିଲେ ଏହିଲେ ଏହିଲେ ! ଏହିଲେ ଏହିଲେ ଏହିଲେ !

କରିବାର ଏହିଲେ ଏହିଲେ ! ଏହିଲେ ଏହିଲେ ! ଏହିଲେ ! ଏହିଲେ ! ଏହିଲେ !

କରିବାର ଏହିଲେ ! ଏହିଲେ ! ଏହିଲେ ! ଏହିଲେ ! ଏହିଲେ !

କରିବାର ଏହିଲେ ! ଏହିଲେ ! ଏହିଲେ ! ଏହିଲେ !

କରିବାର ଏହିଲେ ! ଏହିଲେ ! ଏହିଲେ !

କରିବାର ଏହିଲେ ! ଏହିଲେ !

ପ୍ରତିକାଳ ହୋଇ ଏହିଲେ ! ଏହି ପରିବର୍ତ୍ତନରେ ୧୦୦୦ ବିକାର ହୋଇ ଏହିଲେ ! ଏହିଲେ !

କରିବାର ଏହିଲେ ! ଏହିଲେ ! ଏହିଲେ ! ଏହିଲେ ! ଏହିଲେ !

ଏହିଲେ ! ଏହିଲେ ! ଏହିଲେ ! ଏହିଲେ !

ଏହିଲେ ! ଏହିଲେ ! ଏହିଲେ ! ଏହିଲେ !

ଏହିଲେ ! ଏହିଲେ ! ଏହିଲେ !

ଏହିଲେ ! ଏହିଲେ !

ଏହିଲେ ! ଏହିଲେ !

ଏହିଲେ !

ଏହିଲେ !

ଏହିଲେ !

ଏହିଲେ !

ଏହିଲେ !

ବାହିକାର୍ତ୍ତର ଉତ୍ତର ! ଶୁଣିଲୁ ବୁଦ୍ଧିବ୍ୟାକ ଜଳ ସାହେବ ଏ ପ୍ରାମାଣ୍ୟ ପରିପାଳନକ କରିବାର ସବ୍ୟାକାର ଏମାନେ କରିବାର ସାହେବଙ୍କାର ମେଲାଣି ହେବା ବାହିକାର ସାହେବଙ୍କାର ବୋଲି ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ !

ବାହିକାର୍ତ୍ତର ଉତ୍ତର ! ଶୁଣିଲୁ ବୁଦ୍ଧିବ୍ୟାକ ଜଳ ସାହେବ ଏ ପ୍ରାମାଣ୍ୟ ପରିପାଳନକ କରିବାର ସାହେବଙ୍କାର ସାହେବଙ୍କାର ସାହେବଙ୍କାର !

ବାହିକାର୍ତ୍ତର ଉତ୍ତର ! ଶୁଣିଲୁ ବୁଦ୍ଧିବ୍ୟାକ ଜଳ ସାହେବଙ୍କାର !

ପେରିପତି ।

ମାନୁକର ଆସି ଦିଲାପିତା ସମ୍ମାନ ମହାଶ୍ଵର ସମ୍ମାନ୍ୟ ।

ବିଜବ ସବରେ କୌଣସି କୁଆଦିଆ କାହିଁ କୌଣସି କୁଆଦିଆ କାହିଁ କୌଣସି କୁଆଦିଆ !

ବିଜବ ସବରେ କୌଣସି କୁଆଦିଆ !

ମନ୍ଦିରୀ ।

ମାତ୍ର ବିଜବରେ କୌଣସି କୁଆଦିଆ !

ମାତ୍ର ବିଜବରେ କୌଣସି କୁଆଦିଆ !

ମାତ୍ର ବିଜବରେ କୌଣସି କୁଆଦିଆ !

ଅଟି ରିକ୍ତ

ଉଚ୍ଚଲ ସପିକା ଟା ୧୯ ରଖ ମାହେ ଜାନୁଆରୀ ସନ୍ ୧୯୮୦ ମସିହା ।

ଶ୍ରୀ ନ ବା ଲା

ନାଟକାରମୟ ।

ମାତ୍ରଦାସ ବଜାର ବାବୁ କାଳୀପଦ ବନ୍ଦେୟା-
ପାଥୀୟକ କୋଠା ନିକଟ ବାବୁ ଦ୍ୱାରାଧନ
ଦେଇଲୁ ବୋଠାଠାରେ ଫେରୁଏଶମାସ ଜା ଛ
ରଖ ଶନବାର ରହିଲାନାଥ ଘଣ୍ଟା ସମୟରେ
ଏ ଲୁହନ ତେଣ୍ଟୀ ଜାଟକର ଅଭିନ୍ୟା ହେବ ।
ବଜାର ଟକଟରେ କେହି ଦେଖି ପାରିବେ ନାହିଁ
ଟକଟ କଟକପ୍ରିୟିଂକମ୍ପ୍ଲାନ୍‌କ ସନ୍ଦାଳୟରେ ଅଭି
ନାଟକ ନାଟକପାତ୍ରର ପାତ୍ରର ପାତ୍ର ।
ଅଭିନ୍ୟା ଦିନ ଅଭିନ୍ୟା ଶ୍ରାନ୍ତରେ ପ୍ରାପ୍ତବ୍ୟ ।
ଶ୍ରାନ୍ତାଭାଗାମାନଙ୍କ ନକଟକୁ ପୁରୁଷୁ ଟକଟ ପଠା
ଦିବ ।

ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀ ଟ ୧୯
ଦୃଶ୍ୟ ଶ୍ରେଣୀ ଟ ୨୦ ୪

ଶ୍ରୀ ମୋହନଚନ୍ଦ୍ର ଦର
, ୨୦୮୦

ADVERTISEMENT.

Wanted an experienced Head Pundit for the Cuttack Hindu Girls, School on a salary Rs. 15 a month. He shall be on probation for sometime, and if during that period he can give satisfaction, he shall be confirmed. Candidates are requested to state their age. All applications to reach the undersigned before the 31st January.

CUTTACK, RAMDAS CHUCKURBURY
Secretary Cuttack
Hindu Girls School.
9-1-82.

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଶ୍ରାନ୍ତଦାସଙ୍କର ବିପଶ୍ଚାନ୍ତ ସାମାଜିକ ଉତ୍ସବ ଉପଲବ୍ଧରେ
ରଖାଯାଇର ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ସବା ଉପାସନାମୟରେ ଅଭିନ୍ୟା
ଶ୍ରାନ୍ତଦାସଙ୍କର ବିପଶ୍ଚାନ୍ତ ସାମାଜିକ ସମୟରେ କୁହୋ
ପାତ୍ରର ହେବ ।

କଟକ }   ଶ୍ରୀ ମଧୁସୂରମ ଦର
ସନ୍ଦାଳୟ }   ବଜାର ଶ୍ରାନ୍ତଦାସଙ୍କର ବିପଶ୍ଚାନ୍ତ

ଗର୍ବ୍ରୁମେଷ୍ଟ ସିଙ୍ଗୋନା ଫେରୁପିତ୍ତର ।

ଏହା କୁରମେବରେ ବୁନ୍ଦାଇନର ପରିବର୍ତ୍ତରେ ବଜାର
ଅଧିକାର କରିଛନ୍ତି । ବରବାର ପ୍ରଧାନ ପ୍ରଧାନ
ଦେଇବେଗୀୟ ଓ ଦେଶୀୟ ଜ୍ଞାନୀମୟରେ ବନ୍ଦେଶ୍ୱର
ବରବାର କୋଣକିଲୁ ଗାର୍ଜନର ସ୍ଵପ୍ନରେପ୍ରେକ୍ଷନ କରି
କରିବାର କରିବାର ବରରେ ନିର୍ମାଣ ପଥ ।

ଶାବମୟର ମହିନେ ଅଭିନ୍ୟା ଟକଟା । ଅଭିନ୍ୟା
ଟ ୧୯ ଟା । ୨୭ ଅଭିନ୍ୟା ଟ ୨୦୮୦ ମୂଲ୍ୟ ନମ୍ବର ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ପ୍ରପ୍ରାବିତ କୃଷିଶାସମକୀୟ ପ୍ରଥମ ସ୍ଵପ୍ନକର
ସେଇଁ, ଅଭିନ୍ୟାରେ ସେଇଁ, ବିଷୟ ଲେଖି
ବାଲୁ ଦେବ ଭାବା ବଳେ ପ୍ରକାଶ କରଗଲା ।
ଯଥା,

ପ୍ରଥମ ଅଭିନ୍ୟା ।

ଏହା ଅଭିନ୍ୟାରେ ଶ୍ରୀ ମୋହନଚନ୍ଦ୍ର ବ୍ୟବହାର ଓ ତା
ହିଁର ଫଳଦାୟକତା ସମ୍ଭବରେ ଓ ଏଦେଶର
ବ୍ୟବହାରନିମିତ୍ତ ପାଦା ନିର୍ମାଣ ପ୍ରସ୍ତୁତକରି କରିବାର
ଅପେକ୍ଷା ଆଦି ପ୍ରଥମ ଉତ୍ସବ କରିବାର ବାବୁ
ନାୟକା ସମ୍ଭବରେ ସମ୍ମେଷ ବିବରଣ ଲେଖିବାକୁ
ଦେବ, କାରଣ ଅଜ କାଳି ସମୟରେ ବାଟଗାଟ
ସୁବିଧା ଦୃଷ୍ଟିରେ ପ୍ରାୟ ପ୍ରଦେଶକ ଗ୍ରାମ ଉପାସନା
ପ୍ରଧାନ କେନ୍ତେ ମଧ୍ୟରେ ବିକ୍ଷେପନ ଓ ମୁଦ୍ରିତ କରିବାକୁ
ପ୍ରାକ ଓ ଲୁହାପ୍ରେତନ ଓ ପ୍ରମିଳାଚିତ୍ରର ସମ୍ଭବା

ଶ୍ରାନ୍ତର ଅନୁର୍ବର ପତ୍ରକାରୀର ସେହି ପରିଲା-
ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉଚ୍ଚଲର ପ୍ରାପ୍ତିର ଲାଭାନ୍ତର ସମ୍ବନ୍ଧ
ବିନା ।

ଏହା ଅଭିନ୍ୟାରେ ବୁନ୍ଦାଇନର ବୁନ୍ଦାଇନର
ପାଦା ଦୂର ପୁଣ୍ୟକୁ ଅଧିକ ଦେବ ନାହିଁ ।

ଶ୍ରୀ ଗ୍ରୂପ ଅଭିନ୍ୟା ।

ଶ୍ରୀ ଗ୍ରୂପ ଉତ୍ସବରେ

ପରିଶରର ଶ୍ରୀ ଗ୍ରୂପ ସମ୍ମେଷ ବ୍ୟବହାର
ଦେଇବ କରିବାର ପଥ ଦେଇବ କରିବାକୁ
ଦେବ ବାଶୀଯ ଦିଲ ଓ ସେହିପରିଶର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ଶ୍ରୀ ଗ୍ରୂପରେ ପଦ୍ମମୟ ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ
ଦେଇବ କରିବାକୁ ଦେବ ।

କୃତ୍ୟ ଅଭିନ୍ୟା ।

ଏହା ଅଭିନ୍ୟାରେ ମୃଦୁକାର ପ୍ରକାଶ ଓ ଶ୍ରୀ
ମୋହନଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରକାଶ ଓ ତାହାର ଉତ୍ସବରେ
ବିପଶ୍ଚାନ୍ତ ସାମାଜିକ ସମୟରେ ଅଭିନ୍ୟା
କରିବାକୁ ଦେବ କରିବାକୁ ଦେବ ।

ତେ ହଜ ବାନ୍ଧବା ଓ ପାଣିନଗିତିଯବା ଦୁଷ୍ଟିରେ
ଯେଉଁ ଫର୍ମଲ କିପରୋଗୀ ଦୋର ପାରେ
ତାହା ଲେଖିବାକୁ ହେବ, ମଧ୍ୟ ନାଲକଳ କମା
ଅନ୍ୟ ପ୍ରକାରେ ମତ୍ତାରବା ଜଳ ସାହାୟ୍ୟରେ
ଫର୍ମଲ ସବୁ କିପରି ଶାଶ୍ଵତ ତୁଣା ସାଇ ପାରବ ବି
ଯେପରି ଦୋର ବିଶ୍ଵ ସମୟରେ କଳ ଗଛ
ସବୁ ବିନ୍ଦୁ ହୋଇ ନ ପାରବ ଏହା ସବୁ ଦେ-
ଖାଇବାକୁ ହେବ । ପୁନଃ ବିଦନ ଦୂରୀବାର ଓ
କଳ ବୁଆରବାର ଏହି ଦୁଦିଷ୍ଟର ଶଙ୍କ ତୁଳନା
କରିବାକୁ ହେବ ।

ଚର୍ଚା ଅଧ୍ୟାୟ ।

ନାନାବିଧ ସାଇ ଓ କେଉଁର ପ୍ରଭାବ ଓ ଗୁଣ
ଏବଂ ପ୍ରୟୋଗର ବିଧା ।

ଜାନ୍ମବିଧାର, ଅର୍ଥାତ୍ ଜଳମାନଙ୍କ ମଳ
ମଂସ ଓ ମଧ୍ୟ ଓ ଚରଣ, କେଶ, ଶୁଦ୍ଧି, ପଞ୍ଚ,
ଦାଉମୁଣ୍ଡପ୍ରଭାବ ।

ଦୂରୀବିଧାର ଅର୍ଥାତ୍ କଳ ହୋଇ ଶୁଦ୍ଧି
ସତ ଯାଇଥିବା ଶାକଶବଦି ଓ ଶାସପ୍ରଭାବ ଓ
କେନ୍ଦ୍ରାତ ଦଳପ୍ରଭାବ, ପିତ୍ତପ୍ତ୍ର, ପଢ଼ ଓ ଶର୍ଵର
ମୂଳପ୍ରଭାବ ।

ଦୂରୀବିଧାର, ଅର୍ଥାତ୍ ଗଠପ୍ତ୍ର ବା ନାନା
ଧର, ସମ୍ମତ ପରିପ୍ରଭାବ ।

ଦୂରୀବିଧାର ସାଇ ଛାତା ଖକ ଓ ଚାନ୍ଦ ଓ
ପଥର ଓ କାହୁଥ ଓ ପଟ୍ଟ ଏହା ସବୁ ସାଇ
ମଧ୍ୟରେ ଯୋଗ କରିବାକୁ ହେବ ଏବଂ କେଉଁ
ସମୟରେ ଓ କେଉଁ ନିଯମରେ ଓ କେଉଁ ପା-
ଶିମାଶରେ ଓ କିପରି ସାଇ ପ୍ରସ୍ତୁତ କର
ପ୍ରୟୋଗ କରିବାକୁ ହେବ ତାହାୟବା ଲେଖି
କାଢ଼ ହେବ ।

ଦୂରୀବିଧାର ସାଇ ବିଶ୍ୱ ସବଳ ଉପଲବ୍ଧରେ
ସାଧାରଣ ବିବରଣ ଲେଖିଲ ଦୂରୀରେ ବର୍ତ୍ତମାନରେ
ଯେଉଁ ସାଇର ବିବିଧାର ହେଉଥିଲୁ
କିନ୍ତୁ ବିବରଣ ଓ ତାହା କିପରି ଆହୁର ଉତ୍ତର-
ମୂଳରେ ସହ୍ୟ ହୋଇ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇପାରିବ
ତାହା ଲେଖିବାକୁ ହେବ । ମଧ୍ୟ ଆହୁ କେଉଁ
ଧରାର୍ଥ ସବୁ ପ୍ରାନ୍ତବିଷେଷରେ ତିଳ ସାଇର-
ଶୁଦ୍ଧ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇ ପାରିବ ତାହା
ଅବୁ ବ୍ୟବହାର କରିବାର ନିଯମ ଏହି ବିଶ୍ୱ-
ମୂଳରେ କେଉଁ ଉତ୍ୟେତ କରିବାକୁ ହେବ ।

ଫର୍ମମ ଅଧ୍ୟାୟ ।
ଫର୍ମଲର କୁଣ୍ଡ ଅଳକରେ ଯେଉଁ ଶର୍ଵ
ସବୁ ଉତ୍ସବ ହୁଅଇ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଫର୍ମଲ ପରିବରେ
କେଉଁମୁହିବା ଉତ୍ସମରୂପେ ଉପଯୋଗୀ ଅଟର
ଓ କାହିଁବା ।

କେଉଁ ଫର୍ମଲ ବି ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେଉଁ ଫର୍ମଲର
ବୁଝି ହେଉ ନାହିଁ ସେହି ଫର୍ମଲର କୁଣ୍ଡ
ଉତ୍ସମରୂପେ କେଉଁଠାରେ ହୋଇ ପାରେ ।
ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରତିକଳ କୁଣ୍ଡର ପ୍ରାଣଳୀ ଓ ତହର
କି କି ଉତ୍ସବର ଅବଶ୍ୟକ ଓ ବୃକ୍ଷଭାନଙ୍କର
ସୁବା ସବଳ ଦୁଷ୍ଟିରେ ତାହା କି ପର୍ମିନ୍ଟରୁ ହେବ-
ର ପାରେ ।

ଧାନ୍ୟାଦି ଜୀବି ଫର୍ମଲ ।—ଧାନ, ଗହମ,
ସଥ, ଡେଲାମକ ଶର୍ଵ (ଅର୍ଥାତ୍ ଏକ ପ୍ରକାର
ଇଲାଶ୍ୟ ସଥ), ମର୍ମା ଓ ବାଜେର, ରନ୍ଧା
ପକାର ଜାଳ ପରିପରାଇବି । ଡେଲାମକ ପ୍ରଥାନ
ଶର୍ଵମୂଳରୂପେ ଧାନ୍ୟ ଫର୍ମଲର କୁଣ୍ଡ ଅର୍ଥାତ୍ ବିଧା-
ଲୀ, ଶାରଦ ଓ ବାଲୁଆ ଏହି କିନ ଫର୍ମଲର
କୁଣ୍ଡରେ ସମ୍ମନ୍ଦ୍ରିୟ ବବରଣ ପୁଅଳ୍କ କର
ଲେଖିବାକୁ ହେବ ।

ଧରିଅଳ୍ପ ପ୍ରଭାବ ଫର୍ମଲ ।—ବାଇଗଣ,
କଦଳୀ, ଦେଶୀଆକୁ, ପଟ୍ଟୋଳ, ସାରୁ, ଗୋଲ-
ଅଳ୍କ, ମଳା, ସାଲଗମ, ଗାଜର, ବିଟ, ଦଳଗ,
ପିଆଳ, ଲାଇ, ବଜାର, କାକୁଜୀ, ଧୂଠୀ, ବୋଲ,
ଅରବୁଟ, ଅଦା, ଅଖି, ଲଙ୍ଘାଦରତ, ପାଳ, ଧୂ-
ଅପନ ପ୍ରଭାବ ।

ଧେନ୍କ ଫର୍ମଲ ।—ଧେନ୍କ, ରବି, ପେଣି
ମବପ୍ରଭାବ ଫର୍ମଲର କୁଣ୍ଡ ବବରଣ ।

ଧେନ୍କ ଫର୍ମଲ ।—ଧେନ୍କ, ନଳିତା, ଦୁଇପଟ,
ଧନ୍ୟପ୍ରଭାବ ଫର୍ମଲର କୁଣ୍ଡ ବବରଣ ।

ଧେନ୍କ ଫର୍ମଲ ।—ଧେନ୍କ, କୁଣ୍ଡମ, ନାନାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟ-
ରେ ଠାରେଗ ଉତ୍ସିତ କେବେ ସେମାନଙ୍କ
ପୁଅଳ୍କ କର ରଖିବାର ଉପହାରଗା ପତ କୁଣ୍ଡ
ରଖି ବିଶେଷମୂଳେ ଉତ୍ସେଖ କର ଲେଖିବାକୁ
ହେବ ।

ଧାନବା କାଣ୍ଡାଦ ଫର୍ମଲର କୁଣ୍ଡ ବବରଣ ।
ଧାନ ଦଶାଦିବ କୁଣ୍ଡ ।—ନାନାଧା, ଅମ, ଧ-
ର୍ମପ୍ରଭାବ ।

ଧରିଅଳ୍ପ ଦେଶୀଆ ସରାଗେ ଏଠାରେ
ଗୋଟିଏ ନାନାଦା ହେବାକୁ ହେବ ଯେ ତହରେ

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଫର୍ମଲର କୁଣ୍ଡର ବାହାର ସମୟ
ବ୍ୟେପରେ ଦେଖାଇବାକୁ ହେବ ।

ବିଶ୍ୱ ଅଧ୍ୟାୟ ।

ବିଶ୍ୱମାନଙ୍କ ରକ୍ତବିରକ୍ତି ପରିବର୍ତ୍ତନ ।—ରନ୍ଧା ଅଭିବ
ତୋଷକ ଶକ୍ତିବିରକ୍ତ ବସବରୁ ଉପର ଓ କେ-
ବେ ଅଂଶରେ ମୁହିବାର ଶକ୍ତି ତ୍ରୁପ୍ତ କରନ୍ତି
ଓ ଏକ ଶର୍ଵ ପରେ ଅଳ୍ପ ଶର୍ଵ ବିଧାନଙ୍କର
କେଉଁ ଉତ୍ସମ ଉତ୍ସପ୍ରେର ସେହି ମୁହିବାର
ଶକ୍ତି ତ୍ରୁପ୍ତ ନିବାରଣ ହୋଇ ପାରିବ ଏହି
ବିଶ୍ୱ ସବୁ ଏହି ଅଧ୍ୟାୟରେ ଲେଖିବାକୁ ହେବ ।

ଅନ୍ୟମ ଅଧ୍ୟାୟ ।

କୁଣ୍ଡିକାର୍ଯ୍ୟର ଉପଯୋଗୀ ପଣ୍ଡ ।—ଅର୍ଥାତ୍
କଳବ ଓ ମହିଶୀ ଏହିମାନଙ୍କର କିମ୍ବ କାବ
ଓ ସେମାନଙ୍କର ଉତ୍ସମ ଶୁଣ ଓ ଦୋଷାଦି
ଲକ୍ଷଣ ଓ ସେମାନଙ୍କର ଅପରିମ୍ବନଗାର କାରଣ
ଓ କେଉଁ ଉତ୍ସମ ଉତ୍ସପ୍ରେର ସେମାନଙ୍କ
ବିଧାନ ଉତ୍ସବ ହୋଇ ପାରିବ ଓ ସେମାନଙ୍କ
ଉତ୍ସମ ଅହାର ଦଥ ଯାଇ ପାରିବ ଏବଂ ଦିବ-
ମୂଳକରେ ରଖିଯାଇ ପାରିବ ଏହି ବିଶ୍ୱ
ମରୁ ଏହି ଅଧ୍ୟାୟରେ ଲେଖିବାକୁ ହେବ ।

ଶେଷ ସମୟରେ ହିଂଶୁକର ଓ ଚକରାର
ନିଯମ ।—ଧାଟୁଅ ଶେଷର ଚକରାରକରେ
ଖୁଲ୍ଲିଙ୍କ ସାଦେବକ ନିଯମ ଓ ପଣ୍ଡମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟ-
ରେ ଠାରେଗ ଉତ୍ସିତ କେବେ ସେମାନଙ୍କ
ପୁଅଳ୍କ କର ରଖିବାର ଉପହାରଗା ପତ କୁଣ୍ଡ
ରଖି ବିଶେଷମୂଳେ ଉତ୍ସେଖ କର ଲେଖିବାକୁ
ହେବ ।

ବ୍ୟାଙ୍ଗ ପାତ୍ର

ସାପ୍ତାହିକସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

ପ ୨୭ ଜ

୩୦ ଜାନୁଆରୀ ୧୯୫୨ ମାତ୍ର ମେଲ୍‌ମାର୍କ୍ ମଧ୍ୟରେ । ମୁଁ ମାତ୍ର ୧୨୦ ଟଙ୍କା ପାଇଁ ବାରାନ୍ଦିଶ୍ଵର

୨୪ ମେ

ଅଷ୍ଟମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୩୫
ବର୍ଷାନ୍ତେମୂଳ୍ୟଦେଲେବର୍ଷକୁ ୨୫
ମଧ୍ୟବଳଧାର ଭାବମାଧ୍ୟର ୩୫୫

ଏବର୍ବନ୍ଦୀଗର କୁମମେଲାରେ ପ୍ରାୟ ଦଶ-
ଶହୀଯାତ୍ରୀ ହୋଇଥିଲା । ଭାବର ଧୀମା ନାହିଁ
ଏବଂ ନିଃବଳରେ ଏକ କଣର ବସିଥିବୁ ମେଲା-
ର ନାନାକିନ୍ତ୍ରୀ ମଧ୍ୟରେ ବୈଶିଖର ସମାବସ୍ଥା
ବାର କଣା ଯାଇ ଅଛି । ଦର ଏହି ଅହିତ
ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସଞ୍ଚାର ଏଥିରୁ ବିମୁର ଅଧିକ ଥିବାର
ଅନୁମିତ ତୁଥିବ କାରଣ ଖ ୧୦ ଶ୍ରୀ
ଗାତରେ ଅନୁତଃ କଣ୍ଠୀ ୧୦୦ ଟଙ୍କା ଅଧିକ ଥିବେ ।

ତଳତମାତ୍ର ପାଇଁ ଉପରେ ନିଷ୍ଠା ଦଶୀଯା
ରେଲ୍ ଗାଇରେ ସିଲୋ ଆବଦାରେ ଗୋଟି-
ଏ ରହ୍ୟକର ଦୁର୍ଗଟଣା ହୋଇ ଯାଇଥିଲା ।
ପରିମଳୀ ଯିବା ମେଲଟ୍ରେନ ସଙ୍ଗେ ପରିବହୀ ଆସିଥା
ମେଲଟ୍ରେନର ଧର୍ମ ଲାଗିବାରେ ଏ ଦୁର୍ଗଟଣା
ହୋଇ ଥିଲା । ଖ ୧୦ ଶ୍ରୀ ଗାତ ବିଶେଷ
ପାଇ ଅଛି ଏହି କଣା ଗାତ ନିଃବଳ-
ଅଧିକ ପାଇ ଅଛି ଏହି କଣା ଗାତ ନିଃବଳ-
ରେ ବାଟ ବନ୍ଦ ହୋଇ ଯାଇ ଥିବାରୁ ସତକ-
ରେ ବାଟ ବନ୍ଦ ହୋଇ ଯାଇ ଥିବାରୁ ସତକ-
ରେ ବରରେ ଅତି ଗୋଟିଏ ବାଟ ନିଃବଳ ପରିବହୀ
ବାର୍ଷିକ କଣ ଅଛି । ନ ୧୦ ଟଙ୍କା ଦେଖିଯାଇଲେ
ମଧ୍ୟବଳଧାର ଏହି କଣ ୧୦ ଟଙ୍କା ଅନ୍ତର ପାଇ-
ନିଃବଳଧାର ଏହି କଣ ୧୦ ଟଙ୍କା ଅନ୍ତର ପାଇ-

ବାର କଣା ଯାଇ ଅଛି । ଦର ଏହି ଅହିତ
ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସଞ୍ଚାର ଏଥିରୁ ବିମୁର ଅଧିକ ଥିବାର
ଅନୁମିତ ତୁଥିବ କାରଣ ଖ ୧୦ ଶ୍ରୀ
ଗାତରେ ଅନୁତଃ କଣ୍ଠୀ ୧୦୦ ଟଙ୍କା ଅଧିକ ଥିବେ ।

ଦୁର୍ଗଟଣର କଣା ଯାଇ ଥିଲା ଥିବାର ମୂଲ୍ୟରେ
ମିଥିକା ହେଲା ଏକ ଲାହାକର ଧୀତା ମଧ୍ୟ
ସେମନ୍ତ ସାଧାରିତ ଅନମାଳ ହୋଇ ଥିଲା ସେ
ପରିବହାର ନ ଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ଅଧିକରଣ
କରି କାଣ୍ଡର ବାହାର ଥିପଣା ବେନା
ଦର୍ଶକ କରି ଦୂର୍କଳ ଥିଲା ଅରଣ୍ୟ । ସେ ଅପଣା ବାଜାର-
ର ଅନେକ ବାଣିଜ୍ୟ ଦୂର୍କଳ ଏକ ହାତମାଳ କରି
ଦେବାରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରଦୂତ ଅଛିଲା ଏହି
ଏଥିରେ ରଙ୍ଗକର ଅଧିକର ତୁମ୍ଭ କରିବାର ବଣି-
କଳର ବିଶେଷ ଅଧିକାରୀ ହେଉଥିବାରୁ ସେ
ବିଷୟରେ ଗବର୍ନ୍ମିନେ ଉତ୍ତରିଯ୍ୟ ଲାହାକ ନିକଟ-
କୁ ଏକ ପ୍ରତିବାଦ ପତ୍ର ପଠାଇ ଅଛିଲା । ଏଥି-
ର ଭାବର ଅଧିକାର ସମୟ ହେବ ନାହିଁ ।
ସାକ୍ଷା ସହଭାବ ଦେଇ ନ ପାଇଲେ ଏବଂ
ଥିବା ନିୟମ ଲାଗନ କରି ଥିଲେ ଗଣ୍ଗାର କାନ୍ଦିଲା
ଲାଗିବାର ସମ୍ବାଦନା ।

ତେଣାର କଣଲିଖିତ ପରିବହାର ସୁରକ୍ଷାରେ
ଅର୍ଥରୁ ନିମ୍ନେଶୀର ପରିବହାର ପାଇ ଅନୁତଃ ମୟଥା;

୨ ଟଙ୍କା ଯୁକ୍ତ ପାଇଁ ପରିବହାର ସୁରକ୍ଷାରେ
ମୁଗ୍ଧାଧର ଶାୟ ଦେଖୁଣ୍ଟାର ସମ୍ବନ୍ଧରେ କାନ୍ଦିଲା
କାନ୍ଦିଲା କାନ୍ଦିଲା କାନ୍ଦିଲା କାନ୍ଦିଲା କାନ୍ଦିଲା

ସର୍ବକାଥ ମିଥିକ ମୂଲ୍ୟ କଟାଯାଇଲା
ବର୍ଷାନ୍ତେମୂଳ୍ୟଦେଲେବର୍ଷକୁ ୨୫
ମଧ୍ୟବଳଧାର ଭାବମାଧ୍ୟର ୩୫୫

ବ୍ୟକ୍ତିନ୍ତ୍ର ନିଶ୍ଚିନ୍ନ ମୂଲ୍ୟ କଟାଯାଇଲା
ବର୍ଷାନ୍ତେମୂଳ୍ୟଦେଲେବର୍ଷକୁ ୨୫
ମଧ୍ୟବଳଧାର ଭାବମାଧ୍ୟର ୩୫୫

ବ୍ୟକ୍ତିନ୍ତ୍ର ନିଶ୍ଚିନ୍ନ ମୂଲ୍ୟ କଟାଯାଇଲା
ବର୍ଷାନ୍ତେମୂଳ୍ୟଦେଲେବର୍ଷକୁ ୨୫
ମଧ୍ୟବଳଧାର ଭାବମାଧ୍ୟର ୩୫୫

ବ୍ୟକ୍ତିନ୍ତ୍ର ନିଶ୍ଚିନ୍ନ ମୂଲ୍ୟ କଟାଯାଇଲା
ବର୍ଷାନ୍ତେମୂଳ୍ୟଦେଲେବର୍ଷକୁ ୨୫
ମଧ୍ୟବଳଧାର ଭାବମାଧ୍ୟର ୩୫୫

ବ୍ୟକ୍ତିନ୍ତ୍ର ନିଶ୍ଚିନ୍ନ ମୂଲ୍ୟ କଟାଯାଇଲା
ବର୍ଷାନ୍ତେମୂଳ୍ୟଦେଲେବର୍ଷକୁ ୨୫
ମଧ୍ୟବଳଧାର ଭାବମାଧ୍ୟର ୩୫୫

ଚଳିଯାଏ ତା ୧୦ ରଖରେ ପୁରୁଷୋତ୍ତମଙ୍କ
ଆସିଥିଲେ ଏହି ତା ୧୫ ରଖରେ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ର
କଲେ । ନେପାଳର ସଜ୍ଜାମା ଆଟମାଣ୍ଡରୁ
କୌଣସି ଅଶୁଭବାର୍ତ୍ତ ଅଥିଥିବାରୁ ତାହାଙ୍କର
ଝର୍ଯ୍ୟାତା ଉତ୍ତରାଧିଷ୍ଟ ହେଲା । ଅଶୁଭବାର୍ତ୍ତ
ଏହିକି ପ୍ରଧାକ ସୈନ୍ୟାଧସ ଏହି ସଂଗ୍ରାମ ବନ୍ଧ
ଅନ୍ୟାନ୍ୟଙ୍କୁ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏକ ପତ୍ରମହି
ହୋଇଥିଲେ ମାତ୍ର ବିଦ୍ରୋହଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଏକ ବିଦ୍ରୋହ
କ୍ରି ସମ୍ବଦ ଦେବାରେ ଛ ୧୯ ଟ ବିଦ୍ରୋହ
ଧର୍ମପତିଙ୍କେ । ଏମାନେ ସୈନିକ ବିଜ୍ଞାପନେ
ଉତ୍ତରଦିଶ ଭୋଗକରୁ ସ୍ଥଳେ । ସେମାନେ ସୈ-
ନ୍ୟାଧସ ସହିତ ଅପର ରାଜତର୍ମର୍ଗରଙ୍କୁ ଏକା-
ବେଳକେ ବଧକରିବାର ବନ୍ଦ କରିଥିଲେ ।
ଶ୍ରୀର ଲାହାରେ ସେ ଅନ୍ୟ ନିବାରଣ ଦେଲେ
ଏହି ବିଦ୍ରୋହମାନଙ୍କ ଅପରାଧ ପ୍ରମାଣ ଦେବାରୁ
ଚଳିଯାଏ ତା ୧୭ ରଖରେ ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରା-
ଗଦଣ୍ୟ ହେଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଭିହିତ ଗେନ-
ନାହିଁ । ତେବେ ସମସ୍ତକୁଳୀଷନରେ ରକ୍ଷଣା
କଲାଇ କଠିନ ନିୟମମାନ ଅବଲମ୍ବନ ହୋଇ-
ଅଛି ଏହି ପ୍ରାଣରମ୍ଭ ନିମିତ୍ତ ପୁରୋହିତ ଏବଂ
ବନ୍ଦରକ ବନ୍ଦର ଧଳ ଦାନ ଦେଇଅଛି ।

ଦେଶୀୟ ମହାଯନ ଅଳକର ସମା

ଦନ ୮୮ ସାଲରେ ଦେଶୀୟ ମନ୍ଦିରଙ୍କ
ସମ୍ପର୍କୀୟ ୫ ଅଳନ ବୃତ୍ତରେ ଯେଉଁ ବିଷୟରେ
ଭାରତବର୍ଷରେ ଜନଗୁଡ଼ିକ କରାଯାଇ ଏହି ଯା-
ତାର ବକ୍ତ୍ଵା ମୂର୍ତ୍ତି ଦେଖି ଭାରତବାଦିମାନେ
ସୁଦେଶରୁ ଦଳର ଧର୍ମନ୍ତ୍ର ତାହା ତାଙ୍କ
ଆମେ ଗତ ସପ୍ତବିଂଦୁ ବୃଦ୍ଧଗଭାର ତାହାର ଧା-
ନାଗି ପ୍ରାପ୍ତି ହେଲା । ଏ ବିଷୟର ଜନ୍ମ ମୁଣ୍ଡ
ଦିପରେ କାପାର ଥିଲା । ଏହାର ଜନ୍ମ ମୁଣ୍ଡ
କୁ କେହି କାଣି ନ ଥିଲେ ସେ ଏପରି ବିଷୟ
ଅକ୍ଷୟାଚ ଅବଜ୍ଞାନ ବୋଲି ଧାରାରୁଣ ମଙ୍ଗଳ
ପ୍ରତି କରୁଛି ଏହି ଭାରତବର୍ଷର ଶାସନ ପ୍ରଣା-
ଳୀର କଳିଲ ହେବ । ଏହା ଶତରେ ଏହାର
ମୁଣ୍ଡରୁ ତ ଜନ୍ମ ଦେଲା ଏହି ଜନ୍ମ ମାତ୍ରରେ ମୁଣ୍ଡ
ବ୍ୟାଦାନ କରି ଦୂର ଏହି ପ୍ରଧାନ ସବାଦପ୍ରତ୍ୟେ
ଜିକ ପକାଇଲା ଏହି ଥରୁ କେବେ ପଢ଼ିବାର
ଅନୁଭାବରୁ କବଳିତ କରିବ ବୋଲି ମନ୍ଦିର କବ
ଦାନ ଦିଲା । ଏହାର ଏପରି ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେ
ଖି ଜନଦାତା ଲଞ୍ଜଲିଠିଲ ମାହେବ ସ୍ଵପ୍ନ ଝାଲା
ବୋଲି ମନ୍ଦିର ଦିରବକରେ ପଢ଼ିଲେ । ଏପରି
ଅସୁରର ଶୀଘ୍ର ନାଶ ନ କଲେ ରଜ୍ଞୀ ନାହିଁ

ଏହ ଧୂର ବିଲ୍ଲର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉଥିତ ହେଲ ବିନ୍ଦୁ
ଅପର ଅସରକୁ ବହାର କରିବାକୁ ସମର୍ଥ
କିଏ ? ଦେବ ଅଂଶରେ ଗଠିତ କିମ୍ବା ବିନ୍ଦୁ
ସାମାଜିକ ଲୋକର କାର୍ଯ୍ୟ ଏହା ନହିଁ ।
ଭଗବାନ୍ ଦୟାବନ୍ତ ମହାମାନ୍ ଲର୍ଜର-
ପନ୍ଦ୍ର ଖୁବିବର୍ଷର ପ୍ରଭିନ୍ଦ୍ର ପଦରେ
ପଠାଇଲେ ଏହ ସେବେଟେଣ୍ ଅବସ୍ଥାଟ ଏ
ଗୁରୁତବ ଭାବ ତାହାକୁ ଦସ୍ତରେ ଅର୍ପଣ କରି
ବାରେ ସେ ଏମନ୍ ଧର୍ମଲୋକ୍ୟ ଏହ ବିଭିନ୍ନର-
ଭାବ ଅସରକୁ ନାଶକଲେ ଯେ ତାହା
ଦେଖି ଖୁବିବାସିମନେ ଅର୍ଥକୁ ଆଜନିତ
ହୋଇ ଏକଶାନରେ ତାହାକୁ ଧନ୍ୟବାଦ
ପ୍ରଦାନକରି ତାବାଜର ସଂଘାଳାନିର୍ମାଣ
ମନ୍ତ୍ର ଅଛନ୍ତି । ଲର୍ଜରଧନକ ଚୌପଳରେ ଏ
ହାର ମୂର ସିମଳପର ବଜନପ୍ରାନ୍ତରେ ନିରା
ଶ୍ଵରିବର୍ଷର ବଜାମାନରେ ହେଲ ଏହ ଏହ
ଜନ୍ମପର ବୀଠା ମୂର ହୋଇ ନାହିଁ । ଯେଥେ
ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସାରେ ଏହାର ଜନ୍ମ ହୋଇଥାଏ
ସେହିସଙ୍ଗରେ ଏହାର ମୂରର ବ୍ୟବସ୍ଥା ସହ
ନିମ୍ନରେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତରେ ଏମନ୍ ବଜରେ ଦେ
ଲ ଯେ ଶୁନିଲନର ଲେଖମାତ୍ର ସମାବସର
ରହିଲ ନାହିଁ । ମୁରିବାଲରେ କେହିକିମ୍ବା
ସୁନ୍ଦା କିନ୍ତୁ ନାହିଁ ବରଃ ସମତ୍ରେ ଦୁର୍ଗ ପ୍ରଦାନ
କଲେ ଏହ ମହାମାନ୍ ଲର୍ଜରଧନକ ଏ ଆ
କର କର ଦୂରାନ୍ତ ପ୍ରତିବି କଥା କିମ୍ବା
ତିଥେଷ୍ଟ କରିବ ଅଛି ସୁନରକୁଣ୍ଡ ଏକବି କଲେ
ଯେ ତାହାର ପ୍ରତିନିଧି କାଳରେ
ଆଜନିତଶ୍ଵରିବର୍ଷର ବ୍ୟବସ୍ଥା ପଦିତରୁ ଅ
ହୋଇଗଲା ଏକଥା ସେ ସବ୍ଦା ଅତିକୁ
ନନ୍ଦ ସହି ହୁଏଇ କରୁଥିବେ ।

ସୁବନେଶ୍ଵର ସମ୍ମାନ । ✓

ପ୍ରାମଣସମରେ ସତକ ବା ଶପ୍ତା ଦେ
ଇକ୍କାଷ ଲୋକମାନକର ଗାତ୍ରାବାରର
ଦେବ ଏହ ଦ୍ଵଦେଶୀରେ ପଥକର ହୁଏଇ
ଜୀବାରୁ ମୁଖ୍ୟ ହେବ ଅଛି ଓ ମଧ୍ୟ ଏତେ
ଶ୍ରୀ ଶାଖକ ନିମିତ୍ତ ଗର୍ବମେଧରୁ କେବେ
ଥର ଆଦେଶ ହୋଇ ଅଛି କିନ୍ତୁ କାହା
ତାତ୍ପର କିମ୍ବା ଦେଖି ଯାଇ ନାହିଁ ଯେତେ
ପଥକର ପ୍ରଥମେ ଶୁଦ୍ଧ ହେଲ ବେଳେ କେବେ
ଲେଖୁନେଥ ଗର୍ବର ପାଦବି କିମ୍ବା କାହା
ମାନକୁ ଉପରେଥି ଦେଇ ଥିଲେ କି ଏହ
ମାମମେ ମାତ୍ର ସମାଜ ମଧ୍ୟରଗତାର

ଏ କର୍ତ୍ତା କୁମିଳାର ବା ଶ୍ରାମର ପ୍ରଥାକ ବ୍ୟକ୍ତି
ହାର ହେଲେ ଅକୁ ଶର୍ଣ୍ଣ ଲଗେବ । ଏହା
ହେଲେ ପ୍ରତିମାନେ ପଥକର ଦେବାର ଫଳ
ହିଛି ପାଇବେ । ବିନ୍ତୁ ସାମାଜିକ ଶ୍ରାମଯୁଦ୍ଧ
ପ୍ରଥମକାର ଦୂରେ ଆଉ କେତେବେ ପ୍ରଥାକ
ସମ୍ମାନ ଅବସ୍ଥା ପୂର୍ବଦର ମନ ରହ ଅକୁ ଓ
ଦେବେକ ପ୍ରଥାକ ପ୍ରାକକୁ ଅବୋ ସଜକ ବା
ବସ୍ତା ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହୋଇ ନାହିଁ । ଏଥର
ଗୋଟିଏ ଦୃଷ୍ଟିକୁ ଅମ୍ବେମାନେ ନିମ୍ନେ ଦେଖ
ଅଛି ।

ତେଣରେ କୁଳନେଇର ଶୋଷିବ ପ୍ରଥାଳ
ପ୍ରାକ ସେଠାକୁ ଅନେବ ଗାଡ଼ୀର ଗଲାଯାଇ
ଦୁଆଳ । ଯାହା କିମ୍ବା ଅଳ୍ପ ଲେବେ, ମଧ୍ୟ
କୁଳନେଇର ସୁନ୍ଦର ମନ୍ଦିରମାଳ ଦେଖିବା
ସହାୟେ ସେଠାକୁ ସଙ୍କଳିତ ଯାଏ । କିନ୍ତୁ ଦୟା
ବର୍ଷ ହେଲୁ ପଥକର ପ୍ରତିକ ଦେବା ପ୍ରକଳ୍ପେ
ଏପରି ପ୍ରଥାଳ ସ୍ଥାନକୁ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସତକ ବା
ଦିଲକାଟ ଦେଲ ନାହିଁ । ବାଲିଅନ୍ତାଠାକୁ
ବେଠାକୁ ଯିବାକୁ ଦୁଆଳ ସତକ ନ ଥିବାକୁ
ଗାତି ଯିବାର ବଜା କିମ୍ବା । ବାଲିଅନ୍ତାଠାକୁ
ଦେଇଛେଇ ପଥରେ ସ୍ଥାନେ, ଖାର କିମ୍ବା
ଥିବାରୁ ଗଢିରେ ଯିବାର ଏଇ ପ୍ରବାର ଦ୍ୟାମ୍ବାସ
ସାଧକ ଅଟଳ । ବାଲିଅନ୍ତାଠା କୁଳନେଇର
ଦେବକ ପାଇଁ ଝାଇ ମନ୍ଦିର ପଥ ଏହାକ ସତକ
ହେଲେ ବିସ୍ତର ବ୍ୟୟ ନ ଲାଗିବ । ସତକ
ନ ହେଲ ଆଲ କଢକୁ ସମାଜ କରି ଦେଲେ
ମଧ୍ୟ ଅନେକ ପୁରୁଷା ହେବ । ଅମ୍ବେମାଳେ
ଶୁଣେନ୍ତି ଫେରେବେଳେ ଲାଟ ସାହେବଙ୍କର
ଥେଠାକୁ ଯିବାର କଥା ହୋଇ ଥିଲ ହେତେ-
କେଳେ ଥରେ ସେବାକ ଉଚାଳ ଦିଅ ଯାଦିଥିମ
ମାତ୍ର ସେ ଦିନ ଅହୁରୁପ୍ରତି କାହାର ଦୁଷ୍ଟି ନ
ପଢିବାରୁ ଲାହୁର ଅବସ୍ଥା ଏଥା ମନ ହୋଇ
ଅଛ । କୁଳନେଇରକୁ ପ୍ରାୟିବରୁ ଗାତି ଯିବାର
ଭାବିମ ପଥ ନାହିଁ ସ୍ଥାନେ । ଖାର କିମ୍ବା ଥିବା-
କୁ ଗାତି ପ୍ରତି ବିଶେଷ ଅସୁରିଧା — ମୋକୁ
ମଧ୍ୟ ସତକ ବା ମୋରିବ ପଥକାଏ ଅର ଥାବିପା-
କା । ପୁରୁଷ କଲେକୁର ଓ ସେତେବେଳ କମିଶ-
କିଲ ଏପରି ପ୍ରଥାଳ ପଥପଦ ଦୁଷ୍ଟି ପ୍ରତି ନାହିଁ
କିନ୍ତୁ ଅର୍ଥରେ ଦିପ୍ଯ ମଧ୍ୟ ଲାଜମୟ ଅଟଳ ।
ଏପରି ପ୍ରାକମାଳକୁ ସତକ ନ ହେଲେ ଅର
କୌପ୍ରାନ୍ତକୁ ଦେବ । ଅରେକ ଅମ୍ବେମାଳେ
ଯୁଗର କଲେଗାର ଓ କମିଶିକୁ ବିଧେଷରୂପେ
ଅନରେଖ କିମ୍ବା ଅଛୁ ସେ ବାଲିଅନ୍ତାଠାକୁ

ଭୁବନେଶ୍ୱର ଓ ସୋରୁ ଖଣ୍ଡିଷ୍ଠାଳ ସତ୍ତବ
ଟ୍ରେ ସବୁର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଲ ଦେଉଛୁ ।

✓ ଶେଷାର ରେଳ ।

ତଳିର ମାସ ତା ୧୭ ରଖିରେ କଳା ପ୍ରଦେ-
ଶର ବାଣିଜ୍ୟ ସର୍ବାର ବ୍ୟାଗୁଷିକ ଅଧିକେଶକ
ହୋଇଥିଲା । ସର୍ବାପରି ଲଙ୍ଘନୀୟ ସାହେବ
ଯେଉଁ ବନ୍ଦୁତା କଲାଥିଲେ କହି ମଧ୍ୟରୁ ଆ-
ମେମାକେ ନିମ୍ନ ଲିଙ୍ଗର ଅଂଶଟି ଦୃଢ଼ତ କଲୁ
ଯଥା—

“କଲିବରାସୁ ସାଧାରଣ ଲୋକମାନେ କରି-
ବଗା ଏହି କମେଳ ସଦର ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ
ରଖା ରେଳବାଟ ଫିଟାଇବା ନିମନ୍ତେ ନିବାନ୍ତ
ଛାଇଁ ଅଛନ୍ତି । ଗତ ଦିବସର ମାସରେ ଜାଗ-
ପୁର ଏହି ଉକଳଶବ୍ଦ ରେଳବାଟ ନନ୍ଦପ୍ରାମ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୃଦ୍ଧ ହେବା ବର୍ତ୍ତମାନ ମଞ୍ଚର ଦୋର
ଥାର ଏ ସବୁ ଘରବିବର୍ଷାୟ ବର୍ଷିମେଷଙ୍କୁ
ଏ କଷ୍ଟୀ ଜଣାଇଥିଲେ । ଏହି ବାଟ ସମୟର
ଏହି ବିଲାସପୁର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହେବା କାରଣ
ଇଷ୍ଟନିକ୍ ଜୟାର ହୋଇଥାର ଏହି ବିଲାସପୁର-
ଠାରୁ ବଜ୍ରୀୟ ରେଳବାଟକୁ ମେରିବା ନିମନ୍ତେ
ବାଟ ଜୟାର ହେବାର ବଷ୍ଟୀ ବର୍ଷିମେଷଙ୍କ
ବର୍ଷିମ୍ବାନ ଥିଲା । କଲିବରା ଏହି ବିଲାସପୁର
ମଧ୍ୟରେ ହେଉଁ ବାଟେ ରେଲ ଗତାୟାତ
କରିବ ଭାବା ପ୍ରିବିକରନା କାରଣ ବର୍ତ୍ତମାନ
ଏହି ଶାତକାଳରେ ମେହମାସୁର ଏହି ବରସକର
ଏ ବୁଝିବାଟ କିମ୍ବା ହୋଇ ମାଘ ହେଉଥିବାର
ଜ୍ଞାନାୟାଏ । ଏହି ରେଳବାଟ ମେହମାସୁର କିମ୍ବା
ବରସକର ବାଟେ ଫିଟିବାର ପ୍ରସାଦ ହୋଇଥାର
ସବୁ ଦୂରମାନଙ୍କ ହୋଇ ମେହମାସୁର ବାଟ
ପସର କରିଥିଲୁ କାରଣ ତାହା ବରସକର
ବାଟୋରୁ ଏକଷତ ମାଇଲ ଦିନୀ ଥିଲେ ।
ଉଦୟ ବାଟ ସମୟର ନବଟରେ ଏବସା-
ନରେ ପଢ଼ିଥିବ ମାତ୍ର ଦାବତ୍ତାଠାରୁ ବରସକର
ବାଟେ ସମ୍ମଲପୁର ଗାଁ ମାଇଲ ହେଉଥିବା
ସୁଲେ ଦାବତ୍ତାଠାରୁ ସେହି ସମ୍ମଲପୁର ମେ-
ହମାସୁର କାଟେ କେବଳ ୨୫ ମାଇଲ ଦୂର
ଥିଲେ । ମେହମାସୁର ବାଟେ ନିବାନ୍ତ ଅନବି
କମ୍ବ୍ୟ କୋରସି ଦ୍ୱାରଥିଲ ନ ଥିଲେ ସବୁ ଏହି
ବାଟେ ରେଲ ଗତାୟାତ କରିବା ପରେ ପ୍ରିବି
ବିବାନ୍ତ ହୋଇ ବିହାରିଛନ୍ତି ।”

ଏଥିକୁ ପାଠକମାନେ ଦେଖିବେ ସେ କଣିକାତାରୁ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବାଟି ବମ୍ବେଇବା

ରେଲବାଟ ପିଟାଇବା ସମସାଧାରଣା କିବେ
ତନାରେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଥାଏ ।
କଲିକତା ପ୍ରାଚିବର୍ଷର ରଜଧାନୀ ସୁତ୍ରରୁ
ସେଠୀରୁ ବିଲାଗ୍ରାୟ ଯେତେ ଶାସ୍ତ୍ର ସମାଜ
ଥିବା ପାରେ ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟର ତେବେ
ସୁଦିଧା ଦେବ ଫଳରୁ ଉଚ୍ଛିରେ ସମସ୍ତ ଦେଶର
ଲାହ ସଂସ୍କୃତ ଅଛି । ବିଲାଗ୍ରା ସମାଜ ବର୍ତ୍ତମାନ
ବମେଇତାରୁ ସବୁଲପୁର ଓ ଅଳିହାବାଦ
ବାଟେ ଯେ କଲିକତାରୁ ଆସୁଥିଲୁ ଏ ବାଟ
ବ୍ରାହ୍ମିଣୀ ଅଟଇ । ପ୍ରସ୍ତାବର ରେଲବାଟ ପିଟାଇରେ
ତହିଁରୁ ଏକଦିନ ଅଳ୍ପ ସମୟରେ ସେ
ସମାଜମାନ ବୋମାଇତାରୁ କଲିକତାରେ
ପଡ଼ୁଥିବ ଏବଂ ଏ ବାଟ ସେ ଅଛିଶୀଘ୍ର ବ୍ୟକ୍ତିବ୍ୟକ୍ତ
ଦେବ ତହିଁରେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ସମେତ ନାହିଁ । ଆମୁନ-
ମାନଙ୍କୁ ଯେତେବୁର ଜଣାଅଛି ଏ ବାଟ ପିଟାଇ
ବା ପରେ ଏହି ବିଷ ବିଶେଷ ବ୍ୟକ୍ତିବ୍ୟକ୍ତ
ନାହିଁ । ଯେଉଁ ଦାଢିମାନ ପତକ ତାହା ସହ
ଜରେ ଅଭିନମ ହୋଇ ପରେ ଏବଂ ତାହା
ତେବେ ଅଳିମଣ୍ଡ ପ୍ରସ୍ତର ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିରାକାର । ମଧ୍ୟ
ପୂର୍ବରୁ ଏହି ବାଟେ ସମଲପୁର ଯିବାର ବାହୀ
ହୋଇଥାଏ ସୁତ୍ରରୁ ଏ ବାଟ ମେଟିଲେ ଓଡ଼ିଶାର
ଗୋଟିଏ ସୁମଦର ଅଭିନ ଏକାବେଳକେ ଦୂଷଣ
ଦୂର ଦୋର ଯିବ । ଦାବତାତାରୁ ମେଧମାଧ୍ୟ
ବାଟେ ପତ ଯେଉଁ ରେଲବାଟ ସମଲପୁର
ଅଭିନ ଯିବ ତାହା ମୟୁରଭିତର ପ୍ରତିମା ।
ଏବଂ କେଉଁରୁ ଓ ପାଳନବ୍ରଦ୍ଧୀ ଗଢ଼ ନିକଟ
ଦେଇ ଯିବ ସୁତ୍ରରୁ ଓଡ଼ିଶାରେ ରେଲବାଟର
ଅଭିନ ଏହାହାର ଆଣିକ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦେବ ।
ବାଟ ପଥ୍ୟର ଦେଲେ ଯବ ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରଥାନ
ନଗରମାନ ଶାଖା ରେଲବାଟହାର ସଂୟୁକ୍ତ
ହେଲେଯାଏ ତେବେ ସମ୍ବାଧ ଓଡ଼ିଶା ଆଶା
କିରକୁରୁପେ ଏକାବେଳକେ ଦୂରତ ଓ ସର
ଦେଶମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ମିଶି ନିକଟ ମସ୍ତକେ
ବ୍ରେଳଙ୍କ କରିବ । ଏଥର ଓଡ଼ିଶାବିହିନ୍ଦୁ ବା
ଲେଖର କଟକ ଓ ପୁରୀକୁ ଶାଖାରେଲମା
ଆଶିବାର ତିନ୍ଦା କରିବାକୁ ଦେବ ବୋଧ ହେବ
ଅର ଏକା ମୟୁରଭିତର ମହାଶଙ୍କା ବାଲେଶ୍ୱର
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାଟ ପିଟାଇ ଦେଇ ପାରନ୍ତି କଟକ
ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରଥାନ ନଗର ଏବଂ ଯିମିମାଟେ
ଅଭିନ ଭରତ ପ୍ରଦେଶରୁ ଅଧିକାଂଶ ଗେଣ୍ସିର
ବାଟେ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଗମନ କରନ୍ତି
କେବଳ ସମଲପୁରତାରୁ ମହାନିଧାର ଭରତ
ପାଇଁ କା ଦରିଶ ପାରିବେ ରେଲବାଟ ନିର୍ମି

ହେବ ଏତିକ ମୀମାଂସା ବରିବାକୁ ହେବ ।
ଦୂର ଏକମାତ୍ର ଯେବେଦୂର ଅନୁମାନ ବସି
ଯାଇ ପାରେ ତୁରିବ ପାରିବ ବାଟରେ ଅଥବା
ଲୁହ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା । ସୁଣି ସୁହିଧା ମିଳିଲେ
କେଉଁହାର କିମ୍ବା ଲକ୍ଷତାକୁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଧାନ ନଗର
ସଙ୍ଗରେ ଯୋଗକର୍ତ୍ତା ଯାଇ ପାରେ ।

ସାପୁତ୍ରିକସଂବାଦ

ଆମେମାରେ ଶୁଣିଲୁଁ ବାହୁ ମାନମାନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସତା
ଶାସମାହାର ବଦୋଦ୍ରୁ ସଂଗ୍ରହରେ ଯେ ଅବେଦନ
ମହାମାନିନ ଜଳ ସାହେବଙ୍କ ଘରମୁଁ ପଠାଇଥିଲେ ଏବେ
ଦଷ୍ଟମୀରେ ଶାନ୍ତିବର୍ମନବିଜ୍ଞାପତାରୁ ବଧିପୁଣ୍ଡ ତଳକ
ହୋଇଗଛି । ଦିନର ବିଷୟ ଯେ ମନ୍ଦିରାଚାର କରିବିଥା
ପରିବୁ ଏ ସହାଯରେ ବର୍ତ୍ତମାନରେ କୁମ ହୋଇଥାଏ ।
ସେ କର୍ମମାନର ଅବେଦନକୁ ବଜାରଖାରେ ଲେଖି ତହୁଁ
ସଙ୍ଗେ ଗତ କର୍ତ୍ତର ଗଣେ ଡାଳେଜା ବରଆସ୍ତର ତଳକ
ପଠାଇଥିଲେ । ଗବର୍ନ୍ମମେଣ୍ଟ ସେହି କବଳିଲୁଁ ବଜାରା
ଦରଖାସ୍ତ ଲୁକାବ ହୃଦୀ ହଜି ସହାଯରେ ବିପୋକ
ତଳକ କରିଥିବାର କବିଧ ହେବା ବଜାରା ବରଆସ୍ତରେ ଯେ
କର୍ମମାନର ହୃଦୀରେ ଥିଲା ଥାହା ଗହିଲା । ବଜାରା
ଦରଖାସ୍ତ ଡାଳେଜାରେ ରଜାକାବ ହେଉଁ ଆମାହାତୁଳ୍ଯ
ତଳ ସହିଲା ନାହିଁ । ଯାହା ଦେଇ ଏହା ସମେତକାନ ହୋଇ
ପାରେ । କର୍ତ୍ତପରମାନାମେ ଦୟା ସହି ଦୂରନ୍ତର କଲେ ହୃଦୀ

ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏହି ଓ ଦୟାକାର ମନୀଷ ଜୀବି ପାଇଅଛି ତୁ
ଦୂରେ ଗଲିବ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଏ ମାମଙ୍କର ଲକ୍ଷ୍ୟ ପରିବଳେ
କବି ଶୁଣି ତିଥିରୁ ହୋଇଥାଏ ଓ ବରକି ସଖା ଏହେ
ପଥକ ହେଉ ସେ ସେମାନଙ୍କ ଅନ୍ତର ଲାଞ୍ଚିବା କାହାର
ମୁଖ୍ୟା ଗାର୍ତ୍ତ ଶର୍ମାତ ଉପେ ହେଉଥିବାକୁଳ ଓ କର୍ମର
କର୍ମକଳ ନିଷ୍ଠା ହୋଇଥାଏ ଓ କର୍ମକଳ ବେଳେକ
ଦୂରେ ଦୂର ହୋଇଥାଏ । ଦୟାକାର ସକାନ୍ତର ଦର୍ଶନଟି
ବୋଲନ୍ତ ଏ ମାମଙ୍କ ଦେବାଳ ସର୍ବଧ୍ୟ ବନାବ ଅଟେ
ବୌଦ୍ଧ ଗୋତ୍ରର ଅପରାଧ କିମ୍ବାହିଁ, ଦୟାକାର ଅନ୍ତର
ପରିବଳେ ଗୋଲକୁ ସେ ଗାଢା ଏହୁ ପେ ସାମାଜିକୁ
ହୋଇଥାଏ ଗାଢା ଦକ୍ଷାର ସକରତା ମିଳିଲ ଏ
ଗାଢା ଏସାକି ଅଛିବ କି ସମ୍ମତ ହୋଇଥାଏ ବସି
ଦୟାକାର ଗାଢାଠାରେ ଉଠାଇ ଏହି ଯଥିତ ବାଜନ୍ତ
ଦେବକାର ଗାଢା ଏବେବ ଅଷିଳ କରି ପଦ୍ମାର
ଅନ୍ତରୁ ନିଃଶ୍ଵର କରି ଦୟାକାର ସନ୍ଧାର କିମ୍ବା ସେ ହୁଏ
ଜମା ଏବ ଦେବଥାରେ ଗାଢାର ସମ୍ମରେ ପଦ୍ମାର
ଦେବକ କରିବୁ ସିମାରେ ଅନ୍ତରୁକାର ପ୍ରକେଶ ଉପରିଧି
ଏହି ନାହିଁ । ଏ ଦେବର ମନ ନୁହେ ଏହା ହେଉ ହୁବ ଅବି
ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ଦୟାକାରର ପଦ୍ମମବ ।

ତଥେ ପଦମ୍ପ୍ରେରକ ଲୋଗିଅଛନ୍ତି କି ଆଂମଟ ଦିଦିଆମ୍ବ
ହାତେ—ଏ ରେ କେବଳ କ ୧୦ ମୀଟ ମହିନେ
ସାହାର ନିସତରେ କାହେବ ହୋଇ କଣ୍ଠର ପାଇ ଥାଏ ।
ବାଲୁବାବ ଅର କଷ ଥାଏ । ହାତଦାର ଥଳିଲେ ମାରବା
ଏବନ୍ନୁର ସୁଖା ପଡ଼ ଥାଏ । ଏ ବଜ୍ଯ ସ୍ଵପ୍ନରେଖାପ୍ରେର
ଶାହେବ ଶ୍ରୀ କୃଷ୍ଣ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ତେବେକାଳରେ ଲୋଗିଅଛନ୍ତି
କ ୧୦୦ ମୀଟରୁ ଦିନ ଶୁଙ୍ଗରେ ଥାଏ । ଅନ୍ତରୀମ ପରି
କାତରେ ପ୍ରାୟ ଦେଇବ ମାତ୍ର ଜୁମରାଜ କମ କି ସବୁ

କୋଷିହାର୍ତ୍ତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କଷତିକାର ଅପେକ୍ଷା ଆଂଶକରେ
ନିର୍ମିତ ଏ ବିରାପତରେ ଯାଇ ଦିଲାଜ ଅଛି ।
ସହିତ ସିରି ୧୫୦୦ ଟଙ୍କା ହେଲା ।

ଶୁଭର ସିଦ୍ଧବରେ କୋ ଲାଗିଲେ ଲେଇ କେବଳ
ପାରେ କାହିଁ ଚାଲା ଯେ କଥା ହାତ ପାଢ଼ା ଏବେ ଅନ୍ତର୍ମା
ହେଉ ବିବରଣେ ବିବିତାର ଜୀବନ ଉତ୍ସବରେ ମେଠା
ହୃଦୟମାଳା ସାହୀଥୀ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପରିବର୍ତ୍ତନ ମନକେ ହୃଦୟ ପଦ୍ମମୁ
କେବଳ ପରିଷକ୍ଷିତ ବିଦ୍ୟାରେ ପାଇଯାଇଲେ କିନ୍ତୁ ହେତୁ ଜୀବିତରେ
ହେବା ପାଇଛନ୍ତି ବିଦ୍ୟାରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଯେ ଯେହିଁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କିମ୍ବା
ଏବଂ ଏବଂ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଯେହିଁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କିମ୍ବା
ଏବଂ ଏବଂ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଯେହିଁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କିମ୍ବା

ଶୋଇବାରେ ପାଇବା କାହାର ଅର୍ଥରେ ପ୍ରଦୟାନି କଥା ସୁଲଭ
ଧନୀମତ୍ତବ୍ୟ କରିବାର ହେଲା । ପ୍ରାଚୀମତ୍ତବ୍ୟ କଥେ କାହା
ଯୋହିବ ତୁମ୍ହା କାହା ଯୋହିବିଲ କିମ୍ବା ଆଜି ନଭରେ କାହା
କାହା ଗାହି ଗାହି ମନ୍ଦର ପ୍ରଦୟାନାମେ କହିପଣ କରି
ହେଲା କାହା ଯୁଗରେ ପ୍ରଦୟାନାମେ କହିପଣ କରି
କହି
କହି କହି କହି କହି କହି କହି କହି କହି କହି କହି କହି
କହି କହି କହି କହି କହି କହି କହି କହି କହି କହି କହି
କହି କହି କହି କହି କହି କହି କହି କହି କହି କହି

ଅମେରିକା ପ୍ରଦି ଧର୍ମାଚିତ ହେଉଁ ଓ ବନ୍ଦେ
ବନ୍ଦରେ କେମୋଡ଼ ସୁରକ୍ଷା ଏକାଧିକ ହୋଇ "ବ୍ୟାଗ୍ରା-
ବିହାର" ମୋହର ରୂପ ସଂପର୍କ କରାଯାଇଲା । ମୁଣ୍ଡାଜୀ
ନିବାରଣ ଉପରେ ଏକ ଶକ୍ତି ସମ୍ପଦ ଏକାଧିକ ହେବାର
ଏହାର ନିରାପଦ । ଅମେରିକାରେ ମରାଗ୍ରାବଳେ ଧର୍ମରେ
ମହିଳାର ସମ୍ମାନକାଳର ବ୍ୟବାର୍ଥରେ ମହିଳାରୁଙ୍କ ପକ୍ଷ
ଏ ହୁଅଛି । ଯେମାନଙ୍କର ଆମ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଉ ।

ପୁଣି ଏହାମନ୍ତର ସବୁ ପ୍ରକରଣ ଏବେଳୀମୁଁ କିମ୍ବା
ଶୁଭାଦ୍ର ଦୟା, ପଜଳ, ବିଦୀ ପ୍ରକାର ଶିଖାରଥ ନମିତ
କରେଇ, ଲୋକୀ, ପାତ୍ର, ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଚନ୍ଦ୍ର ପାତ୍ରରୁ ପରି
ଦେଇ ପଠାଇବା ନମିତେ ଉତ୍ସବରୁ ଦୋଷତ୍ୱରୁ, ସମ୍ବନ୍ଧରୁ
ଏହାକବଳାତ୍ମକ ସର୍ବ ଦୟାକୁ କରି ରେଖେ, ସେମାନେ ପେଣେ
ଯାଏ ସବୁ ଅନୁଭବରେ ବାର୍ତ୍ତାବିଦ୍ୟାରୁ କାହିଁ ହେବେ ।

ପ୍ରତିକାଳର ବାହୀନ ଦେଖିବାରୁ କାହିଁ ହେବେ ।
ପ୍ରତିକାଳର ମନ୍ତ୍ରମାଲାରେ ଏହାରେ ଅଧିକାର
ହେବାରୁ ମନ୍ତ୍ରମାଲାରେ ଏହା ହେବେ । ହେବାରେ ମନ୍ତ୍ରମାଲାରେ
ପ୍ରତିକାଳର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏହା ଉଚ୍ଚମନ୍ତ୍ରରେ ବର୍ଣ୍ଣନା
କରିଛି । ଏହା ପାଇଁ ଏହାରେ ଏହା ଉଚ୍ଚମନ୍ତ୍ରରେ
ପ୍ରତିକାଳର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏହା ଉଚ୍ଚମନ୍ତ୍ରରେ ବର୍ଣ୍ଣନା
କରିଛି । ଏହା ପାଇଁ ଏହାରେ ଏହା ଉଚ୍ଚମନ୍ତ୍ରରେ
ପ୍ରତିକାଳର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏହା ଉଚ୍ଚମନ୍ତ୍ରରେ ବର୍ଣ୍ଣନା
କରିଛି । ଏହା ପାଇଁ ଏହାରେ ଏହା ଉଚ୍ଚମନ୍ତ୍ରରେ
ପ୍ରତିକାଳର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏହା ଉଚ୍ଚମନ୍ତ୍ରରେ ବର୍ଣ୍ଣନା
କରିଛି ।

ପ୍ରକାଶକ ।

Tc₃

Sir, THE EDITOR OF THE UTKAL DIPLOMA

In the supplement to the Utikal Dipica of the 7th instant there appeared an English letter signed X.

The object of this correspondence so far as I have been able to gather from the context, seems to be no other than to cry down the brilliant results of the last Orissa vernacular and minor Examinations by casting imputations not only on the Joint Inspector but on other gentlemen also who honestly and independently conducted the said examinations.

Let us now see how far your correspondent X is reasonable in framing the charges against the Joint Inspector.

The first charge he brings forward is that the Joint Inspector fixes the text books for the English and vernacular middle Examinations. This is no doubt a very serious offence committed by the Jt. Inspector, for which he should be hanged six months. For the method which he has adopted regarding the selection of text books is not in vogue in any other Division.

With regard to the second count of your correspondent's indictment that "the Jt. Inspector appoints examiners who are mostly his subordinates or placehunters," I have to observe that the Jt. Inspector who is *de facto* the head of the Education Department in Orissa was certainly very wrong in selecting as Examiner persons who are residents of Orissa and hold service in the Education Department. He should have safely entrusted the conduct of those examinations to the hands of Telugus and Bhutiahs or have asked some of the officers of the Public Works Deptt. or Court of Ward's Estates (who are not his subordinates) to do that work. For, in Bengal and Behar, your correspondent must have seen, examiners are most generally selected from amongst those who serve in the customs, or the Forest Departments.

The third charge against the Joint Inspector is that in the framing of question papers "he has a voice almost potential in altering the questions according to his own fancy and

occasionally exercising his best influence over an examiner to allow liberal marks to candidates." This statement of your correspondent is utterly baseless and unworthy of belief. It is the duty of all the Inspectors to see whether the questions framed by an examiner are suitable for the examinees or not, and to suggest any modifications when seemed necessary. But so far as I have heard, this right is very sparingly exercised in this Division. There are circles, I know, where the Inspectors themselves or their assistants set the question papers. You, Mr. Editor, I know, were examiner for some years. Do you recollect having ever been influenced by the Jt. Inspector in the framing of question papers or awarding marks? I dare say you would indignantly repudiate so sinister a charge. I know of one instance in which the Jnt. Inspector had rejected the question paper of an Examiner who had got it transcribed in Urdu by another person not an examiner. Was he wrong in doing so?

Your correspondent X takes due care to fortify himself in a point where he thinks himself most vulnerable by saying that "personally I have the highest regard for Babu Radha nath &c.," whereas in matter of fact he is the very reverse of what he professes to be. In spite of his incognito he has betrayed himself, and I can assure your readers that he must personally be one of the bitterest opponents. He must, I fancy, either the one of the disappointed few whose solicitations for being an examiner were never attended to, or one of those who had the privilege of being an examiner before, but from whom that privilege has latterly been withdrawn to his great mortification.

20th January,)   Yours faithfully,

1882] *Veritas*

ଅଟ୍ଟି ରିକ୍ତ

ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ ଜାପିଲା ତା ଗା ରଖ ମାତ୍ରେ ଲାନୁସା ସନ୍ ୧୯୮୦ ମସିହା ।

ବନ୍ଦାଳା

କାଠକାରନ୍ତୁ ।

ମାହୁବାସ ବଜାର ବାବୁ କାଳିପଦ ବନ୍ଦେୟା-
ପାଥୀୟୁଙ୍କ କୋଠା ନିକଟ ବାବୁ ହାରଥନ
ଦେଶଙ୍କ କୋଠାଠରେ ଫେରୁ ଏଶୀମାଧିତା ଓ
ରଖୁ ଶକ୍ତିବାର ବରନ ଥିଲା ସମୟରେ
ଏ ନୂତନ ତେଣୁ ନାଟକର ଅଭିନ୍ୟା ହେବ ।
ବିନା ଟିକଟରେ କେହି ଦେଖି ପାରବେ ନାହିଁ
ଟିକଟ କଟକପ୍ରିଣ୍ଟିଂକଞ୍ଚାମାଙ୍କ ଯନ୍ତ୍ରାଳୟରେ ଆର୍ତ୍ତ
ଅଭିନ୍ୟା ଦିନ ଅଭିନ୍ୟା ପ୍ରାନ୍ତରେ ପ୍ରାପ୍ତବ୍ୟ ।
ରୂପାନାଦାମାଙ୍କ ନିକଟକୁ ପୂର୍ବରୁ ଟିକଟ ପଠା
ଦିବ ।

ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀ ଟ ୧୯

ଦୂର୍ଘ୍ୟ ଶ୍ରେଣୀ ଟ ୦୫

ପ୍ରକାଶ ଆହି କି ଅଭିନ୍ୟା ପ୍ରକରେ ବଢ଼ି
ସ ୧୦ ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଟିକଟ ବିକିଷ୍ଟ ହେବ;
କିନ୍ତୁ ଉତ୍ତରାବୁ ହାର ବନ ହେବ । ସବସାଧା-
ରଣଙ୍କ ନିକଟରେ ପ୍ରାର୍ଥନା ସେ କିମ୍ବିତ
ସମୟ ପୂର୍ବରୁ ସମସ୍ତେ ଉପସ୍ଥିତ ହେବେ ।

ବନ୍ଦେୟା
୨୦୮୦

ଶ୍ରେଣୀ ବର
ପାଠକ

ADVERTISEMENT.

Wanted an experienced Head
Praudit for the Cuttack Hindu Girls,
School on a salary Rs. 15 a month.
He shall be on probation for sometime,
and if during that period he can give

satisfaction, he shall be confirmed.
Candidates are requested to state their
age. All applications to reach the
undersigned before the 31st January.

CUTTACK } RAMDAS CHUCKURBURY
Secretary Cuttack
9-1-82. } Hindu Girls School.

ଗବର୍ଣ୍ମେଖ ସିଙ୍ଗୋନା ଫେରୁ କିମ୍ବିତିରୁଙ୍କ ।

ଏହା ନୃବେଶରେ କୁଳକାରିର ପରିବର୍ତ୍ତରେ ଦକ୍ଷିଣ
ଭାଷା ବୋଲି ବ୍ୟବହାର କରିବାର ପ୍ରଥାନ
ଦରବେଶୀୟ ଓ ଦେଶୀୟ ଭାଷାକୁ ଦିନ୍ସ ହଥର ।
କରିବା କୋଠାନିକଳ ଗାର୍ଡନର ସପଦ୍ୟେଶେଷକ ନିବା-
ଟିକେ ତଳାରୀର ଦରରେ ନିନିତାରେ ଯଥା—

କାଳମାସର ସହର ଓ ଅଭିନ୍ୟା ଟିକଟ । ଅଭିନ୍ୟା
ଟ ୧୧ ଟା । ୧୨ ଅଭିନ୍ୟା ଟ ୧୦୮ ମୂଲ୍ୟ ହରତ ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ପ୍ରସାଦିତ କୁଣିତିଶାସନକୀୟ ପ୍ରଥମ ପ୍ରସାଦିତ
ସେଇଁ ଅଭିନ୍ୟାରେ ଯେଉଁ ବିଷୟ ଲେଖି-
ବାକୁ ହେବ ତାହା ଭଲ ପ୍ରକାଶ କରଗଲା ।
ଯଥା,

ପ୍ରଥମ ଅଭିନ୍ୟା ।

ଏହା ଅଭିନ୍ୟାରେ ଗ୍ରହ ବ୍ୟବହାର ଓ ତି-
ର୍ହିର ଫଳଦାୟକତା ସମକରେ ଓ ଏଦେଶର
ବ୍ୟବହାରନିମିତ୍ତ ତାହା ନିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତକରି ତାହା
ଅଧେମା ଆହି ପାଇଁ ପରିପ୍ରକାଶ କରିବାର
ବାବୁମାୟିକା ସମକରେ ସମେପ ବିବରଣ ଲେଖିବାକୁ
ହେବ, କାରଣ ଥିଲା କାଲି ସମୟରେ ବାଟଗାନ
ସରଥା ଦୃଷ୍ଟିରେ ପ୍ରାୟ ପ୍ରଦେଶକ ଗ୍ରାମ ରପ୍ରାନ୍ତ
ପ୍ରଥାନ୍ତ ବେଳେ ମଧ୍ୟରେ ବିକିଷ୍ଟଯୋଗ୍ୟ

ପ୍ରାନ୍ତ ଅନ୍ତର୍ଗତ ପଦ୍ମବୀରୁ ସେହି ପରିଲ-
ମାନିକ୍ଷ ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ତରାବୁ ପ୍ରାତିର ନିବାକୁ ସମ୍ମା-
ବନ୍ଦା ।

ଏହି ଅଧ୍ୟାୟତ ତୁମେକାମରୁଷେ ଲେଖା ଯାଇ
ତାହା ଦୁଇ ସମ୍ମାନ୍ତ ଅଧିକ ହେବ ନାହିଁ ।

ଦ୍ୱିତୀୟ ଅଭିନ୍ୟା ।

ଗ୍ରହ ଭିପକ୍ଷରଣ ।

ସବରାତର ଗ୍ରହ ସେଇଁ ଅନ୍ତର୍ଗତ ବ୍ୟବ-
ହାର ଦେଉଥାଏ ତାହା ଯେପରି ତୁମେକୁ ହୋଇ
ପାରେ ତାହା ସବୁ ଏହି ଅଭିନ୍ୟାରେ ଲେଖିବାକୁ
ହେବ ବାଣୀୟ ଦ୍ୱାରା କିମ୍ବା ଏହି ସେହିପରି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ଗ୍ରହ ସମ୍ମାନ୍ତ ବିଦେଶୀୟ ଅନ୍ତର୍ଗତ କିମ୍ବା
ପାଠକେ ଦୁଇ ପାରବେ ନାହିଁ ସେହି ସବୁ
ବିଷୟରେ ପଦ୍ଦେଶୁକା ଲେଖିବାର ପ୍ରସ୍ତୁତି-
କଳ ନାହିଁ । କିମ୍ବା ସେଇଁ ଅଛି ଧରୁ ଏହି
ପଦ୍ଦେଶୁରେ ବ୍ୟବହାର ହେଉଥିଲୁ ତାହା ସବୁ
ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଜିଲ୍ଲାର ବ୍ୟବହାର ଅନ୍ତର୍ଗତ
ସଙ୍ଗେ ତୁଳନା କର ପ୍ରଦେଶକର ତୁମେକୁରା
ଦେଖାଇବାକୁ ହେବ ।

ତୃତୀୟ ଅଭିନ୍ୟା ।

ଏହା ଅଭିନ୍ୟାରେ ମୁଦ୍ରିକାର ପ୍ରକାଶ ଓ ଶ୍ରେ-
ଣୀବନ୍ଦନ ଓ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଓ ବହିରୁ ଭିନ୍ନଭିନ୍ନ
ଏହା ଭିପକ୍ଷ ମୁଦ୍ରିକା ଓ ରାଜୀର ଜାବନ
ଭିପକ୍ଷରେ ନିମ୍ନପରି ମୁଦ୍ରିକାର ସେଇଁ ବଳ ଏହା
ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସମେପ ବିବରଣ ଲେଖିବାରୁ ହେବ
ଏହା ଗ୍ରହ ଜମିର ପ୍ରକାଶ ବିଭାଗ ଓ ମୁଦ୍ରିକା ଓ
ପ୍ରାକ ଓ ଜଳବେଚନ ଓ ତୁମେର ତତ୍ତ୍ଵରେ କରିବା

ଓ ହୃଦ ବାଜିବା ଓ ପାଶିନିରିତିଯିବା ଦୁଷ୍ଟିରେ
ଯେଉଁ ଫସଲ ଉପଯୋଗୀ ହୋଇ ପାରେ
ବାହା ଲେଖିବାକୁ ହେବ, ମଧ୍ୟ ନାଳଜଳ ବିମା
ଅନ୍ୟ ପ୍ରକାରେ ମତ୍ତାରବା ଜଳ ସାହାସ୍ୟରେ
ଫସଲ ସବୁ ବିପର ଶୀଘ୍ର ବୂଜା ଯାଇ ପାଇବ କ
ଯେଥର ଗୋର ଦୁଷ୍ଟି ସମୟରେ କଳ ଗଛ
ସବୁ ବିନଶ୍ଚ ହୋଇ ନ ପାରବ ଏହା ସବୁ ଦେ-
ଖାଇବାକୁ ହେବ । ଧୂନ୍ୟ ବିଦନ ବୂଜିବାର ଓ
କଳ କୁଆରବାର ଏହି ଦୁହିଙ୍କର ଗୁଣ ଭୁଲକା
କରିବାକୁ ହେବ ।

ଚର୍ବି ଅଧ୍ୟୟ ।

ନାନାବିଧ ସାର ଓ ରହଁର ପ୍ରକରି ଓ ଗୁଣ
ଏବ ପ୍ରଯୋଗର ବଥା ।

ଜାଗ୍ରୁବସାର, ଅର୍ଥାତ୍ ଜଳୁମାନଙ୍କ ମଳ
ମାଂସ ଓ ମର୍ଯ୍ୟ ଓ ବରମା, କେଶ, ଶୁଙ୍ଗ, ପଞ୍ଚ,
ବାତଗୁଡ଼ିପ୍ରକର ।

ଉର୍ବେଦସାର ଅର୍ଥାତ୍ ବଳ ହୋଇ ଶୁଭ
ସତ ଯାଇଥିବା ଶାକଶବଳ ଓ ଆସପରିବ ଓ
କଳଜାତ ଦଳପ୍ରକର, ପିତିପୂ, ପଢ଼ ଓ ଶପର
ମଳପ୍ରକର ।

ମେତ୍ରିଭସାର, ଅର୍ଥାତ୍ ଗତିପୂ ବା ନିଶାର
ପକ୍ଷ, ସାମୁଦ୍ରିକ ପକ୍ଷପରିବ ।

ଉପଶେଷ ସାର ଛତା ଖତ ଓ ଚାଲ ଓ
ପଥର ଓ କାହୁଥ ଓ ପଟ୍ଟ ଏହା ସବୁ ସାର
ମଧ୍ୟରେ ଯୋଗ କରିବାକୁ ହେବ ଏବ କେଉଁ
ସମୟରେ ଓ କେଉଁ ନିୟମରେ ଓ କେଉଁ ପ-
ରିମାନରେ ଓ ବିପର ସାର ପ୍ରସ୍ତୁତ କର
ପ୍ରଯୋଗ କରିବାକୁ ହେବ ତାହାପ୍ରକାର ଲେଖି
ବାକୁ ହେବ ।

ଉପଶେଷ ସାର ବିଷୟ ସକଳ ଉପଲବ୍ଧରେ
ମାଧ୍ୟମରେ ବିବରଣ ଲେଖିଲା ଉତ୍ତରେ ବର୍ତ୍ତ-
ମାନରେ ଯେଉଁ ମାରଇ ବ୍ୟବହାର ହେଉଥିଲା
କହିର ବିବରଣ ଓ ତାହା ବିପର ଅନ୍ତର ଦୂର-
ମଳୁପେ ସର୍ବୀ ହୋଇ କଥବହୁତ ଦୋହରାଇବ
ତାହା ଲେଖିବାକୁ ହେବା ମଧ୍ୟ ଅଛ କେଉଁ
ପଦାର୍ଥ ସବୁ ପ୍ରାନ୍ତବେଶରେ ମିଳ ସାର-
ଗୁଡ଼ ବ୍ୟବହାର ହୋଇ ପାରିବ ତାହା
ସବୁ ବ୍ୟବହାର କରିବାର ନିୟମ ଏହି ବିଷ-
ୟରେ କହି ଉଠେଣ କରିବାକୁ ହେବ ।

ଫଳମ ଅଧ୍ୟୟ ।

ଫସଲର କୁଣି ।

ଦେଶର ଭନ୍ଦ ଅନ୍ତରେ ଯେଉଁ ଫସଦ
ବରୁ ଉତ୍ତର ଦୁଆର ପ୍ରକ୍ରିୟାକ ଫସଲର ପକ୍ଷରେ
କେଉଁ ମୁହିରା ଉତ୍ତମରୂପେ ଉପଯୋଗୀ ଅଟିଲ
ଓ କାହିଁବା ।

କେଉଁ ଫସଲ କି ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେଉଁ ଫସଲର
କୁଣି ହେବ ନାହିଁ ସେହି ଫସଲର କୁଣି
ଉତ୍ତମରୂପେ କେଉଁ ଠାରେ ହୋଇ ପାରେ ।
ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରକଳନ କୁଣିର ପ୍ରାଣିକୀ ଓ ରହଁର
କି କି ଭିନ୍ନଭିନ୍ନ ଅବଶ୍ୟକ ଓ ବୃକ୍ଷଗମନଙ୍କର
ଅନି ସଙ୍ଗତ ଦୁଷ୍ଟିରେ ତାଦା କି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହେବ-
ଇ ପାରେ ।

ଆଜିନାହି ଜୀବିଦ ଫସଲ ।—ଆଜି, ଗହମ,
ଯଥ, ଉଠନାମଳ ଶବ୍ଦ (ଅର୍ଥାତ୍ ଏବ ପ୍ରକାର
ଗଳଣ୍ଡିଗ୍ର ପଥ), ମାତ୍ରା ଓ ବାରେଶ, ଭନ୍ଦ,
ପ୍ରକାର ତାମ ଫସଲପ୍ରକର । ତେଣାର ପ୍ରଧାନ
ଶବ୍ଦରୂପେ ଖାନ୍ୟ ଫସଲର କୁଣି ଅର୍ଥାତ୍ ବିଅ-
ଳା, ବାରବ ଓ ଦାଲୁଥ ଏହି ତିନି ଫସଲର
କୁଣିବିଷୟକ ସର୍ବାଣ୍ଵିତ ବବରଣ ପୃଥିବୀ, କର
ଲେଖିବାକୁ ହେବ ।

ଫନଅଷ ପ୍ରକଳ ଫସଲ ।—ବାଇଗଣ,
କଦଳି, ଦେଶୀଆକୁ, ପଟୋଳ, ସାରୁ, ଗୋଲ-
ଅକୁ, ମଳା, ସାଲମା, ଗାଜର, ବିଟ, ଦଳମା,
ପିଅଜ, ଲାଇ, ବଲାରୁ, କାରଜା, ପାତ୍ତି, ବୋଗ,
ଆଶୁଟ୍ର, ଅଦା, ଅଖୁ, ଲକ୍ଷାକରଚ, ପାନ, ଧୂ
ଅଧ୍ୟ ପ୍ରକର ।

ତୈଳକ ଫସଲ ।—ସୋଖିତ, ରଷ୍ଟି, ପେଣ୍ଟି
ଗବପ୍ରକର ଫସଲର କୁଣି ବିବରଣ ।

ଖୋଟ ଫସଲ ।—କଥା, ନଳାଗା, ଛାଣପଟ,
ଧନରୂପକର ଫସଲର କୁଣି ବିବରଣ ।

ରଙ୍ଗ ସକାଶେ ଯେଉଁ ଫସଲ କିମ୍ବା
ଯାଏ ।—ଆକୁ, କୁଣିମ, ମାନପ୍ରକର ଫସଲର
କୁଣି ବିବରଣ ।

ପଶୁମାନଙ୍କ ଶାବିଦ ଆସପରିବର ଫସଲର
କୁଣି ବିବରଣ ।

ତାମବା କାନ୍ଦାର ଫସଲର କୁଣି ବିବରଣ ।
ଅଳ କୁଣାଦିର କୁଣି ।—ନତିଆ, ଅମ୍ବ, ପ-
ରିମାନଙ୍କ ।

ଶୁଦ୍ଧା ପାଇଁ ଦେଖିବା ସକାଶେ ଏଠାରେ
ଗୋଟିଏ ନକ୍ଷା ଦେବାକୁ ହେବ ଯେ ରହଁରେ

ପ୍ରକ୍ରିୟା ଫସଲର ବୂଜିବା ଓ କାଟିବାର ସମୟ
ପରେଇରେ ଦେଖିବାକୁ ହେବ ।

ପ୍ରତି ଅଧ୍ୟୟ ।

ବିବନ୍ଦ ମନୋମନ ରକ୍ଷାକରିବା ଓ ଫସଦ
ଷେଷରେ ଥିବା ସମୟରେ ଅଥବା ବାହା ଅମା-
ରରେ ସୁବା ସମୟରେ ପୋକ ଲାଗିଲେ ସେହି
ପୋକ କେଉଁ ଦିନମ ଉପାୟରେ ଯେହି ମୁହିବାର
ଶବ୍ଦି ଦୂର କିମ୍ବା ନିବାରଣ ହୋଇ ପାରିବ ଏହି
ବିଷୟ ବରୁ ଏହି ଅଧ୍ୟୟରେ ଲେଖିବାକୁ ହେବ ।

ପ୍ରତି ଅଧ୍ୟୟ ।

ଫସଲମାଳଙ୍କର ପରିବର୍ତ୍ତନ ।—କିମ୍ବା ଅବୁବ
ଓ ମୋଷକ ମାଲିଦିଶ୍ଚ କୁଷବନ୍ଦ ବିପର ଓ କେ-
ବେ, ଅଂଶରେ ମୁହିବାର ଶବ୍ଦି ଦୂର କରି
ଓ ଏବ ଶବ୍ଦର ପରେ ଅନ୍ୟ ଶବ୍ଦ ବିପଲିବାର
କେଉଁ ଉତ୍ତମ ଉପାୟରେ ସେହି ମୁହିବାର
ଶବ୍ଦି ଦୂର ନିବାରଣ ହୋଇ ପାରିବ ଏହି
ବିଷୟ ବରୁ ଏହି ଅଧ୍ୟାୟରେ ଲେଖିବାକୁ ହେବ ।

ପ୍ରତି ଅଧ୍ୟୟ ।

କୁଣିହାର୍ମର ଉପଯୋଗୀ ସମ୍ବୁ—ଅର୍ଥାତ୍
ବଳବ ଓ ମହିଶୀ ଏହମାନଙ୍କର ରହି ଜାବ
ଓ ସେମାଳଙ୍କର ଉତ୍ତମ ମୁଖ ଓ ଦୋଷାଦର
ଲକ୍ଷଣ ଓ ସେମାଳଙ୍କର ଅପଦୁଷ୍ଟିଗାର କାରଣ
ଓ କେଉଁ ଉତ୍ତମ ଉପାୟରେ ସେମାଳଙ୍କ
ବିଶ୍ୱାସ ଦୂରିତ ହୋଇ ପାରିବ ଓ ସେମାଳଙ୍କ
ଉତ୍ତମ ଅହାର ଦାନ ଯାଇ ପାରିବ ଏବ ଉତ୍ତ-
ମହିଶମରେ ରଜାପାଇ ପାରିବ ଏହି ବିଷୟ
ବରୁ ଏହି ଅଧ୍ୟାୟରେ ଲେଖିବାକୁ ହେବ ।

ରୋଗ ସମୟରେ ହିଥାଜିଲ ଓ ତକିଯାର
ନିଧମ ।—ପାଇଁଅ ସେଗର ତକିଯାରନିଧମରେ
ଶୁନ୍ଦିଙ୍ଗ ସାହେବଙ୍କ ନିଧମ ଓ ପଶୁମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟ-
ରେ ତୁମ୍ଭେମ ଉପରିଲ ହେଲେ ସେମାଳଙ୍କ
ପୁଅଥିବ କର ଭରିବାର ଉପରାଇବା ପର ଦୃଢ଼ୀ
ରଖି ବିଶେଷଗୁଡ଼େ ଉପରିଲ କର ଲେଖିବାକୁ
ହେବ ।

ବ୍ୟାଙ୍ଗ ପ୍ରମେୟ

ସାପ୍ତାହିକସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

ର ୧୩ ନ
ସଂଖ୍ୟା

୩୫ ଦିନ ମାତ୍ରେ ପିବାର ସଙ୍କ ଧାର୍ଯ୍ୟ ମରିଥା । ମୁଁ ମାତ୍ର କି ୨୪ କ ୧୫ ଟଙ୍କା ମାର ଏକଶାର

ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୩୫
ବର୍ଷାନ୍ତେମୂଲ୍ୟଦେଲେବର୍ଷକୁ ୨୫
ମଧ୍ୟମିଳାଇ ଜାବମାସକୁ ୨୫୦

ବାବୁ ଅନ୍ଦବାପ୍ରସାଦ ଘୋଷକ ବଦଳ ଗପି
କଲାକାର ଗଜେଟରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥାଏ ।
ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ କମିଶନରକୁ ପରିଷନେଲ ଥରି-
ଣ୍ଡିଷ୍ଟ୍ରି ନୟକୁ ଦୋଇଅଛନ୍ତି । ଆମ୍ବେମାନେ ଆ-
ନନ୍ଦିତ ଅବଗତ ହେଲୁ ସେ ଏଠା କମ୍ବି-
ଶକ୍ତି ପ୍ରମାଣ ସ୍ଵାଧୀନେ ବାବୁ ଜଗନ୍ନାଥ-
କଲେକ୍ଟର କଲେକ୍ଟରଙ୍କୁ ଆପଣର ପର-
ନର୍ଥ ତେମୁଣ୍ଡ କଲେକ୍ଟରଙ୍କୁ ଆପଣର ପର-
ନର୍ଥ ଅନ୍ତିଷ୍ଟ୍ରି ପଦରେ ମନୋମାତ୍ର ବରି
ସନ୍ଦର୍ଭ ଅନ୍ତିଷ୍ଟ୍ରି ପଦରେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଥାଏ ।
ଅନ୍ତିଷ୍ଟ୍ରି ହୃଦୟରେ ବିଚାର ଏହି ବିଚାରରେ
ତେଣାବାରି ସମସ୍ତେ ସୁଖିହୋଇ ଅଛନ୍ତି କେବଳ
ବର୍ତ୍ତମାନ ମନ୍ତ୍ରର କଲେ ହେଲା ।

କୁଳନ ଓ ଅତି ଉପକାରକ ଅଟର କାରଗର-
ମାନେ ନାନାକ ପ୍ରାନ୍ତ ନାନାକ ଉତ୍ତରପୁ
ଶିଳକର୍ମମାନ ଦେଖି ଶିଶ୍ରୀ କରିପାରନ୍ତି ଓ
ଏଥରେ ସେମାକଙ୍କର ଉତ୍ସବ ଦେବାର ସମ୍ବା-
ଦକା । ଅତିବକ୍ରିୟାକାର ଏଥୁମାକେ ଏଥୁମାକେ
କଲା ସାହେବଙ୍କର ପ୍ରଶଂସା ବରୁଆରୁ ।

ଗର ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଗଜେଟରେ ଗ, ଏ, ପରାଷାର
ଫଳ ବାହାର ଥାଏ । ଏଥର ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀରେ
୨୦ ଦୂର୍ସ୍ତରେ ୪୫ ଏବଂ ଦୂର୍ସ୍ତରେ
୩୭ ଲକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟାକା କ ୧୦୭ ଶ ଦିଗ୍ବାହୀ
ହୋଇ ଥାଏନ୍ତି ଏବଂ ପ୍ରେସ୍ତେମ୍ବା କଲେଜ
ସାହେବ ପ୍ରାନ୍ତ ଅଧିକାର ବରୁଆରୁ । କଟକରେ
ରେବନ୍ଧ୍ବା କଲେଜରୁ କଣେ ମାତ୍ର ଶତ କା-
ନାକାଥ ବୋଷ ଏ ପରାଷାରେ ଉପରୁର ହୋ-
ଇ ଥିଲେ ଏବଂ ସେ 'ସ୍ତ୍ରୀରେ ଦିଗ୍ବାହୀ
ହୋଇ ଥାଏନ୍ତି । ଅନ୍ତରାଳ ବର୍ଷପରି ଏ କଲେ-
ଜଟ ଏକର୍ଷ ମଧ୍ୟ ଏକଷ୍ଟରିଷ୍ଟିଅନ୍ତି ଫଳ ଦେଖାଇ
ଥିଲେ ହେଲେ ବିଶେଷ ଏକବି ସେ ନିବାକୁ ନିମ୍ନ-
ଶ୍ରେଣୀରେ ପଡ଼ି ନରହ ଏବଂ ବାର ଉପରକୁ
ଉଠିଥାଏ କିନ୍ତୁ ପରାକାରେ ଏହାହାର ତେଣାକା
ତେଣ ଲାଗ ହୋଇନାହିଁ ବାରର ଯେହି ଗୁଡ଼ିକ
ପାଇ କରିଥାଏ ତେଣା ସଙ୍ଗେ ବାହାର ବିତ୍ତମାନ
ସମ୍ବଦ କାହିଁ । ସେ କେବଳ ରେବନ୍ଧ୍ବା କ-
ଲେଜକୁ ଏବର୍ଗ ଉତ୍ତରା କର ଦେଇଗଲା ।

ଗର୍ବ୍ରମେଷ୍ଟ ବି ଏ କଲେଜର ହନ୍ଦର ସକାରେ
ବିତ୍ତମାନ ବେଞ୍ଚାକରିବେ ନାହିଁ ?

ଗର ଶନବାର ଅପରାହ୍ନ କାଳରେ କଲିକତା
କାତମଦିଲ ଗୁରୁରେ ଦେଶୀୟ ସଂବାଦପତ୍ରର
ପ୍ରତିନିଧିମାନଙ୍କର ସର୍ବ ଦୋଷଥିଲ । ଉପର୍ବ୍ରିତ
ସବ୍ୟମାନଙ୍କ ମନୋମାନ କମେ ମାନ୍ୟମାନର
ସମ୍ବକ୍ଷତାର ପାଇ ବାହାଦୁର ସର୍ବପରି ଅବଳ
ପ୍ରହଗ କରେ । ଦେଶୀୟ ମନ୍ୟମାନ ସମ୍ବକ୍ଷତା
ଅଭିନ ରହିଲ କରିବା କାରିଗର କୁରଜିତା-
କ୍ଷାପକ ଖଣ୍ଡିଏ ଅଭିନନ୍ଦନପତ୍ର ମହାମାନ୍ୟ
ପ୍ରତିନିଧି ସାହେବ ବାହାଦୁରଙ୍କୁ ଅର୍ପଣ କରିବା
ଓ ଗାନ୍ଧା ପ୍ରସ୍ତର ଏବଂ ସର୍ବର ଭବେଶ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ
କରିବା କାରିଗର ଗୋଟିଏ କମିଶ୍ଟି ନୟକୁ ଦେବା
ଏବଂ ମୋପରିବାରୀ ଦେଶୀୟ ସଙ୍କାଗିମା-
ନଙ୍କୁ ଶାଶ୍ଵାସଭାମାନ ଗଠନ କରିବା କାରିଗର
ଅନ୍ତରେଷ୍ଟ କରିବା ଏହି ବିଷୟମାନ ସର୍ବରେ
ଧୀର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥାଏ । କଲିକତା ଦେଶୀୟ ସମ୍ବଦ-
ପରିଚର ପ୍ରତିନିଧିମାନରେ ଏହି ଅଭିନନ୍ଦନକବ
ଅନୁଷ୍ଠାନ ଅଭିନ କରିବାରୁ ଆମ୍ବେମାନେ ବା-
ହାଦୁର ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଇଥାଏ ଶ୍ରବନ୍ତର୍ବର୍ଷର
ସମସ୍ତ ସମ୍ବଦପରିଚର ପ୍ରତିନିଧିମାନରେ ଏହିରେ
ଅନ୍ତରେଷ୍ଟ ସର୍ବପରି ଯୋଗ ଦେବେ ସନ୍ଦେଶ
ନାହିଁ ।

ନିନ୍ଦାପ୍ରକାଶ ଏବଂ ପାଣ୍ଡି ଅର୍ଚସ୍ ପରାଷାର

ସମ୍ବର୍କରେ ଖଣ୍ଡିଏ ତାରିଖା ବାହାର ଅଛି ଏହି
ବଳକରା ନଗରପୁର କେଉଁ ବଲେଜ କିମର
ଫଳ ଦେଖାଇ ଥିଲୁ ଏହି ବବରଗ ଗହାରେ
ଦେଖା ଅଛି । ଏଥିରେ ଦେଖାଯାଏ ଯେ କେ-
ନରାଳ ଆସେମିଲିଙ୍କ ବଦ୍ୟାଳମୁକୁ କି ୪୪ ଶ
ପ୍ରେସିଡେନ୍ସି ବଲେଜରୁ କି ୩୧ ଶ ଶତାବ୍ଦୀ ପା-
ଇ କରିଥିଲା । ଏହିମେ ଦରାନ୍ତମୁକୁରେ ପ୍ରଥମ
ବଦ୍ୟାଳମୁକୁ ଉତ୍ତରପୁର ଦେଖାଇ ଥିଲୁ ମାତ୍ର
ପ୍ରେସିଡେନ୍ଟ୍ ବଲେଜ ଅଳ୍ୟପନ୍ଥରେ ଅପରାଧ
ମଦର ରଣ୍ଜା କରିଥିଲୁ ଅର୍ଥାତ୍ ଜେନରାଲ ଆସେ-
ମିଲିରୁ କେବଳ ଏକଜଣ ଶତ ମାତ୍ର ପ୍ରେସି-
ଡେନ୍଱ରୁ କି ୧୫ ଶ ଶତ ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀରେ ପାଶ
କରିଥିଲା । କେନରାଲ ଆସେମିଲିଙ୍କ ବଦ୍ୟାଳ-
ମୁକୁ ୧୫୨ ଶତ ପଶ୍ଚାତ୍ ଦେଇଥିଲେ ଏହି
ମେଟ୍ରୋଲିଟନ ବଲେଜ କି ଯାହା ଏକା ବଜ୍ରାଳ
ପଣ୍ଡିତ ହରିବନନ୍ଦ ବଦ୍ୟାଳମାମବଜ୍ରାଳାଶ ସ୍ଵାଧି-
ତ ଏବଂ ସହିତ ଅଧ୍ୟାପକ ବିଷୟେ ଦେଖାଯି-
ଲେକ ଅଛି କି ୧୫୩ ଶ ଶତ ପଠାଇଥିଲେ ।
ଅବେଳା ଏ ଅନୁପାତରେ ଘେରିଲାଗି ବଲେ-
କିର ଫଳ ହିତାକୁ ଅଟିବ ।

ବାହୁ ଧ୍ୟାନମୋଦନ ଅର୍ଥ୍ୟକର ସ୍ଥାପିତ
କଟକ ଏକାଡ଼ମୀ ଲାମବ ବିଦ୍ୟାଳୟର ସମସ୍ତ
ବ୍ୟୁତି ସେ ଏକାଙ୍କେ ନିଷାହ କରୁଥିଲେ ଏ-
ଥିରେ ଲାହାକର ମହିଳା ଟ ୮୦୯ ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ବ୍ୟୁତ ହେଉଥିଲା ଲାହାକ ଅକାଲମୂଲରେ
ସ୍କୁଲର ଶ୍ରାମିକଙ୍କର ଜୀବ ବ୍ୟାପାର ହେବାର
ଏ ଲଗଭଗ ବେଳେ ଜଣ ବୃଦ୍ଧିକର୍ତ୍ତ୍ୱ ଦିଦ୍ଦ-
ଲେବ ଦେବା ବଂଗ୍ରହ କରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ
ଦିଇଅଛନ୍ତି । ଏ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁହାର ଅନେକ
ଗରିବ କାଳକର୍ମୀର ଉପକାର ଦେଇଅଛି ଓ
ଯେହିଁ ମାନେ ରେବନ୍ଧୀଆ କଲେଜିଏହି ମୁଲର
ଛିତ ଦେଇନ ଦେଇ ବିଦ୍ୟାଳୟ କରିବାକୁ
ହୃଦ୍ୟରୁପେ ଅନ୍ତର ଥାଏନ୍ତି । ଲଗଭାଗୀ ସମସ୍ତ
ବୃଦ୍ଧିକର୍ତ୍ତ୍ୱ ଏବଂ ସଜ୍ଜିତନ୍ତ୍ରମାନେ ଲାହା
କରେ ଯାଇବ ଟ ୮୦୯ ଟଙ୍କା ହେବା ଛଠିବା
ବଢି କଥା ନୁହି ଏବଂ ଏହିତର ଧାରାକି
ଅବସ୍ଥାର ଲୋକହାଶ ଯେଉଁ ସ୍କୁଲଟ ଦିନବର୍ଷ
ଦିନୁ ଫଳ ଦେଆଇ ଅଧିକ ଲାହା ଏ ଲଗ-
ଭାବେ ଏବେ ଲୋକ ଆର୍ଜୁ ଯେବେ ବିଜ୍ଞା-
ନ୍ଧକୁ ଦିଲାବ ତେବେ ଜୀବ ଦୁଃଖ ଏବଂ ବିଦାର
ଧର୍ମ ଦେବ ଅଛିବ ଏ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ଲାହାକ୍ଷେ

କରବା ଲମ୍ବି ଅମ୍ବେନେ ସଫ୍ରସ୍ତାରଙ୍ଗୁ
ଅନୁରୋଧ କରୁଥିଲୁଣ୍ଡି । ନଶରବାଦୀ ସମସ୍ତକର
ତେଷ୍ଟା ହେଲେ ଗୋଟିଏ ବିଦ୍ୟାଳୟ ନିଃବି
ଦେବା ବଜ କଥା ନଦିର ।

ଅଶ୍ରୁ ପ୍ରଦେଶର ମୁଣ୍ଡ ଖେଳରେ କର୍ମ
କରିବା ବାବର ଲୁହରବର୍ଷର ନାନାମୂଳକରୁ
କୁଳ ପ୍ରେରଣ କଷୟରେ ଗର୍ଭମେଣ୍ଟ ଯେଉଁ
ନୃତ୍ୟ ଆରାଜି ଜାତୀ କରିଅଛନ୍ତି ତାହା ସାଧାର-
ଣକୁ ମନୋମାତ୍ର ହୋଇ ଜାହାଙ୍କ କରିବାର
ଲୁହରବର୍ଷାଯୁ ସମ୍ବନ୍ଧ ଅପରା ଅପତ୍ତିମାଳ ଏବଂ
ଅଚେନନ୍ତରେ ଲେଖି ମହାମାନ୍ୟ ପ୍ରକଳିତ
ସାହେବଙ୍କ ସରରେ ଉପର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ ଏବଂ
ଦେଶୀୟ ଅନେକ ସବାଦପତ୍ରରେ ଏଥର
ପ୍ରବାଦ ହୋଇ ଥିଲା । ମାତ୍ର କରିପ୍ରାପନ
ସମ୍ବନ୍ଧ ସେ ଅପତ୍ତିମାଳ ଲାଗେ ଥିଲା କାହା
କଲେ ଏବଂ ମହାମାନ୍ୟ ଲର୍ତ୍ତ ରପଦ ରହିରେ
ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଦାନ କଲେ । ଏଥି ଦୂରାକ୍ଷ୍ମ ମହାମାନ୍ୟ
ଗର୍ଭମୁରଙ୍ଗନରଳ ଏବଂ ନିର୍ବାରଣପଥ ଲେଖି
ପରିୟ ଗର୍ଭମୁରଙ୍ଗନେ ପ୍ରକାଶ କରି ଅଛନ୍ତି
ଏବଂ ଅଶ୍ରୁ ଉତ୍ସର୍ପିତ ଏବଂ ବନ୍ଦନାର
ଶାସନ କର୍ତ୍ତାମାନଙ୍କୁ ଏ ଅଭିନନ୍ଦ ହାର୍ତ୍ତପତ୍ର
ଏବଂ ସାବଧାନପଦକ ଦୂର୍ଵି ରଖିବା କାରାଗ
ସତର ଲାଗୁ ଥିଲୁଛି ଯେମନ୍ତ ବି କୋଣବି କୁଳ
ସମସ୍ତ ଦୂରାକ୍ଷ୍ମ ଉତ୍ସର୍ପିତ ମୂରି ଅଶ୍ରୁମଙ୍କୁ
ବାବର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅବଦି ଲାଗୁ ଥିଲା । ଅଗେ
ଅନ୍ତର୍ମୁକ୍ତର ଅଭିନନ୍ଦ ଜାତୀ କରି ପରେ ସାବଧା-
ନ କଲେ କେତେ ପ୍ରକାଶ ହେବା । ବାପକୁ
ଦେଖିବୁ ଶୁଭଦେଇ ନିର୍ବାରଣରେ କରୁ ସାବଧାନ
କରି ଦେବା ଅନ୍ତର୍ମୁକ୍ତ ନିବାରଣର ସବଳ ଉପାୟ
ହୁବା । ଲକ୍ଷ ସାହେବଙ୍କର ଉଚିତ ଯେ
ଗୋପକ ଶୁଭରେ କୁଳକର ଅବଶ୍ୟ ଅନୁମୁ-
ଦାନ କମଳ ପଞ୍ଚ କଥା ଅବଶ୍ୟ ହେତୁନ୍ତି
ମେସମାକେ ଅନେକ ପ୍ରଳବେ ଦେଖିଅଛୁ
ଯେ କୁଳମାନେ କେବଳ ତ୍ରୁଟି କେବଳେ
ଏତ ଅଶ୍ରୁ ଯିବାକୁ ମୁକ୍ତ ହୁଅନ୍ତି ଏବଂ
ବହସା ଲାଗିବାର ସେମାନଙ୍କର କୋଣବି
ପରିୟ ନ ଥାଏ । ଏପରି କରୁନ୍ତିବ କରୁନ୍ତି
ନ୍ୟ ଦେଇବ ତାହା ପ୍ରକାଶ କରିବାଠାମୁକ୍ତାରୁ ଅନ୍ତର୍ମୁକ୍ତ
ଦିନ କଥା ହ ଅଛି ।

ଓଡ଼ିଆ ମାଲନର ଏବଂ ହାତୀକୁଳର
ପଦ୍ଧତି ପ୍ରସାର ସମ୍ପର୍କରେ ଦୂରବିଶ୍ଵ ଉପଗଜ୍ଞ

ପଢ଼ୁ ଏ ପଦିକାରେ ପ୍ରବାଣିତ ହୋଇଥାଏ । ଅନ୍ଧ ଅରୁ ଝଣ୍ଡିଏ ପଥ ପ୍ରବାଣିତ ହେଉ । ଏ ଫର୍ମ୍‌ଯୁ-
ରେ ଏବେ ପଥ ପ୍ରବାଗ କରିବା ଅମ୍ବମାନଙ୍କର
ନିୟମ ନୁହି କିନ୍ତୁ ଅମ୍ବମାନେ ଦେଖୁଥିଲୁ
ସେ ପ୍ରଥମ ପଢ଼ିପ୍ରେରକବ ପ୍ରତି ଥଳାୟ ଆନନ୍ଦ-
ମଣି ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ଆର୍ଦ୍ଦର ବର୍ଷା ହେ
ସମ୍ବାଦକାହିବା ମଧ୍ୟ ଘେରି ବୁମରେ ପଚିଆହାନ୍ତି ।
ପ୍ରଥମ ପଢ଼ିପ୍ରେରକବ କଥା ଏବିବ ସେ ଥେ-
ପ୍ରକଳ୍ପିତ କିନ୍ତୁ ପରାମା ହୃଦୟରେ ଜୀବାଜନିଷେ-
ଦୂରକର ଅଦରକୁ ବର୍ତ୍ତିବ ରହିଥାଏ ସେପ୍ରତିଲେ
ସେ ବିଶେଷ ପ୍ରଥାଂଧାର ଦାଗ କରି ନ ଆବଶ୍ୟି ।
ଏଥରୁ ଦ୍ୱାରା ପହଞ୍ଚିବକ ଏବଂ ସମ୍ବାଦକାହିବା
ଏବନର ଦେଖାଇ ଦୋକାନରୁ ସେ ପ୍ରଥମ ପଢ଼ିପ୍ରେ-
ରକ ସାଧାନାଥ ବାର୍ତ୍ତିକ ଗନ୍ଧୀ ଏବଂ ପରାମରଶକତା
ପଦରୁ ନିରାଶ ଦୋକାନଥାରୁ ଗାହାକର ଗ୍ରାମ
କରିଥାନ୍ତି । ଏପରି ସୁଜି ଅଭିନ୍ନ ବିଷ୍ଣୁକର
ଅଟର ଏବଂ ଏହାହୁଲୁ ଅମ୍ବମାନଙ୍କର ସମାଜ-
ନିର୍ମାଣ ମହିଳା ମହିଳା ଦୋଷ ତିରା ପଡ଼ିଥାଏ ।
ଅମ୍ବମାନେ ନିଜର ଏବଂ ପାଥାରଗ ସମ୍ବରେ
ପହେବ ନିଷ୍ଠା କରିବାର ଅବଧି ତିରା କର
ନାହିଁ । ସେ ଅମ୍ବର ଦକ୍ଷ ଗାହାର ସରକାର
କାର୍ଯ୍ୟରେ ଯେତେ ଦେଖି ଶ୍ରୀଗାର ହିବେଳମା
ବା ବ୍ୟକ୍ତ କରୁଁ ତେବେ ଅମ୍ବ ଗାହାର
ପଦକର କିନ୍ତୁ ଜୋହିଁ ଗାହାର କିନ୍ତୁ ଥିଲୁ ।
ସୁଅର ବର୍ଷା ହେ ସମ୍ପ୍ର ଜଗର ଏହି ମହିଳା
ଦୂର ବର ଦେଇ କାହାନ୍ତି ନୋହାଇଲେ ଏବେ-
ଦିଲ ଅମ୍ବମାନଙ୍କ ଏକଗର୍ଭୀ ବା ନିଷ୍ଠାହିର
ହୋଇଥାଏ ।

ପ୍ରସ୍ତୁତିର ବିଷୟରେ ଅମ୍ବାନଙ୍କର ମତ
ଏହା କି ପଣ୍ଡାଜା କର୍ମରେ ବାହାର ଚାଲିବାର
କି ସାଧାରଣ ଯଥକ ସରମାଣରେ ଦେବା ଅବଶ୍ୟ
ବାକ୍ଯାବ୍ୟ ଅଛି । ବିନ୍ଦୁ ଏକବ କଥାରୁ ମେହୁଁ
ଗାଲେ ସିଫାର୍ଦ୍ଦ କରିବେ ସେ କର୍ତ୍ତମାନଙ୍କ
ପ୍ରାଣକମାଳେ ଅପଣା କର୍ତ୍ତର୍ଯ୍ୟ କର୍ମ ସାଧାନ
ଓ ବ୍ୟାସ ମହେ କର କାହାରୁ ସେମାନଙ୍କ
ନିଃତ ସ୍ଵତ୍ତି କରିବା କିନ୍ତୁ ଉଠିଲ କାହାର
ହିଲ ।

ଅମ୍ବାକଳ ସାହୁରୁଷ୍ଣ ସମାବସାଗା ଶୈ-
ପିଞ୍ଜରି ସଥା :—

ତଥାମ୍ବାଦ ପା ।” ଧରିଲେ ଅପ୍ରକଟ ହଜାର
ଶତାବ୍ଦୀ ସାହେବ ଏ ଚାମାଜରେ ହାତକମାଳ ହୋଇ ବଡ଼
ପାଇଁ ଛାଇ କମାନ୍ତ ଡିକ୍ରିମାର ପଦକ୍ଷପ ଦିଇ ପା । ୫ ଦିନ
ପରିମାର ଏଠାରୁ ମାଲିକରେ ମହାମାଳ ପ୍ରଶାନ୍ତ କରି ବନ୍ଦେ

ମତ ହେଲାର ନାସ ତା ୨୦ ବର୍ଷରେ ଗାନ୍ଧି ଉପକୁଳ-
ରେ ଉପକୁଳ ଦୋଷାକ ହୋଇଥିଲା । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଏବର
କଥା ତେଣିକ ଆଜ ୨୦୦୦୦ ଦେଶୀୟ ମୃଦୁତବେହ ପାଶ୍ଚା-
ଯାନଶତ ଏବଂ ଦୂରକଣ ଉପରେବୋଧୀ ମୃଦୁତବେହ ମଧ୍ୟ
ଦେଶ ଯାଇଥାଏ ।

ତିବାନ୍ଧର ମହାଦ୍ୱାରା ଏକ ମହାଦ୍ୱାରା ହୋଲକାଳ
ତିବ ମାତ୍ର ତା ॥ ୧୫ରେ କରିବାର ନିଯମ ସ୍ଵର୍ଗକ
କାରଣ ଅଜନନ କରିବାର ପୁରୁଷ ଆସିଥିଲା ।

ଦକ୍ଷୟନଗରର ମହାବାଣ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ସମାଜ
ସକାରେ ଏକଳେ ହିଂସା କେବା ଦାନ କରିଥିଲୁଛନ୍ତି । କଲାକା
ମହାବକ୍ତବ୍ୟ ଦାନଶାଳର ମହାବାଣଙ୍କ ହରୁରେ ସଙ୍ଗକି
ଲିଖିଥିଲା କିମ୍ବା ମୁଲକ କିମ୍ବା ଅଛି ।

ଯେ ତା ଗୋଟିଏ ପ୍ରକଳ୍ପ ପଣ୍ଡମାନଙ୍କର ଦିକ୍ଷା ଦିଶା ହେ
ବା ନିମନ୍ତେ ଲାହୋରରେ ମୋଟିଏ ଦିଦ୍ୟାଳୟ ଦେବ
ମନୁଷ୍ୟଙ୍କ ଧାତ୍ରୀ ହେଲେ କର୍ତ୍ତମାଙ୍କ ପଲକ ପଲ ଜାରି
ଦିଲାଯା । କୁଣ୍ଡ ମହାମାରରେ ମୋରୁ ଯୋଧା ପ୍ରକଳ୍ପ ପରମାଣୁ
ମୟବଳେ ସେମାକୁ ଚକ୍ରଧାର ପ୍ରାୟ କୌଣସି ଉପର
ନାହିଁ । ଅମେରିକା ନ କରୁଥିଲା ଅମ୍ବମାନଙ୍କର କମାନ
ବାଲକମାନେ ଭଲ ଦିଦ୍ୟାଳୟରେ ଉଠି ହୋଇ ମୋଟି
ଛିନ୍ଦନ କ୍ଷେତ୍ରମାୟ ଦିଶା ଉପରେ ।

ତୁ ସ କାହିଁ କିମ୍ବା କିମ୍ବା ରେ ବୋଲିଏ ଦୀପ କମେ କମେ କମେ
ହୋଇ ଯାଉଥିଲା । ଶାପ୍ର ତାହା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଜାହାନିକ ଏପଣ
ଆଶା ଅଛି । ସବଧା ସେଠାରେ ଭୁଲିବାରେ ହେଉଥିଲା
ଆଶ୍ରୟମିଳିବ ହେଉଥିଲା ଏକଥି ହେଉଥିଲା ।

ଅସ୍ଥିରର ଅଛେକ ପାହରେ ଏହି ମର୍ଦ୍ଦରେ ଜଳପାତା
ଲଙ୍ଘନ ଘାଇଅଛି ସେ, ସମସ୍ତେ ଶୁଣିର ଶକନା ଦେବାର
ବନ୍ଦ ଦର୍ଶନ, ଏହି କେହି ସେଥି କମରେ ଅଭାବଦୂର ନ
ସରନ୍ତି । ବିଦୀତାବନ୍ଧୁ ରଖାଇଲା, ଏହି କଣ୍ଠରେ କାମକ
ପାଇରେ କୌଣସି ପାଇବା କମିଗାରକୁ ଠକଣା ଦେବାର
ସେମାନଙ୍କୁ ବୁଝି କରିପାରନ୍ତେ । ଯେଉଁ ଲକ୍ଷଣ ଦେଖା
ପାରନ୍ତି, ସେଥିରେ ଅସ୍ଥିରଙ୍କରେ କୌଣସି କୁଟୁମ୍ବ କଟେବା

ମହୋରେ ଜଣେ ସିଂହ ସପାତ୍ର ଏବନି ପରେକଟିଲେ
ଅର୍ପଣିତ ଦେବା ଅପଥରେ ଦକ୍ଷ ବକ୍ତା କାମକାଳୀରେ
୧୫ ପାଇଥିବ । ଗେହୁଙ୍କ ସେ ବନ୍ଦ ଲେଇବା ଆଶ
ଅପରା ଯୁଗ ସୁର ଏହ ଅପର ଜଣେ ସପାତ୍ର ଜପନେ
କରୁଥିବ ପରିବ ଦର । କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ହରୁମେ ପାହେ
କରୁଥିବ ଏକ ବୁଦ୍ଧି ସେବାରୁ ଦେଇ ଅହିଶା ମାତ୍ରେ
ମିଳାଇ ତାହାର ଗୁରୁ କର ରେଖରେ ଅପରାକୁ ଅଚ୍ଛା
କରି କରି ମନ୍ଦିରର । ତାହାର ଯୀଠ ବର୍ଣ୍ଣିଲୁ ହର
୧୨ ଗା ମଧ୍ୟରେ ମନ୍ଦିରରେ । ସିଂହଟିର ହାତ କ
ଦେବାରେ ଜାହାର ତାଥ ବିହାର ଏହ ପିଣ୍ଡ ସାମାନ୍ୟ
ଅପାତ ପନ୍ଦିତଙ୍କାରୁ ମଧ୍ୟ ବାରମ୍ବା ମନୁଷ୍ୟର କୁରୁ
ପାତଳେ କିନ୍ତୁ ହୋଇ ପାରେ । ପାହ ମନ୍ଦିର ନିର୍ମିତ
ଏବେ କୟାହାକି କିମ୍ବାକି ହୋଇ ଗଲା ପୂର୍ବରୁ ତାମ
ପରରେ ହେତୁ ତାହିଁ କି କିମ୍ବାରେ ।

ପୁରୁଷାକାର ଦର ବଶୀୟ ଜଣେ ସ୍ତ୍ରୀ ବାହୁଂ୍ଚ, କେ, ତା
କେ ସେ କର୍ମମାତ୍ର ଲାଗୁଥିଲେ ଉତ୍ତର ଲୁହାରୋ ନିରାପତ୍ତି
ଲାଭକୁ ପ୍ରାଣୀସା ମହିଳା ଶ୍ଵର ପ୍ରସତ ଦିନରୀ ଦିନରୀର ପଦ
ଶାରେ ଲାହାରୀ ହାର ଭବିଷ୍ୟତର ପଦର ଏବଂ ଦିନରୀର
ସ୍ତରେ କରୁଥିଲେବୁ ସର୍ବକ ପଦରେ ନିଯନ୍ତ୍ର ହୋଇଥିବା
ଏହାକୁ କାହିଁକି ବେଳକ ଟ ୫୦୦ ଟଙ୍କା ଅଟେ । ଦିନରୀ
ହାଲାଟା ହରେ ଏପରି କର୍ମ ପାଇବା କିମ୍ବା ସୁଧର କଷା
ଖାତିର ।

ସାହୁହିକସଂବାଦ ।

୪୦୧ ମୁଖ୍ୟ ସୂର୍ଯ୍ୟରେ କର୍ତ୍ତା ହିନ୍ଦୁ
ମାତ୍ରରେ ଅଛେଇ ନାହିଁ ୪୦୨ ଅବି ଅଛୁଟ ଅଛି ଆପଣା-
ମନ୍ଦର ମୁଖ୍ୟ ହେବେ ।

ଦେବମାନଙ୍କ ଏହିପରେ ସଠା କଲେଖାରୁ କରିବାରେ
ମୁହଁବ ପଦଶା ହୋଇଥାଏ ଏହି ଏହି ନିର୍ମିତ ଦୂରଦେଶ
ଦର୍ଶକ ହେଲେହେଠି ଏବନବରେ ସବୁ ପଦଶା ଶେଷ ହୋଇଥାଏ
ଏହି ପଦଶାରୀଙ୍କ ସଫାଟ କି ୧୦ ଏ ଦର୍ଶକ ପଦଶାରୀଙ୍କ
ମାନବ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜୀବଙ୍କ ଦର୍ଶକେବେଳୀ ଏ ଶୈଖେତନ ମଧ୍ୟ
କାହାର ରହାଏ ଏହିପ୍ରତ୍ୟେ ଏ ଗାତରା ଏହି କହିଛେନ
ଜ୍ଞାନିକ ପଦଶା ଦେବାରେ କହିଲାଗା ଯତ୍ଥାର କାରଣରୁ
ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜୀବଙ୍କ ଦେଖିଲାକୁ ଯମ୍ପୁ କହିଅ ପଦଶାର
ଦର୍ଶକଙ୍କୁ ମୃଦୁର କଲାପ ଉପରାକ୍ଷଣ କରିବାକାରୀ
ଏ ଏହି ଦିନବାର କଲା ହୋଇ ହାହିଁ ।

ଏଠା ଦିନକୁ ବିଚାରସ୍ତେ ପ୍ରଥମରୁ ଏପରିବ୍ରତ ସେବନେ
ପରି ଯାଏ କିମ୍ବାକୁ ସମସ୍ତେ ସରହାର ଧରି ଏଇ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ
କି କିମ୍ବାପ୍ରଦେଶର ଜୀବଜୀବିକୁ ପ୍ରେରିତ ହୋଇଅଛିରେ
ମେଲେଇବୁ କୁଳ ଜିମିତ ବଜାରରେ ଜାଗରୁକ ପ୍ରଦୟନିତ
ଅଛେବୁ ଦୂରି ହୋଇଅଛି ।

ପ୍ରାସାଦ ଲାଭ ଉତ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର ସମ୍ବନ୍ଧରେ କଥାଗୁଡ଼ିକ
ଅଧେନାରେ ଯାହା ଲେଖିଛନ୍ତି ତହାରେ କୁନ୍ତର ଶବ୍ଦ ଘାରଦିନ
କାଳିମେଣ୍ଟେଜର୍ରେ ଯେହି କଥନ ଉତ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର ଯାଇଥିବା
ଯାହା ଏହି ଉତ୍ତରାଷ୍ଟ୍ରରେ ସବୀ ଶୈଖିକ ବାହିକର ସମ୍ବନ୍ଧ
ଇଂରୀସ ଉତ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର କରସି ଯାଇଯାଇ କାହାରଙ୍କ ଦିଗ୍ନାୟକିତି
ଅବିଷ୍ଟ । ୧୯୧୦ ଅନୁଗ୍ରହକ ଉତ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର ହେଲୁ ଅବ୍ୟା
ହିତାର ଯାହା ଅବଳା କରିପାରୁ ଯାହା ଅମ୍ବିକ ଏହି

ଅସେମାନେ ଶତକ ହାଲର ସହିତ ଅବଦତ ଦେବତା
ଏ କୃତ୍ୟା ବନ୍ଧୁର ମୁକ୍ତ ପୂଜାର ବନ୍ଦନା ସବୀ ଆର୍ଥିକ
ନେତ୍ରସ୍ଵାଧୀନର ଦେମାନ୍ଦେଯ ମୋହିଏ ହିତା ପ୍ରକଳ୍ପ ଦିନ
ଦେଖ ପ୍ରସକ ଦେବତାରେ ପ୍ରାୟ ପୂଜାର ଆବଶ୍ୟକ । ଦୁଇଟା
ଶତକ ମହି ବନ୍ଦୁର ବନ୍ଦୁ ଦେବତା ଏହି ବର୍ଣ୍ଣ ଦେବତା
ଏହା ପଦବୀରେ କେବଳ ଯଶସ୍ଵିର ପଦବୀ ବନ୍ଦୁର
ଦେବତା ସୁଭାଗ କରେ ଏ ଶୈଖରାନ୍ତର ପାଟିର ଶାରୀର ଭାବର
ମୋହିଏ ମାତ୍ରବାବୁ ଦେବତା ।

ପ୍ରେସରିପତ୍ର

To THE EDITOR OF UTKAL DIPAKA,
SIE.

Because *X* happens to find fault with some of the Joint Inspector's official acts, therefore he must be Radhanath Babu's "bitterest opponent"; because *X* takes exception to certain proceedings relating to Minor and Vernacular Scholarship Examination, therefore *X* must be "one of the disappointed few whose solicitations for being an examiner were never attended to." This force of *Veritas's* logic is overpowering indeed! By Analogy, Mr. Editor, because you have, unlike one of the "charmed circle" which would fain make us believe that Babu R. comes from Mt. Olympus, said in your editorial of the 21st instant "surely these (Babus N. K. Das and R. N. Rai) have been doing their respective work with praise but it is too much to say that there are not to be found other Uriya gentlemen who will as ably fill their places" you deserve to be likewise branded as the bitterest opponent of Babu R.

Notwithstanding the appellation I expect to receive I beg to be allowed to make a few remarks on "Veritas" refutation.

The apparent insinuation of X that the Joint is too much independent in the selection of text books, remains unanswered. Compare the standards—not only of books but portions of text—fixed for Orissa with what is fixed for Bengal and you will see the divergence. The Inspector W. C. owing to a difference in dialect does not interfere in the selection of books by his Joint: or owing perhaps to his having an anomalous position while Babu R. seldom or never consults persons qualified to advise in a matter in which he himself is incompetent to decide unaided. Mr. Editor you often compare the results of High education of Orissa with that of Bengal and Behar and would it not be fair on your

part to accord praise or blame on Orissa Middle Examination results only after a similar comparision of the standards attained in the sister provinces. On the quality of the Joint Inspector's selection, *Veritas* is profoundly silent.

The next contention of "*Veritas*" is that the Joint Inspector being "the *de facto* Head of Orissa education" all educational officers are his subordinates and that because educational officers only should be appointed examiners, the objection taken by X viz. "the examiners are mostly his subordinates" is obviated. To this I have to say 1st that the major premises of *Veritas* is incorrect, the "Joint" is not the monarch of all he surveys in educational Orissa; and 2nd that it is not fair where the number of Vernacular-knowing independent educational officers is small—a circumstance peculiar to Orissa to confine appointment of examiners to the Education Department only. *Veritas* jocosely remarks that officers of the P. W. D. or of the Court of Wards Estates, of Customs or the Forest Department should not be allowed to wear the diadem of an examiner. *Veritas* is perhaps ignorant of the fact that the University does not consider it *infra dig* to select its examiners from among such officers when occasion requires. I would refer him to the University calenders to see that unlike his so-called "*De facto* Head" of Orissa education that revered institution is not afraid to invite independent eyes to watch the progress of its *alumni*.

The status of the "Joint" is not so high in the Department or in Government service as could render all his doubtful proceedings unquestionable and is it not fair Mr. Editor to enable the general public to form an impartial estimate of the results achieved in the province, on the part of the Joint Inspector to appoint independent outsiders as examiners. There are Uriya graduates, Sub-Deputies and respectable officers—well educated in all the various Government offices of Orissa and why

should not the "Joint" give opportunities to gentlemen such as these to examine the spread of middle education for which he claims so much credit?

Veritas knows full well that his "Head" upholds the work of an independent examiner in the Primary scholarship examination and the venerable Inspector W. C. too in his report to the Director P. I. on the still pending "Cuttack Erasure case" commends the labors of "independent Examiners" which reduce the high percentage of success 75 obtained in the P. S. Examination results in Mafossil Centres by dint of "subordinate" agency to so low as 9 at the Cuttack Centre and why should *Veritas* himself resent if X happens to carp at figures blown with the help of the already condemned "Subordinate" Examiners in the M. S. Examinations?

"*Veritas*" will not believe that the Joint Inspector "has a voice almost potential in altering the questions according to his own fancy and occasionally exercising his best influence over an examiner to allow liberal marks to candidates" but he affirms in the same breath that "it is the duty of all the Inspectors to see whether questions framed by an examiner are suitable or not *** and to suggest any modification when seemed necessary" Is not this latter statement a partial confirmation of the former? *Veritas* further says that his "Head" has told him that he exercises this right very sparingly. Now will Mr. *Veritas* refer to the Examiner of English for 1877 now in Krishnagar, or the Examiner of Arithmetic for 1878 on the Lower Vernacular Examination for the same year in Arithmetic? His contradiction will be credible only after these references are published.

Will the "Joint" deny that he lavishes grace marks according to his own "discretion"? The silence of *Veritas*, on this point is significant. If Inspectors are to set question papers and give grace marks why go through

the farce of appointing Examiners? If again "*Veritas*" is correct in his assumption that Inspector shall do as they like I think it is not fair on the part of such officers to accept congratulations, as some have done, from superior officers for success appraised by themselves. *Veritas* cites you, Mr. Editor as witness in his favor but I dare say his "Head" gave you too few opportunities to enable you to give any positive evidence either way. Surely the office of the Joint Inspector should always be above-board but lately we have had the misfortune to hear a great deal of its august practices. You yourself have supported most of the charges brought forward lately by Babu D. N. Bannerjee in your paper in connection with the Joint's distribution of patronage to books and authors. And while we are told by the identical Mr. Bannerjee on the authority of an ostensible author that a literary work, the out come of a joint agency received eulogistically in the "Balasore Bahika" by the 'Joint' and awarded subsequently with a Govt. reward uncontested by the same "Joint" in his official capacity, I am disposed to consider this so called "modification of question papers" "privileged award of grace marks" to be no offence of higher magnitude.

I would beg to ask *Veritas* to move his "Head" to break up henceforth the monopoly of "subordinate" officers in the examination business, excluding of course in perpetuity any rejected applicant for examinership, however mortified & however beseeching.

Yours

30-1-52 Pro Bono Publico.

ମହାନ୍ତିଷ୍ଠିତ ।

- ବାବୁ ଗୋପନୀୟ ଲୋକ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ କରୁଥିଲା ।
 - ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ କରିଲା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
 - କିମ୍ବା
 - ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ କରିଲା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
 - କିମ୍ବା କିମ୍ବା
 - କିମ୍ବା କରିଲା କିମ୍ବା
 -
 - ଏହି ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ କରିଲା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
 ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ କରିଲା କିମ୍ବା

ଉତ୍କଳ ସମ୍ପଦ ଶା ଏ ରଖ ମାହେ ଫେବୃଆରୀ ସନ ୧୯୮୮ ମହିଦା ।

ପ୍ରେରଣପତ୍ର ।

ଶ୍ରୀ ଉତ୍କଳପାତ୍ରିକା ସମ୍ମାଦକ ମହାଶୟୁ
ସମ୍ମାପନୀ
ମହାଶୟୁ ।

ଆସୁନ୍ଦରି ମାନ୍ୟବର ଆସୁନ୍ଦର ସ୍ଵପନଘୋଷେ-
ଶ୍ରୀ ସାହେବ ମହୋଦୟ ଚଲିଛିମାସ
ଶାହେବ ରଖିରେ ଗଡ଼ରେ ପରୁଷ ହେବିଲ
ବାହେ ରହ ବିଜାନକ ସମୟ କାର୍ଯ୍ୟର
କାଗଜପତ୍ର ଉତ୍କଳପାତ୍ରିକାର କର ତା ଏ ରଖିରେ
ପୁନରାୟ କଟକରୁ ଫେର ଗଲେ ।
ପ୍ରଥମ ଦିନ ଗଡ଼ ମଧ୍ୟରେ ଡାକ୍ତରାଜା, ଜେଲ
ପ୍ରଦେଶ କାର୍ଯ୍ୟମାନ ପରିଦର୍ଶନ କର, ମାଇନର
ଓ ସୁବରଳ ସୁଲ ବାଜକମାନଙ୍କର ବାର୍ଷିକ
ପରିବାରିକ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ କଲେ ।
ମଧ୍ୟ ସାହେବ ମହୋଦୟ ଦଶ୍ୟମାନ ହୋଇ
ଅନେକଟର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶିଶ୍ରା ସମ୍ବନ୍ଧର କାଳକ-
ମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ସୁରାଧ୍ୟ ଗୋଟିଏ ଉତ୍କଳନକର
ବକୁଳ କର କରୁଥିଲେ ବି, ଅଧିପନାକାର୍ଯ୍ୟ
ଶେଷ କର ଗୁଡ଼ିକର କଲେ ସବା ପରାପରି
ବ୍ୟବସାୟରୁ ବରଗ ହେବା କୌଣସି ପ୍ରକାରେ
ମନ୍ଦିର କର୍ତ୍ତବ୍ୟକର୍ତ୍ତର ନଦେ ସହିକା ଅମ୍ଭେ
ଅବର ଅନୁଯାରେ ପରୁ ତଥାପି ଆସୁନ୍ଦର
ଏପରି ପରାରେ ଚାପି ଜନେ ନାହିଁ । ସମୟ-
କାଳରୁ ଅମ୍ଭେ ରହାମତ ପରି ନ ପାଇ ବିଭି
ନୁହିଲ ଅଛି । ଆହୁର ମଧ୍ୟ ଏ ପୁଲରେ
ବାଳକ ଶିଶ୍ରାର ପ୍ରଥା ଅବୌ ପ୍ରତିକର ନ
ଥୁବାରୁ ବିଶେଷ ହୃଦୟ ପ୍ରକାଶ କଲେ । ଏଥୁ-
ନମିତ ସାହେବ ମହୋଦୟକୁ ଅମ୍ଭେମାନେ
ଅଶେଷ ଧଳିବାବ ଦେଉଥିରୁ ଶେଷକର
ପ୍ରକାମାନେ ଦଳିବକ ହୋଇ କଳିମାଳୀ ବାହୁ
ମନ୍ଦିରମା ଉତ୍କଳବିଶ୍ୱରେ ବରଖାପ୍ରୁ-
ଶୁକ୍ରାଗ ଅନେକ ପ୍ରକାରେ ଓଜିର କରୁଥିଲେ
କିନ୍ତୁ ସାହେବ ମହୋଦୟ ପ୍ରକାମାନଙ୍କ ଦରଖାସ୍ତ
ଚୋମଳ ଭାବରେ ଦୂର୍ଧ୍ୱାଳ ଦେଲେ ଯେ; ମା-
ନେକର ଅପରାର ସାହୁନାହିଁ ସରଟାରେ
କୁଟୀ ନେଇ ଅଛନ୍ତି, ଗାନ୍ଧର ସେବେବେଳେ
ରହି ହେବ; ଜେତେବେଳେ ସେ ଆପଣା
କାର୍ଯ୍ୟର ଭାବ ପ୍ରଦର୍ଶକର ପାରିବ । ଏପରି
ସାହେବଙ୍କାରେ ଆପଣା, ଦୁଃଖ ସୁଖ ଜଣା-
ଇବା ନିମିତ୍ତ ଅନେକଗୁଡ଼ିଏ ଲୋକ ଜମିପ୍ରଳୟ
କିନ୍ତୁ ସାହେବ ସେମାନଙ୍କ କିନ୍ତୁ ପରିବର୍ତ୍ତନେ
ନାହିଁ । ଇବି

ନ ।—

ଜେବାନାଳ

ବ ନ ବା ଲା

ନାଟକାରିକୟ ।

ମାହିଦାସ ବଜାର ବାହୁ କାଲୀପଦ କବେଦ୍ୟ-
ପାଥୀଯକ କୋଠା ନକଟ ବାହୁ ହାରଧନ ଦୋ-
ଷକ କୋଠାଠାରେ ଅଦ୍ଵୟନ ଦେଖା ସମୟରେ
ଏ ନୂନ ତେଣୁ ନାଟକର ଅଭିନ୍ୟ ହେବ ।
ବିଲା ଟିକଟରେ କେହି ଦେଖି ପାଇବେ ନାହିଁ
ଟିକଟ କଟକପିଶିଳ୍କମାଳ ସନ୍ଦର୍ଭରେ ଆର
ଅଭିନ୍ୟ ଦିନ ଅଭିନ୍ୟ ସ୍ଥାନରେ ପ୍ରାପ୍ତବ୍ୟ ।
ଗୁରୁବାଦାମାନଙ୍କ ଲାଜଟକୁ ପୂର୍ବରୁ ଟିକଟ ପଠା
ଦିବ ।

ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀ ଟ ୧୦

ଦ୍ୱାଦୟ ଶ୍ରେଣୀ ଟ ୧୦୦

ପ୍ରକାଶ ଆତ କି ଅଭିନ୍ୟ ସ୍ଥଳରେ ଗଢ଼
ସ ୧୦ ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଟିକଟ ବନ୍ଦୟ ହେବ;
ତହିଁ ଦ୍ୱାଦୟ ବାର ବନ ହେବ । ସହାଧା-
ରଣଙ୍କ ନକଟରେ ପ୍ରାରଥନ ଯେ ନିଯମିତ
ସମୟ ପୂର୍ବରୁ ସମସ୍ତେ ଉପସ୍ଥିତ ହେବେ ।

କଟକ
୨୦୮୮
୨୦୮୯

ଶ୍ରୀ ରେ ଗାନ୍ଧିଜୀ ବିର
ସମ୍ମାଦକ

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ପ୍ରସ୍ତାବିତ ବୃକ୍ଷଶିଳ୍କମାଳୀ ପ୍ରଥମ ପ୍ରସ୍ତାବର
ସେଇ ଅଧ୍ୟାତ୍ମରେ ଯେଉଁ ବିଷୟ ଲେଖି-
ବାକୁ ହେବ ତାହା ବଳେ ପ୍ରକାଶ କରାଗଲା ।
ସଥା,

ପ୍ରଥମ ଅଧ୍ୟାତ୍ମ ।

ଏହି ଅଧ୍ୟାତ୍ମରେ ଗୁରୁ ବ୍ୟବହାର ଓ ବ-
ହିନ୍ଦି ପଳଦାୟକରା ସାମରରେ ଓ ଏବେଶର
ବ୍ୟବହାରନିମିତ୍ତ ସାମାଜିକ ପ୍ରସ୍ତେତନ ତହିଁ
ଅପେକ୍ଷା ଆତ୍, ଫର୍ମଲ ଉତ୍ସବ କରିବାର ବାକୁ-
ନାୟକା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସମେପ ବିବରଣ ଲେଖିବାକୁ
ହେବ, କାରଣ ଆଜି କାଲ ସମୟରେ ବାଟଦାଟ
ସ୍ରବ୍ୟା ଦୁଷ୍ଟିରେ ପ୍ରାୟ ପ୍ରକ୍ରିୟକ ଗ୍ରାମ ରପ୍ରାନ୍ତର
ପ୍ରଥାନ୍ କେନ୍ଦ୍ର ମଧ୍ୟରେ ବନ୍ଦୟପ୍ରୋତ୍ସବ ଉତ୍ସବ-
ନାୟକ ହୃଦୟର ଅନୁର୍ଗିତ ପ୍ରତ୍ୟାମାନ୍ତରେ ପ୍ରାୟ ଫର୍ମଲ-
ନାୟକ ହୃଦୟର ଉତ୍ସବ ପ୍ରାୟ ନାତ୍ରୀ ସମ୍ବନ୍ଧ
ବଳେ ।

ଏହି ଅଧ୍ୟାତ୍ମ ବୃକ୍ଷଶିଳ୍କମାଳୀ ଲେଖି ଯାଇ
ତାହା ଦୂର ପୃଷ୍ଠାରୁ ଅଧିକ ହେବ ନାହିଁ ।

ଦ୍ୱାଦୟ ଅଧ୍ୟାତ୍ମ ।

ଗୁରୁ ଉପକରଣ ।

ସରବରର ଗୁରୁ ସେଇ ଅଧିଗ୍ରହ ବ୍ୟବହାର
ହେଉଥାଏ ବାହା ସବୁ ଏହି ଅଧ୍ୟାତ୍ମରେ ଲେଖିବାକୁ
ହେବ ବାକୀଯୁ ହଳ ଓ ସେହିପରି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ଗୁରୁ ସମ୍ବନ୍ଧକୀୟ ବିଦେଶୀୟ ଅଧିଗ୍ରହ କି ତାହା
ପାଠକେ ରୁହି ପାଇବି ନାହିଁ ସେହି ସବୁ
ବିଷୟରେ ପଦେଶକା ଲେଖିବାର ପ୍ରସ୍ତେତ
କଣ ନାହିଁ । ବିନ୍ଦୁ ସେଇ ଅଧି ସବୁ ଏହି
ପ୍ରବେଶରେ ବ୍ୟବହାର ହେଉଥିଲୁ ତାହା ସବୁ
ନିକଟକରୀ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କିମ୍ବା ବ୍ୟବହାର ଅଧିକ
ସଙ୍ଗେ ରୁହିନା କର, ପ୍ରକ୍ରିୟକର ଉତ୍ସବରେ
ଦେଖାଇବାକୁ ହେବ ।

ବୃକ୍ଷଶିଳ୍କମାଳୀ ସେହି ସବୁ

ଏହି ଅଧ୍ୟାତ୍ମରେ ମୁଦ୍ରିତ ପ୍ରକାଶ ଓ କ୍ଷେତ୍ର-
ଶାବନ୍ଧିନ ଓ ପ୍ରସ୍ତାବ ଓ ତହିଁର ଉତ୍ସବରେ
ଏବଂ ଉତ୍ସବରେ ମୁଦ୍ରିତ କାଳାର ଜାବନ
କିମ୍ବା ମୁଦ୍ରିତ କାଳାର ସେଇ ବଳ ଏହି,
ବିନ୍ଦୁରେ ସମେପ ବିବରଣ ଲେଖିବାକୁ ହେବ
ଏବଂ ଗୁରୁ ଜମେର ପ୍ରକାଶ ବିଭାଗ ଓ ମୁଦ୍ରିତ କ୍ଷେତ୍ର
ପ୍ରାନ୍ତର ଉତ୍ସବରେ ମୁଦ୍ରିତ କାଳାର କରିବାକୁ

ଓ ହଉ ବାଜିବା ଓ ପାରିନଗିତିଯିବା ଦୁଷ୍ଟିରେ
ସେହିଁ ଫ୍ରେଶ ଭିପ୍ରୋଗ୍ରାମ ହୋଇ ପାରେ
ତାହା ଲେଖିବାକୁ ହେବ, ମଧ୍ୟ ନାଳଙ୍କଳ କିମ୍ବା
ଅନ୍ୟ ପ୍ରକାରେ ମତ୍ତାଇବା ଛଳ ସାହାଯ୍ୟରେ
ଫ୍ରେଶ ସବୁ ବିଷର ଶାସ୍ତ୍ର ବିବା ସାଇ ପାଇବ ବ
ଯେପରି ତୋର ବିଶ୍ଵି ସମୟରେ ତଳ ଗରୁ
ଥରୁ କଳାଶ୍ଚ ହୋଇ ନ ପାଇବ ଏହା ସବୁ ଦେ-
ଖାଇବାକୁ ହେବ । ପୂଜୁ ବଦନ ବୃଣିବାର ଓ
ତଳ ବୁଆଇବାର ଏହ ଦୁଇକର ଗୁଣ ତୁଳନା
କରିବାକୁ ହେବ ।

ଚର୍ଚା ଅଧ୍ୟାୟ ।

ନାନାଧି ସାର ଓ ତହିଁ ର ପ୍ରଦୂର ଓ ଗୁଣ
ଏବ ପ୍ରେୟୋଗର କଥା ।

କାନ୍ତବିଦୀର, ଅର୍ଥାତ୍ ଜନ୍ମମାନଙ୍କ ମଳ
ମଂୟ ଓ ମୟ୍ୟ ଓ ଚରଣ, କେଶ, ଶୂଳ, ପଞ୍ଜ,
କାତରୁଣ୍ୟଗ୍ରହକ ।

ଦିଲ୍ଲିବିଦୀର ଅର୍ଥାତ୍ ବଳ ହୋଇ ଶୁଣି
ମତ ସାଇତ୍ତବ ଶାକଶରକ ଓ ଶାସପ୍ରକାର ଓ
ଜଳକାର ବଳପ୍ରଭୁର, ପିତ୍ତ୍ୟା, ପଢ଼ ଓ ଶବ୍ଦର
ମଳପ୍ରକାର ।

ମିଶ୍ରବିଦୀର, ଅର୍ଥାତ୍ ଗତ୍ୟ ବା ନାନାର
ପକ୍ଷ, ଆମ୍ବୁଦ୍ଧ ପକ୍ଷପ୍ରକାର ।

ଉପବେଳୁ ସାର ଇତ୍ତା ଜତ ଓ ବୁନ ଓ
ପଥର ଓ କରୁଥ ଓ ପଢ଼ ଏହା ସବୁ ସାର
ମଧ୍ୟରେ ଶୋଗ ବରବାକୁ ହେବ ଏବ ତେହିଁ
ଶମୟରେ ଓ କେହିଁ ନମ୍ବରେ ଓ କେହିଁ ପ-
କ୍ରିମାଗରେ ଓ ବିଷର ସାର ପ୍ରସ୍ତୁତ କର
ପ୍ରେୟୋଗ କରିବାକୁ ହେବ ତାବାସ୍ତବା ଲେଖି
ବାକୁ ହେବ ।

ଉପବେଳୁ ସାର ବିଷୟ ସବଳ ଭିପଲକରେ
ସାଥୀରଶ ବିବରଣ ଲେଖିଲ ଭାବରେ ବିତ୍ତ-
ନାନାରେ ସେହିଁ ସାରର ବ୍ୟବହାର ଦେଇଅଛି
ତହିଁ ର ବିବରଣ ଓ ତାହା ବିଷର ଅନ୍ତର ବିତ୍ତ-
ନାନାରେ ସାହ୍ୟ ହୋଇ ବ୍ୟବହାର କରିପାଇବ
ତାହା ଲେଖିବାକୁ ହେବ । ମଧ୍ୟ ଅଛି କେହିଁ
ଥିବା ସବୁ ପ୍ରକାର କେହିଁ ହୋଇ ପାଇବ ତାହା
ସବୁ ବ୍ୟବହାର କରିବାର ନିମ୍ନମ ଏହ, ବିଷ-
ସୁରେ ପଢ଼ୁ ଉପରେ କରିବାକୁ ହେବ ।

ଫର୍ମମ ଅଧ୍ୟାୟ ।

ଫର୍ମମ ବୁଣି ।

ଦେଶର ଭାବୁ ଅଇଲରେ ସେହିଁ ଶବ୍ଦ
ସବୁ ଉପର ହିଅଇ ପ୍ରକ୍ରିଯାକ ଫର୍ମମ ପରରେ
ଦେଇଁ ମୁହଁକା ଉଦ୍‌ଦିନପ୍ରେ ଉପଯୋଗୀ ଅଟିର
ଓ କାହିଁକି ।

କେହିଁ ଫର୍ମମ କ ବିତ୍ତମାଳ ଯେହିଁ, ଫର୍ମମ
କରିବାର ବୁଣି ହେଉ ନାହିଁ ସେହିଁ ଫର୍ମମ କରିବା
ବୁଣିକରୁଣେ କେହିଁ ଠାରେ ହୋଇ ପାରେ ।
ବିତ୍ତମାଳ ପ୍ରତିକିରିତ କୁଣିର ପ୍ରାଣିର ଓ ତହିଁର
ବି ହିନ୍ଦବିର ଅବଶ୍ୟକ ଓ କର୍ଷମାନଙ୍କର
କୁଣି ସଙ୍ଗକ ବୁଣିରେ ତାହା କି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହେଲା
ର ପାରେ ।

ଆଜ୍ୟାଦ ଶାଦ୍ୟ ଫର୍ମମ ।—ଧାନ, ଗନ୍ଧମ,
ମଥ, ଓଟକାମକ ଶବ୍ଦ (ଅର୍ଥାତ୍ ଏକ ପ୍ରକାର
ଜଳଶ୍ଵରୀୟ ମଥ), ମନ୍ତ୍ରା ଓ ବାଜେର, ଛାନ୍ଦ,
ପକାର ତାଙ୍କ ଫର୍ମମପ୍ରକାର । ତେଣୁବାର ପ୍ରଧାନ
ଶବ୍ଦଶ୍ଵରୁଣେ ଧାନ୍ୟ ଫର୍ମମ କୁଣି ଅର୍ଥାତ୍ ବିଅ-
ନୀ, ଶାବଦ ଓ ବାଲୁ ଏହ ତଳ ଫର୍ମମର
କୁଣିବିଷୟକ ସମ୍ମତ ବିବରଣ ପୁଅକ୍, କର
ଲେଖିବାକୁ ହେବ ।

ପନଥାନ ପ୍ରଦୂର ଫର୍ମମ ।—ବାନଗଣ,
କଦଳ, ଦେଶିଆଳ, ପଟୋଳ, ସାରୁ, ଗୋଲ-
ାଳ, ମଳି, ସାଲଗମ, ମାକର, ବିଟ, ହଳପ,
ପିଆଳ, ଲଜ, କଖାରୁ, ବାବୁଜୀ, ପୁଣୀ, କେଶ,
ଅରବୁଟ, ଅଦ୍ଧା, ଅଖ୍ରୁ, ଲଙ୍କାକରିତ, ପାନ, ଧୂ-
ଅପନ ପ୍ରକାର ।

ଶୈଳକ ଫର୍ମମ ।—ଶୋଭଣ, ବିଷି, ପେଣ୍ଟି
ଗବପ୍ରକାର ଫର୍ମମ କୁଣି ବିବରଣ ।

ଶେଠ ଫର୍ମମ ।—ବପା, ଲକୋରା, ଲୁଗପଟ,
ଅନିନ୍ଦ୍ରିୟକ ଫର୍ମମ କୁଣି ବିବରଣ ।

ରଙ୍ଗ ସହାୟ ଯେହିଁ ଫର୍ମମ କରି
ପାର ।—ଅଛୁ, ଭୁବନ୍ତି, ମାଲପ୍ରକାର ଫର୍ମମର
କୁଣି ବିବରଣ ।

ପଶୁମାନଙ୍କ ଶାଦ୍ୟ ଘାସପ୍ରକାରର ଫର୍ମମର
କୁଣି ବିବରଣ ।

ତାଙ୍କର କାଣ୍ଡାଧ ଫର୍ମମର କୁଣି ବିବରଣ ।
ଫଳ ଦୂରାଦର କୁଣି ।—ନନ୍ଦା, ଅମ, ଫର୍ମମପ୍ରକାର ।

ଶୁଖ୍ୟା ପାଇଁ ଦେଖିବା ସତାରେ ଏଠାରେ
ଗୋଟିଏ ନନ୍ଦା ଦେବାକୁ ହେବ ସେ ତହିଁରେ

ପ୍ରକ୍ରିୟାକ ଫର୍ମମର ଭୁଣିବା ଓ କାହାରର ସମୟ
ବ୍ୟବସ୍ଥରେ ଦେଖାଇବାକୁ ହେବ ।

ଶମ୍ବୁ ଅଧ୍ୟାୟ ।

ବିଦନଙ୍କ ମନୋକାର ଓ ରକ୍ଷାକରିତା ଓ ଫର୍ମମ
ବ୍ୟବସ୍ଥରେ ଥିବା ସମୟରେ ଅଥବା ଭାବା ଅମ-
ବରେ ଥିବା ସମୟରେ ଶୋକ ଲୁଗିଲେ ମେହେ
ଶୋକ କେହିଁ ଉତ୍ସମ ଭୂପାସ୍ତ୍ରହାର ନିଷ୍ଠା
ହୋଇ ପାଇବ ଏହ ସବୁ ବିଷୟ ଏହ ଅଧ୍ୟାୟ-
ରେ ଲେଖିବାକୁ ହେବ ।

ପ୍ରସ୍ତୁମ ଅଧ୍ୟାୟ ।

ଫର୍ମମନାରଙ୍କର ପରିବର୍ତ୍ତନ ।—ଭାବୁ ଅବୁ
ଓ ଗୋପକ ସତ୍ତ୍ଵବିଶ୍ୱାସ ବୁଣ୍ସଥରୁ ବିପର୍ବତ ଓ କେ-
ହେବ ଅଂଶରେ ମୁହୁରର ପତ୍ର ତ୍ରୁପ୍ତ କରନ୍ତି
ଓ ଏକ ଶବ୍ଦ ପରେ ଅନ୍ୟ ଶବ୍ଦ ବିପନ୍ନହାର
କେହିଁ ଉତ୍ସମ ଭୂପାସ୍ତ୍ରହାର ସେହି ମୁହୁରକାର
ପତ୍ର ଦୁଃମ ନିବାରଣ ହୋଇ ପାଇବ ଏହ ବିଷୟ ଧରି
ଏହ ଥିବାର ଅଧ୍ୟାୟରେ ଲେଖିବାକୁ ହେବ ।

ଅଶ୍ଵମ ଅଧ୍ୟାୟ ।

ଦୁଷ୍ଟିକାର୍ଯ୍ୟର ଉତ୍ସମାନଙ୍କର ପଶୁ ।—ଅର୍ଥାତ୍
ବକବ ଓ ମହୁରୀ ଏହମାନଙ୍କର କହିଁ କାହିଁ
ଓ ମେମାନଙ୍କର ଉତ୍ସମ ଶୁଷ୍ଟ ଓ ଦୋଗାଦର
କରଣ ଓ ମେମାନଙ୍କର ଅପକୁତ୍ତାର କାରଣ
ଓ କେହିଁ ଉତ୍ସମ ଭୂପାସ୍ତ୍ରହାର ସେମାନଙ୍କ
କଷମ ଅନ୍ତର ଦର୍ଶନ ପାଇବ ଏବ ଉତ୍ସମ
ମସ୍ତକରେ ଉତ୍ସମାନର ପଶୁ ଏହ ଉତ୍ସମ
ବୁଣି ଏହ ଅଧ୍ୟାୟରେ ଲେଖିବାକୁ ହେବ ।

ଶୈଳକ ସମୟରେ ଭୂପାସ୍ତ୍ରର ଓ ଚିତ୍ରପ୍ରକାର
ଜୟମ ।—ପାତ୍ରା ଶୈଳକ ଉତ୍ସମନନ୍ତରେ
ଖୁଲିଙ୍କ ସାଦେବଙ୍କ ନିଷ୍ଠା ଓ ପଶୁମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ
କେତେହେବ ଉତ୍ସମିର ଦେଲେ ମେମାନଙ୍କ
ପୁଅକ୍ କରି ଭୂପାସ୍ତ୍ରର କଷମ ଅନ୍ତର ପାଇବ
ଏହ ଶୈଳକ ସମୟରେ ଲେଖିବାକୁ ହେବ ।

ଶ୍ରୀ ମହାପତ୍ର

ସାଧୁଦ୍ୱିନସମ୍ବାଦପତ୍ରକା

ସତ୍ୟ

ହତ୍ୟା

୩୧ ଜାନୁଆରୀ ୧୯୫୮ ମର୍ମିତା । ମୁଖ୍ୟ ପାଲଗୁଣି । ୨୯ ମର୍ମିତା ୧୯୫୮ ମର୍ମିତା ।

ଅଗିମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ	ଟ ୫୫
ବର୍ଷାନ୍ତେମୂଳ୍ୟଦେଲେବର୍ଷକୁ ଟ ୧୦	
ମଧ୍ୟସଲଘାର ଜାମାଟଳ	ଟ ୧୫

ମୁଲର ଉନ୍ନିଶ୍ଚର ବାହୁ ଦୁଦେବ ମୁଖ୍ୟଦୀ
ସି, ଥର, ଏ ବଜୀଯୁ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସର୍ବର
ଜଣେ ସହ୍ୟ ନିୟନ୍ତ୍ର ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଦୁଦେବ
ବାହୁ ଶିଶ୍ରୀ ବିଭାଗରେ ବିଶ୍ଵ ଯୋଗ୍ୟତା ସହି
ବାର୍ତ୍ତ କର ଏହିକାର ସମାଜର ଯୋଗ୍ୟ
ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ।

କଟକ ଜାମାଟଳର ପ୍ରକାମାନେ ପୁନର୍ଭାର
ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ହେବାର ଦେଖାଯାଏ । ଗର ମଙ୍ଗଳ-
ଦାର ପ୍ରାୟ ଏକଶତ ପ୍ରକାମ ନୃତ୍ୟ ବନୋ-
ବନ୍ଧ ବରୁଦ୍ଧରେ ଶାସ୍ତ୍ରକୁ କରିଯାଇ ସାହେବଙ୍କ-
ଠାରେ ଉପର୍ତ୍ତିତ । ହୋଇ ଦରଖାସ୍ତ ଦେଇ
ଥିଲେ । ସାହେବ ସେମାନଙ୍କର ଶୁଦ୍ଧର
ଶୁଣିବେ ବୋଲି କହିଅଛନ୍ତି । ବନ୍ଦିଶ୍ରୀ ସା-
ହେବ ଯେବେ ଜାମାଟଳ ବନୋବସ୍ତର
ସତକ ଦୋଷ ଦ୍ୱାରା ବିବେଚନା କରିଛି
ଦେବେ ପ୍ରକାମର ଦୁଃଖ ଯିବ ନୋହିଲେ ଅଜ୍ଞ
ପ୍ରକଳ୍ପ ଦୁଇଟା ନୀତା କହ ବଣିଲେ କିନ୍ତୁ
ହେବ ନାହିଁ ।

—*—

ଆର ଜଣେ ପଡ଼ିପ୍ରେରବ କେବିଅଛନ୍ତି ବ
ଗର ପନ୍ଥବାର ନାଟକାରକ୍ୟ ସୁନ୍ଦର ବାହୁ
ଶିଶ୍ରୀମନ୍ଦିର ଦର ପୁନଃ ଉନ୍ନିଶ୍ଚର ଶାନ୍ତି
ରକ୍ଷା ବିଷୟରେ ଏବ ଅନ୍ତର୍ଜାଲ ବ୍ୟକ୍ତିକ
ମଧ୍ୟରେ ବାହୁ କାଳପଦ ବାର୍ତ୍ତାର୍ଥୀ ଏପରା ବାହୁ
ମଜଲିଷର ତୁବ୍ୟାଦି ଯୋଗାଇବାରେ ବିଶ୍ଵର

ସାହାଯ୍ୟ କରିଥିଲେ । ଆଉ ଦୂରଜଣ ଶିକ୍ଷିତ
ନବ୍ୟସହ୍ୟ ସୁରଦେବଙ୍କର ଦ୍ଵାରା ବନ୍ଧ
ଶୁନ୍ନ ହୋଇ ମଜଲିଷରେ ଓ ଜଣେ ପରି
ଭବରେ ସହ୍ୟମଣ୍ଡଳୀଙ୍କ ସମ୍ବେଳାସ୍ତି ବିରକ୍ତ
କରିଥିଲେ । ଦୁଃଖର ବିଷୟ ସେ ଅଭିନ୍ୟର
ମାନେଜର ମହାଶୟ ଏମାନଙ୍କୁ ପୁନିଷ୍ଟ ଦସ୍ତରେ
ଅର୍ପଣ କଲେ ନାହିଁ ତାହା ହେଲେ ଏମାନ-
କର ସଥାର୍ଥ ପ୍ରକାର ହୋଇଥାନ୍ତି ।

କଟକ ରବେନ୍ଦ୍ରା କଲେଜ ସଙ୍ଗରେ
ଗୋଟିଏ ଶାହ ନିବାସ ଅନ୍ତର୍ଜାଲ ହୋଇ
କଥିବାରୁ ଜଣେ ଧରିପ୍ରେରକ ବନ୍ଦ ଦୁଃଖ
ପ୍ରକାଶ କରିଅଛନ୍ତି । ବାପ୍ରବରେ ଏହା ଶୋତ-
ନାୟ ବିଷୟ ଅଟଇ । ଗୋଟିଏ ଶତ ନିବାସ
ଏଠାରେ ସ୍ଥାପିତ ହେବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ଏକ ସମ-
ସୂରେ ହୋଇଥିବାର ଅମେମାନେ ଶୁଣିଥିଲୁ
ମାତ୍ର ବହିଁର ଅରୁ ବହି ଦୂରାନ୍ତ ଜଣା ନାହିଁ ।
ପ୍ରତିପ୍ରେରକ ବୋଲିଛି କି ମୁଖ୍ୟରଙ୍କର ମହା-
ବଜା ଏହା ବାର୍ତ୍ତା ନିମିତ୍ତ ଦଶହଜାର ଟଙ୍କା
ଦେବା କାରଣ ପ୍ରସ୍ତାବ କରିଥିଲେ ବୋଧ
ଦୁଃଖ ସେହି ଅଧେଷ୍ଟାରେ କଲେଜର କର୍ତ୍ତା-
ମାନେ ଭୁନ ହୋଇ କଷି ଅଛନ୍ତି । ଆମେମାନେ
ଆଶା କରୁ କଲେଜର ପ୍ରିନ୍ସପ୍ଲ ସାହେବ ଏ
ଆବଶ୍ୟକ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଅବହେଳା କରିବେ
ନାହିଁ ।

ହିନ୍ଦୁପେଣ୍ଟ୍ ଉପରେ ଭମଳକୁ ସବାଦ ଧାଇ-
ଅଛନ୍ତି କି ମାଜନମୁଠା ଜାସମାହାଲର ପ୍ରକା-
ମାନେ ଗବର୍ନ୍ମ୍‌ମେନ୍ଟର ନାମରେ ମୋକଦମା
କର ହାରିଯିବାରୁ ଅସହାୟ ହୋଇ ମାନ୍ୟବର
ଷେଷ ଲୁଟ ସାହେବ ମେଦିନୀପୁରକୁ ବିରଜ-
ମାନ ହେବା କାଳରେ ତାହାଙ୍କ ନିଜଟରେ
ଅପଣା ଦୁଃଖ ଜଣାଇଲେ ଏବ ମାନ୍ୟବର
ସାହେବ ତାହାଙ୍କ ଉପରେ ଦୟାକର ସନ ୧୯-
୮୭ ସାଲର ସମ୍ବାୟ ଏବ ସନ ୧୯୮୮ ସାଲ-
ର ପ୍ରଥମ ସେମାହର ଜଙ୍ଗଣା କ୍ଷମା ଦେଇ
ଅଛନ୍ତି । ଏଥରେ ସହ୍ୟ ଅସହାୟ ପ୍ରକାର
ବଜା ଦୂପକାର ହୋଇଥାଇ । ଏଠା ଜାସମାହା-
ଲର ପ୍ରକାର କଷ୍ଟ କେବଳ ପ୍ରାମାୟ ହାବିମଙ୍କ
ସହାନୁଭୂତ ଅଗ୍ରବରେ ମୋତକ ହେଉ ନାହିଁ
ନୋହିଲେ ସର ଆସି ଉତ୍ତନକର ଏ ବିଷୟ-
ରେ ସବୁତରେ ଦୟାର ତଥ ଦେଖାଯାଏ ।

ବିଲକୁ ଏକହାର ସବାଦରୁ ଜଣାଯାଏ
ସେ ଅଗମୀ ମାସରେ ସେହି ବଜେଟ ବାହା-
ରକ ଉପରେ ଭାବିବର୍ଷର ସମୟ ପ୍ରକାର
ଅଧିକ କଷ୍ଟ ନିବାହ ଉତ୍ତନ ଗ୍ରହିଣୀ
ଟଙ୍କା ଉତ୍ତନ ରହିବ । ଗ୍ରହିଣୀ ଟଙ୍କା ବିଷ-
ତବା ବଜା ସୁଖର ବିଷୟ ଅଟଇ ମାତ୍ର ଏତେ
ଲୁହ ଦେବା ସ୍ଥଳେ ଭାବିବର୍ଷର ପ୍ରକାମାନେ
ବୌଦ୍ଧ ଉପକାର ପାଇବାର ଅବଧି କଥିଲ
ହୋଇ ନାହିଁ । ଦେବା ବିଲକୁ ଲୁହ

ବେଧାରକ ଉପକାର କିମିତ୍ର କପା ମସୁଳ
ହିଠ ଯିବାର ଏକପ୍ରକାର ନିଷ୍ଟପ୍ତ ଦୋରଅଛି ।
ଆମେମାନେ ମହାମାନିନ ପ୍ରତିରୋଧ ସାହେବ ଏବଂ
ସଜ୍ଜସ ମହିଳା ଦୃଢ଼ଭୂଷଣ ଅନୁରୋଧ କରୁଥାଏଁ
ବି ଗଜୀବ ଏମନ୍ତ ସହିଳ ଅବସ୍ଥା ସମୟରେ
ଭାରତବାସିଙ୍କର କହିଲୁବ ଭଣା କରିବା ପଞ୍ଚ-
ରେ ବିହିତ ବନୋବସ୍ତୁ ଦରନ୍ତୁ । ଲାଇସେନ୍ସ
ଟାକ୍ତିକ ଅନାୟାସରେ ଉଠିଯାଇ ଗାରେ ଏବଂ
ସହାୟେ ତାହା କରିବା ଉଚିତ । ଏ ଟାକ୍ତିକାର
ମବର୍ତ୍ତିମେଲ୍ଲବୁର ଲାହ ଥିବ ନାହିଁ ମାତି ପ୍ରକା-
ର କଞ୍ଚାର ସିମା ନାହିଁ ।

ଶ୍ରୀମାତା କୁମାର ମେଳାରେ ଯାତ୍ରିଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା
୨୦ ଲକ୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ବିସ୍ତରଜନତ
ହେଉ ଓରିତୀଠା ଘେଗ ଉପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହୋଇ ନଗନ-
ବିପାକ ବ୍ୟଥି ଗଲା । କେତେବେଳେ ସ୍ଥାନୀୟ
ହାତମାନେ ଯାତ୍ରିଙ୍କ ବାହୁଡ଼ାଇବା କାରଣ
କଠିନ ନିୟମ ଏବଂ ଅଭ୍ୟାଗ୍ରର ମଧ୍ୟ ଆରମ୍ଭ
କଲେ । ଅନେକ ସାଧୁ ମେଳାରେ ଉପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଥିଲେ ଏବଂ ଏକମାତ୍ର ଶର୍ତ୍ତ ସ୍ଥାନରେ ବାସ କଲେ
ତାର୍ଥର ଫଳ ଲହ ହେବ ନାହିଁ ବୋଲି
ସାଧୁମାନେ ଶୀଘ୍ର ବାହୁଡ଼ ଯିବାକୁ ଝାର୍ତ୍ତ
ହେବେ ନାହିଁ । ଏଥରେ ଦେଖିବ ସମ୍ମାନପୂର୍ଣ୍ଣ
ଜଣେ ମହନ୍ତରୁ ପୂର୍ବିଷ ଦେଖାଯାଇର ଧମକ
ଦେଖାଇଲେ ମାତ୍ର ତଥାତ ସେ ସମ୍ମାନ
ହୋଇ ବରଂ ନଗାରେ କୃତ ମରବାର ସଙ୍କଳ
କଲା । ଏଥରେ ତାହାର ଦୁରଧାର ସମ୍ମାନପୂର୍ଣ୍ଣ
ଦ୍ୱାରା ତାହାର ଶରୀର ପ୍ରତି ଅନିଷ୍ଟ ଚକ୍ର-
ବାକୁ ଆରମ୍ଭ ହେବାକୁ ସେ ଅଗନ୍ତ୍ୟ ଅପଣା
ଦିକ୍ଷାମାନଙ୍କୁ ବାହୁଡ଼ ଯିବାକୁ ଅନୁମତି ଦେଲା ।
ଆହୁର ନଗରବିଷିମାନଙ୍କ ମୂଳାଦହାର ଜଣାଇ
ଦୟାପାଇ ଅଛି କି ଯାତ୍ରି କୁ କେହି ରବି ପାର-
ବେ ନାହିଁ । ଅମେସାରେ ଏ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ହିନ୍ଦୁଧର୍ମ
ପ୍ରତି ଅଭ୍ୟାଗ୍ରର ସର୍ବପ୍ରକାଳ ବରୁଁ ଏବଂ ତର-
ଣ କରୁଁ ସେ ଏଥର ଯଥାର୍ଥ ଉଦୟ ହେବ ।
ସ୍ଥାନୀୟ ହାତମାନଙ୍କର ପୂର୍ବରୁ ସାବଧାନ
ହୋଇ ଯାତ୍ରି କି ସାଧୁରମା ପ୍ରତି ବହୁତ କଥାନ
କରିବାର ଉପର ଥିଲା । ତାହା ନ କର ଲେ-
କିଛି ଧର୍ମ ରଖାରେ କାହାର ତଥାରବା
ଅନୁଭ୍ବ ଅନ୍ତାଥୀ ହୋଇଥିଲା ।

—००—
ବେଳାଙ୍ଗ କାର୍ଯ୍ୟବ୍ସଥ ଗୋଧନ ବିମିତ ଅନୁ
ଗୋଟିଏ ମୂଳ ଅନୁଭବ ପାଶୁଲିପି ଲାଖୀ

ଗଜେଟରେ ବାହାର ଅଛି । ପ୍ରଧାନ ସଂଶୋଧକ
ର ବିଷୟ ଏହିବ ପ୍ରତିକଳ ଥରନାନସାରେ
ସରକାର କୁରମାନଙ୍କର ବେଳନର ଅର୍ଦ୍ଦ ୦୯
ସେମାନଙ୍କ ଦେଖ ପରଶୋଧ ବାରଣ ଅଦିଲ
ତରୁ କୋରକ ହୋଇ ପାରିବ କିନ୍ତୁ ସମ୍ମାନ
ପ୍ରସ୍ତାବ ଦୋଳିଥାଏ ବି ଯେଉଁମାନଙ୍କର ବେଳନ
ଟ ୧୫କା ବିମା ଉହଁରୁ ନ୍ୟାନ ଅଟଇ ସେମାନ-
ଙ୍କ ଦେଇବର କୌଣସି ଅଂଶ କୋରକ ଦେବ
ନାହିଁ ଉହଁରୁ ଅଧିକ ଦେଲେ ଅଧେ କୋରକ
ଦୋଳ ପାରିବ । ସାମାନ୍ୟ ଦେଇବର କର୍ମଚାର-
ଙ୍କ ଉପକାର ଦେବୁ ଏ ନିୟମ ଦୋର ଥିବାର
ଜଣାୟାଏ ମାତ୍ର ସେ ସ୍ତରେ ଟ ୧୨ କାର ରୂପ
ରକୁ ପ୍ରତି ଦୟା ଗଲ ସେ ସ୍ତରେ ଟ ୧୪ କାର
ମୂରତାରୁ ଟ ୨ କା କାଟିବେବା ସଙ୍ଗର
ଦେଇ ନାହିଁ । ଯେବେ ଟ ୧ କା ନ୍ୟାନରେ
କାହାର ସଂସାର ନିବାଦ ଦେବା କଠିନ ଦୋର
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘ ପ୍ରିର କର ଆଜନ୍ତୁ ତେବେ ସେହି-
ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତରୁ ସମାଦେବାର ତୁପିତ
ଅର୍ଥାତ୍ ସଂଶୋଧନଟ ଏ ପ୍ରକାର ଦେବାର
ଉଚିତ ବି ଯେଉଁଠାରେ ଦେଇବର ଅର୍ଦ୍ଦ ୦୯
କୋରକ ଦେଲେ ଅବଶ୍ୟକ ଯାହା ଉହଁବ ତେବେବି ମାନ
କୋରକ ଓ ବର୍ତ୍ତନ ଦେବା । ଅପର ଗୋଟିଏ
ସଂଶୋଧକ ଏହିବ ସମାବର୍ତ୍ତ ସମ୍ଭବି ପଞ୍ଚରେ
ସେ ସବୁ ବିଧ ଅଛି ଯାହା ଧର୍ମାର୍ଥ ସମ୍ଭବି ପଞ୍ଚ-
ରେ ମଧ୍ୟ ମୁହଁକ ।

ଭାଷାର ପ୍ରକଳ୍ପ

ଖେଳା ବର୍ଷାଗର ଗତ ବାର୍ଷିକ ବିଜ୍ଞାପନୀ ଛୁଟି
ଧରେ ମାନ୍ୟବର ଶୈଖ ଲାଟି ସାହେବଙ୍କ
ମନୁଷ୍ୟ ଅନୁଦିନ ଦେଇ କାହାରୁଥାରୁ । ତହୁଁର
ଦେଖାଯାଏ ସେଗତବର୍ଷ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ୧୯୮୫୦
ଧିଲ ବିଦ୍ୟାଲୟରେ ପତ୍ରମୁଖେ ଏବଂ ଏଥୁ
ମଧ୍ୟରେ ୧୯୯୫୯୫ ମୁରୁଷ ଧିଲ ଅଟକ୍ରି
ବଙ୍ଗଲାଭ ଗତ ଲୋକବଂଧୁମା ଅନୁଷ୍ଠାନି
ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପଢ଼ିବା ଛପସ୍ତ୍ର ବୟସର
ଧିଲକ ସଂଖ୍ୟା ୨୧ ଲିଙ୍ଗ ଅଟକ୍ରି ସୁଚରଂ ଏବଂ
ସଂଶୋଧ ବାଲକ ଶିକ୍ଷାଲୀତ କରୁଥାରୁ । ଏଥୁ
ରେ ମବର୍ତ୍ତମାନେ କଟକବ୍ୟପ୍ତି ୨୦୨୧୯୯୫
ପତିଅଛି ଏବଂ ବଙ୍ଗଲା ପ୍ରଦେଶର ମୋଟ ଆମ୍ବା
ପ୍ରାୟ ୧୫ ମୋଟ ହେଉ ଥିବାରୁ ମଜମ୍ବ ଟଙ୍କା
ପତି ଦରଦର ୨୫ ପାତ୍ରଙ୍କ ଏବଂ ଲୋକପରିଷଦ୍ୟ

ଦୁଷ୍ଟିରେ କଣପ୍ରତି ଦୂରତାନ୍ତଃ ପତିଅଛି ।
ବିସ୍ମିଦିବ୍ୟାଳୟ ଏବଂ ସାହାଯ୍ୟକୁଳ ବିଦ୍ୟାଳୟ
ପ୍ରତିକି ସମସ୍ତ ଖଣ୍ଡ ମିଶାଇଲେ ଦେଖାଯାଏ
ସେ ଗବର୍ନ୍ମମେଧିକର ମୋଟ ଖର୍ଚ୍ଚ ୧୫୫,୮-
୨,୦୦୦ ଟଙ୍କା ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ତହିଁ ମଧ୍ୟରୁ
ଗବର୍ନ୍ମମେଧି କେବଳ ଶକ୍ତିଶାସ୍ତ୍ର ଟ ୪୦୦ ଟଙ୍କା
ନିଜହସ୍ତରୁ ଦେଇ ଅଛି ଅବଶୀଳ୍ମୁକିତବା ଦେବା
ଶିଖ ବେଳକ, ପଞ୍ଚଶା ଫୌର୍ନ ପ୍ରତିକି ନାନାପ୍ରକାର
କାରେ ଲେବଳଠାକୁ ଆଦାୟ ହୋଇଥିଲା
ସୁଚର୍ଚା ଏବଂ ଗବର୍ନ୍ମମେଧିକି ବିଦ୍ୟାରେ ବଜା-
ବାସିମାକେ ଶିକ୍ଷାଲୀହୀ କରୁଥିଲୁଣ୍ଡି ଏମନ୍ତ
ବୋଲିବା ନିରାକୁ ଅଳୀକି ଅଟିଲା ।

ଭାବଶୀଳୀ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବିବେକିତର ସାହେବ
ଦେଖାଇ ଅଛିଲୁ କି କଲେଜର ଶରୀ ସଂଖ୍ୟା
ପତ୍ରକର୍ତ୍ତା ୧୯ ଲେଖାଏ ଦୃଷ୍ଟି ହୋଇଥାଲୁ
ଅର୍ଥାତ୍ ଗରବର୍ଷ କଲେଜ ଶ୍ରୀସଂଖ୍ୟା ୨୫୩୭
ଜାନ୍ଯ ଏବଂ କହୁ ପ୍ରକାରର୍ଷ ୧୦୮୦ ଜାନ୍ଯଲା ।
ଗବର୍ନ୍ମମେଧିକା ଅଠୀଲରେ ୩ ପ୍ରକାର କଲେଜ
ଅଛି ସଥା—ସରକାରୀ ସାହୀଏବୁ ଏବଂ
ଦିନା ସାହୀଏ । ଏଥାବୁ ଦିନା ସାହୀଏ କଲେଜ
କରେ ସଂଖ୍ୟାପେଣ୍ଟା ଅଧିକ ଦୃଷ୍ଟି ଦେଖାଯାଏ ।
ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଲଙ୍ଘନାଦେବ ଗର୍ଭ ବ୍ୟକ୍ତବର୍ତ୍ତ
ଜର୍ଜ୍ ଚୁଲଜା କର ଯିବାକୁ କରିଥାଇଲୁ କି
କଲେଜ ଶିକ୍ଷାରେ ବିଧେସ ଉପାୟଦ୍ୱାରା ପ୍ରାୟୁ
କ୍ଷକାର ବ୍ୟୟ ଅପେକ୍ଷା ଗବର୍ନ୍ମମେଧିକାର ବ୍ୟୟ
ଅଧିକ ଦୃଷ୍ଟି ଦେଇଥାଲୁ । ଭାବଶୀଳ ପ୍ରୟୋଗ
କଳ ଦୃଷ୍ଟି ସଙ୍ଗେ ଅଧିକା ଅଧ୍ୟାପକ ନିଯୁକ୍ତ
କରିବାର ଅବସ୍ଥାକାଳୀ ଏତେ ଦୃଷ୍ଟି ଦେଇ—
ଅଛୁ ଯେ ଗବର୍ନ୍ମମେଧିକା ରହୁଳ୍ କ୍ଷେତ୍ର ଯୋ-
ଗାଇବା ଅବସବ କୋଷ ହେଉଥାଇ ଅଛିଏବ
ଏତିକି କଲେଜର ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ନିମ୍ନତା ସେବେ
ଅଧିକା ବ୍ୟୟ ପ୍ରୟୋଗକ ହେବ ତାହା ସ୍ଵେଚ୍ଛ
ଅନ୍ୟବର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଲଙ୍ଘନାଦେବ ମୋହରଳ କ-
ଲେଜମାନଙ୍କରେ ଶ୍ରୀକ କେତଳ ଦୃଷ୍ଟି କରି-
ବାର ଅଜ୍ଞା ଦେଇଥାଇଲୁ ।

ଅମ୍ବାନଙ୍କ ଦିବେତନାରେ ଏହି ଦେଇଲା
ବୁଦ୍ଧିର ଅଞ୍ଜି ଉଚଣ୍ଡିଆ ପ୍ରତି ଜିଷ୍ଟୟ ମାରିବା
ଥିଲା ସନ୍ଦେଖ କାହାଁ । ସବ ଅଧିଳ ଲାଗୁଳା
ଥାବେବ ଅଛାନ୍ତ ସୁତ୍ରାଳ ବୋଲି ଅମ୍ବେମାନେ
ଯାଏ କରୁଁ ମାତ୍ର ତାବାଳର ଏପ୍ରକାର ବି-
ଶିର ଦେଇ ବଢ଼ି ଆଖରିର ବିଷୟ ଅଟଇ ।
କହେ ବି ସେ ଉଚଣ୍ଡିଆକ ହାଇରେ ନ ମାରି

ଭାଇରେ ମାରିବାର ଉପାୟ କରିଅଛନ୍ତି କୋ-
ହିଲେ ସେ ଅବଶ୍ୟ ମୋଦ୍ଦମର ଅବସ୍ଥାପରି
ଅରେ ଜୀବ କରିଥାନ୍ତେ । ଅମ୍ବେମାନେ ଜାଗୁ
ଯେ ବେବଳ୍ପା କଲେଇ ଏବଂ ଚିଦନ୍ତର୍ଗତ
ମୁଲୁର ଶତ୍ରୁଷଂଖ୍ୟା ଅଧିକ ନ ହେବାର ଗୋ-
ଟିଏ ପ୍ରଧାନ କାରଣ ଶ୍ରୁଦେବକର ଭଜ
ଭାଇ ଅଠଇ । ଏଠାରେ ବଡ଼ଲେକଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା
ଅଧିକ ଭାଇ । ଏହି ମଧ୍ୟକର୍ତ୍ତା ଲେବ ବି ସେ-
ଭାଇମାନେ ଜୀବକା ନିର ଆପଣରେ ଅପଣା
ପିଲମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ତରିତା ଦିଆନ୍ତି ସେମାନଙ୍କର
ଅବସ୍ଥାକୁ ଏଠା ଶୁଦ୍ଧବେତନ ବନାଇଥାନ୍ତି ।
ଏଥି ଉତ୍ତରରେ ଅର ବୁଦ୍ଧି କରିବା କଲେଇ
ଉଠାଇଦେବା ସଙ୍ଗେ ତୁଳ୍ୟ ଅଠଇ । ବରଂ
ଅମ୍ବେମାନେ ଗବ୍ରୀମେଖରେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁ
ଛ ଓ ତେଣା ପର ପରରେ ପତଥିବା ପ୍ରଦେଶକୁ
ବଜାଲାର ଅନ୍ତରୀକ୍ଷ୍ୟ ପଦେଶ ସଙ୍ଗେ ସମକଷ
କରିବା କାରଣ କହିଲାଲ ନିମିତ୍ତ ଏଠା କଲେ-
ଜର ଶୁଦ୍ଧବେତନ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯାହାଥାରୁ ଭାଇଁ ରୁ
ଜଣା କରନ୍ତି ଯେ କହୁବ ଭଜ ଶିମାର ବିଷ୍ଟକ
ହେବ । ଏଠାରେ ବେଳନ ବୁଦ୍ଧି କରିବା
କୌଣସିରୁପେ ଉଚିତ ନୁହଇ ।

—
ଭାଇଲ ଜାଟକାରନ୍ତୀ :

ଜାଟବର୍ଷ କେତେବେ ଭାଇଲ କୃତବଦ୍ୟ
ସୁବକ୍ଷ ଯହିରେ ଏ ଶର୍କାରୀଯର ଅନକୁଳ
ହୋଇଥିବାର ପାଠକମାନେ ଅବଶି ଅଛନ୍ତି ।
ସେମାନଙ୍କର ଉତ୍ସାହ ଓ ଶ୍ରମ ଦେଖି ଅମ୍ବେ-
ମାନେ ସୁନ୍ଦର ହୋଇଥିଲୁ ଓ ପୁନଃ ଅଭିନ୍ୟ
ଦେଖିବାର ଆଶା କରିଥିଲୁ । ଏଥିରେ କେତେ
ଅସ୍ଵିଭାବ ଓ ଅର୍ଥକଷ୍ଟ ଉତ୍ସାହରେ ହେବେ ସେ
ସୁବକ୍ଷମାନେ ନିରୁତ୍ୟାବ ହେଲେ ନାହିଁ ଓ
କାହାକେବେ କାଟକର ରଚକ ବାହୁ ବିମା-
ନକର ସମ୍ମାନକାଳୀ ନାମଧେୟରେ ଖଣ୍ଡିଏ
ଭାଇଲ ଜାଟକ ରଜନୀ କରନ୍ତେ ସେମାନେ
ଭାଇଁ ରାଜ ରଜନାର ହୋଇଥିଲୁ ଓ ଏକ-
ଟିକିଆ ଓ ଅଠଥିଆ ଟିକଟ ହୋଇଥିଲେ ହେବେ
ଯଥେଷ୍ଟ ବର୍ଣ୍ଣନ ହୋଇଥିଲେ ମାତ୍ର ସେମାନଙ୍କ
ଆସନରେ ବହୁ ଅଶୁଭାଳା ଉତ୍ସାହ । ବନ-
ଆସନର ବହୁ ଜାଗିବାକୁ ପାଠକମାନେ
ବାଲାର ବହୁ ଜାଗିବାକୁ ପାଠକମାନେ
କୌଣସି ହୋଇ ପାରନ୍ତି କହୁ ଜାଗିବା
ମୋତଳ କରିବେ ଏପରି ଆଶା ହେଉଥାନ୍ତି ଓ
ଓ ଆଶା ପୁଣୀ କରିବା ପରରେ ସେ ସେପରି

ମଧ୍ୟ ଭାବା ହୃଦୟମନ୍ଦ ହେବାର କଷ୍ଟ ହେଲା ।
ଅମ୍ବେମାନେ ସେବେବୁର ବୁଝିଅଛୁ ଭାଇଁ ର
ସମେପ-ଭାଇଲ ନିମ୍ନେ ଲେଖୁଅଛୁ ସଥା—

ନାଗେଶ ନାମକ ତେଣାଶକ୍ତିର କନ୍ୟା
ତତ୍ତ୍ଵଲେଖାକୁ ଜଣେ ସମ୍ମ ଅପହୃତ କଲା
ମହିଳା ଭାଇଁ ରପରେ ସନ୍ଦେହ ହେବାର ସଜା ଏହି
ଦୟାକ୍ଷା କଲେ ସେ ମହି ଗୁରୁବର୍ଷ ବନବାସ
କରିବେ ଓ ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ବନନ୍ଦ୍ୟାପ୍ରାପ୍ତ ନ
ହେଲେ ଭାଇଁ ପ୍ରାଣଦଣ୍ଡ ଦେବ । ମହି
ସମ୍ମାନକ ବନକୁ ବମନ କଲେ ଓ ବନବାସ ଅବଶ୍ୟା
ପାରେ ଭାଇଁ ଗୋଟିଏ କନ୍ୟା ଜନ୍ମ ହେଲା
ଭାବାର ନାମ ବନବାଳା । ଗନ୍ଧି ସଜା ଏଥିର
ସମାଦ ପାଇ ମହିଳା ଶ୍ରୀରୂପେନ୍ଦ୍ରାର ଆପଣା
ପୁରରେ ଭଣିଲେ ଓ ବନବାଳାର ବ ୧୯ ର୍ଷ
ବୟସ ସମୟରେ ମହିଳାର କାଳ ହେଲା ଓ
ବନବାଳା ମନୋଭୂତରେ ରହିଲେ । ନାଗେଶ ଆପଣା
ବନନ୍ଦ୍ୟାର ଭାଇଁ ପାଇବାର ଶର୍ତ୍ତମାନଙ୍କ
ମହିଳାର ପାଶକଣ ସକାଶେ ବନର ପେଣି-
ଲେ । ପାଇବନ୍ତି ବନରେ ଘଟନାକମେ ସଙ୍ଗି-
ମାନଙ୍କଠାରୁ ବନର ହୋଇ ଓ ଅନେବ କଷ୍ଟ
ଲାଇ ବନବାଳାକୁ କୁଟୀରରେ ପ୍ରବେଶ
ହେଲେ । ଗେର ସମ୍ମ କୌଣସିମେ ଗନ୍ଧି-
ବନକା ଏବଂ ତେଣାଶକ୍ତି ମଧ୍ୟରେ ଯୁଦ୍ଧ
ଲିଙ୍ଗର ଦେଲ ଓ ସୁରରେ ଶେଷୋକୁ ସଜା
ହାର ଗଲେ ତଦନନ୍ତର ସମ୍ମାନ୍ଦ ହେଲା
ପ୍ରବାଶ ହେବାର ମୁଢି ମହିଳା ପ୍ରସାଦମତେ
ଉତ୍ସାହ ବିବାହ ସମନ ହେଲା । ଏ ରହି
ଯାହା ହେବ ଅମ୍ବେମାନେ ପ୍ରତ୍ବନ୍ତମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଶଂସା
କରୁଅଛୁ ଭାବଗ ଏ ବିଷ୍ଟରେ ଭାଇଁ
ବିଶେଷ ଯତ୍ନ, ଶ୍ରମ ଓ ଉତ୍ସାହ ଦେଖାଯାଏ ।
ଏକବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ସେ ଦେଇଖିଣ୍ଟ ଜାଟକ
ରଚନା କରିବାରୁ ହୁଅଥି ତେଣା ଅଭି-
ନ୍ୟ ଦେଖିଲୁ କୌଣସି ଭାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଥମମୁ
ଦିଲ ହେବାର ସମକ ନୁହେ । ସମରକର
ବାବକର ଅଧୁନିକ ଉତ୍ସାହ ପ୍ରସରିତର
ରହିଲେ ସେ ବିଶୁଦ୍ଧିତ ଭାଇଁ ରଚନା କରି
ଭାଇଲ ସାହିତ୍ୟର ଗୋଟିଏ ପ୍ରଧାନ ଅଭାବ
ମୋତଳ କରିବେ ଏପରି ଆଶା ହେଉଥାନ୍ତି ଓ
ଓ ଆଶା ପୁଣୀ କରିବା ପରରେ ସେ ସେପରି

ତୁଟୁ ଲ କରନ୍ତୁ ଏହାର ଆମ୍ବମାନଙ୍କର ଏକାନ୍ତ
ବାଷନା ।

ଅଭିନ୍ୟରେ କେତେବେ ହୋଷ ଲାଗି
ହୋଇଥିଲା । ବେହି ଗାଇଲ ପ୍ରାୟ, କେହି
ପାଦକଳ ପ୍ରାୟ, କେହି ଶିଖିଲ ପ୍ରାୟ, କେହି
ଅଭି ଭାଇଲ କହିଲେ ପ୍ରକୃତ କଥୋପକଥନ
ପ୍ରାୟ କହି ନ ଧାରିଲେ ମାତ୍ର ଏ ମା-
ନକ୍ତ ସଂଖ୍ୟା ଅଭି ଅଛୁ ଉତ୍ସମ ଅଭିନ୍ୟକା-
ଶକ୍ତ ସଂଖ୍ୟା ଅଧିକ । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ
ସୁତ୍ରଧର, ନାଗେଶ, ମଧ୍ୟକର, ବନବାଳା,
ବହୁମୁଖ, ମାରକରୀ, ଚିତ୍ତସେନ, ପ୍ରେମମୟୀ,
ପାରିଜାତ, ଚିତ୍ତଲେଖା ଉତ୍ତର୍ପା ଅଭିନ୍ୟ କରି-
ଥିଲେ ଓ ଦର୍ଶକମାନଙ୍କର ଆନନ୍ଦମୁଖ ପୁନଃ-
ପୁନଃ ଶୁଣା ଯାଇଥିଲା । ଅଭିଏକ ଅମ୍ବେମାନେ
ପ୍ରତ୍ବନ୍ତମାନଙ୍କ ଅଭିନ୍ୟକାରୀ ଓ
ଦେବାବାନ ଭାଇଲାକ ପ୍ରକାର ସାହାଯ୍ୟକାରୀ
ସମସ୍ତଙ୍କ ଧଳ୍ୟକାବ ପ୍ରଦାନ କରୁଅଛୁ ।

ଅବଶେଷରେ ଗୋଟିଏ ଆମେପର ବିଷ୍ଟୀ
ନ କହ ମାନ୍ତ୍ର ହୋଇ ନ ପାରିଲୁ । ଦର୍ଶକଙ୍କ
ମଧ୍ୟରେ ଜଣେ ଉତ୍ତର କୁଳର ବ୍ୟକ୍ତି ଅଭିତୁ
ଓ ମାତ ବ୍ୟକ୍ତବହାର କରିଥିଲେ ଓ ଭାଇଁ
ଏପରି ମନ ବ୍ୟକ୍ତବହାର ହେଲୁ ଦର୍ଶକ ଓ ଅଭି-
ନେବୁବର୍ଗ ଉତ୍ସମକର ବଜ ଅସ୍ମି ଜାଇ
ହୋଇଥିଲା ।

ସାପ୍ରାହିକମ୍ବାଦ ।

ସୁନାଧାର ଏଠା ବଲେଟର ପରିତାପକ ବାହୁ
ଲାଗୁନାଏସ୍ୟ ବାର କୁଳମର ବଲେଟକୁ ପଦତ ହେଲେ
ଏ ଦର୍ଶକ ପଦରେ ବନିଶାଧିନର ପ୍ରଧାନ ଶିଖିତ
ରହିଥିମ ବରଗାହେ ଏଠାର ଅଦିକେ । ଲାଗୁନାଏସ୍ୟ
ପାର ଏଠାର ଅଧିକ ଅଧାରକର କାମ ସୁନ୍ଦର ଉତ୍ସାହର ।
ପହାର ଉ କମୋଡିଟ ହେଲେ ଅବଧ କରିବାର କୁଳରର
ଶାକାର ବସିଥିଲେ । ସଥା—

ନାହାମାନ ମହାବିଦ୍ୟକର ବର୍ତ୍ତମାନ ତ ୨୦
ନାହାମାନ ମହାବିଦ୍ୟକର ବାଲିବେର ତ ୨୧
ନାହାମାନ ମହାବିଦ୍ୟକର ବାଲିବେର ତ ୨୨
ବାହୁ ବ୍ୟକ୍ତବହାର ମହାବିଦ୍ୟକର ତ ୨୩
ଶାକପୁରର ନବକ ମାନନ୍ଦାଶ୍ରୀ ଶାକପୁର ନବନନ୍ଦାଶ୍ରୀ
ବନିଶାଧିନ ହେଲେ ଏଠାର ଅଭିନ୍ୟକର ବାହୁ
ବାରଗାହାର ସମ୍ମ କେତ୍ତମୁକ୍ତ ବଲେଟର ନିଯନ୍ତ୍ରିତ
ହେଲେ ।

ଅମ୍ବେମାନଙ୍କ ପରିତାପ କୁଳମର ହେଲେ ଏଠାର
ମହାବିଦ୍ୟକର ସମ୍ମ କେତ୍ତମୁକ୍ତ ବଲେଟର
ନବନନ୍ଦାଶ୍ରୀ ଏଠାର ଅଭିନ୍ୟକର ବାହୁ
ବାରଗାହାର କୁଳମର ହେଲେ ଏଠାର ଅଭିନ୍ୟକର
ମହାବିଦ୍ୟକର ହେଲେ । ନବନନ୍ଦାଶ୍ରୀ

କାନ୍ଦିଲା ପାତାର ମାତ୍ରାର କାନ୍ଦିଲା

ସାପ୍ତାହିକସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

୪୭୮

୩୮ ଏକ ମାତ୍ରେ ପିଦିଏଇ ସଜ୍ଜ ଥାଏ ଦେଖିବା । ମୁଁ ପାଲୁଗୁଡ଼ି ଦିନ କି ସଜ୍ଜ ଥାଏ ସାର ଶକ୍ତିବାନ

ଅଶ୍ରୁମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୫୫
ବର୍ଷାନ୍ତେମୁଳ୍ୟଦେଲେବର୍ଷକୁ ଟ ୨୯
ମଧ୍ୟସଙ୍ଗଠିତ ଜାତିମାସିଲ ଟ ୧୫୦

୪ ଗନ୍ଧି ଶନିବାର ସତରେ ବଳିବାଲା ନାମକ
ତୁମ୍ଭୟ ଲାଟକର ଆହ ଥରେ ଅଭିଜୟ ହୋଇ
ଥିଲା । ଏଥର ଟିକଟର ମୂଲ୍ୟ ଯୁବାପେଣ୍ଠା
ଅଧେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ଥିଲେହେଁ ଦର୍ଶକଙ୍କ
ହଜାର ପ୍ରଥମାର୍ଦ୍ଦପର ହୋଇ ନ ଥିଲା । ଦର୍ଶକ
ଜମାନେ ବହୁତ ବଢ଼ି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସିର ଭାବରେ
ତୁମ୍ଭ ଦେଖିବାହାର ଅଧିନ୍ତ ଅମୋଦ ଲାଭ
କରିବାର ପରିଚୟ ଦେଇ ଥିଲେ ।

ଚଳନମାସ ତା ୭ ରିଖରେ ପାଲିମେଘର
ଅଧିଦେଶକ ଆରମ୍ଭ ହେଲା । ଜ୍ଞାନମନ୍ଦିର-
କର ବକ୍ଷିତା ଲର୍ତ୍ତଗୁଣମୂର୍ତ୍ତିର ସାହେବ ପାଠ-
କରେ । ତହଁରେ ଭାବିତବର୍ଧ ସମ୍ବର୍ତ୍ତରେ
ଯେତୋ ଅଛି କି ଉତ୍ତର ପଟ୍ଟିମ ସୀମାପ୍ରଦେଶ-
ରେ ଶାନ୍ତି ସ୍ଥାପନ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ଭାବିତ-
ତର୍ତ୍ତ ମଧ୍ୟରେ କମଳଃ ଶାନ୍ତି ବିପ୍ରାର, ପ୍ରତିବ-
ରସଳ ଏବଂ ରଜତ ଦକ୍ଷି ଦେବାକୁ ଗବ୍ରିମେଣ୍ଡ
ସାଧାରଣ ପୂର୍ଣ୍ଣ କର୍ଯ୍ୟ ଘନକାର ଆରମ୍ଭ କରି
ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଲୋକଙ୍କ ଅକସ୍ମା ଉନ୍ନତ ଭବେ
ଯେତେ ହୃଦୟର ବ୍ୟକ୍ଷ୍ୟାପକ ଅଧିକ ମନୋ
ଯୋଗ ଦେବାକୁ ସମର୍ଥ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ମଧ୍ୟଦେଶର ଗତ ବାର୍ଷିକ ବଜାର ଅନ୍ତରେ ଲେଖା ଅଛି କି ସୋଇରେ ବୁନିର
ମୂଳ୍ୟ ଅଭିନ୍ନ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲା । ରେଲ୍‌ବାଟ
ବିପ୍ରାନ୍ତ ଦେବାକୁ ଫର୍ମିଲାର ମୂଲ୍ୟ ଏହି ଭନ୍ତି

ସଙ୍ଗେ କୁମିର ପ୍ରୟୋଜନ ବରୁଅଛି । ଜନି-
ଦାରମାନେ ଏ ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ଆପଣା ସବୁ
ନିର୍ମୟ ନିନିତ ଅବାଳରେ ସାହାୟ୍ୟ ଅଧିକ
ପରିମାଣରେ ଲେଜୁଅଇନ୍ତି । ରେଳବେ ବିସ୍ତା-
ରହାଏ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶରେ ଫେରୁ ଫଳ ହୋଇ-
ଅଛି ଏବ ଦେବ ତେଣା ଗଢ଼କ ଭରେ ରେଲ
ବାଟ ଯିବିଲେ ଠିକ ସେହି ଫଳ ଆମ୍ବମାନେ
ପ୍ରତ୍ୟାମା କରୁ ଏବ ଏଥିରୀ ଗଡ଼ିଜାତରେ
ଶୀଘ୍ର ରେଲବାଟ ଦେଖିବାକୁ ଆମ୍ବମାନ-
କର ଏତେ ଇଚ୍ଛା ।

ଆମ୍ବାନଙ୍କ ଗବର୍ଣ୍ଣର କେନରିଙ୍କ ସଦଧର୍ମଶା
ଲେତିରିପନ ଦେଶୀୟ ସଙ୍ଗୀତ ଶୁଣିବାକୁ ମନ-
ବଳାଇବାକୁ ଗତ ସୋମବାର ମହାରାଜା
କୋରିନ୍ଦ୍ରମୋହନ ଠାକୁର ଏବଂ ରାଜା
ସୌରେନ୍ଦ୍ରମୋହନ ଠାକୁର ବହୁବ୍ୟୁ ଓ
ସମାଜେତରେ ଅଧିକା ଦରଠାରେ ସଙ୍ଗୀତ
ସାହିତ୍ୟର ଉଚ୍ଚତା କରି ଥିଲେ ଏବଂ ଆମନ୍ତର ମନେ
ପ୍ରଗଂଧିତ ଲେତିରି ସହିତ ଅନ୍ତରାଳ୍ୟ ସମ୍ମାନ
ଭାବର ସାହେବ ଓ ବିବି ସାହିତ୍ୟରେ ଉପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ହୋଇ ଥିଲେ । ପ୍ରଥମେ ଗୋଟିଏ ମୁଦ୍ରା ନାଟକ
ଏବଂ ଛାପିପରେ ନାନାପ୍ରକାର ଦେଶୀୟ
ଲେତି ଏବଂ ଲକ୍ଷ ସଙ୍ଗୀତ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହେଲା
ଶ୍ରୋଗାମାନେ ମୋହିତ ହୋଇ ଗଲେ
ଏବଂ ଲେତିରିପନ ଯତ୍ତ ସଙ୍ଗୀତରେ ଅଭିନନ୍ଦ

ସନ୍ଦୋଧ ଲୁହ କର ଛିତତମ ଲାଭସେପୀଯ
କାର୍ଯ୍ୟ ସହି ତଳାଯ ଦେବାର ବ୍ୟକ୍ତ କଲେ ।

ଅମ୍ବେମାକେ ଆନନ୍ଦ ସହିତ ଜଣାଇଥିଲୁ
କି କଟକ ଥିଲେମିକୁ ଲାଦିବ ରଖିବା କାରଣ
କିଶେଷ ଉଦ୍‌ୟମ ହେଉଥିଲା । ତଳିଶିତମହା-
ଶୟେମାକେ ଏକ କମିଶର୍କୁ ହୋଇ ଏଥିର
କାର୍ଯ୍ୟ ନିଷାଦର ପ୍ରାଗ୍ରହଣ କରିଥିଲାନ୍ତି ଏହି
ଏମନଙ୍କ ପରିଶ୍ରମଟି ସମ୍ମରେ କେବେ ଟମା
ହେବା ଓ ଏକବାଲୀନ୍ ଦାନ ସ୍ଵାନ୍ଧତା ଦେଇ
ଅଛି ।

ମେମ୍ବରମାନଙ୍କ ଜାମ ସଥା— ବାବୁ ଭବି-
ନମୋଦକ ଆଶ୍ରମ (ବଳାଦକ), ବାବୁ ଶାଖା-
ଦୂଷଣ ଘୋଷ, ବାବୁ ସଦାକନ ବେହେର
ବାବୁ ହେମଚନ୍ଦ୍ର ଦୋଷ, ବାବୁ କୃତ୍ତମୋଦକ
ପଞ୍ଚଲାୟକ, ବାବୁ ଜଗଦାଥ ରାଏ ଏବଂ ବାବୁ
ସୁବୀମତରଣ ଲାୟକ (ସକଳାଣ ସମ୍ମାଦକ) ।

ଏହି ବିଦ୍ୟାଳୟ ସମ୍ପର୍କରେ ଲଂଘନ ଏବଂ
ଡେଇୟ ବିଜ୍ଞାପନମାଳ ସଥା ସ୍ଥାନରେ ପ୍ରାଚୀନ
ହେଲା । ଉତ୍ସା କରୁଁ ତଥା ସବ୍ୟାଧୀରଣକ
ଦୃଷ୍ଟିପଥରେ ପତିକ ଏବଂ ବିଦ୍ୟାଳୟର ସ୍ଥାୟି-
ତି ପ୍ରକି ସେମାନେ କୃଷ୍ଣ କଟାନ ସ୍ଥାନ
କରିବାକୁ ନଶିତ ହେବେ ନାହିଁ ।

ବୁଦ୍ଧିଷ ସାହାର୍ଯ୍ୟ ନମିତ୍ତ କେତେ ବର୍ଷଦେଶ
କବଣ୍ଠିମେଘ ଗୋଟିଏ ଘରି ମୁଖଳ କରି ଥିଲେ

ଏହି ଏହି ନିଯମ ହୋଇ ଥିଲା ବି ବର୍ଣ୍ଣିତ ଦେଇବୋଟ ଟଙ୍କା ଛାଇ କର୍ମ ମିତି ପୁଅ-
ବ୍ର ରହିବା ଧର ଜନ୍ମ ପୁଣି ଆପଣା ନିଷାର୍ଥ
ବାଲରେ ଏହି ନିଯମ କରି ପରିଶେଷରେ
ଆପଣାକ ଯୁଦ୍ଧରେ ଛାଇ ଟଙ୍କା ନିଯୋଗ କଲେ
ଏହି ଛାଇ ଘାଟିର ସାଥୀ ଉଦେଶ୍ୟ, ସାଥିତହେଲ
ନାହିଁ । ସମ୍ମତ ଗନ୍ଧିମେଳି ଉତ୍ସିଯା ଏ ବିଷୟ-
ରେ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପ୍ରଗର୍ହ କରି ଛାଇରେ
ନିଯମ କରିଅଛନ୍ତି ବୃଦ୍ଧିକାରୀ ସାନ୍ଦାୟପାଣି ତହିଁର
ପ୍ରକାଳ ଉଦେଶ୍ୟ ସାଧନରେ ଅବଶ୍ୟ ନିଯୋଗ
ଦେବ ଏହି ଏହିପର କିମାନ ହୋଇଥାଏ କି ଛାଇ
ତାଣି ସଙ୍ଗାଗେ ଦେଇବୋଟ ଟଙ୍କା ପ୍ରତିବର୍ଷ
ବ୍ୟକ୍ତି ମଧ୍ୟ ପୁଅକ ବାହାର କରି ଦିଯୁ ଯାଇ
ତହିଁ ମଧ୍ୟ ଯେଉଁବର୍ଷ ସେହିଁ ଠାରେ ଦୂର୍ଭାଗ୍ୟ
ପତିବ ତହିଁର ବ୍ୟକ୍ତି ନିବାହ ଦେବ ଏହି
ଅଭିଷ୍ଟ ଟଙ୍କା ଅଥେ ଦୂର୍ଭାଗ୍ୟ ନିବାହଗୋ-
ପିଯୋଗୀ ପୃତ୍ତିକାର୍ଯ୍ୟରେ ଏହି ଅଧେ ସଙ୍ଗ
ପରିଶେଷରେ ନିଯୋଗ ଦେବ । ସେହିଁ ବର୍ଷ
ଦୂର୍ଭାଗ୍ୟ କି ଥିବ ବେ ଦର୍ଶନ ସମ୍ପର୍କ ଟଙ୍କା କେବଳ
ପୃତ୍ତିକାର୍ଯ୍ୟ, ଏହି କିମା ପରିଶେଷରେ ବ୍ୟକ୍ତି
ଦେବ । ପୃତ୍ତିକାର୍ଯ୍ୟର ଭାବ ସମ୍ମତ ଗନ୍ଧିମେଳି
ପ୍ରକାଳ କରିବେ ଏହି କିମା ପରିଶେଷର ଭାବ
ଏହି ବିନିତି ପୁଅରେ ରହିବ । ଏହି କିନିତିରେ
ଜଣେ ସବକାମ କରିବାର ଏବଂ ଦୂରକଣ
କୁର୍ବାନିନେବ ନିଯମ ଦେବେ । ବର୍ତ୍ତମାନ
ଜାବେବାର ଧାରେ ଏହି ବାହାର ଦୂର୍ଗାଚରଣ-
ଲ ଧେଷ ନିରିତ ପ୍ରତାର ମେନର ନିଯମ
ଦୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଲର୍ଡରନେନ୍ଦ୍ର ଏହି ବିବରଣ୍ୟ
କିତମ୍ ହେଉଅଛି ଏହି ଏଥରୁ ଜାଗାପାଦ
ଯେ ସେ ସରଳଭାବରେ କର୍ମ କରି ସାଧା-
ରଣ କିମାର ଧାର ହେବାକୁ ଏକାନ୍ତ ଦୂର୍ଭାଗ୍ୟ

ଅଛି ଯାହା ସମ୍ମ ରଥାନାଥ ବାବୁଙ୍କର ର-
ତ୍ର ବେଳ ଗୁରୁତ ହେବ ।

ପଣ୍ଡା ସମ୍ମରେ ଏଥରେ ଯାହା ଲେଖା-
ଅଛି ତହିଁରେ ଅମ୍ବନେଙ୍କର ମଳ ପୁଅରୁ ପ୍ର-
କାଶ କରିଅଛୁ । ସେ ବିଷୟରେ ଅଛି କିଛି
ବୋଲିବାର ନାହିଁ । ପ୍ରବନ୍ଦମାନାର ସେହିଁ
ସମଲୋଚନା ସମାଦବହିବାରେ ବାହିରିଥିଲ
ତାହା ସମ୍ମ ରଥାନାଥ ବାବୁ ଲେଖିଥିଲା ।
ଏଥିକୁ ପଢ଼ିପ୍ରେରବ ବୋଲିନ୍ତି କି ବାହି ମହା-
ମୟ ଆପଣା ପଦୋପଳକରେ ଛାଇ କର୍ମ ନ
କର ଅଳ୍ପ ଲୋକ ପରି କରିଥିବାରୁ ତାହା
ବଢ଼ି ଦେବର ବିଷୟ ନୁହଇ । ଅମ୍ବେମାନେ
ଏ ମତରେ ଐତିହ୍ୟ ହୋଇ ନ ପାରୁ ସେ
ଯେତେ ସରବର ବାବରେ ଛାଇ କର୍ମ କରି
ଥିଲେହେଲେ ତାହା ସମ୍ମର ହୋଇ ଲାହିଁ । ଏହି
ପ୍ରବନ୍ଦ ଦେଖାଯାଏ ସେ ତହିଁରୁ ବିଷୟ
ଅଜର୍ଦ ଜାତ ହୋଇଅଛୁ । ତାହାକୁ ଆପଣା
ପଦୋପଳକରେ ଛାଇ ପୁଅରୁ କରିବି ମଧ୍ୟ
ବାବାଙ୍କ କଥାର ଅର୍ଥ ଯେତେ ଯେତେ
ତାହା ପଢ଼ି ଯାଇ କାହିଁ କମା ସେ କିମି
କାହିଁ ସେ ଅଭ୍ୟୋଗ ଥିଲି କହିଥିଲି ମୁଁ କି
ଦେଖି । ତଥାର ଜୟାମା ମେନିଷ୍ଟର ତାହା
ମୁହୂର ଦ୍ୱୟ ଦେଖାଇବା ଅପରାଧରେ ତାହା
ପ୍ରକାଳ ମାର କଠିନ ପରାମର୍ଶ ସହିତ କାହିଁ
କିମି କିମି ଅର୍ଥବିତ୍ତ କିଥାକ କିମିଅର୍ଥ-
କୁ ବିତ ଅନ୍ୟ ହେଉଅଛି ।

✓ ଏଠା ଜ୍ଞାନ ମେନିଷ୍ଟରର କୋଟିର
ମକବମାରେ ବଜା ଅବଶ୍ୟ ଓ କଠିନ ବଣ
ଦେଖି ଅର୍ଥବିତ୍ତ ହୋଇଅଛୁ । ତହିଁର ଦ୍ୱୟ
ଏହି—ଏଠା ପଳିଟନର ଜଣେ ସବକାର
ନାଲକା କଲା ଓ କମ୍ପ୍ ମଧ୍ୟ କରମଜା ମଠର
ବାବାଙ୍କ ଓ ଜଣେ ସିଧାରୁ ମଧ୍ୟରେ ବରବା-
କୁ ଅନୁପସନ୍ତ ଥିବାରୁ ମୁଁ ରପୋର୍ଟ କଲି ତହିଁ
ବାବାଙ୍କ ମେନିଷ୍ଟ ସାହେବଙ୍କ ସାରାବରେ
ମୋତେ ଅଥବାଦ ଦେଇ ଅନେକବ ହଥା କହ-
ଇ ଓ କୋଠିରୁ କାନ୍ଦାର ଥିଲେ ମୋତେ ଅନେ-
କି ଗାନ୍ଧି ଦେଇ ଓ କୁଣ୍ଡର ହୋଇ କହିଲ
ନେତେ ବାବାଙ୍କ ମାଟେରେ ମିଳେଇ ଦେଇଅ-

ଛ ଥୋତେ ଦେଖିବ । ଏଥରୁ ମୋର ବାବାଙ୍କ
ଓ ଦ୍ୱୟ ଏହି ସେ ସେ କବରିଦ୍ଧତ୍ତ ବାବାଙ୍କ
ଯାହା ତୋଣା କର ଅଥବା ଅଳ୍ପ କୋଣିବେ ମ-
ତେ ମୋତେ ମୂର ତଥା ମଧ୍ୟ ମଧ୍ୟ ପାଇସି
ବୁଲକଣ ଗୁଣ୍ୟ ସଷିକ ମଧ୍ୟ ପାଇସି
ସାଙ୍ଗ କହେ ସେ ବାବାଙ୍କ କହିଲ ବ ବେଳେ
ସୁବେଦାର କମାଦାର ମୂଲିଗଲେଣି ପୁନେବ
ଗୁରୁ ପାଇ ମସରେ ଗୁରୁଯିବ କାହିଁର ମୋ
ବାବାଙ୍କରେ ଲଗାଇଥିଲେ ସାଙ୍ଗରେ କମାଦାର
ମାଟେରେ ମିଳେଇ ଦେଇଲୁ ପୁନ୍ରୁ ଗୁରୁ ପାଇ
ମାପରେ ଦେଖିବ ।

ବାବାଙ୍କମାନେ ବାବାଙ୍କର ଦେଇ ସମ୍ପଦ
ପାଇ ଏହିପର କହିଥାଏ ଦିନ୍ତ ପରିବରେ
ମାର ପକାଇବାର ଅରପାଇ ନ ଆଏଓ ମୁଦ୍ବା-
ଲ ବାବାଙ୍କ କଥାର ଅର୍ଥ ସେପର ସବେଦାର
ଓ ବେଶମେଳନ୍ତିର ରୁହିଥିଲୁ ସେପର ଅମ୍ବ-
ମାନେ ଦୂରି ନାହିଁ । ପୁଲ ତହିଁର ପ୍ରମାଣ ଏପ-
ର ଦୂରକ ଓ ଅମ୍ବେ । ବାବାଙ୍କ କଥାର
ତାହା ପଢ଼ି ଯାଇ କାହିଁ କମା ସେ କିମି
କାହିଁ ସେ ଅଭ୍ୟୋଗ ଥିଲି କହିଥିଲି ମୁଁ କି
ଦେଖି । ତଥାର ଜୟାମା ମେନିଷ୍ଟର ଅପରାଧରେ ତାହା
ପ୍ରକାଳ ମାର କଠିନ ପରାମର୍ଶ ସହିତ କାହିଁ
କିମି କିମି ଅର୍ଥବିତ୍ତ କିଥାକ କିମିଅର୍ଥ-
କୁ ବିତ ଅନ୍ୟ ହେଉଅଛି ।

ମାନକର ଓ ପୃତ୍ତିକୁଳର ଶଥବିତ୍ତ ନିର୍ମଳ ନିଯମ ।

ଏହି ନିଯମକାରୀ ଗତ ସପ୍ରାବର କରିବା
ମଜ୍ଜେଟରେ ବାବାର ଅଛୁ । ଏଥର ସରେଇ
ବିଧାନ ଏହି ବ ମଧ୍ୟଶେଷାର ବାବାଙ୍କର
ସହିତି ମଧ୍ୟକୁ ଟ ୧୦ କା ନେବ୍ରେ ଏ ନି
ଶେଷାର ରଙ୍ଗକୁ ଦୁଇରେ ପଢ଼ିବା କିମିଲ
କରିବାରେ ଏହି ପରାମର୍ଶକୁ ନିର୍ମଳକୁଳରେ
ପଢ଼ିବା ସକାରେ ଦିନବର୍ଷ ଦୂରିକ । ମଧ୍ୟ
ଶେଷାର ରଙ୍ଗକୁ କିମିଲିକି ଟ ୧୦ କା ରେଖି-
ଏ ରହିବରେ ଏହି ପରାମର୍ଶକୁ ନିର୍ମଳକୁଳରେ
ପଢ଼ିବା ସକାରେ ଦିନବର୍ଷ ଦୂରିକ । ମଧ୍ୟ
ଶେଷାର ରଙ୍ଗକୁ କିମିଲିକି ଟ ୧୦ କା ରେଖି-
ଏ ରହିବରେ ଏହି ପରାମର୍ଶକୁ ନିର୍ମଳକୁଳରେ
ପଢ଼ିବା ସକାରେ ଦିନବର୍ଷ ଦୂରିକ । ମଧ୍ୟ

ଏ କର୍ତ୍ତା ବେଳେରେ ପଣ୍ଡିତ ପାଇବେ ।
ଧୃତୀକୁଳର ଦୂରି ନିମିତ୍ତ ଉତ୍ତର ବୟସ ୧୫
ବର୍ଷ ଏବଂ ଲଙ୍ଘନ ଦୂରି ନିମିତ୍ତ ୧୭ ବର୍ଷ
ଧ୍ୟାନ ହୋଇଥାଏ । ତୁମ୍ଭୁ ପଣ୍ଡିତ ବିଷୟ
ସମାଜ ଅଟିଲ ବେଳେ ଲଙ୍ଘନ ଦୂରି ସବାଗେ
ଲଙ୍ଘନ ଭାଷାରେ ନାହାନ୍ତି ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।
ଲଙ୍ଘନ ଦୂରିର ପ୍ରାଚୀ ଲଙ୍ଘନ ଛତା ଅନ୍ୟା-
ନ୍ୟ ବିଷୟରେ ଭୁବନାର୍ଥ ହେଲେ ଧୃତୀକୁଳ-
ର ଦୂରିର ଉତ୍ସମ୍ଭବ ହେବ । ପଣ୍ଡିତ ବିଷୟ
ଏବଂ ପାପ ଦେବାର ନମରେ ବିତ୍ତମାନ ପ୍ରାୟ ସ-
ମନ ଥିବାରୁ ତହିଁର ଉତ୍ସେଖ କରିବା ଅନ୍ତାବ-
ଶ୍ୱର । ଏ ଦୂରମବଳୀରେ ବିଶେଷ ଏତିବ
ଦେଖାଯାଏ ଏ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସରକଳ ଲଙ୍ଘନକୁ
ଅପରା ସରକଳରେ ପଞ୍ଚାଶ ବର୍ଗର ଛବାବ
ଦରବେ ମାତ୍ର ଏବଂ ପଠ୍ୟସ୍ମୃତି ସମସ୍ତସରକଳ
ନିମିତ୍ତ ଧ୍ୟାନ ଦେବ ଏବଂ ଶାୟକ୍ରମ ତାରରେକୁ-
ର ସାବେକ ଦୂରବର୍ଷ ପୂର୍ବରୁ ତାହା ପ୍ରଚାର
କରିବେ । ପାଠ୍ୟ ସ୍ମୃତିର ଶାରିକ ସେତୁଲ
ଟେକ୍ସ୍ଟ ଦୂରି କମିଟୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବେ ଏବଂ
ତାରରେକୁ ଶାବେକ ତାହା ମଞ୍ଜର କଲାରୁ
ଲଙ୍ଘନକୁଳକାଶ ମଧ୍ୟମଶ୍ରେଣୀର ସ୍ଥଳ ସମ-
ସ୍ତର ଦୟାଯିବ । ସେହି ତାଲିକାରେ ଥିବା
ସ୍ମୃତି ମ୍ୟାନେଜରମାନେ ଥିପାଇଁ
ଭାବନାରେ ଲୋକର ପ୍ରସ୍ତୁତ ମଲୋକର କର
ଆପାଇଁ ଅଧିକାରୀ ସ୍ଥଳରେ ଚକାଇବେ ।
ତାର କଲାଶ ନିମିତ୍ତ ସେ ସମସ୍ତ ସ୍ମୃତି ଉପ୍ରୟେ-
କ୍ରମ ଦେବ ରହୁ କମିଟୀ ତାହାରୁକା ନିର୍ମତ କରି-
ବେ ଏବଂ ପରିଚାର ଲଙ୍ଘନକୁଳ କାର୍ଯ୍ୟ ଲଙ୍ଘ-
ନସ୍ତର ସଠୋପରେଣେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ପେତେବେଳେ
ସାଧା ବହାରୁଥିବ ତହିଁର ସମାବ ରହୁ କମ-
ିଟୀ ଦେଉଥିବେ ।

ଭର୍ତ୍ତାଙ୍କର ନିୟମାବଳୀରୁ ନଗାଯାଏ ମେ
ବଜ୍ରଦେଶର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ଥାନର ପ୍ରକୃତି ପୋରାଗା
ଏବଂ ସମାନ ଭର୍ତ୍ତାଙ୍କର ଅଧିକ ଚେଷ୍ଟା ହୋଇ-
ଥିଲୁ ମାତ୍ର ହେବଳ ପଠାସ୍ତ୍ରକ ଧାର୍ଯ୍ୟ ବର-
ଦାହାର ଗାହା ସମ୍ବଲ ପୁଣି ହେବା ନିୟମ
ହେଉ ଲାଗୁ । ପରାମରି ପ୍ରକୃତିନାବୁ ସରକଳ
ସାଧେ ଏକ ପ୍ରକାର ହେବାର ନିୟମ ହୋ-
ଇଥିଲେ ଅନୁର ହଲ, ହୋଇଥିଲୁ ଏବଂ ଏଥ-
ରେ ଉ ବିଶେଷ ଅସୁକିଥା ପାଇଁ ପରିଚ୍ଛା । ଅ-
ମେହାଲେ ପ୍ରିୟ କରି ପାରୁ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ପୁଣ୍ଡ-
ର ବିଷୟରେ ଉତ୍ତରାବ ବିଶେଷ ଜିଜ୍ଞା ଅଧିକ

ହେବାର ଆଶା କାହିଁ । ଓଡ଼ିଆର ଭାଷା ସ୍ଵଭାବ
ମୁଦ୍ରଣ ସଂକଳନ ପୃଷ୍ଠାର ଉପରେ ନିର୍ଦ୍ଦରଶ କରିବାକୁ
ହେବ ଏହି ଯେ ଭାବରେ ଏଠାରେ ପୃଷ୍ଠାର
ନିର୍ଦ୍ଦରଶ କମିଟି ଗଠିତ ହୋଇଥିଲି ଓ ପୃଷ୍ଠା-
କ ବିଶେଷର ଅବର ହେଉଥିଲି ତଥିରେ
ବିଶେଷ ଉଦ୍‌ଦିତ ଆଶା ଅକୁ ଦେଖାଯାଏ ।

ଅଳନ ଏବି ଦେଖିଯୁ
ଧରାଦିପତ୍ରର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ

ପରିଜନବସ୍ତୁ ଅବାଲତ ନମିତ୍ର ଯେମନ୍ତ
ଏକ ଦୟାବ୍ୟରେ ସମସ୍ତ ଅପରାଧର କଥା ରହି
ଅଛି ସେହିପରି ଦେଖିବାରୀ ଅବାଲତ ନମିତ୍ର
ଜ୍ଞାନିଏ ବିଷ ସୁଧାକ କରିବା କାରଣ ଗବର୍ଣ୍ମମେ
ଏ ଅନେକ ଦିନରୁ ଚିଞ୍ଚା କରି ଉଠିବା
ଆମେ ସମୂପ କେଣେଗୁଡ଼ିଏ ନୀତିର ଆଇନର
ପାଶୁଲିପି ପ୍ରଗର୍ହ କରିଅଛନ୍ତି ତତ୍କାଳିକରେ
ବନ୍ଧନି ଦୟାକୁର ବିହୟକ ଆଇନର ପାଶୁଲିପି
ଗୋଟିଏ ଅଟିଲା । ଏହି ପାଶୁଲିପି ସନ୍ ୧୯୭୭
ବ୍ୟାଲରେ ପ୍ରଥମେ ଗେଲେଟରେ ପ୍ରକାଶିତ
ହୋଇ ସ୍ଥିତି । ତହୁଁ ଉତ୍ତରାବୁ ଏହାର ଅନୁବା-
କ ଉତ୍ତରବର୍ଷର ନାନାଭାଷାରେ ପ୍ରଗର୍ହିତ
ହୋଇ ଗୁରୁବର୍ଷ ଏହା ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସମ୍ବନ୍ଧରେ
ଏକ ଶରୀରରେ ରହିଥିଲୁ ଏବଂ ଏଥିରେ ଅନେକ
ବିବରିତିର ମଧ୍ୟ ହୋଇ ଥିଲା । ଏହି ମାସରେ
ଆଇନ ବିଧବଦି ହେବାର ସ୍ଥିତି ମାତ୍ର ଏଥି-
ର ବିଧାନମାନ ଉତ୍ତରବାସିଙ୍କର ମନୋମାନ
ହୋଇ ନାହିଁ ଏବଂ ଅନେକ ଲେକକର
ଥିରେ ଅପରି ଅଛି ସେ ସମସ୍ତ ଆପରି ଦର୍ଶା-
ବା କାରଣ ଲେକକୁ ସ୍ଥିରୋଗ ଦେବା କାରା-
ଏହି ଅଇନର ଥାର କିଛିବିନ ବିଗ୍ରହିନୀ-
ର ଉତ୍ତରବାସି ପ୍ରସ୍ତାବ ହେବାରୁ ସବ୍ୟମାନରେ
ନିଷ୍ପାଦି କାଳ ସମୟ ଦେଲେ ଏବଂ ଏହି
ପାଇଁ ମନ୍ତ୍ରର କରିବା ବେଳେ ମହାମାନଙ୍କ
ନିଧି ସାହେବ କହିଲେ କି ସେପୁଲେ ଗୁରୁ-
ବର୍ଷ କାଳ ଏ ପାଶୁଲିପି ସମସ୍ତାଧାରଣଙ୍କ
ବାହରେ ରହି ଥିଲା ଏବଂ କାହାର ମନ
ପ୍ରତି ଆକର୍ଷିତ ହୋଇ ନାହିଁ ସେପୁଲେ
ଅଥବା ଏହାରୁ ପକାଇ କରିବା
ବା ବରିବା ତୁମ୍ହେ ଅଛି । ଗବା-
ନ୍ସ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏ ଆଇନର ବିଧାନ ଉତ୍ତର-
ବର୍ଷର ନାନାଦେଶୀୟ ଜ୍ଞାନାର ଗଜେଟରେ
କଷାଯ ଅଛନ୍ତି । ଦେଶୀୟ ସବାଦପରି-
ଚିତିକ କି ଗଜେଟରେ ଯାଦୀ ପ୍ରକାଶ ହେଲା

ସେମାନେ ଅବଲମ୍ବନ ଦୀର୍ଘ କରିବେ
ଏବ ସାଥୀରଣ ମତୀମର ଜଣାଇବେ ଯେକେ
ସମ୍ପଦକମାନେ ରାହା ନ କରନ୍ତି ତେବେ
ସେମାନେ ଆପଣା କର୍ତ୍ତବ୍ୟକର୍ମରେ ଦୁଃଖଲେ
ବୋଲିବାକୁ ହେବ ଏବ ଏ ପ୍ରକାର ଦୁଃଖରେ
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘ ହିତକର ଅନୁଷ୍ଠାନମାନଙ୍କରେ
ବିଳମ୍ବ କର ନ ପାରନ୍ତି । ଅମେସାନେ ସ୍ତ୍ରୀକାଳ
ର କରୁ ବ ମହାମାନ୍ୟ ପ୍ରତିନିଧି ପାହେବ
ଦେଶୀୟ ସବାଦିତର କର୍ତ୍ତବ୍ୟକା ବିଷୟରେ
ସାହା କହ ଅଛନ୍ତି ରାହା ସତ୍ୟ ଅଟଇ । କବି
ଶ୍ରୀମେଷଙ୍କ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସମ୍ପର୍କରେ ସଥା ସମୟରେ
ମତୀମର ପ୍ରକାଶ କରିବା ଦେଶୀୟ ସବାଦ-
ପ୍ରତିର ମହିତ କର୍ମର ହେଉଥିଲା । କିନ୍ତୁ
ସେହିଲେ ସମ୍ଭାବ ଦୟାନ୍ତରଭୂତ ଜଣିଲ ବିଷୟ
ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବାକୁ
ଧିକ୍କାର କର ଆପଣା ପ୍ରସ୍ତାବମାନ ପୁନଃୟ ପରି-
ବର୍ତ୍ତନ କରିବାରେ ବ୍ୟସ ହଥିଲା ଓ ପ୍ରତିଥର
ପାଶୁଲପିଟ ନୂହନ ପ୍ରାୟ ହୋଇ ସାଥେ ସେହିଲେ
ସମ୍ଭାବକମାନେ ସାଥୀରଣ ମର ପ୍ରକାଶ କରି-
ବାକୁ ଅଛ ଅବଶ୍ୟକ ଜ୍ଞାନ କରନ୍ତି । ପ୍ରତିଥର
ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦେଖି ମନେ ହୁଆର ସେ ଗବର୍ଣ୍ଣ-
ମେଘଙ୍କର ହିର ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଅବଧ ହୋଇ ନାହିଁ
ଏବ ହିନ୍ଦୁଧାର ବନ୍ଦବସ୍ତ୍ର ବିଜ୍ଞ ଘାମାନ୍ୟ
କଥା ନୂହନ ସେ ଅଛ କଥାରେ ତହିଁର
ବ୍ୟାଖ୍ୟା ହୋଇଯିବ । ଉଦ୍‌ବାନୀ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘ
ନୂହନ୍ୟ ଥିବଳ କରିବାକୁ ଏତେ ଦୟର ସେ
କ୍ଷେତ୍ରକମାନେ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସତ୍ୱ ସହିତ ଦୌଡ଼ି-
ବାକୁ ସମ୍ମୁଖୀରୁଷେ ଅନ୍ତମ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ।
ପ୍ରକାର ବିଷୟରେ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସତ୍ୱ ରହ
ମାଲ ବାର୍ଷିକ କରି ବିଜ୍ଞ ବିଶେଷ କ୍ଷତି
କଣ୍ଠାପାଇ ନାହିଁ ତେବେ ଏତେ ତଜଳ
ହାତିବ । ଅମେସାନେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘଙ୍କ ଅନ-
ବଧ କରୁ ସେ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସତ୍ୱର୍କ ବେଗୀ
ବାରଣ କରିଲୁ ଏବ ଗୋଟିଏୟ ହୁହୁ
ଅପ୍ରେ ଯେକ ନିହିଲୁ ହୋଇ ଅଧିକକାଳ ଚିନ୍ତା
ଭାବୁ ଭାବୁ ହେଲେ ସମ୍ବନ୍ଧାବଣ ଭାବାଙ୍କ
ବା ଯୋଗ ଦେଇ ପାରିବେ ।

ଆମୁ ମାନକୁ ପାଇପୁରସ୍ତୁ ସମାଦିବାଜା ଲେ-
ଚିନି ସଥି:—

ପରିମାଣକୁ ଲାଗନ୍ତେ ମେଳକୁ କାହାରେ ସାଥେବା
ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ହେଠାବକୁ ଏଠାର ମନ୍ତ୍ର ଦେବ
କି ଅଛି ସାହେଜକୁ ନହୋଇଥି ଦେବକୁ ଅଧିକାର
ଦେବକୁ କାହାର ହେଠାର କିମ୍ବା ଏପରିକାର ଦୁଃଖରୁ ଦେବକୁ

ସାପ୍ତାହିକସଂବାଦ ।

ଏହି ଦୁଃଖରୀର ଅପ୍ରକଟିତ ବାନରେ ଏଠାରେ ଶୁଭବିଜ୍ଞାନ
ଏହି ଦୁଃଖରୀର ସମ୍ମାନ ସମ୍ମାନ କିମ୍ବା କୋଣାର ଆମ

ପ୍ରାୟ ପାଇନିଛକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦସ୍ତର ଲିଳା ବୁଝି ହେଉ ।
ଶ୍ରୀମତୀ ଦିଲିଜିତର ଘର କାହାର ରୋଗାକ ଉପର ଘର
 ଘର ଦିବାଦିବ ଥାଏ କରିବେ । ଠାକୁର ଓ କେବେ ଦିଲିଜିତ
 ତେ ସ୍ଵପ୍ନରେ ଉଚ୍ଚେ ମହିମାର ସିରପ୍ରଦାରମାନେ ଥାଏ
 ଅଛନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀମତୀ କବିତାଙ୍କ ମାହେବ ଏଠାରୁ ବନ୍ଦିନ ହୋଇ ଗପୁ
ଦିଅଛି କବିତାଙ୍କ ମାତ୍ରକୁ ପଦରେ ପ୍ରେସର ହୋଇ ଥିଲୁ ।

ଶ୍ରୀମୁଖ ପ, ୫, ଲେଖ ଶାହେବ ନଗନ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ସନ
ଦକ୍ଷିଣେ ନିଷ୍ଠା ହୋଇ ଚନ୍ଦ୍ର ମାଟେ ତା , ଯଥରେ
ବନ୍ଦବତୀରେ ପଢ଼ିବ ଅଛନ୍ତି ଏବ ଏହି ଜାଣାକୁ ଅଧିକାର
କଲେବର ହୋଇ ଆସିଥାଏ ।

ୟାହାର ସବୁଦିକର ମୋଡ଼ିଆ ନାମ୍ୟାତ୍ମାବି
ଦୟା କରୁଥିଲେ ଏଣ୍ଠେ କରିଗାନ୍ତ କଲେବୁକ ସାହେବଙ୍କୁ
ରେ ପଢ଼ିବ ଓ ସାହେବ ବୋଠା ଯାଇଥାବା ସମୟକେ
ଦେଖେବ ବୈବ ତାଙ୍କ ନାମରେ ମୌତିକ ପୃଷ୍ଠାରୁ ବେଳେ
ଠାରୁ ସାହେବ ତାଙ୍କ ହତାହ କରି କଲେ ବୁଝ ପାଇ
ହାମର କୁହାଇ ମତି ଧରି ତାଙ୍କ କରିବିଲୁଗୁ କରିବାକୁ
ମତି ଅଥ ପାହେବ କାହି କରିବାକୁ କରିବାକୁ ଓ କାହି
ସବ ବୋଠ ହେଉ କେବେ ପାଇବ । କାହି

ପ୍ରତିକାଳର ଦଶହିନାର ବାହୁ ଦକ୍ଷକାମୀଯୀ
ସୁଧବାଲ କେତୋବେ ଗୁଡ଼ ହୋଇ ଏଠାକୁ ଫେର ଅ
ତ୍ତବ୍ରଦ୍ଵୟ ସାଇପିକଟ ଅନ୍ତରେ ଉମାପ ଦୁଇଁ ପ୍ରାର୍ଥନା କର
ଅଛୁଟ ଏବଂ ବାହୁଙ୍କ କରିବେ କୋରଖାଳ ବେଳେ ଦକ୍ଷଦିନ
ଦାର ବାହୁ ନିଧାନର ଦାର କିମ୍ବା ହୋଇ ମଜୁନ୍ତ ।

ବେଳେ କରାନ୍ତି କରାନ୍ତି କରାନ୍ତି କରାନ୍ତି କରାନ୍ତି କରାନ୍ତି କରାନ୍ତି କରାନ୍ତି
ବୁଝି ଦେବାର ପୋଷମାଟିର ଏହି କରାନ୍ତି କରାନ୍ତି କରାନ୍ତି କରାନ୍ତି କରାନ୍ତି
ବୁଝି ର ପ୍ରାଣକ ହେଉଅଛି । ଅଲ୍ଲାହିଁ ପ୍ରକଳମାଟିର ପାଇଁ
ଅର୍ଥ ହେବ ।

ସୁମା ସବକାଳେ ସବୁ ଯେଉଁ ଦିନରେ ଛାତ୍ର ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ
ବିଭିନ୍ନ ପାଠ୍ୟକାରୀ ଶିଖିବା କରିବାର ଜାଗରୁ ହେଲା
ମାତ୍ରିକ ଦିନର ପାଠ୍ୟକାରୀ କିମ୍ବା ହେଲା । ଯାହାମାତ୍ର
ଉପରେ ବୌଦ୍ଧବିଜ୍ଞାନାର୍ଥ ପ୍ରକାଶକର ସଂପର୍କରେ
ଆଏ ସାଧାରଣ ବ୍ୟକ୍ତିଶୟ ବରତେ । ସମସ୍ତ ଜୀବର କାହାର
ଏହି ବ୍ୟକ୍ତିଶୟ ଚୋଣ୍ଟାଯି ସାକାଶାର୍ଥ ଦେଖା ଗୁରୁ
କୁବି ଏହି ବ୍ୟକ୍ତିଶୟ କାହାର କାହାର ହେଲା କହ ।

ବୋଣେବୁକ ଅନ୍ତରିକ୍ଷ ମୂର୍ଖ ହେବା ଏହି ଅଶୀୟ କଥା
ଧ୍ୟୟାତେ ଲାଗୁ ପରିବ ଆସନ ଦରା ଗୁଡ଼ିବ କଥା
ଦର୍ଶକୁବେ ଯାଏସେଇଅଳ୍ପ ହୃଦୟପତରେ ଏହି ଚିତ୍ର
ପଢ଼ିବ ସହିତ ଚାଲାନ୍ତିବୁ ।

ପାତ୍ର ମାତ୍ରା ସାଲରେ କିମ୍ବରେ ଗତି ହୋଇ
ଏହି ସହବତର ଦେଖା ଅଛି ଏ ପାତ୍ର ମାତ୍ରା ଶାଲର
କୁଣ୍ଡଳ ନାଟିବାସ ମନ୍ତ୍ରିରେ ତୋତ ବାଯା
ଏହି କର୍ତ୍ତା ଆଧୁନିକ ପାତ୍ର ମାତ୍ରା ସାଲର ଏହିପର
ପୂର୍ବେ ଏକ ପାତ୍ର ସାହିତ୍ୟ ଦେଖାଇଛନ୍ତି ନାଟିବାସ
ଅନ୍ତର୍ବାର ଏହି ଅନ୍ତର୍ବାର ହାତୁଁ କି ?

ହେଉ ପଥ ତିନାମନଙ୍କ ସମୟ ଦିଲ୍ଲରେ ସମ୍ଭବ ଏହି ତ ଏହି
କଣା ବିଶ୍ଵା ବିଶ୍ଵାର ନିସ୍ତର ଦିଲ୍ଲାରଙ୍ଗେ । ପୁଣ୍ୟ ଦେବତା
ସ୍ଵର୍ଗରୁରେ ରହୁ ରହୁ ପ୍ରତିବନ୍ଦି ଏହି ଏହି ସମ୍ମାନ
ଦେବତାରଙ୍କରେ ଦୂରୀରଜେତ ଦେବାର ସମ୍ମାନର ଏହି କି

ପାଇଁ ରହିଥାଏ । ସବୁ ଦିନରେ ଲେଖି ପଠିବା ହେଉଥିଲା
ଅମ୍ବଲାଜଙ୍କର ବନ୍ଦତ ବନ୍ଦୟରେ ବୌଢ଼ିବି ପ୍ରଦର୍ଶନ
ରହିବ ଥାଏଁ । ବେଳର ସବଳ କାହିଁବାର ସୁଧା
ପରିବର୍ତ୍ତ ଏ ଚିନ୍ମୟ ହୋଇଗଲାହି ।

ଦେବା ପାରକେ ଦୁଃଖ କରିବେ ସେହି ପୂର୍ବ ଦେବ
ଦୁଃଖ କହିଛି ୧୨୦୦ ଟ ଦେବ ଏହି ବଦା ଦେବ ଦୁଃଖ
କରିବେ ଦରକୁ ଦେବ ଦୁଃଖ ଏବଂ ପୂର୍ବକର ନିଷ୍ଠା
୧୦୦ ଟିକ ଦେବ ଏହିପରି ପୁରୀପରିମାଳାକରିବେ ଦେବା
ଏହି ଏଥିରୁ ହଜେ ପଞ୍ଚପ୍ରେରବ ବୋଲିଯ ଓ କେବଳିକାନ୍ତି
ଦେବ ଦୁଃଖ ଦେବ ମୋତାରେ କରିବ ଶୋଭ ଗ୍ରାମ ୧୦୦୦
ଟିକ ଅର୍ଥାତ୍ ଏବନମରାଜ ୫୦ ପଥ କଟିଲ ମୁଣ୍ଡ
ଟି ୧୨୦୦ ଟ ଦୁଃଖ କରିବେ ମାତ୍ରକ ଶହେ ।

ଲୁଣରିତି ଏହା କାହିଁରୁ ପାଇଥାରେ ପରିଷରେ ଏହା
ଅନ୍ଧାଳେ ଦେଇଥାଏ ସିମୋହା ବୁଝଇ କେତେ ପ୍ରେରି
ଦେଖାଯାଉ ବଥନ କୁଠର ସେ ଉଚ୍ଚମେରରେ କୁଳକା-
ରକ ରେଖି ମୂଳୀ ଏହିମୋହ କଣ ଫୋରଙ୍ଗି ।
ସିମୋହା ବୁଝଇ କୁଳକାରକ ଉପର ଯାଏ କୁଠର ଏହା ଏହା
ଉପର କୁଳକାରକ ପ୍ରକାଶରେ ପ୍ରାରମ୍ଭ ଆଜା-
ନେ ବର୍ଷିମେହ କରିବରେ ହେଲୁ କେତେ ଅଳ୍ପ
ବର୍ଷିତି ପରିମାଣରେ ସମ୍ମ ଅତେଜିତ କୁଳକା
ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରକାଶ ଦେଇବ ମାତ୍ର ଏହିକି କିମ୍ବା କିମ୍ବା
ଏହା ସାଂକ୍ଷେତିକ ଏହା ଏହା ଏହା ଏହା
ଏହା କୋରାଣ୍ୟ । ସିମୋହା କେତେ ବରତିକା ହେଲେ
ବରକାରୀମାତ୍ର ଏହି କହିବେ ପ୍ରବର ହେଲାମହି
ପରି ବରତିକା ।

ପରିବହନ ଭାବିତ୍ୟର ମାତ୍ରରେ କରିବାକୁ ଦେଖି
ପରିବହନ କରି ଏବଂ କାଳ ହୋଇ ଏବଂ ମନ୍ଦିର ସେଇ
ପରିବହନ କରି ଏବଂ ଯଜ୍ଞର ଅନ୍ତର୍ଭାବରେ ପରିବହନ କରି
ପରିବହନ କରି ଏବଂ ଯଜ୍ଞର ଅନ୍ତର୍ଭାବରେ ପରିବହନ କରି
ପରିବହନ କରି ଏବଂ ଯଜ୍ଞର ଅନ୍ତର୍ଭାବରେ ପରିବହନ କରି

ପ୍ରାଚୀନକାଳ ଲେଖଣିକା ସାହେବ ତେଜମଦିଦାର ନଗନାୟି
ବାବୁ ଅଧିକାରୀଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ର ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଏବଂ ବାପ ମନ୍ଦିରର ଉତ୍ତର
ବତ୍ତାର ଲେଖଣିକା ଅବଶ୍ୟକ କ୍ଷେତ୍ର ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ତୋମା
ପାତ୍ରରେ କ୍ଷେତ୍ର ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ହୋଇଥାଏ । କାହେତି ମହାକାଳ
ମୂର୍ତ୍ତିର ଏବଂ ତେଜିଦୀୟ ବାତାର ଅନ୍ତର୍ଭିତ୍ତି ହୋଇ ଉତ୍ତର
ବତ୍ତାର ଯାଇଥିଲେ ଏବଂ ଏହାଙ୍କୁ ଯେବେ ଶିଖ ପାଇବା
ପାଇଁ ଏ ଲେଖଣି ଲେଖିବାକାରୀ କିମ୍ବା ହୋଇଥାଏ । କ୍ଷେତ୍ର
ଅନ୍ତର୍ଭିତ୍ତିର ଲେଖଣିକା ବାବୁ ଏବଂ ଯୋଜନାକୁ ପ୍ରଦର୍ଶନ
ଅନ୍ତର୍ଭିତ୍ତି ପ୍ରଦର୍ଶନ ସଥା ଉତ୍ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଏବଂ ପ୍ରଦର୍ଶନ
କାମରେ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ହୋଇଥାଏ ।

ମନ୍ଦିର

ମାତ୍ର ଉପରେ କାହିଁ କାହିଁ ଅଛି ।
ଏ ବାବୁର କିମ୍ବା କାହିଁ । କାହିଁ ।
କାହିଁ ଉପରେ କାହିଁ , କାହିଁ କାହିଁ ।

କାହିଁ ଏହି ଦେଲାଖାପିରା ସଫଳ ହେଉ ଯଦ୍ୟାକାହାରଙ୍ଗଜେ
ପ୍ରକଟିତ ହାନିରୁ ପରାମର୍ଶରେ ମୁଣ୍ଡର ହୁଏ ଯୁଦ୍ଧାଭିଭାବରୁ ହେଲା ।

ଥାରିକ୍ଷଣ

ଉତ୍ତରପାତ୍ରିକା ଶା ୧୮ ରଖ ଫେବୃଆରୀ ସନ ୧୯୦୭ ମସିହା ।

ପ୍ରେରବଗ୍ରହ ।

ମାନ୍ୟବର ଶାଳାସ୍ଥଳ ଉତ୍ତରପାତ୍ରିକା ସମ୍ମାଦିକ
ମହାଶୟ ସମୀପେଷ୍ଟ

ମହାଶୟ,

ଅପରାନ୍ତ ସହଖ୍ୟାର ପଦିବାରେ ଲିପୁଲିଙ୍କର
କରିପଥ୍ୟ ପଂକ୍ତିକୁ ସ୍ରାନ୍ତ ଦାନ କର ବାଧର
କରିବାହେବେ ।

କେନେଷ୍ଵରଜ୍ଞା ଉଠିରେଗାସ୍ତଳ ଶୁଦ୍ଧ ଅଛ
ସଙ୍କଷ୍ଟ ଅବାରୁ ପଢ଼ୁ ପରିବର୍ତ୍ତେ ଗୋଟିଏ ନୂନ୍ତର
ଶୁଦ୍ଧ ନିର୍ମାଣ କିମନ୍ତେ ମୂଲିକିମ୍ବା ଉପାଦାନ
ହୋଇ ଜାଗନ୍ତ ପିଶେଇ ମାସରୁ ଜୂନା ଆଦାୟରେ
ପଢ଼ୁ ଅଛନ୍ତି । ଅକର୍ଷମ୍ଭାବୁ ଟ ୧୦୫୦୦
ଟା ନିମିଲିତ ମହାନୂହତ କଣ୍ଠିମାନକର୍ତ୍ତାରୁ
ଅବାୟୁ ଓ ଅଙ୍ଗିକାର ହୋଇଥାଇ । ଏଥିମିତି
କମିଟୀ ସେମାନଙ୍କୁ ଅନୁଶୀଳ ଥିଲାବାଦ ଦେ-
ଭାବିତାରୁ । ଏମନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ମାନ୍ୟବର ଶାଳାସ୍ଥଳ
ବର୍ଷମାନ ମହାଶୟକ ଏବଂ ସହାୟ ମୁଦ୍ରା
(୧୦୦୦ ଟା) ସାକୋପଯୋଗୀ ଦାନ
ହୋଇଥାଇ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ
କାହିଁମୁକ୍ତକାରନିକିରିଲା ଶାମା ମହାଶୟ ସହାୟ
ମୂଲ୍ୟର କୌରି ଏଲାକା ଏ ସବ୍ଦତ୍ତବିଜନରେ
କ ଥିଲେବେ ଅପରାର ଦାନଶିଳତା ଓ ଦେ-
ଶହିତେଷିତା ଶୁଦ୍ଧଫୋର୍ମ ଏକଶତ ମୁଦ୍ରା
(୧୦୦୦ ଟା) ଦାନ କରିଥାଇନ୍ତି ।

ଅମ୍ବମାନକର ଅନୁର ଟ ୮୦୦୫ ଟା କିଥା-
ପା । ଶାଯକୁ ସନା ଶ୍ୟାମାନନ୍ଦରେ ଓ ମହାଶୟ-
ଜୀ ନାର୍ଥ୍ୟବୈତନ୍ଦ୍ର ନବିକରୁ ଏବଂ ଏ ସବ-
ତ୍ତବିଜନରେ ସହାୟକା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସୁବିଜ୍ଞାନ
ଦୃଶ୍ୟକର୍ତ୍ତା ନବିକରୁ ପ୍ରାର୍ଥକାପତ୍ର ପ୍ରେରକ

ହୋଇଥାଇ ଓ କମିଟୀ ଉତ୍ତରପାତ୍ରିକା କ ସେ-
ମାନେ ମଧ୍ୟ ଏହିପରି ସାହାଗ୍ରଦ ଦାନେ କୃତି
କ ହେବ ।

ଶାଯକୁ ବାରୁ କରନ୍ତିମରବର ରାୟ
ଶାଯକୁ ବାରୁ ରମଣେଶ୍ବର କରନ୍ତିମରବର
ନାମ ଉତ୍ତରପାତ୍ରିକା ବାରୁ ବାରୁ ପେହେତୁ
ସେମାନେ ଏଠାର ପ୍ରଥମ କଣ୍ଠି ଅଟନ୍ତି
ଅଧିବାଦ କମିଟୀର ପ୍ରାର୍ଥିତ ଆଶା ସେମାନ-
କଠାରେ ହଫଳ ହେବ କହି ।

ଶକ୍ତାବାୟ ହୋଇଥିବା ରଜକା ।

ଶାମା ମହାଶୟ ସହାୟମୟା .. ଟ ୧୦୦୯

ଆଲାଶ୍ୟକୁ ମହାଶୟା ବର୍ଷମାନ ଟ ୧୦୦୦

ଶାଯକୁ ବାରୁ ସମନାଥ ରାୟ ଉତ୍ତରପାତ୍ରିକା ଟ ୨୦୦

ଆଲାଶ୍ୟକୁ ରାଜା ପଦ୍ମନାଭଦେବ ଟ ୧୦୦୯

” ” ରଜା । କ । ନନ୍ଦକା ଟ ୧୦୦୯

” ” ରଜା ବିଗମରୁମେନ୍ଦ୍ର ଟ ୧୦୦୯

ଶାଯକୁ ବାରୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ରାୟ

ତତ୍ତ୍ଵଧ୍ୟ ଟ ୧୦୦୯

କେନେଷ୍ଵରଜ୍ଞା } ବିଭିନ୍ନ

ଶାଯକୁ ବିଭିନ୍ନର ବିଭିନ୍ନ ବିଭିନ୍ନ ବିଭିନ୍ନ

ଏଥରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନର ମହାଶୟ ବୁନ୍ଦୁ
ମୁଦ୍ରା ନିର୍ମିତ ନିମିତ କଣ୍ଠି ଏବଂ ସମସ୍ତକା ଦାନ କରିବାରୁ
ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅନୁର କର ସମ୍ଭାବରେ ସେଇ ପ୍ରେରଣାରେ
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରଥମ କରିବାରୁ କାହା ! ମୂଳକ
ଅନ୍ତର ।—ସାମାନ୍ୟ

To the EDITOR OF UTKAL DIPKA,
Sir,

I beg to request the favor of
your publishing the following remarks
of mine on a letter which appeared

in the last issue of the Dipika from
the pen of a gentleman who calls
himself Pro Bono Publico.

I shall begin by stating that the
letter under comment contains two
statements which are grossly false.
The first is the statement that grace-
marks are lavishly awarded by the
Joint Inspector according to his dis-
cretion. I challenge your correspon-
dent to show proofs. I have the
authority of the Joint Inspector to say
that far from awarding grace-marks
lavishly, he has not even in a single
instance exercised his discretion in
giving grace-marks. The second
statement is that 'A literary work,
the outcome of a Joint agency received
(was reviewed ?) eulogistically in the
Balasore Bahika by the Joint and
awarded subsequently with a Go-
vernment reward uncontested by the
same Joint in his official capacity ' I
heartily detest the enigmatic obscu-
rity, so favorable for stabbing people
in the dark, with which Pro Bono
seeks to undermine public confidence
in the character of the Joint Inspector
and of the person whom he describes
as the "ostensible author" of the
literary work. I may tell your corres-
pondent and his informant on my own
authority (in this case the highest
authority, I myself being the author
of the book in question) that their
ingenious attempt to plaster together

the true and false, in order to produce something plausible for acceptance of the public, shall prove to be a pitiful failure. The second statement resolves itself into two distinct accusations; viz., that Babu Radhanath, being the Joint Inspector, reviewed the work in the Bahika and that the work was the production of the conjoint efforts of Babu Radhanath and myself, but that the former gentleman did not put his name to it as his official capacity prevented his publicly claiming any share of the reward. I do not wish to dwell upon the miscreantlike impudence of the above assertion. It is true that Babu Radhanath criticised the work in the Bahika in his private capacity of a critic but I believe no sensible man can ever discover the cogent reasons which have induced *Pro Bono* to consider this act of the Joint Inspector as a grievous sin. As regards the second accusation, I solemnly affirm that it is a lie, pure and simple. I challenge your correspondent and his informant to show that any passage in the book was written or even dictated by Babu Radhanath or any other man save and except myself.

As regards the selection of text-books by the Joint Inspector, I may inform your correspondent that Babu Radhanath consults gentlemen whom he ought to consult. The very fact that his selections are approved by the Director who compares them with similar lists from elsewhere as also the existence of a text-book Committee appointed by Government to choose appropriate text-books ought to set the question at rest.

It is not true that the examiners appointed by the Joint Inspector are mostly his subordinates, for of the six

examiners appointed last year, as many as four hold respectable situations which are in no sense under his control.

The fact that outsiders are not appointed examiners is not peculiar to Orissa. There are many difficulties in the way which *Pro Bono* may not have the candour to admit but which he cannot inwardly ignore. In the first place the remuneration offered is not sufficiently attractive. Unlike officers of the Education Department, outsiders hardly possess leisure enough for doing extra-work. Besides, it is difficult for them, however well-educated they may be, to realize the standard prescribed for the different examinations. *Pro Bono* cites the example of the Calcutta University but he must have known that almost invariably the examiners appointed by the syndicate are members of the Education Department.

It is not unlikely that either the present Joint Inspector or his predecessor might occasionally have thought it necessary to request an examiner to alter or modify an unusually difficult paper. Is not the same thing done by the moderators of the Calcutta University? Why then does your correspondent fall foul with the Joint Inspector for doing what is quite necessary in the interests of fairness?

Every right-minded man will admit that your correspondent has failed to show that there is any thing peculiarly wrong in the proceedings of the Joint Inspector, any thing which is not common to other educational circles. If the system has any defects, the defects are common to the whole Presidency. The Jt. Inspector never claimed any share of praise for the results except in what the advancing

tide of the times would inevitably lead to. Any one who has read his reports will admit this.

CUTTACK } I remain
9-2-82 } yours faithfully
MADHUSUDAN RAO

I remain
yours faithfully
MADHUSUDAN RA

NOTICE.

Gentlemen willing to contribute towards the maintenance of the Cuttack Academy, founded by the late lamented Babu Peary Mohan Acharjea, are hereby requested to send their donations or subscriptions either to the undersigned, or to Babu Bhuvan Mohan Acharjea Secretary to the managing Committee or to the Editor of the Utkal Depica.

CUTTACK } S. C. NAIK
16-2-82. } Assist. Secretary to the
                  Managing Committee.

ବିଜ୍ଞାନ ।

ମୁହଁ କାହିଁ କଥାମେହାହକ ଅଗ୍ରମଳକାର ଜ୍ଞାପିତ
ଶୂନ୍ୟ (ବିଦିକ ସବେଳେନି) ର ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ଏଷେ ଧେଇ
ମହାଶୟମାଜେ ମାତ୍ରିକ ଦୂରା କଥା ଏକବାଜୀରୁ ପାଇ ଦେଇ
ବାକୀ ମାତ୍ରା କଥାକୁ ସେମାନେ ପାଇବାର ଯେ ଖୋଲେ ଏ ଏହା
ଦେଖୁ ଆମ କିବିତରୁ ଅଧିକା ପୁନଃ ମେହେଇ କରିବିଲେ
ପଞ୍ଚାଦିକ ଜ୍ଞାନାହୁ କଥାମେହାହକ ଯାହାମୁଣ୍ଡ କରିବିଲୁ ଏହା
ବା ଉଦ୍‌ଦିକାପିତା ସମ୍ବନ୍ଧର ମହାଶୟମାହକ କିବିତିକୁ ଘରାଯି
ଛି ।

ମୁଦ୍ରାବଳୀ ହାୟକ
ପ୍ରତିକାଣ ସାଧନ ନେଇଛି । କମିଟି

ପିଲାକ ବଗି କହୁଣ୍ଡ

ଏକରେ ଯୋଗ ଦୋଷାର ଉତ୍ସମ ଉଚ୍ଚତା ହାତୀରୁ ମିଳିବ
ଅଛି । ଏହା ପ୍ରକଟନରେ କୁଠକ କି ଅନ୍ଧରେ ଥିଲୁଣ୍ଡରେ
ମରମତ ଶରୀରର ଜାୟ ହୋଇ ଥିଲା ଏହା ଆଖି ମରମତ
ଲୁହ ଯାହାକିରି ବିଶ୍ଵାସ ଘାର ହେବ ଯତ୍ତର ହେବ ତୋରି
ଧ୍ୟ ବଜାଇ ଫଳାଷା ସ୍ଵର ପଢ଼ିଲାନ୍ତିରି କିମ୍ବା ମୁକ୍ତିବ୍ୟ ବାବୁ
ବଜାଇଲା ବାସନ୍ତାରୁ ମୂଳନ ମରାପ ସମ୍ମତ ଦେଖି ଲାଗି
ପାଇବେ । ତା ଏହି ଦେଖିବାରେ କେବଳ ୫୮ (୮୮) ମାରି ।

ଗବ୍ରୁମେଳା ସିକୋଡା ପ୍ରେସ୍‌ଟିଚ୍‌ଲ୍

ଏହା କୁଣ୍ଡଲେ ଦୂରତାମନ୍ଦର ପଥବର୍ଷରେ ଯଜ୍ଞକୁ
ଜୀବିତ ହୋଇ ବିବରିଛି । ବିଭିନ୍ନାର ପ୍ରଧାନ ପ୍ରକାଶ
ଉତ୍ସବଗୀୟ ଓ ବେଳୀୟ ଜୀବାଳୟରେ ବ୍ୟେକ୍ଷଣ
କରିବା ହୋଇଥାବଳ କାର୍ଯ୍ୟର ଦୂରଦେଶେରେ କିମ୍ବା
କିମ୍ବା କରାଯାଇଛି ।—

ଭାରମାତ୍ରର ସହି ଅଭ୍ୟନ୍ତର କରିଲା । ଆମେହାଙ୍କ
କୁଣ୍ଡଲେ ଏହା ଅଭ୍ୟନ୍ତର କରିଲା ।

Digitized by srujanika@gmail.com

କ୍ଷେତ୍ର ପାତ୍ର ମହିନ୍ଦ୍ର

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

ପ ୧୭ ର

ଜାନ୍ମ ଶତ ମାହେ ଚିତ୍ରପତ୍ର ସର ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲେଖିବା । ମୁଁ ଆଇଗୁନ୍ତ ତ ହେବ ଏହି ଧାର୍ଯ୍ୟ ସାର ଏକଥାର

ପାତ୍ର ଖୋଲା

ଶିଥିମେ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୫୫

ବର୍ଷାନ୍ତେ ମୂଲ୍ୟଦେଲେ କର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ ଟ ୧୫

ମଧ୍ୟବଳୀରେ ଭାବମାସିଲ ଟ ୧୫୦

ଜ୍ଞାନ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟମାନେ ଦେଓମା ମୋବି-
କମା ଦୁଇବାର ନୃତ୍ୟ କଥ ଏ କିମ୍ବରେ ଏହି
ମାଘରୁ ଅର୍ପଣ ହେଲା । ସମ୍ମତ କେବଳ କଟ-
କର ଜ୍ଞାନ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଶ୍ରୀ ମାନ୍ଦ୍ରୀ ଶାହେ-
ବଳ ପ୍ରତି ସଂପାଦକେ ଦୁଇଟା ଲେଖାଏ ମୋବି-
କମା ପ୍ରତି ଦେବାର ବିଧ ହୋଇଥାଏ ।
କେତେବେଳେ ଜ୍ଞାନମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କୁ ବର୍ତ୍ତମାନ
ମୋବିଦମା ସପ୍ରଦିତ କରିବାର ଅଧିକ ଦେଇ
ନାହିଁ କାରଣ ଘୋଟାରେ ଛାଇ ନାହାନ୍ତି
ଏବି ଯେହି ମୁକ୍ତାଙ୍କ କ୍ଷମତା ଦିଯାଯାଇ ପାରେ
ତାହାର ବର୍ଣ୍ଣନା ଅଧିକ ନାହିଁ । ଫଳେ
ଗବ୍ରୀମେଖାରୀ ଏ କରୁର ବଜ ତଳ ହୋଇ
ନାହିଁ । ଏଥରେ କାର୍ଯ୍ୟର ଅସୁବିଧା ଏବି
ନୃତ୍ୟ ଶିଖାନ୍ତର ବାହରେ ମାମଲତାରକର
ଦୂରସା କହ ଅତି କିମ୍ବର ଫଳ ଦେଖା ଯାଇ
ନାହିଁ ।

ବେହାର ପ୍ରଦେଶରେ ବଜାନମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ବାର୍ଷିକର୍ମ ଦେବା କରିବାରେ ଅମୂଳକର ଶେଷ
ନୀତିଶାଖକ କେତେବଳଦେଲ ଯେଉଁ ଅକ୍ଷ୍ୱର
କରିଥିଲେ ଗାଁର ଦେହାରରେ ବାସ-
ପ୍ରଭୁର କରିଥିଲେ ଗାଁର ଦେହାରରେ ବାସ-
କରିଥିବା ବଜାନିକ ପତ ବିଶେଷ ଅନ୍ତର୍ଭାବ
ଦେବାରୁ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ସର ଆସି ଉଚିତ ସମ୍ମାନ
ର ଏହିମର୍ମରେ ଏକ ଅକ୍ଷ୍ୱର କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲୁଣ୍ଡି
ଓ ସରକାରରମ୍ଭରେ ନୀତିକୁ କରିବା ପକା-
ଶେ ବେହାର ପ୍ରଦେଶରେ ଉଚିତ ବାସକ-

ଶିଥିବା ବଜାନମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ସନ୍ତ୍ରାନ୍ତମାନଙ୍କ ବେ-
ହାର ଦେଶୀୟ ଲେକବୋଲ ଗଣ୍ୟ କରିବାକୁ
ଦେବ କିନ୍ତୁ ଯେଉଁ ବଜାନମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଉପସ୍ଥିତିମୁକ୍ତ
ଦେଲେ ସେଠାରେ ବାଷ ନ କର ବେବଳ ସର-
କାର କାର୍ଯ୍ୟ ଗୁହାର କରିଥିଲୁଣ୍ଡି ତାହାର ସନ୍ତ୍ରାନ୍ତମାନଙ୍କ
ଦେଶୀୟ ଏ ନୀତିମର୍ମର ଫଳଭୋଗକର
ନ ପାରିଲୁ ଏଥରେ ସାବଧାନ ରହିବାକୁ
ଦେବ । ତେଣାବାସି ବଜାନମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଶ୍ରୀ
ରେବନନ୍ଦା ସାହେବ କମିନ୍ଦ୍ରିକା ଅମଲରେ
ଏହିପରି ଦୂରବରରେ ପଢିଥିଲେ, ବର୍ତ୍ତମାନ
ଦାନିମଙ୍କର ସେ ଭାବ ନାହିଁ ଓ ଦର୍ଶଣରେ
ଦୂରସ୍ଥ ଦେଲେ ମଧ୍ୟ ଉପରଲିଖିତବ୍ୟାକ ସେମା-
ନଙ୍କ ପ୍ରତି ଏକ ଲଜ୍ଜା ଦେବ ।

ଆମେମାନେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ୍ର ଦୂରିତ ଦୋର
ଲେଖୁଅଛି କି ଏନଗରର ଜଣେ ସବତେପୁଣୀ
ବାହୁ ମେତ୍ରମୋଦନ ମର୍ମାଦ୍ୟ ଗର ମଙ୍ଗଳବାର
ଶତ ପା ୫ ଟା ସମୟରୁ ମାକବଲାଳ ସମ୍ବରଣ
କଲେ । ମୁମ୍ଭର ପ୍ରାୟ ଏକସପ୍ରାବ ପୂର୍ବରୁ ଏ-
ବାହୁର ଏକଟେର ଦୂରି ଦୋର ବାହୁର
ଦେଇଥିଲେ । ଏଥିମଧ୍ୟରେ ଏକଟେର ପାତିଗଲ
ଏକ ଜାହାର ଚିତ୍ରା କରୁଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସେ ଦୟ-
ପରେ ନୟର କରିବାକୁ ପୂର୍ବରୁ ସମ୍ବରଣ
ହେଲା ଥିଲେ । ଅବଶେଷରେ ମୁମ୍ଭର ଦୂରବିଧା
ପୂର୍ବରୁ ନୟର କରିବାକୁ ସମ୍ବରଣ ଦେବାରେ
ତଥାନ୍ତରେ କାର୍ଯ୍ୟ ହେଲ ଏବି ବିପ୍ରର ପର-

ପୂର୍ବ ବାହୀରାଜ କିନ୍ତୁ ସେ ସମୟରୁ ତାହାର ର
ଶେଷଦଶ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲା ସୁରକ୍ଷା । ବହୁ
ଯହରେ ଯୁଦ୍ଧ ହୁଏଗଲାରୁ ଅଧିକ ବହୁ ପାର-
ଲେ ନାହିଁ । ମେତ୍ର ବାହୁର ବିପ୍ରର କିମ୍ବର
ମାତ୍ର ଏବି ତାହାର ମାରା ପ୍ଲଟ ଓ ପାଞ୍ଚାଟ ପିଲା
ବର୍ତ୍ତମାନ ଏମାନଙ୍କୁ ସେ ଦୋରଦୁଇରେ ପବାର
ଗୁଣଗଲେ । ମେତ୍ରବାହୁର ସକାଶେ ଏନଗର-
ବାସି ଜ୍ଞାନ ମାନିଲାବାର ଏବି ଅପରିଲେକେ
ସୁଦ୍ଧା ଅଭ୍ୟନ୍ତ୍ର ଶୋକ କରୁଥିଲୁଣ୍ଡି । ସେ ଜଣେ
ସମ୍ମାର୍ଥ ନୈଷ୍ଟିକ ହନ୍ତ ଏବି ଅଭ୍ୟନ୍ତ୍ର କିନ୍ତୁ ଓ
ଶାନ୍ତପ୍ରକାରର ଲେକଥିଲେ ଦୟା ଓ ସବରୁ
ଗୁଣରେ ଉଚିତ ସୁଧାର ହୋଇଥିଲେ ଏଥି-
ପାଇଁ ମାନିଲାବାରମାନେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ୍ର ଦୂରିତ ।
ତେଣାର ଅଭ୍ୟନ୍ତ୍ର କୁର୍ତ୍ତିର ଭାବରେ ଦେବ
ସେ ଗର ଦ୍ୱାରା ମଧ୍ୟମଧ୍ୟରେ ଶୋଭା-
ଲେକ ଅଭାଲେ କାଳଗ୍ରାସରେ ପରିତ ହେ-
ଲେ !

*ଆଜିବାର ଏଠା ଜ୍ଞାନ ମେତ୍ରପୁର ମିଶ୍ର-
ପଲ ଅଭଲ ଓ ନିଯମ ଏ ନଗରରେ ବହୁ
ଜାଗା କରିଥିଲୁଣ୍ଡି । ପ୍ରାୟ ପ୍ରତ୍ୟବେ କେତେବେ
ଲେକ ମନ୍ଦିର କରିବା ଇତ୍ୟାବ ଅପରିଧରେ
ଧ୍ୟ ଦୋର ପଢିବାରକୁ ଯାଉଥିଲୁଣ୍ଡି ।
ବହୁ ଅର୍ଥବ୍ୟ ଦେଇ ଶତ ପାରିଥିଲୁଣ୍ଡି ।
ଏଥର କାର୍ଯ୍ୟ ନଗର ପରିଧାର ପକରେ କରି
କାର୍ଯ୍ୟର ଅଟେ ଓ ନାସ୍ତ୍ରବରେ ପୂର୍ବାପେକ୍ଷା ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ନଗର କିଛି ଅଥବା ପରିପାର ଦେଖା-
ଯାଏ କିନ୍ତୁ ଏ ନିୟମମାନ କିନ୍ତୁ କଠିନରୂପେ
ପ୍ରଚଳ କରି ଯାଉଥିଲୁ ଓ ସୂର୍ଯ୍ୟ ବିଶ୍ଵର ଦେଉ
ନାହିଁ । ସଥା;— ସବୁ ମଲଲାପାଣି ସତକ
ବା ନାଳକୁ ବୋହ ଆସିଲେ ଶୁଦ୍ଧାଶ୍ଵାଙ୍କୁ
ସନ୍ତ୍ରୀତ ହେବାର ପାଇଁ ଆଜନର ଧା ୧୩୭ ବା
ନୁସାରେ ଅର୍ଯ୍ୟକୁ କରି ଯାଉଥିଲୁ ଅଥବା ସେ
ପାଣି ବାହାର ଯିବାର ସୁବିଧା କରି ଦିଆ ଦେଇ
ନାହିଁ । ଆଗେ ଏଥର ସୁବିଧା ଓ ସ୍ମୋଗ କରି
ଦିଆ ଯାଉ ପାଇଁ ହର୍ଷର ବିପରୀତରେ କେହି
ମଲଲାପାଣି ସତକ ଉପରକୁ ଶୁତିଲେ ଭାବୁ
ଧରି ସଥୋତର ଦଣ୍ଡ ଦିଆ ଯାଉ ଏହା ଦେଲେ
ବାହାର କିନ୍ତୁ ଅପରି ବୁ ମନୋହରଙ୍ଗର କ୍ଷାରଗୀ
ନ ରହିବ । ନିକଟରେ ଏଠାର ତିନିଜଣ ବନ୍ତ
ଖେଳୁ ସତକକୁ ମଲଲାପାଣି ଶୁତିବାର ଅର୍ଥ-
ସ୍ଵର୍ଗ ହେବାରୁ ଉପରେକୁ ହେଉ ବାଦରେ
ସେମାନେ ପ୍ରତିବାଦ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥିଲେ
ମାତ୍ର ଅର୍ଯ୍ୟମୋଗଙ୍କାଳୀ ମିଶନିପିଲ୍ ଓ ବେରି-
ସ୍କ୍ରିନ୍ ନିରୂପତ ହେବାରୁ ହୁଏ ପ୍ରସ୍ତୁତ ସେ
ମୋବଦମାମାନ ତିରମିଷ ହୋଇ ଗଲା । ଏଣୁ
କରି ଦୋଷାଦୋଷର ମୀମାଂସା ହୋଇ ନ
ଥାଇଲା । ମୋବଦମାନ ତଳ ପାଇବ ନାହିଁ
ବୋଲି ଅର୍ଯ୍ୟମୋଗଙ୍କାଳୀ ଲୁଚି ଉତ୍ତଳେ କି ?
ତେବେ ସେ କି ସକାମେ ଅଚର୍ଥକ ହୁଏ ବ୍ୟକ୍ତି
ମାଳକ ଦରବର କଲେ । ସେ ଯାହା ଦେଇ
ବାଟକୁ ମଲଲାପାଣି ଆସିବାର ଦୂରାଶ୍ୟ ଓ
ଭାବା ହେବାର ଯିବା ସକାମେ ସତକ ଦୂରପା-
ର୍କରେ ପଢ଼ାନାଳ କରିବାର ମିଶନିପିଲ୍ ଲାଇ-
କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ; ଅଚାର୍ଯ୍ୟ ଅମେମାନେ ଅନ-
ଗ୍ରେଧ ବରୁ ଯେ କି ଏକ ନେତୃଷ୍ଠୀର ଓ ଟିକ୍ରି-
ଦିପଳ କମିଶକରମାନେ ଏଥର ବ୍ୟବସ୍ଥା
କରନ୍ତି !

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣାଳ ଗିର୍ଜାର ବ୍ୟସ ।

ବିଲୁଚର ପାର୍ମେଶ୍ଵର ସଙ୍ଗର କଣ୍ଠେ ସହ୍ୟ
ମହାମାନ୍ୟ ତବଳ୍ୟ, ଲ, ବବସ୍ଥାର ସାହେବ
ଜୀବନବର୍ଷର ନାମା ସ୍ଥାନ ଦୂରମାନ କର ସମ୍ମର୍ତ୍ତା
ବିନୋଦଥାରେ ଅଛନ୍ତି । ଏହି ମାସରେ ସେ
ବିଲୁଚର ସାତା କରିବେ ଗତ ମାସ ଶେଷ ଜୀ-
ଗରେ କଲୁଚରା ନଗରବାସୀ କେତେ କଣ
ଧାରୀ ଏବଂ ଅଧିକ ଦୃଶ୍ୟକେ ଆହାର ସମ୍ପଦ
ସାର ରହିବିଷ୍ଟ ଗିର୍ଜାର କଥା ବିଷୟ ବିଷୟରେ

ଆବେଦନ କରିଥିଲେ । ସାହେବ ମହୋଦୟ ସେମାନଙ୍କ ବଥା ଶୁଣି କଲାନ୍ତିର ପ୍ରସ୍ତମାନ କଲେ ଯଥା;— ୧ ମ ହରୁ ଓ ମନ୍ଦିମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଟାକୁରୁଷେ ଯେଉଁ ଟଙ୍କା ଗୁପ୍ତର ହେଉଥିଲୁ ତହିଁରୁ ବାହୁମନୀ ଯେ କରିବାର ପଦିମାନଙ୍କ ବେଳନ ଦେଉଥାଇଛି କି ନା ? ୨ ମୁ ଏହି ଟଙ୍କାରୁ ଶର୍ଜାବର ମରମକ ଏବଂ କୁରୁ କରିବା ବ୍ୟୟ ଦୟାମାଦ କି ନା ? ଏବଂ ୩ ମୁ ଦେଶାୟ ଶିଳିକଲୋକମାନେ ଏ ବର୍ଷରେ ଅପରି କରିଥାଇଲୁ କି ନା ? ଏହି ଭିନ୍ନ ପ୍ରସ୍ତର ଶୀତାର ଭିତର ପାଇ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କେତେ କଥା ଶୁଣି ସେ କହିଲେ ଯେ ହନ୍ତୁ ଓ ମୁଖମାନଙ୍କ ଠାରୁ କର ଆଦ୍ୟ କର ତର୍ହିରେ ଶାନ୍ତିଯାନ ଧର୍ମ ଶୋଷଣ କରିବା ଅହେଲୁ ଅନ୍ୟାୟ ଅଟଳ ସେ ଏଥୁ ପୂର୍ବେ ଏ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଧାର୍ମମେଧ ସମ୍ବରେ ଭାସ୍ତାପନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଉଦ୍‌ଦୃଶ୍ୟରେ ଏକ ଭାଲିକା ପ୍ରସ୍ତର ହୋଇଥାଇ ମାତ୍ର ତର୍ହିରୁ ପ୍ରକିଳ କିଆ ପ୍ରସ୍ତରେ ଡଶାଯାଇ ନାହିଁ ଯାହା ହେଉ ବିଲାବର ବରଣଶୀଳ ଏବଂ ତର୍ହିର ଭାବ୍ୟ ବଳ ଏ ବ୍ୟାପାରର ବିଶେଷି ଅଟଳ ଅଫଗାନ ସୁନ୍ଦର ହେଉଥିବୁ କିମ୍ବା ଲେକାନ୍ତ ଭାବବର୍ଷ ପ୍ରକିଳ ଅଧିକ ଦୁର୍ବିଧି ତେବେଳୁ ଏ ଏଠାରେ କୌଣସି ଅନ୍ୟାୟ କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖି ସେମାନଙ୍କ ଲଜ୍ଜା ନୁହଇ । ଯତନ୍ତିରି ଶାନ୍ତିଯାନ ଧର୍ମ ସମ୍ବର୍କରେ ଶବ୍ଦମେଧକର ବ୍ୟୟ ସାମାନ୍ୟ ଅଟଳ ମାତ୍ର ଏହା ବୋଲି ତୁଳି କରିବାର ନାହିଁ ନୁହଇ । କାରଣ ସାମାନ୍ୟ ବିଷୟରେ ମୁକ୍ତ ଲୋକଙ୍କଠାରେ ସରଳଭବ ଦେଖାଇବାର ଚିତ । ସେ ଦିନତର ଯାଇ ଭାବରବର୍ତ୍ତୀୟ ରେଟରଙ୍କୁ ଏ ସମସ୍ତ ବଥା ଜାଗାଇବେ ॥ ତର୍ହିରେ ସେବେ ଫଳ କା ଦେବ ରେବେ ନବୀର ଧାର୍ମମେଧରେ ଏଥର ଅନୋହା କରିବେ । ଅମେରିକାରେ ଅଶା କରୁ କି ମହୋଦୟଙ୍କ ଯୋଗେ ଗୋଟିଏ କଲାଙ୍କ ରହ ହେବ । ସାଧାରଣ ହଣ୍ଡାରୁ ଧର୍ମ ବା ସର ବ୍ୟୟ ନବୀର କରିବା ଭାବବର୍ଷ ଶବ୍ଦମେଧକର ଦ୍ୱାରା ନାହିଁ ଶବ୍ଦମେଧ ଧାର୍ମ ଅକ୍ରମ ଏବଂ ଏହା ସେବେ ଶାନ୍ତି କରିବେ ।

ଶାର୍ତ୍ତ ସାହେବଙ୍କ ମୋକଳମୀ ।

ବସନ୍ତାର ଲେଖକମାଳଙ୍କୁ ପ୍ରେସ୍ ସାହେବ-
ଦିଇ ଗୋଟିଏ ଅବ୍ୟାକ୍ରମ ବନ୍ଧୁଙ୍କ ଦିନଙ୍କ ଯାତ୍ରା

ପହମାନଙ୍କର ଅଳେଚନାର ଦସ୍ତୁ ହୋଇ
ଥିଲା । ଅଲ୍ଲାମ୍ଭର ଦୂରାନ୍ତ ଏହିକି ବଶୁଜା
ନିବାସୀ କେତେକ ଦେଖାୟ ଦୃଶ୍ୟକ ବ
ଛାହୁଁ ମଥରେ କେହିଁ ତେଣୁଠାଣୀ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ
ଓ ମନ୍ଦସଫା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରି ପଦସ୍ଥ ବ୍ୟକ୍ତି ଥିଲେ
ବିଧମର ପୁଲପରୁ ଆସି ନେଇ ଗଲା ନବେମ୍ବର-
ମାସ ଡା ୧୯ ଶିଖରେ ସମେତ ପ୍ରକାଶ
ନଗର କାର୍ତ୍ତକ ବର ହୁବୁ ଥିଲେ । ସାର୍ପ
ସାହେବଙ୍କର ହୋଠ ନିକଟରେ ଏମାନେ
ପଡ଼ୁଥିଲେ ସାର୍ପ ସାହେବଙ୍କ ବିଷେ ବର ସାହେବ-
ଙ୍କ ଅନୁପସ୍ଥିତର ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କ ଭାବ ବହନ
କରୁ ସୁଲେ । ବୋଧ ହୁଅବ ଗାତ୍ର ବାଦ୍ୟରେ
ବରକୁ ହୋଇ ପୁଅଣ ସବନ୍ଦର୍ଶକଟରଙ୍କ
ତତ୍ତ୍ଵାଭାସି ସଞ୍ଚାରିକ ବନନକର ଓ ତତ୍ତ୍ଵାଭକ
କରିବାକୁ ଅନ୍ତିମ ଦେଲେ ପୁଅଣକର୍ମଙ୍କର
ଆଜି ଅନୁସାରେ ସମୟ ସମ୍ମାନିତମାନ୍ୟଙ୍କ ଗରପା-
ର କରି ସାର୍ପ ସାହେବଙ୍କ ବିଦେଶରୁ ସେଇ ଶବ୍ଦ ।
ତତ୍ତ୍ଵାଭକରେ ଜଣା ଗଲ ବି ଏ ସମୀକେହନ୍ତି
ଧର୍ମ ସହାୟ ଅଟକ ଏବଂ ଏଥି ନିର୍ଦ୍ଦିତ ପୁଅଣପାଦ
ଶୁଣାଇ ହୋଇ ଥିଲା । ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟମାନେ ଘର-
ନିଯମାବଳୀ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ଏପକାର ତତ୍ତ୍ଵାଭକ
ଦିଦିହାରୁ ମୋକଦମ୍ଭ କଲେଣ କମ୍ପ ବାହୀ ଶମ୍ଭା-
ଗୁହ୍ୟାର୍ଥମାନଙ୍କର ଲେଖନ କମ୍ପ ଗରଣ୍ଟିରକ ନିକ-
ଟରେ ବରଶାସ୍ତ୍ର କଲେ ଏବଂ ଗାତ୍ର ଏବଂ ବ୍ୟକ୍ତି
ସାର୍ପ ସାହେବଙ୍କ ନାମରେ ଟ ୧୦୦୦ ଟା କିମି
ପ୍ରଭାଗ ମୋକଦମ୍ଭ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ପ୍ରାପନା
କଲେ । ତତ୍ତ୍ଵାଭକରେ ପ୍ରକଟିକାର ଲଟ ସାହେବ
ବନ୍ଦିଶୁରଙ୍କ ଅନୁବାନ କମ୍ପ ରିପୋର୍ଟ କରିବାକୁ
ଥିଲା ଦେଲେ । ତତ୍ତ୍ଵାଭକରେ ପ୍ରକଟିକାର
ନିଯମାବଳୀ କେବଳ ଅନ୍ତର୍ଭାବ ଅଟକରେ
ବହିବା କିମ୍ବା ଅଭିଭାବ କମ୍ପ ବା ଅପମାନ
ବହି କରି ନାହାନ୍ତି ଅତ୍ୟକ୍ତ ସେ ସର୍ବ ସାହେ-
ବଙ୍କ ନାମରେ ପାତ୍ରମାସ ମୋକଦମ୍ଭ ରୂପସ୍ଥିତ
କରିବା ମନ୍ତ୍ର କଲେ ନାହିଁ ଏବଂ ଅନୁଭବ
ଅନ୍ତର୍ଭାବ ଦେଲେ ବି ଯେବେ କିମ୍ବା ବାହେ-
ବଳ୍କ ନାମରେ କମ୍ପ ପାତ୍ରମାସ ମୋକଦମ୍ଭ
ଦେବ ଦେବେ ଗରଣ୍ଟିମେର୍ଯ୍ୟକ ଝର୍ଣ୍ଣରେ ଭାର୍ତ୍ତର
ପ୍ରଭାବାବ କରିବାକୁ ଦେବ । ଅମ୍ବେମାନେ
ସର ଆସି ଉଚନକର ଏ ବିର୍ଗରେ ବହାଗ
ହୋଇ ଥିଲା । ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟମାନେ ଅଲ୍ଲାମ୍ଭରୁ
ରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ପାଦ ବଜାର ଲୋକଙ୍କ
ସମ୍ମରଣ ଆପରାଧଙ୍କ ପର ଅକାରିଶ ପୁଲିସ୍ବର

ଜଳର ବନ୍ଦରେ ଏହି ଜୀବମ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କ
ଦୟାଲା ଏବଂ ପୁରୁଷ ଲାଭମ ମଧ୍ୟରେ ଟଣାଟିଲି
ଦେବେ ଏହି ଅଭିନ୍ନ ତ୍ରୈଶାତ୍ର ସହିତ
ସେହି ଧର୍ମ କର୍ଯ୍ୟରେ ମତ ଥିଲେ ତାହା
ନିବେଶରେ ନିର୍ବାଚ ଦୟା ପାଇଲେ ନାହିଁ । ଏହା
ସେବେ ଅଭିନ୍ନ ମନୋଧାରୀ ଓ ଅଧିମାନର
ବିଷୟ ନୃତ୍ୟ ତେବେ ଆହ କେଉଁ ସ୍ଵର୍ଗରେ
ସେ ଅପସ୍ଥିତମାନ ଘଟନା ହେବ ଆମ୍ବେମାନେ
ବୁଝି ପାରୁ ନାହିଁ । ବାସ୍ତବରେ ମାନ୍ୟବର
ତେଣ ଲାଗୁଥାନେବ ଦେବତା ଜଣେ ଇଂଶ୍ରି-
ଦାହିମକୁ ରଖା କରିବା କାରଣ ଏପରି ଅଯୋ-
ଦ୍ରୁତ କଥା କହ ଅଛନ୍ତି ଏପରି ମତ ନ ଦେଇ
ସେବେ କହ ଆନ୍ତେ ତି ଦାହିମ ଯାହା କରେ
ତାହା ଭଲ ତହିଁ ବିବୁଦ୍ଧରେ ପ୍ରକାଶ କରିବା
କୌଣସି ପ୍ରକାର ଅଥକାର ନାହିଁ ଅତିଏବ
ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଅପଣାକୁ ଅପମାନିତ
ମନେ କରିବା ଅନ୍ୟାୟ ତେବେ ତାହାକରି
ମତ ଅଛୁଟି ଅନ୍ଧକୟାନ୍ତିଯକ୍ଷତି ହୋଇ ଥାନ୍ତା ।
ଉଚ୍ଚପଦସ୍ଥ କର୍ମଶିଳ୍ପକର ଏହି ପ୍ରକାର କାର୍ଯ୍ୟ
ହେଉଥିଲା ଇଂଶ୍ରି ଶାସନ ପ୍ରଗଳ୍ପ ପ୍ରତି
ପ୍ରକାର ଅନ୍ଧବାକୀତ ଦୁଆଇ କିନ୍ତୁ ଶାସନ-
କର୍ତ୍ତମାନେ ତହିଁର ପ୍ରକାର କରିବା ଦୂରେ
ଆହ କର୍ତ୍ତମାନ ମୋକଦମାପରି ବିଶ୍ଵ
ଦ୍ୱାରା ସେ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଉତ୍ସାହିତ ଦରନ୍ତି ।
ମାନ୍ୟବର ତତ୍ତ୍ଵ ସାହୁବ ଅପଣା ବକ୍ତ୍ଵର
ସେଷ କାଳରେ ଏପକାର କଳବ ରତ୍ନ ଯାହା
ଅଛନ୍ତି ତା ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଅଟଇ । ସାର୍ଥ
ସାହେବର ଦୂରିତ ଦୟା ଦେବା ତାହାକର
ନିରାନ୍ତ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଥିଲା ଏହା ଅମ୍ବମାନକର
ତା ତଥାପ ଅଟଇ ।

ସମାଲୋଚନା ।
ଆମେ ମାନେ ଭକ୍ତି ହତେଷିଣୀ ଯଦ୍ବେ
ନୁହଇ ଦେବା ଭକ୍ତିର ପୁସ୍ତକମାନ ଉପହା-
ର ପାଇଥିବାର କୃତଙ୍କତା ସହି ଶାକାର
କରଅଛୁ ।

ମୁଖ୍ୟରଙ୍ଗା, ବାରୁ ଉମାପ୍ରଦୀବ ଦେ କୁ—
ତ—ୱ ସ୍ଵପ୍ନକ ଶଣିକ ବହୁକାଳରୁ ତେଣାର
ବନ୍ଧୁକାଳୀମୂଳକଙ୍କରେ ପ୍ରତିନିଧି ଅଛି ଫୁଲରୀ
ଜହାର ଅଧିକ ପରିଚୟର ପ୍ରଯୋଜନ କାହାରୁ
ତେବେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍ଵରଗରେ ଏହା ଅନେକ
ପରମାଣୁରେ ପରିବର୍ତ୍ତି ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ପା-
କ୍ଷୟର ଓ ରକ୍ତସଙ୍ଗକଙ୍କ କିମ୍ବା ଲବନକ ରୁହିଥା

ଭାରଣ କେତେବୁଦ୍ଧିଏ ଉତ୍ତମ ଚିତ୍ତ ଏଥିରେ
ସବୀ ଦେଖିବ ହୋଇ ଥୁବାରୁ ବାଲକଙ୍କର ଅଧ୍ୟ-
ବ ସୁନ୍ଦରୀ ହୋଇଥାଇଛି । ଚିତ୍ତ ଗତିକ ଏହଠା-
ରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବା ବଜ ସୁଖର ବିଷୟ ଅଟଇ ।
ଏ ଦେଇବେ ସତରିତର ଘଟ୍ଯୁବା କେତେ
ଗୁରୁତ୍ୱ ବେଗର ଅଛି ସବଳ ଭାଷଧମାନ ପୁସ୍ତ-
କରେ ପ୍ରକାଶ କର ପ୍ରତିବନ୍ଧ ମୋଦସଲବା-
ସାଙ୍କର ବଜ ଉପକାର କରଅଛନ୍ତି ।

ବୈଷୟକ ଧାରିକା—ଏ ଖଣ୍ଡିଏ ବିଚିତ୍ର
ଗ୍ରହ ଅଟଇ । ଏଥରେ ଦୁଗୋଳ, ଲତହାସ,
ଅର୍ଥବ୍ୟବହାର କୃତିତର ଆଜନ ବେବନୟୁ
ବୋର୍ଡର ବିଶ୍ୱ ଲତହାସ ବକଳ ବିଷୟର କିଛି
ଦିନେଶ ଅଛି ଏବଂ ବହୁ ବ୍ୟବସାୟୀ ଯେମନ୍ତ
କୌଣସି ଏକ ବିଷୟରେ ନିଷ୍ପାଶତା ଲାହ କରି
ପାରଇ ନାହିଁ ତେମନ୍ତ ଏହାର ଦଶା ସହିଅଛି
ଜାହା ପରିଲା ମାତ୍ରକେ ପାଠକମାନେ ଜାଣି
ପାରିବେ । ଗ୍ରହ କର୍ତ୍ତା କାଳୀପଦ ବାନ-
ର୍ଦ୍ଧା କି ସେ ଏ ପୁସ୍ତକ ସମ୍ପର୍କରେ ବିଶେଷରେ
ଆପଣାକୁ ଜଣାଇ ଶିକ୍ଷା କମିଶିର ଜଣେ ମେମର
ବୋଲି ପରିଚୟ ଦେଇଅଛନ୍ତି ପ୍ରକାଶରେ
ଏହାକୁ ବିଦ୍ୟାଲୟର ବ୍ୟବହାର ନମିତ ରତ୍ନ
ଜା କରି ଲାଭାନ୍ତି ଯେତେହୁ ଏହାର ନାମର
ଅର୍ଥ ବିଷୟ ବା ମାମଲାକାର ବ୍ୟକ୍ତିର ବସ୍ତୁ
ପୁସ୍ତକ ବୋଲି ସ୍ଥିତି ଗ୍ରହକାର ଉହିଅଛନ୍ତି
ପୁରିଗୁଣ ବିଚିତ୍ର ଦେବା ଗେଜେ ଶତିର କଥା
ନୂତର । ମାତ୍ର ବଜ୍ଞାପନରେ ଗ୍ରହକାର ଲେଖି
ଅଛନ୍ତି କି “ଜମିଦାର ଏବଂ ମହାକମା ବିଷୟକ
ଅନେକ ପୁସ୍ତକ ବଜା ଓ କ୍ଲାନ୍ ଭାଷାରେ
ପ୍ରତିକିଳ ଧରେ ହେଁ ସେମାନଙ୍କରେ ସମସ୍ତ ଅଭିମାନ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ନାହିଁ ପୁଣି ତାବୁ

ଅକୁଣାଳୀ ଶିଳ୍ପୀର କାର୍ଯ୍ୟ ନ୍ୟୂପୁ ସମ୍ମାଦିତ
ହୋଇଥାଏ, ଏହି ହେଉରୁ କଟକ ଜିଲ୍ଲାର
ଡେପ୍ଟାର୍ଟ୍ ଇନ୍ଡ୍ରୋବ୍ର ଶ୍ରୀ ବାହୁ ଉପାସନାବ ଦେ
ବି ଅନୁରୋଧରେ ଅମେ ଏହି ବୈଷିପ୍ରି ଗାସେ
ବାର ପ୍ରଥମଭାଗ ପ୍ରଣୟନ କଲୁଁ” । ଅତିବିବିଧ
ପ୍ରତିକର ଜମିଦାସ ସିରପ୍ରା ପରିବର୍ତ୍ତରେ ଏହା
ସୁପ୍ରକଳ୍ପ ବିଦ୍ୟାଳୟମାନଙ୍କରେ ଚଳାଇବ
ପ୍ରତିକାରକ ମୋଷ ଉଦେଶ୍ୟ ଅଟଳ ଏବଂ
ଏଥୁପାଇଁ କମିଟିର ମେନର ଏବଂ ଡେପ୍ଟାର୍ଟ୍ ଇନ୍ଡ୍ରୋବ୍ର
ନିମ୍ନକରର ରଣ ଦେବାକୁ ହୃଦ କର ନାହାନ୍ତି
ଏବଂ ଏ ଜିଲ୍ଲାର ମାକଣ୍ଠେଟ ଶାୟକୁ ପାଇଁ ସା
ହେବିଲୁ ଏ ସୁପ୍ରକ ଉପବାର ଦେଇଅଛନ୍ତି
ଏଥିଲୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏହି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଜମିଦାସ ସିରପ୍ରା

ଠାରୁ ଏହା ବି ଉତ୍କଳ୍ପନ ହୋଇଥାଏ ? ଅମେସା-
ନେ ଗାହୁ ନିମାଇବରଣ ବୋଷ ଏବଂ କୁମାର
ବୈଶିଶନାଆ ଦେବ ଜନିବାସ ବିରସ୍ତମାନ
ଦେଖିଥାଏଁ ବୋଷଙ୍କାଙ୍କ ଗ୍ରହ ଅଧିକ ଦାହୁଲ୍ୟ
ଏବଂ କୁମାରଙ୍କ ଗ୍ରହ ସମେତ ହେଲେହେଁ ଉ-
ଦ୍‌ଧରେ ଜମିବାସ କାଗଜ ପଦ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି-
ବାର ନିୟମମାନ ଉଭ୍ୟମରୂପେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇ-
ଥାଏ । ସମାଜେଚିତନ ଗ୍ରହ ଅନ୍ୟକ୍ରମ ଅସାର
ବିଷୟରେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ଗ୍ରହର ପ୍ରକର ଉ-
ଦ୍‌ଧରେ ପରିଶିଳ୍ପିତାଙ୍କରେ ଏମନ୍ତ ସମେତରେ
ଲେଖା ଆଛି ଯେ ତହିଁରୁ ବାଲକମାନଙ୍କର
କୌଣସି ଉପକାର ଦେବା ଅଭ୍ୟନ୍ତ କଠିନ ।
ପୁଣି ଏହାର ଶପା ସ୍ଵାନେଁ ଏମନ୍ତ ମନ ଦୋ-
ଇଥାଏ ଯେ ବାଲକଙ୍କ ପଞ୍ଚରେ ପଢ଼ିବା ସହଜ
ନାହିଁ ।

ଏ ପୁସ୍ତକ ଖଣ୍ଡିକ ଛିକା ଏବଂ ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟରେ
ଧରିପଣ୍ଡିତ ଏକ ସେ ସମସ୍ତ ଅନେକ ପୁଲରେ
ଦ୍ରମାପୁକ ଓ ଥୟମ୍ଭନ୍ତ ହବାର ଲକ୍ଷିତ ଦୁଆର
ପୁସ୍ତକର ଆରମ୍ଭରେ ‘ଶ୍ରାବର ବା ତୁସଙ୍ଗର୍ତ୍ତ’ର
ଏହିପରି ଟୀକା ହୋଇଥାଲୁ କି ‘ଧନ ଧାନ୍ୟ ଧରି
ଏହି ତଳି ପବାର୍ଥ ଓ ଏଥର ବିନମ୍ୟରେ ସେ-
ପବାର୍ଥ ଜାହ କରିଯାଏ ତାହାକୁ ସମ୍ଭବ କହି’
ଏ ବଚାଖା କେବେତେବେ ସଙ୍ଗର ହେଲା ପାଠ-
କମାନେ ଅନ୍ୟାୟମରେ ବୁଝି ପାରିବେ । ଏଥି
ଉଦ୍‌ଘର୍ତ୍ତ ବଜାର ଅର୍ଥ ଏହିପରି ହୋଇଥାଲୁ କି
‘ଦେଶର ଅଧିକାରକ ରଜା କହି’ ଏକଥା
ସମାଜେନିତି ପ୍ରକରେ ଲେଖିବାର କୌଣସି
ପ୍ରୟେକ୍ଷନ ନାହିଁ ସ୍ଵର୍ଗ ଏଥରେ ଯେ ଖାତିର ଏକ
ଛିକା ସମ୍ବନ୍ଧ ହୋଇଥାଲୁ ଏବଂ ତାହା ଅନ୍ତର ଅ-
ପ୍ରସରିଛି । ଏହିପରି ଅନେକ କୌତୁକ ଏ
ପ୍ରକରେ ଅଛି ପ୍ରତ୍ୟାକ କାହିଁଲୁଦେ ଉପରେ ପର୍ବତ-
ର ଉତ୍ତରପୁରୁଷ ନାମ ହେଲୁ । କୌତୁକପ୍ରିୟ
ପାଠକମାନ ଏ ଜାହ ଥରେ ପାଠ କଲେ ବିଦ୍ୟ-
ଶର୍ମ ହେବ ଜାହଁ ।

ସାପ୍ତାହିକସଂବାଦ ।

ଅସମଦିନ କଲେପନ ନିଷଟରେ ବଦଳା ଯାଇଥିଲେ
ସେଠାରେ ତମହନ କହ ଏଠ ମଜଳବାବ ଏଠାକୁ ଫେର
ଥିଲେ । ବଦଳାର ମାତ୍ରେତର କାହା ଶ୍ରମାଧ ତତ୍ତ୍ଵବିଦୀ
ଅପଣା ବିଦ୍ୟରେ ବୈଷଣି ବାଣ ଉଚ୍ଛବି ପ୍ରକାଶରେ
ସାହେବଙ୍କର ସଂଗ୍ରହ ବନ୍ଦିଥିଲେ ତମହନଯାକ ସାହେବ
ତେବେ ବୈଷଣି ହୋଇଥିଲେ । ସାହେବ ଅଗ୍ରାମ ମାତ୍ର
ତା ଏ ଦିନରେ ବନ୍ଦିଥିଲେ ଏହାର ବନ୍ଦି କାହା ।

କେବେ ହୁଏଇ ଅଣିଷ୍ଟ୍ୟ ବଠାଇ, ଅଧିକାର ରତ୍ନ ପ୍ରତ୍ୟେ-

